

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı

5 Kasım 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, usul tartışmalarının önemine, Esenyurt Belediye Başkanının tutuklanıp yerine kayyum atanmasına; Mardin, Batman ve Halfeti Belediye Başkanlarının görevden alınıp yerlerine kayyum atanmasına, "bütçe hakkı" ile "demokrasi" kavramları arasındaki ilişkiye, kayyum atamalarını protesto ettiklerine, bu uygulamaların antidemokratik uygulamalar olduğuna ve bundan vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in gözüaltına alınıp tutuklanmasına ve yerine kayyum atanmasına, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'ün görevden alınıp yerine kayyum atanmasına, geçmişte istifa ettirilen Ankara, Balıkesir ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlarına, FETÖ soruşturması dolayısıyla görevden alınan Giresun Çamoluk, Konya Ilgın, Erzurum Aşkale ve Adana Pozantı Belediye Başkanlarına, kayyum atamalarıyla demokrasinin yok edildiğine ve erken seçimin olması gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kayyum atamalarıyla halkın iradesine darbe yapıldığına; demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesini sürdüreceklerine, kayyum atamalarının sandığa olan inancı yok ettiğine, görevden alınıp yerine kayyum atanan Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'e ve kayyum atamalarıyla Kürtlere mesaj verildiğine ilişkin açıklaması

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, geçen yıllardaki bütçe görüşmelerinde yaşanan gerginliklere ve çağdaş yönetim sistemlerindeki "hesap verebilirlik" ilkesine ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Selim Temurci'nin, kayyum atamalarına ve FETÖ meselesine ilişkin açıklaması

6.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalardaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, bu açıklamadan sonra toplantıdan ayrılacağına ve bütçesi görüşülecek Bakanlık

temsilcilerinin bunu kendilerine yönelik bir tavır olarak algılamamasını umduklarına ilişkin açıklaması

8.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, 31 Ekim 2024 Perşembe günkü bütçe görüşmelerine katılmalarına ve kayyum atamalarına ilişkin açıklaması

9.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, spor altyapısıyla ilgili Samsun'da yapılan çalışmalara ve eksikliklere ilişkin açıklaması

10.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, verdikleri önergelere ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkereleri

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

6'ncı Toplantı
5 Kasım 2024 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli,

Usul tartışmalarının önemine, Esenyurt Belediye Başkanının tutuklanıp yerine kayyum atanmasına; Mardin, Batman ve Halfeti Belediye Başkanlarının görevden alınıp yerlerine kayyum atanmasına, “bütçe hakkı” ile “demokrasi” kavramları arasındaki ilişkiye, kayyum atamalarını protesto ettiklerine, bu uygulamaların antidemokratik uygulamalar olduğuna ve bundan vazgeçilmesi gerektiğine,

31 Ekim 2024 Perşembe günü bütçe görüşmelerine katılmamalarına ve kayyum atamalarına,

Verdikleri önergelere;

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in gözüaltına alınıp tutuklanmasına ve yerine kayyum atanmasına, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'ün görevden alınıp yerine kayyum atanmasına, geçmişte istifa ettirilen Ankara, Balıkesir ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlarına, FETÖ soruşturması dolayısıyla görevden alınan Giresun Çamoluk, Konya Ilgın, Erzurum Aşkale ve Adana Pozantı Belediye Başkanlarına, kayyum atamalarıyla demokrasinin yok edildiğine ve erken seçimin olması gerektiğine;

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

Kayyum atamalarıyla halkın iradesine darbe yapıldığına; demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesini sürdüreceklerine, kayyum atamalarının sandığa olan inancı yok ettiğine, görevden alınıp yerine kayyum atanan Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'e ve kayyum atamalarıyla Kürtlere mesaj verildiğine,

Bu açıklamadan sonra toplantıdan ayrılacağına ve bütçesi görüşülecek Bakanlık temsilcilerinin bunu kendilerine yönelik bir tavır olarak algılamamasını umduklarına;

Samsun Milletvekili Erhan Usta, geçen yıllardaki bütçe görüşmelerinde yaşanan gerginliklere ve çağdaş yönetim sistemlerindeki “hesap verebilirlik” ilkesine,

İstanbul Milletvekili Selim Temurci, kayyum atamalarına ve FETÖ meselesine,

Ankara Milletvekili Orhan Yegin, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalardaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Ersan Aksu, spor altyapısıyla ilgili Samsun'da yapılan çalışmalara ve eksikliklere,

İlişkin açıklama yaptı.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Gençlik ve Spor Bakanlığının,

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının,

Görüşmeleri tamamlanarak,

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçesi ve 2023 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 2025 yılı bütçelerini görüşmeye devam etmek için 6 Kasım 2024 Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere toplantıya 21.34'te son verildi.

5 Kasım 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.03

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın kıymetli mensupları; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 6'ncı Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi müzakerelere başlayacağız ancak öncesinde kamu kurumlarımızın temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum Bakan Yardımcılarımızdan başlayarak.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi Sayın Bakana söz vereceğim, yalnız bu ekrana basan milletvekillerimiz var. Sayın Türel, Sayın Oluç, Sayın Ağbaba; Bakandan önce mi söz istiyorsunuz?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bu neyle alakalı Sayın Türel, Bakan daha sunumunu yapmadı.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir açıklama yapacağım, aynı zamanda usulle de ilişkili Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya benim usulüme bir türlü karar veremediniz ya, vallahi her toplantıda usulümle alakalı tartışma istiyorsunuz. Şunu bir karara bağlayalım da artık, bir daha yani...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Her gün usul değişiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Lütfen, değerli arkadaşlar, bir karar veriyoruz, ben de hani...

Peki, usulle alakalı söz açıyorum.

Buyurun Sayın Türel.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, usul tartışmalarının önemine, Esenyurt Belediye Başkanının tutuklanıp yerine kayyum atanmasına; Mardin, Batman ve Halfeti Belediye Başkanlarının görevden alınıp yerlerine kayyum atanmasına, "bütçe hakkı" ile "demokrasi" kavramları arasındaki ilişkiye, kayyum atamalarını protesto ettiklerine, bu uygulamaların antidemokratik uygulamalar olduğuna ve bundan vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri...

Sayın Başkan, tabii, usul ve esas ayrılmaz parçadır; doğal olarak usul üzerine konuşacağız, esasa sonrasında giriyoruz, esasta ayrıntılı bir biçimde görüştüğümüz bütçeyle ilgili olarak eleştirilerimizi, neler olması gerektiğini söylüyoruz. Ama aynı zamanda usul tartışması bütçe hakkı kapsamında bizim burada bütçe görüşmelerini ne şekilde yürüteceğimiz, burada hem bütçeyle ilgili hem kesin hesapla ilgili birtakım şeyler eğer eksik yapılmışsa ya da yapılmamışsa onları ortaya koymak içindir, o yüzden de usul tartışmalarının çok değerli olduğunu düşünüyoruz. Siz de bu anlamda... "Sizin usulünüz" "bizim usulümüz" diye bir şey yok yani sonuç itibarıyla bu hem Meclisin ve Plan ve Bütçe Komisyonunun usulüdür.

Şimdi, tabii, bildiğiniz üzere, biz, TBMM ve Sayıştay bütçesinin görüşüldüğü gün Plan ve Bütçe Komisyonundaki toplantılara katılmadık çünkü İstanbul Esenyurt Belediye Başkanımızın önce gözaltına alınması, sonra tutuklanması ve yerine kayyum atanması konusu bizim ciddi anlamda millî irade gaspı olarak gördüğümüz son derece antidemokratik bir uygulamadır. Bu anlamda da İstanbul'da yapılmış bir mitingimiz ve toplantılarımız var, onlara katıldık, bunu söylemek isterim.

Tabii, TBMM'nin varlık nedeni olan demokrasi, hukuk devleti ve güçler ayrılığıyla çok yakın ilişkili bir konu bu, bütçe hakkını savunmak için bunu ortaya koyduk. Sonuçta, Esenyurt'ta yaşayan seçmenlerin, vatandaşların oylarıyla seçilmiş bir kişinin görevden alınmasını, kayyum atamalarını hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Hemen arkasından da zaten Mardin'de, Batman'da ve Halfeti'de de gene

Belediye Başkanlarının görevden alındığını ve yerlerine kayyum atıldığını gördük; bu uygulamaları protesto ediyoruz, bunlar son derece yanlıştır.

Bakın, bütçe hakkı ile demokrasi kavramı çok yakın ilişki içindedir; demokratik bir sistemde bütçe hakkı, kamu gelirinün kaynağının nasıl elde edileceğinin ve harcadığı yerin bilinmesi ve onun yanında, bütçeyi meydana getirecek ve kullanacak makam ve kişilerin seçim yoluyla belirlenmesi demektir. Yani sonuçta, bir kere şunu söyleyelim: Merkezî hükûmet ve yerel yönetimler bir bütündür. Onun içinde de sadece bu kamu kaynağının, kamu gelirlerinin alınması, kamu harcamalarının nereye yapıldığı değil, onu yapacak olan kişiler de bu işin, bütçe hakkının ayrılmaz bir parçasıdır. O kişiyi görevden aldığınız zaman aslında bütçe hakkına aykırı davranmış oluyorsunuz çünkü sonuç itibarıyla, belediye başkanlarının yaptıkları bütün uygulamalar devletin merkezî hükûmetinde vesayet denetimi altındadır, Sayıştay denetimi altındadır. Varsa eğer herhangi bir biçimde hukuka aykırılık zaten bunun içindedir, denetim kapsamındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türelî, bir daha açıyorum mikrofonunuzu, toparlayın lütfen.

Buyurun.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim.

Yani böyle bir olay söz konusuysen -dediğim gibi- bu şekilde bir millî irade gasbıyla belediye başkanlarının görevden alınmasını, Esenyurt Belediye Başkanımızın usulsüz, düzmece birtakım iddialarla tutuklanmış olmasını, cezaevinde olması ve sadece bizim belediyemiz değil diğer belediyelere de kayyum atanmasını protesto ediyoruz. Son derece yanlıştır, bütçe hakkına aykırıdır. Bu şekilde demokrasi olmaz, bu son derece antidemokratik bir uygulamadır. Bu uygulamalardan bir an önce vazgeçilmesi gerekiyor. Eğer hukuki anlamda yapılması gereken bir şey varsa gerekli hukuki destekleri elbette her zaman vermeye hazırız ama bu şekilde bir yapının sürdürülmesini doğru bulmuyoruz. Biz şimdi burada bütçeyi konuşacağız; tamam, bütçeyi konuşalım ama demokrasinin olmadığı yerde, millî irade gasbının olduğu yerde hangi bütçeyi konuşacağız? Bizler nasıl seçilmişsek belediye başkanları da yine seçilmiş kişilerdir. Yani biz bir taraftan yasamanın, seçilmiş olan insanların görevlerini yapmalarını -tabii ki kuralları içinde- savunurken öbür taraftan belediye başkanlarımızın, yerel yönetimlerin bu şekilde bir baskı altında olmasını hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Tekrarlıyorum: Son derece antidemokratik uygulamalardır, Türkiye'nin demokrasiden ne kadar uzaklaştığının en somut kanıtıdır ve söylediğim gibi, bütçe hakkı kapsamında da bu konuştuğumuz bütçeye de son derece... Bütçe uygulamalarının bizim bir biçimde tabii... Biz ne yapacağız bu sene? Hem 2025 yılının bütçesini konuşacağız hem de aynı zamanda 2023 yılının kesin hesabını, bütçe uygulama sonuçlarını konuşacağız, bunların böyle bir yapı içinde konuşulması son derece yanlıştır, bundan bir an önce vazgeçilmelidir. Bu anlamda da iktidara, Hükûmete de sesleniyoruz, bu yanlış uygulamalardan derhâl vazgeçilmelidir. Esenyurt Belediye Başkanımızın da dediğim gibi zaten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türelî.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun, tamamlayın.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bu anlamda da -dediğim gibi- alınmış olan bu kararı yanlış buluyoruz, yanlış olarak değerlendiriyoruz. Yani buradaki usul, bu usulün yapılmış olması, bunların görevden alınması ve bunların yerlerine otomatikman, hemen kayyum atanması uygulaması son derece yanlıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun lütfen.

2- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in gözüaltına alınıp tutuklanmasına ve yerine kayyum atanmasına, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'ün görevden alınıp yerine kayyum atanmasına, geçmişte istifa ettirilen Ankara, Balıkesir ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlarına, FETÖ soruşturması dolayısıyla görevden alınan Giresun Çamoluk, Konya Ilgın, Erzurum Aşkale ve Adana Pozantı Belediye Başkanlarına, kayyum atamalarıyla demokrasinin yok edildiğine ve erken seçimin olması gerektiğine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tabii, bütçeyi görüşüyoruz, demokrasiyle, kurullarla, hukukla ekonomik refahın ne kadar ilişkili olduğunu tüm dünya biliyor, bu konuda bir yurtaşımız da Nobel Ekonomi Ödülü'nü aldı, Daron Acemoğlu, kurumların oluşumu, refaha etkileri... Aslında, burada yapılan uygulamayla sadece üç-dört belediye başkanlığına kayyum atanmasının dışında Türkiye ayağına sıkıyor. Yani fakir fukaranın inim inim inlediği, kadın cinayetlerinin, çocuk cinayetlerinin olduğu bir ortamda hem gündem sapırılıyor hem de maalesef, seçimlerin sonuçlarını hazmedemeyen iktidar kayyum atayarak kendi iktidarını sürdürmeye çalışıyor. Tekrar söylüyorum: Keşke 4 belediye başkanının görevden alınması sadece o 4 belediye başkanlığını ya da o beldeleri etkilese ama Türkiye ekonomisini maalesef yok ediyorsunuz. Hiç kimse bu koşullarda gelip hukukun olmadığı, demokrasinin olmadığı yerde yatırım yapmaz.

Tabii, çeşitli paralel uygulamalar da var. Şimdi ne deniliyor? "Ahmet Özer on yıldan beri takip ediliyormuş, on yıldan beri takip edildiği için çeşitli ilişkileri var." deniliyor. Ya, on yıl geriye gidilirse vallahi burada AK PARTİ Grubu kalmaz. FETÖ'ye selamı olmayan, FETÖ'nün eteğini tutmayan, FETÖ'nün etkinliklerine katılmayan, FETÖ'ye övgü düzmeyen milletvekili, bakan yok neredeyse. Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak'ın da mutlaka resimleri vardır, Bakan kalmaz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kimmiş elini öpen?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi, elini tutmayan, FETÖ'yle iş birliği yapmayan, derneğine gitmeyen kimse yoktu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, elini eteğini öpen kimmiş?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Zaman gazetesine üçer beşer abone oluyordunuz. Bakın, bu grupta bir tane milletvekili kalmaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kimmiş, bir tane söyle ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bizim selamımız sabahımız yok vallahi, ömrümüzde selamımız sabahımız yok. Varsa çıkarın, varsa bir tane selamımız çıkarın. (AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları)

Arkadaşlar, bakın, 2011'de ben milletvekili oldum. 2011'de Silivri'de, Balyoz'da, Ergenekon'da, Oda TV'de, Fenerbahçe davasında biz mahkeme salonlarını yıkarken, barikatları yıkarken siz bize "Darbeci." diyordunuz, o operasyonları beraber yaptınız. Yani "Ahmet Özer'in on yıl önce bilmem neyi varmış." da...

Değerli arkadaşlar, bakın, bir de bir şey söyleyeyim: Sayın Yegin, yapılan uygulamaya bakın. Size yapılırsa içinize siner mi? Saat beşte evini basıyorlar, koçbaşlarıyla kırıyorlar, eşini resmen tartaklıyorlar ve yatak odasını basıyorlar. Ya, böyle bir şey olur mu, böyle bir şey olabilir mi? Ahmet Özer'in evi basılıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ergenekon'da olmuştu, Balyoz'da olmuştu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye, Sayın Ağbaba konuşuyor.

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, böyle bir şey olabilir mi!

Bir diğeri, Ahmet Türk'e gelelim. Ahmet Türk geçen hafta... Tabii, bir aşiret devletinde yaşıyoruz, onu da eleştireceğim, aşiret devletinde yaşıyoruz. 4 kişi ölmüş, barış yemeği yapılıyor, cezaevinden çıkarılıyor... Aşiret devleti mi bu? Ahmet Türk ile Cevdet Yılmaz el sıkışıyorlar, barış yemeği yapıyorlar, bir hafta sonra Ahmet Türk'e kayyum atanıyor. Siz de biliyorsunuz, Ahmet Türk'e, Ahmet Türk gibi birine kayyum atanması bizim iç barışımıza da kayyum atanması demek.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, geçmişte uygulamalarınız var. Şimdi "FETÖ'yle ilişkimiz yok." diyorsunuz ya... Örneğin, Ankara Belediye Başkanını niye istifa ettirdiniz acaba, niye istifa ettirdiniz? Ya da Balıkesir Belediye Başkanını ya da Bursa Belediye Başkanını niye istifa ettirdiniz? Bunların hepsinin FETÖ'yle ilişkisi olduğunu siz de biliyorsunuz.

Başka bir şey... "Bizde FETÖ'cü yok." diyorsunuz ya, bakın, uygulamaya bakın. 4 belediyeniz var sizin Giresun Çamoluk Belediyesi Başkanı Savaş Akarçeşme'ye FETÖ'den soruşturma açılıyor, görevden alınıyor, cezaevine atılıyor; yerine kim atanıyor, biliyor musunuz? Kayyum mayyum atanmıyor, kim atanıyor? Belediye meclisinden seçilen Musa Varıcı atanıyor. AK PARTİ Konya İlgin eski Belediye Başkanı Halil İbrahim Oral görevden alınıyor FETÖ'den dolayı, yerine ne yapılıyor? Kayyum atanmıyor, ne yapılıyor? Belediye meclisinden biri seçiliyor. Erzurum Aşkale eski Başkanı Enver Başaran FETÖ soruşturmasından cezaevine atılıyor, yerine meclisten bir başkan seçiliyor. Yine, Adana Pozantı Belediyesi MHP'de, FETÖ'den soruşturma açılıyor, görevden alınıyor ama yerine atanan kim? Yerine kayyum atanmıyor, belediye meclisinden seçiliyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye'nin 1'inci partisiyiz biz. Siz seçim sonuçlarınızı hazmedemediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir kez daha mikrofonunuzu açıyorum, toparlayın sözlerinizi.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Peki.

Demokrasi sadece seçim kazandığımız zaman sandığa saygı göstermek değildir. "Sandık, sandık, sandık." diyordunuz ya, işte sandıkta dersinizi aldınız. Bunu hazmedemediğiniz için çeşitli vesilelerle belediye başkanlıklarına kayyum atıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir taraftan Öcalan'la görüşüyorsunuz, bir taraftan Öcalan'la kol kola girmişsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kim?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Siz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sen ne konuşuyorsun ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Siz Öcalan'la el elesiniz. Ya, burada bu ifadeyi başkası kullansa, Veli Ağbaba kullansa, dese ki: "Öcalan gelsin Meclis'te konuşsun." Bizi ne yaparsınız, bilmiyorum. Sevgili ortağımız böyle bir şey söyledi, sizin Genel Başkanınız bunun doğru olduğunu onayladı. Biz taraftan Öcalan'la gizli kapıların ardında görüşüyorsunuz, diğer taraftan kayyum atıyorsunuz. Hem paralel bir hukuk egemen Türkiye'de hem de maalesef, keyfi bir hukuk egemen, bir aşiret devletine dönüşmüş durumda. Bunun zararlarını sadece 4 Belediye Başkanı, Esenyurt görmeyecek, bütün Türkiye görecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bitireyim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, süre de vereceğim size, konuşacaksınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen bitiriyorum.

Tekrar söylüyorum: Bu, maalesef, Türkiye yoksulluk çekerken gündem değiştirmek için... Birazdan konuşacağız, uyuşturucunun oransal olarak çok arttığı, fuhuşun arttığı bir dönemde, maalesef, kayyum atayarak demokrasiyi yok ediyorsunuz, hukuku askıya almış durumdasınız.

Bakın, bütçe kimin için yapılıyor? Orada yaşayan insanlar için yapılıyor ve maalesef, insanların iradesine ket vuruyorsunuz. Bu işi de temizleyecek şey derhâl bir erken seçimin olmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç, buyurun lütfen.

3.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kayyım atamalarıyla halkın iradesine darbe yapıldığına; demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesini sürdüreceğine, kayyım atamalarının sandığa olan inancı yok ettiğine, görevden alınıp yerine kayyım atanan Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk'e ve kayyım atamalarıyla Kürtlere mesaj verildiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz.

Maalesef, tatsız bir konuyla gündeme başlamış olduk ama Türkiye'nin gerçekleri olduğu için hep beraber bunları konuşacağız, tartışacağız elbette.

Şimdi, ben, bu Meclis çatışması altında hiç yapmadıysam birkaç yüz kere kayyım ile ilgili konuşma yapmışımdır, abartmadan söylüyorum, tutanaklar çıksa birkaç yüz kere yapmışımdır. Şimdi, bakın sayın vekiller, siz iktidarsınız, iktidarın büyük ortağsınız, 2016'dan bugüne kadar sekiz yıldır kayyım atayan bir iktidarsınız. Yani Türkiye Cumhuriyeti tarihi yazılırken, hani dönemler olur ya bu tarihte, mesela, şark ıslahat planı dönemi, mesela, umumi müfettişlikler dönemi, mesela, OHAL dönemi gibi dönemler olur, yazılır bunlar tarihe; siz, bu iktidar olarak tarihe kayyım atayanlar dönemi olarak geçtiniz. Ya, bu sizi biraz utandırmıyor mu, bu sizi biraz düşündürmüyor mu? "Ya, biz ne yapıyoruz?" diye hiç sormuyor musunuz kendinize? Bu nasıl bir şey ya! Kayyım atıyorsunuz sekiz yıldır ve bakın, sekiz yıldır kayyım atıyorsunuz da bunun size politik bir faydası oluyor mu diye baktığınızda, yok. Ne oluyor? 2016'da kayyımlar atadınız, 2019'da biz belediyeleri yine aldık, 2019'da neredeyse 2-3 belediye dışında bütün belediyelerimize kayyım atadınız, bunu defalarca tartıştık, ne oldu? 2024 seçimleri oldu 78 belediye kazandık. Yani bunun size politik bir faydası da yok, demokrasi açısından topluma bir faydası yok, hiç kimseye bir faydası yok ama bir yerlere bir fayda var, şimdi ona geleceğim biraz sonra. Dolayısıyla, bir kere tarihe gerçekten kayyım atayanlar iktidarı olarak geçmiş oldunuz. Bu kara bir lekedir sizin için, açıkça söylüyorum. Neden böyle biliyor musunuz? Kayyım atamak demek demokrasiye darbe yapmak demektir sayın vekiller, demokrasiye darbe. Nereye atıyorsunuz kayyımı? Seçilmiş olan belediye başkanına atıyorsunuz ve seçilmiş olan belediye meclisini feshediyorsunuz. Yani o belediye meclisinde sadece bizim partimizden belediye meclis üyeleri yok, bütün partilerden belediye meclis üyeleri var, herkes kendi oranında belediye meclisine seçilmiş, belediye meclislerini işlemez hâle getiriyorsunuz, feshediyorsunuz. Yani siz, aslında, açıkça demokrasiye darbe yapıyorsunuz, darbeci bir iktidar olarak tarihe geçtiniz ya! Bunu kaç defa daha yapacaksınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunu kendi içinizden sorgulama siyasi cesaretiniz ve ferasetiniz yok mu Allah aşkına ya? Böyle bir şey olabilir mi? Darbe! Neden darbe yapıyorsunuz? Bakın, sandık hukukuyla, seçim hukukuyla seçilmiş olanı görevden alıyorsunuz, halkın iradesine darbe yapıyorsunuz, halkın iradesini gasbediyorsunuz, siyasi hırsızlıktır bu ya! Bunu nasıl anlatalım başka türlü? Bize darbe yapıldığı zaman... "Bize" derken Meclisi kastediyorum. Darbe yapıldığı zaman hep beraber -tarihte yapılmış bütün darbeler açısından diyorum bunu- karşı çıkıyoruz bu darbeler, 1960'lardan bugüne kadar bütün darbeler karşı çıkıyoruz ama 2016'dan 2024'e kadar yerel demokraside, belediyelerde darbe yapılıyor ve siz bunun müsebbibisiniz, yapanısınız, nasıl bunu kabulleniyorsunuz akıl alır gibi değil. Dolayısıyla, tarihe bir de böyle geçtiniz, "siyasi darbeler iktidarı" diye geçtiniz. Yani ben gerçekten sizler için de üzülüyorum.

Bizim açımızdan baktığınızda ise çok net söyleyeyim: Biz bu demokrasi mücadelesini, özgürlük ve adalet mücadelesini sizin bütün müdahalelerinize rağmen sürdüreceğiz ve sürdürüyoruz. Halkın iradesinin tecelli etmesinin önündeki bütün engellere karşı mücadelemizi sürdürüyoruz ve bundan dolayı da çok eminiz kendimizden, kararlıyız. Siz, bu yaptığınız işle -bakın, bir şey söylüyorum, bunu lütfen kaydedin-sandığa olan inancı yok ediyorsunuz yani insanlar, kayyım atanan yerdeki insanlar, halkımız diyor ki: "Ya, gidip oy vereceğiz de ne olacak, yine kayyum atanacak." Yani bu sandığın, o seçimin bir değeri kalmıyor, sandığa olan inancı yok ediyorsunuz. Yani demokrasiye ihanet ediyorsunuz sayın vekiller. Yani bunu daha nasıl anlatalım size? Gerçekten mesele sadece bu nedenle bizim partimizin ya da muhalefetin, CHP'nin değil, mesele sizin de meseleniz sandığa olan inancı yok ettiğiniz için.

Başka bir şey daha yapıyorsunuz bu kayyum atamalarıyla yani sadece halk iradesini, millet iradesini gasbetmiş olmuyorsunuz. Ben geçen hafta da söyledim, Esenyurt'tan sonra, işte şimdi ne oldu? Mardin, Batman, Halfeti... Yani bir de "Mardin" deyince, Ahmet Türk'ü gerçekten burada iki cümleyle herkese hatırlatmak istiyorum. Ahmet Türk, Kürt siyasetinin duayenidir, hepimizin ağabeyidir. Bakın, 3 kere kayyum atanmış ya. Hani eskiden bir deyim vardı, "Ahmet Türk 2 kere gitmiş kayyım atamasıyla, 3 kere gelmiş sandıkla, seçimle." Kürt siyasetinin duayeni, ya hepimizin ağabeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Toparlıyorum, az kaldı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın lütfen.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Hepimize her kutuplaşma döneminde itidal tavsiye eden, sorunlarımızın çözümünü sağlamak için uzlaşmayla, müzakereyle, diyalogla çaba sarf eden bir kişi; siz buna 3'üncü defa kayyım atıyorsunuz ya. Yani gerçekten bu da tarihe geçti, bunu da tarih yazacak.

Şimdi, bakın, bir nokta daha var, niye böyle yapılıyor, niye şimdi Batman, Mardin, Halfeti... Yarın bilmiyoruz, belki başka belediyelerimize de atayacaksınız. Hani bir uğursuz kehanette bulunmak için söylemiyorum bunu ama geçen dönem 2019 sonrasında dedim, iki, üç belediyemizi bıraktınız, onlar da küçük belediyelerdi, belde belediyeleri filandı; belki yine hepsine atayacaksınız, olabilir yani biz bunu tesadüf ya da sürpriz olarak görmüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç, teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Selamlamama izin verin Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Ama siz bir mesaj veriyorsunuz, ne mesajı veriyorsunuz biliyor musunuz, o mesaj şu: Siz Kürt nüfusunun ağırlıklı olarak yaşadığı belediyelere kayyım atayarak diyorsunuz ki Kürt halkına: "Ya, siz seçimlere katılabilir, seçebilirsiniz de biz sizin seçtiklerinizi yönetici olarak kabul etmiyoruz, sizin seçtiklerinize sizi yönetirmeyeceğiz ancak bize biat eden kaymakam, vali varsa onlara yönetireceğiz." Bölücülük yapıyorsunuz, bölücü bir iktidar olarak tarihe geçtiniz ya! Biz bütünlüğü sağlamaya çalışırken, birliği sağlamaya çalışırken farklılıkların, özgünlüklerin eşitliği içinde, eşit koşullarda ortak vatanda birlikte yaşayalım diye uğraşırken siz bölmek için uğraşıyorsunuz. Yapmayın sayın vekiller, bunları gerçekten bir kez daha düşünün, vicdanınıza ve fikrinize, aklınıza hitap etmek için bunları söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Son cümle efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç, herkesten fazla süre verdim size.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerçekten son cümle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Daha bir de konuşma yapacaksınız, Sayın Aşkın Bak bekliyor heyecanla.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - 3 belediye olduğu için biraz daha fazla konuşacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, oradan gidersek...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Yok, tamam, haklısınız.

Bitiriyorum.

Yani gerçekten bunu bir kez daha düşünmenizi öneriyorum.

Ve çok açık -benden önceki konuşmacılar da söyledi- bakın, velev ki bir belediye başkanı yanlış bir iş yaptı, hakkında soruşturma var, kovuşturma var görevden uzaklaştırıldı -"velev ki" diyorum, bizimkilerde böyle bir şey yok, onu tartışmıyoruz; şimdi vakit yok ama daha kaç bakanlık var tartışacağız elbette ki- o zaman yapılması gereken, demokratik olan tek şey var, gideceksiniz belediye meclisine, belediye meclisi bir belediye başkan vekili seçecek oradan, seçilmiş olan yer kendi içinden seçecek. Bunu da yapmıyorsunuz. Neden? Çünkü diyorsunuz ki Kürt'e: "Biz size yönetirmeyeceğiz, Türk'e yönetireceğiz burayı." Bunu söylüyorsunuz, resmen 2016'dan beri, sekiz senedir bu bölücülüğü yapıyorsunuz, yapmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, geçen yıllardaki bütçe görüşmelerinde yaşanan gerginliklere ve çağdaş yönetim sistemlerindeki "hesap verebilirlik" ilkesine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hoş geldiniz sizler de.

Ben de usulle ilgili olarak bir şey ifade etmek istiyorum, farklı bir konu benimki.

Geçen yıllardaki bütçelerde zaman zaman biz burada bazı Sayın Bakanlarla veya Cumhurbaşkanı Yardımcısıyla gerginlikler yaşadık. Bunların temelinde de özellikle Fuat Oktay -şu anda kendisi milletvekili, ne düşünüyör bilmiyorum, herhâlde pişman oluyordur- böyle, Parlamento'ya karşı, milletin vekillerine karşı çok üstten bakan bir tavırla davranıyordu. Biz de zaman zaman ona kendisinin atanmış olduğunu, buradaki insanların seçilmiş olduğunu hatırlattık. Şimdi, bugün, zannediyorum 3'üncü gün yani bir genelini konuştuk, TBMM bütçesini konuştuk, bir de şimdi sizin Bakanlığınız. Bugüne kadar son iki şeyde böyle bir şey olmadı. Zaten Cevdet Bey gayet mütevazı bir şekilde meselelerini anlattı, biz de kendisini çok eleştirdik, ağır eleştirilerde bulunduk ama hiçbir, bu tür "Sen atanmışsın, sen şöylesin, sen böylesin." tavrı filan olmadı. Bunu niçin söylüyorum? Çünkü kendisinin tepeden bakan öyle bir hâli, hareketi yoktu. Zaten diğeri Meclis Başkanı, öyle bir şey olamaz. Ben bundan sonra sizinle ilgili olacağını filan düşünmüyorum ama bu mevzuyu niye açtım? Çünkü Orhan Bey dedi ki en son görüşmede: "Yani muhalefet biraz olgunlaşmış, bir kemalat gelmiş muhalefete. Geçen yıllarda 'atanmışlar matanmışlar' diye bakanlara sataşıyorlardı." filan. Yani şundan emin olun: Aynı tavrı biz bakanlardan gördüğümüz zaman onların atanmış olduğunu

hatırlatacağız, atanmışsınız çünkü yani bu kötü bir şey de değil, bu farklı bir şey. Ama atanmış birisi yani Cumhurbaşkanının bir tane, bir satırlık karamamesiyle göreve gelen ve görevden azledilen, affı istenen bir kişinin burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Parlamenteoda hiç kimseye böyle üstten bakma, kafa tutma falan filan gibi bir tavır olamaz, bunu bir defa kayıtlara bir geçirelim Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bizim de onlara üstten bakma, kafa tutma hakkımız olamaz.

ERHAN USTA (Samsun) - Elbette olmaz. Sayın Bakan, hoş geldiniz diyoruz, daha ne diyeceğiz ya? Bak, bütün kameraları onun hizmetine sunuyoruz Meclis olarak. Git bakalım Gençlik ve Spor Bakanlığına, sen geldiğinde senin konuşmanın tamamını kameralara çekiyorlar mı? Bak, görüyor musun, şimdi, birazdan bu kameralar biz konuşurken kesilecek, siz bundan rahatsız olmuyorsunuz ama sayın bakanların konuşmalarını böyle boy boy çekeceğiz, televizyonlar canlı verecek, bilmem ne yapacak, tamam mı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Osman Bakanın bize Mecliste yaptığının biz de aynısını yapacağız birazdan, merak etmeyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, tabii, ona bir şey diyemem, milletvekiline ne yaptıysa onu bulacak yani.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi şu, mesela, arkadaşlar, biz ne dedik bir de? Bir, atanmış meselesi; ikincisi, hesap vereceksiniz. Şimdi, bunu arkadaşlar herhâlde bilmiyor. Ya, bu çağdaş bir norm, biliyor musunuz? Çağdaş yönetim sistemlerinde, şu anda, açın bütün modern kitapları, hesap verebilirlik, hesap vermek "...” der gâvurlar.¹

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - "Hesap vereceksin." diyor. Şimdi, biz bunu arkadaşlara, Bakanlığa hatırlattığımızda "Hesap vereceksiniz burada." filan dendiğinde, arkadaşlar "Ya, ne demek hesap vermek!" Bilmem ne... Arkadaş yani sana nereden örnek verelim? Çağdaş sistemler bunu söylüyor. Evrensel bir normdur hesap vermek, hesap verebilirlik. Çünkü bu milletin parasını harcıyor bir makam, bu millet adına onun temsilcileri ona denetim sorumluluğu gereği bu hesabı soracak. Yani buna argoda "Bunun hesabını verirsin." falan filan; bu, mafya ağzı filan değil; o, ayrı bir şey; bu, tam tersine, çağdaş bir yönetim anlayışının bir gereği aynı zamanda. Dediğim gibi "...”² dediğimiz şeyden bahsediyoruz, hesap verme. Dolayısıyla, burada, herkes harcadığı paranın, kullandığı kaynağın elbette... Zaten hesap vermek için geliyorlar, niye gelsinler başka türlü? Şimdi, ama bazı arkadaşlar, özellikle AK PARTİ'li arkadaşlar bu meseleleri yanlış anladığı için böyle bir şey oluyor.

Dolayısıyla, özetle şunu söylüyorum: Bir sayın bakan buraya gelip Meclisi küçük gören, milletvekilini küçük gören bir tavır içerisinde olduğu anda biz onun atanmış olduğunu kendisine hatırlatırız ve buradaki esas meselenin de kullandığı kaynağının hesap vermek olduğunu da herkes farkında olacak, iktidar milletvekilleri de bunun farkında olacak, yürütme adına gelen sayın bakanlar da bunun farkında olacak.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, burada, tabii "...”³ ifadesi kayıtlarımıza "Türkçe dışında bir dil" olarak geçecektir.

ERHAN USTA (Samsun) - Olsun, Türkçesini de söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yok, ben özellikle belirteyim de şimdi İngilizce bir ifade kullandınız. Resmî dilimiz Türkçe olduğu için kayıtlar da böyle tutuluyor. İfadeniz "Türkçe dışında bir ifade" olarak geçecektir.

Sayın Temurci, vallahi, bir şey söyleyeyim mi, AK PARTİ'den Orhan Yegin istedi. AK PARTİ'lileri artık usul tartışmasına başlattınız arkadaşlar, tebrik ediyorum yani. Vallahi bu usulü bir türlü çözemedik daha.

Buyurun Sayın Temurci.

5.- İstanbul Milletvekili Selim Temurci'nin, kayyum atamalarına ve FETÖ meselesine ilişkin açıklaması

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Sayın Başkan, tabii, ben baktım, AK PARTİ'den arkadaşlar da usul üzerine söz istediler. Bence, Plan ve Bütçe Komisyonumuz ülke gündeminde çok önemli bir meseleyle aslında başladı, onun için biz de bu konuda görüşlerimizi ifade etmek isteriz.

Öncelikle, kayyum konusunda hakikaten, 1999 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızı Pınarhisar'a uğurlarken o ekibin içinde olan birisi olarak ve o duyguyla konuşuyorum. Türkiye'de milletin seçtiklerine eğer birileri kayyum atarsa, birileri onu görevden alırsa görevden alınanların bu ülkede sadece liderliğe yürüdüğü bir süreç yaşanır, başka bir şey olmaz; biz bunu İstanbul seçimlerinde gördük. Maalesef, siyasi rakiplerimiz ile siyasetçilerin milletin hakemliğinde mücadele etme gibi bir görevimiz var, bunun tekrar altını çiziyorum. Hak etmedikleri hâlde birilerini bu ülkede siyaseten yukarı çekmek için benim arkadaşlarım, bir zamanlar birlikte çalıştığım arkadaşlarım elinden geleni yapıyorlar. Bence siyasette böyle bir primi birilerine vermemek lazım. Amaç terörse, terörün uzantılarıyla ve terörle mücadeleyle hep birlikte o mücadeleyi sonuna kadar vermeliyiz. Yüksek Seçim Kurulumuz terörle iltisaklı veya terörden yargılanan kişilere eğer o belgeleri vermemiş olsa biz, belki, bugün bu tartışmayı yapmamış olurduk. İç bünyemizi tahkim ederek yola devam etmeliyiz. "Savaş kapıda, tehdit

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

² Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi

³ Bu bölümde Başkan tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

kapıda.” diyerek 28’inci Dönemin, 2025’in konuşmalarına Sayın Cumhurbaşkanımızın Meclis açılışıyla başladık. Yani iç bünyeyi tahkim etmek, barışı huzuru tahkim etmek, birlikte olmak, yeniden kardeşliğimizi daha güçlü bir şekilde hatırlamak deyip, yedi sekiz ay önce milletin seçtiği insanlara -hangi partiden olursa olsun- kayyum atamak bizim siyasi geleneğimize uygun değildir. Bu, başta iktidar partisi olarak ülkeye çok büyük zarar vermiştir ve verecektir. Bunu da sadece taktığım bir rozet ya da parti şeyiyle söyleyemiyorum, bunun özellikle kayda geçmesini isterim.

FETÖ meselesinden bahsedildi. Bu konu benim bir cümle söylemem gereken bir konu. Bakın, siyaseten eksiklikler olabilir, birbirimizi eleştirebiliriz ama hakkı da teslim etmek lazım. Bakın, 2013 yılında, 17-25 Aralıkta eğer Sayın Cumhurbaşkanımızın “Bunlar PKK kadar tehlikelidir.” dediği FETÖ’ye karşı hep birlikte, bütün siyasi partiler mücadele edebilseydik belki 15 Temmuz yaşamayacaktık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Temurci, buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Buradan rahmetle, minnetle analım, 1970’lerden başlayarak millî görüş hareketi ve rahmetli Erbakan Hocamız dışında, bütün siyasilerin ve birçok partinin bu işte, bu işin büyütülmesinde emeği vardır ama bu emek bilmeden, hata yaparak, “maneviyat” diyerek ve bu ülkede manevî anlamda, gençlerin yetiştirilmesi anlamında çalışma yapan bir cemaat olarak gördükleri için soldan ve sağdan birçok siyasi parti hata yapmıştır. Şimdi, dönüp birbirimizi “Kim daha fazla FETÖ’cü?” diye eleştirmeye başlarsak biz bu işin içinden çıkamayız ve bu işin kazançlısı yine o tür terör odakları olur diyor, tekrar toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Temurci.

Sayın Yegin, buyurun.

6.- *Ankara Milletvekili Orhan Yegin’in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptıkları açıklamalardaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ORHAN YEGİN (Ankara) - Teşekkür ederim.

Şimdi, kayyum atanması siyasal olarak söylenecek sözler üzerine olabilir ve bu siyasal yaklaşımın farklılıklarından kaynaklanan farklı yorumlara saygı duyarız. “Siyasal eleştiridir.” deriz, “Siyasal bakış açısındaki farklılıklardır.” deriz dolayısıyla bir siyasal tartışma, bir entelektüel tartışma olarak bunların sürdürülmesinde beis görmeyiz ama “FETÖ’yle münasebet ettiniz.” deyip “Eğer biz o döneme girersek içinizde onun eteğini öpmemiş, onun elini öpmemiş bir vekil kalmaz.” dersiniz bu çok münasebetsiz bir yakıştırma olur. “Bir isim verin de anlayalım ne demek istediğinizi.” dediğimizde, bir isim veremezsiniz ki veremediniz de.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Olmayan birisini söyle. Boy boy fotoğraflar var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, bakın, böyle iftiralar atmayalım birbirimize.

VELİ AĞBABA (Malatya) - “Bitsin bu hasret.” diyen siz değil misiniz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, bir taraftan “Öcalan’la kol kola girmişsiniz.” diyorsunuz, “Öcalan’la el ele yürüyorsunuz.” diyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aynen.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu da çok münasebetsiz bir iddia.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Niye, görüşmüyor musunuz? “Görüşmüyoruz.” de.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu da çok münasebetsiz bir iddia.

VELİ AĞBABA (Malatya) - “Öcalan’la görüşmüyoruz.” de.

CAVİT ARI (Antalya) - Meclise davet eden kim ya? Meclise davet ettiniz, daha ne yapacaksınız!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bizim hiçbirimizin, Cumhur İttifakı’nın hiçbir mensubunun, üyesinin Öcalan’la el eleliği, kol kolahığı söz konusu değildir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Meclise çağırdınız, Meclise! Meclise davet ettiniz, “Meclis kürsüsüne gel.” dediniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, müsaade edin, Sayın Yegin konuşsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - “Meclis kürsüsüne gel.” demediniz mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba, size şunu söyleyebilirim: Siz Öcalan’ı övenlerle, methedenler el ele, kol kola bir dönem geçirdiniz, hâlâ da geçirmeye devam ediyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Siz Öcalan’la kol kolasınız, Öcalan’la! Öcalan’la kol kolasınız! Öcalan’la ilişkileriniz gayet iyi, gayet iyi!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Siz de terörist saktunuz Meclise.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin, bir saniye...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Meclise terörist saktu onlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sataşmadan söz verecekseniz laf atmayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, sataşmadan söz vermiyorum ama şöyle bir şey yaptık...

VELİ AĞBABA (Malatya) - İfade etmemiz lazım kendimizi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ama şöyle: Hepinize ifade etmeniz için süre verdim yeteri kadar. Sayın Bakanımız da kendini ifade etmek için bekliyor, bütçesi geldi. Şimdi, Sayın Yegin'in de görüşlerini dinleyelim. Hepiniz söylediniz, kayıtlara geçti.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Toparlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin, ilave sürenizi...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ama Sayın Yegin gerçeğe aykırı sözler söylüyor, her şey gözler önünde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, Öcalan'ın dağdaki arkadaşları son seçimde senin öve öve bitiremediğin Genel Başkanına destek istiyordu, konuşturma beni!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Öcalan'ı Meclise çağırdınız mı? "Gel, Meclis kürsüsünde konuş." dediniz mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Konuşturma beni!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Dediniz mi, demediniz mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öcalan'ın Kandil'deki arkadaşları son seçimde senin Genel Başkanına destek istediler, tamam mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, montajlı videolar yaptınız utanmadan.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Öcalan gelsin Meclis kürsüsüne..."

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Öcalan'a 2019'da heyet gönderip, İstanbul seçimlerinde mektup okutup yorumlattınız mı? Osman Öcalan'ı TRT'ye çıkardınız mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öcalan'ın Kandil'deki arkadaşları senin öve öve bitiremediğin Genel Başkanına destek istiyordu son seçimde; kim el ele, kim kol kola! Sen konuşuyorsun orada!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kim övdüyse söyle!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, Öcalan'ın kendisi sizden destek istedi.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Öcalan'a özel heyet gönderdiniz, Tunceli Üniversitesine özel hoca gönderdiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Kandil'le iş birliği içerisinde olan sizsiniz, siz!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - İstanbul seçimlerine müdahale etmek için Öcalan'ın mektubunu yorumlattınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Oluç, siz de...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin, bir saniye...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Katil, tecavüzcü Osman Öcalan'ı TRT'ye çıkardınız, hâlâ konuşuyorsunuz!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Kandil'le iş birliği içerisinde olan CHP.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bittiyse şöyle yapalım: Birbirimizi böyle anlayamayız, burası milletvekillerinden oluşan bir heyet yani Plan Bütçe Komisyonunda benim ender gördüğüm, böyle zamanlarda, böyle birbirimize tahammül etmeden...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sen biraz sonra bizim şeyi gör; Sayın Osman Aşkın Bak hak ettiğini alacak orada, Mecliste bizi konuşturmuyordu ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan milletvekiliyken yaptığını alacak, ben ona bir şey demiyorum ama...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ona yapalım yani serbest o.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Sayın Yegin'in görüşlerini ifade etmesine müsaade edelim değerli arkadaşlar.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kayyum atama meselesi sadece belediyelerle ilgili değil, kanunumuzda olan bir meseledir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu kanun size niye yok?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, bir dakika Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu kanun size niye işlemiyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba, bir dur ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu kanun niye size işlemiyor? Aşkale'ye niye işlemiyor, Pozantı'ya niye işlemiyor?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ya, biz gerçekten sizi dinledik ki o kadar haksız konuşmanıza rağmen sizi dinledik; siz saygı göstermiyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sen yoktun ki dinleyesin beni, yeni geldin daha.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Terör ve terör örgütleriyle ilişkisi tespit edilen şirketlere de kayyum atamaları söz konusu olabilir; bu kayyum sadece belediyeyle ilgili değil, farklı alanlarda da var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kayyumda neyi seviyorsunuz; rantı seviyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, Sayın Ağbaba, biz de istemeyiz herhangi bir yere kayyum atansın; bunu bütün kalbimle söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yakında görürüz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz de istemeyiz ki bir belediye başkanının ismi terörle, terör örgütleriyle anılsın, ilişkilendirilsin, hukuki bir zemine taşınınsın ve oraya kayyum atansın. Türkiye’de faaliyet gösteren bir şirketin terörle bir bağlantısı olsun, terörün finansmanında yer alsın da bu tespit edilsin ve mahkemeler oraya bir kayyum atasın gerçekten istemeyiz. Biz de istemeyiz kimse...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bence istiyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Paralel hukuk var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, Sayın Ağbaba, bir dakika...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Böyle bir usul var mı ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Parası olan, avukat tanıyan...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz de istemeyiz ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, bu savunulacak bir şey mi Allah aşkına, sana yakışıyor mu?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu ülkenin ekmeği, bu ülkenin toprağı, bu ülkenin güneşi hepimize, herkese yeter. Kimse bu ülkenin birliğine, bütünlüğüne, Anayasa’sına, toprağına, değer bütünlüğüne düşmanlık etmesin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu Cumhurbaşkanı Yardımcılarına da kayyum atayın, Ahmet Türk’le beraberdi geçen hafta.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi “Sandığa olan inancı yok ediyorsunuz.” dedi Sayın Oluç.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - On yıl niye beklediniz, on yıl?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, müsaade edelim.

Buyurun Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu kayyum ataması meselesi üzerinden Sayın Oluç “Demokrasiyi katlediyorsunuz.” dedi, Sayın Ağbaba demokrasi havarisi kesildi.

Şimdi, özgürlük-güvenlik dengesinde zaman zaman hukuk içerisinde...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Benim ömrüm demokrasi mücadelesiyle geçti size karşı ya.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Eğer böyle yaparsan bir daha yüzüne bakmadan konuşacağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakma.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yapma bunu, cümlemi tamamlayayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, müsaade edelim ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Niye sataşıyorsun bana? Niye bana sataşıyorsun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, tamam, anlaşıldı.

Sayın Yegin, devam edin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, özgürlük-güvenlik dengesinde zaman zaman hukuk içerisinde bazı kaymalar, denge değişiklikleri olabiliyor ama şunu söyleyeyim: AK PARTİ 2’nci seçime girdi -ilk seçimde yüzde 34 oy almıştı- 2’nci seçime girdiğimizde, yüzde 47’yle geldiğimizde bize kapatma davası açıldı; hiçbiriniz kalkıp “Milletin oyu, milletin yetkisi! Milletin verdiği yetki bu şekilde alınmaz!” diye AK PARTİ’ye karşı milletin verdiği yetki üzerinden bir savunma yapmadınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Genel Başkanınızı Meclise kim soktu!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Ağbaba, el ovuşturuyordunuz, el ovuşturuyordunuz! AK PARTİ kapatılsın diye el ovuşturuyordunuz!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Recep Tayyip Erdoğan’ı Meclise kim soktu!

ORHAN YEGİN (Ankara) - El ovuşturuyordunuz ve AK PARTİ’nin Genel Başkanı AK PARTİ’yi kurmadan önce Belediye Başkanırken şiir okuduğu için hapse girdiğinde milletin oyuna sahip çıkmadınız o zaman!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Cevap versene, Recep Tayyip Erdoğan nasıl milletvekili oldu! Dört ay cezaevinde yattı...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Son cümlem. Şimdi, Sayın Oluç, siz diyorsunuz ki: “Siz Kürtlere diyorsunuz ki...” diye bir şeyler sıraladınız ve bizi bölücülükle suçladınız. Biz Kürtlere de biz Zazalara da Türklere Türkmenlere de Terekemelere de sesleniyoruz, hiçbirini ayırt etmeden konuşuyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tabii, kesin(!)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz Alevi’ye de Sünni’ye de biz başını açana, örtene de biz beş vakit namazını camide kılana da hiç kılmayana da herkese sesleniyoruz, herkese aynı şeyi söylüyoruz, diyoruz ki: Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Başkan, bir saniye...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Polemik yapmayacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, şöyle yapalım, iş şuna döndü: Şimdi, AK PARTİ tarafından da diğer taraftan da artık usulle alakalı birer dakika...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben de sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sataşmadan söz veriyorum, biliyorsunuz.

Arkadaşlar, burada herkese söz verdim, görüşlerini ifade etti, kifayetimizakere... Müsaadeniz olursa müzakerelere geçmek istiyorum.

Sayın Oluç, şöyle yapalım...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Hayır, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakın, şimdi, Sayın Türel de basmış, Sayın Ağbaba da basmış, herkes bir şey söyleyecek.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Konuyla ilgili değil Sayın Başkan, gerçekten değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bunu sonlandırılabilir isterseniz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sonlandırmak için bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Sayın Türel de söz istiyor, Sayın Ağbaba da. Dolayısıyla ben bu işin içinden çıkamam.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - İzin verin, bir şey söyleyeceğim yani bunun kayıtlara da girmesi gerekmiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Konuyla ilgili değil, inanmıyorsunuz bana ama.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İnanıyorum ya. Niye inanmayayım? Söz vermekte problem yok, bir dahaki sefere daha da uzatayım ama burada şuraya düşüyoruz Sayın Oluç: Şimdi, arkadaşlar...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, cevap vermeyeceğim ya, gerçekten vermeyeceğim, başka bir şey söylemek istiyorum, izin verin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

7.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, bu açıklamadan sonra toplantıdan ayrılacağına ve bütçesi görüşülecek Bakanlık temsilcilerinin bunu kendilerine yönelik bir tavır olarak algılamamasını umduklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim güvendiğiniz için.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; biz gerçekten sizin Bakanlığınızın bütçesini burada konuşmak, tartışmak, değerlendirmek, eleştirilerimizi, önerilerimizi sunmak istiyorduk fakat aldığımız bir karar nedeniyle bizim vekillerimiz ağırlıklı olarak kayyımaya yönelik protestolar nedeniyle sahaya gittiler. Ben de bu konuşmayı yaptıktan sonra buradan ayrılacağım, bunu sizin Bakanlığınıza yönelik bir tavır olarak algılamazsınız umarım. Bunu açıklamak istiyordum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Görüşmelere saat 11.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 10.48

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.07

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 6'ncı Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bir önceki oturumda usulle alakalı tartışmaları tükettik. Sadece Sayın Türel geçen haftaki toplantıya neden katılmadıklarını izah etmek için bir söz talebinde bulunmuştu fakat kendisi gelmedi sanırım daha, Sayın Bakan sonrasında kendisine söz vereyim.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A.- Kanun Teklifleri

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkereleri

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı⁴

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun, Sayın Bakan.

Süreniz otuz dakika.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi'ni görüşmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Çalışmalarımızda yanımızda olan tüm partilerin değerli milletvekillerine, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyelerine ve faaliyetlerimizde emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Cumhuriyetimizin 101'inci yılında geçtiğimiz hafta tüm yurttta coşkuyla kutladığımız 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'mızı bir kez daha en içten dileklerimizle kutluyorum. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve bu topraklar için fedakârca mücadele etmiş bütün kahramanlarımızı rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; gençlerimizin iyi eğitim almış, donanımlı bireyler olarak yetişmesinin yalnızca şahsi başarıları için değil, ülkemizin her alanda ilerlemesini sağlamak, küresel rekabette yerimizi güçlendirmek adına hayati önem taşıdığımız çok iyi biliyoruz. Gençler yaşadıkları ülkelerle beraber insanlığın geleceği için de büyük değerlere sahipler. Bize düşen de insanlığın ortak geleceği için söyleyecek sözü olan gençlerimizi en gelişmiş imkânlarla hayata hazırlamak, Türkiye Yüzyılı'nda da bu hedeften sapmadan çalışmaya devam ediyoruz. Bu yıl da gençlerimiz için, Türk sporu için ve aziz milletimiz için çok kıymetli çalışmalara imza attık. 2002 öncesine kadar 5 gençlik kampı, 8gençlik merkezi bulunan ülkemizde, yirmi iki yılda 39 gençlik kampı ve 505 gençlik merkezi inşa ederek bu sayıyı 44 gençlik kampı, 513 gençlik merkezi hedefine taşıdık.

3 milyon 992 bin 468 üyesi bulunan merkezlerimizde sanat, spor, teknoloji ve kültür gibi pek çok alanda atölyeler ve eğitim programları düzenliyoruz. Merkezlerimizdeki tüm imkânlardan gençlerimiz ücretsiz olarak faydalanıyor, Bakanlığımızın tüm faaliyetlerini daha erişilebilir kılmak adına lise ve üniversite bünyelerine genç ofisler kurduk. Beş yılda 134'ü üniversitemizde olmak üzere toplam 367 genç ofisi açtık. Yeni dönemde de genç ofislerimizin sayısını hızla artırmaya devam edeceğiz. Gençlik kamplarımızla ülkemizin dört bir yanından gelen gençlerimizi kardeşlik ve dostluk ikliminde buluşturuyoruz. Sportif, sanatsal ve kültürel etkinliklerle dolu zengin programlar sunarak gençlerimizin unutamayacakları bir kamp süreci yaşamasını sağlıyor, onlara yeni insanlar, yerler ve kültürler keşfetme imkânı sunuyoruz. Gençlerin talep ve ihtiyaçlarına göre yenilenen tematik kamp programlarımızda tarih, kültür, medya, bilim, ekolojik ve sürdürülebilir tarım ile kariyer, motivasyon kamplarında çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanmalarını hedefliyoruz. Bu yıl ilk kez düzenlediğimiz Vizyon Kampları'mızdan çok pozitif geri dönüşler aldık. Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda ilk 5 bine giren öğrencilerimizi alanında uzman kişilerle buluşturduk, ilkini Gaziantep'te, ikincisini Ankara'da gerçekleştirdik. 2024 yılında 220 bin, 2024-2028 döneminde ise 1 milyon gencimizi gençlik kamplarımızla buluşturmayı hedefliyoruz.

Gençlerimize teknoloji ve inovasyon alanlarında en güzel bilgi ve donanımı kazandırarak geleceğe güçlü adımlarla ilerlemelerini sağlıyoruz. Buna göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı iş birliğiyle gençlik merkezlerimizi, Deneyap Teknoloji Atölyelerini kurduk, bugün 81 ilde, 104 atölyede sürdürülen Deneyap Türkiye Eğitim Modeli'yle gençlerimize girişimcilikten eleştirel düşünmeye, karmaşık problem çözmeden liderlik becerilerine uzanan geniş bir yelpazede yetkinlikler kazandırıyoruz. Bu yıl TEKNOFEST için gençlik merkezlerimizden tam 10.174 rekor başvuru aldık. 29 kategoride 101 takımımızla Adana'da TEKNOFEST'e katıldık, 14 takımımız da dereceye girdi.

Türkiye'nin millî teknoloji hamlesine gençlerimizle birlikte güçlü bir destek veriyoruz. Teknoloji atölyeleri, kodlama, yapay zekâ eğitimleri, teknoloji ve inovasyon kamplarıyla ülkemizin teknolojik yolculuğuna nitelikli insan kaynağı yetiştiriyoruz.

Bu yıl ilk kez yeni anayasa sürecinde gençlerimizin fikirlerini, beklentilerini dinlemek için İstanbul ve Ankara'da gençlerle sivil anayasa buluşmaları düzenledik. İlkini Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nda, ikincisini ise geçtiğimiz haftalarda Ankara Ulucanlar Cezaevi Müzesinde gerçekleştirdik.

Türkiye'nin 2'nci yüzyılına gençlerimizle inşa etmek için onların süreçlerinin her aşamasında katılım sağlamalarını önemsiyor, fikir ve beklentilerini heyecanla dinliyoruz. Bu yıl da "Gençlik Haftası Etkinliği" temasıyla birçok faaliyet gerçekleştirdik. 81 ilimiz, KKTC ve Azerbaycan'dan gelen temsilci gençlerimizle beraber Samsun, Amasya, Sivas ve Ankara'da Millî Mücadele ruhunu yeniden yaşarken 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı gururla hep birlikte kutladılar.

Tarih, kültür ve medeniyet bilincini derinleştiren yurt dışı hareketli programlarla da bu yıl yine başarılı gençlerimizi yurt dışına göndererek ödüllendirdik. Bu yıl ilk adımını attığımız Üniversite Öğrenci Toplulukları İş Birliği ve Destek Programı (ÜNİDES) ile üniversiteli gençlerimize güçlü bir destek sunmanın heyecanını ve mutluluğunu yaşıyoruz. Genç ofisler aracılığıyla uygulanacak bu programla üniversite kulüplerinin daha etkin ve verimli projeler geliştirmesine imkân tanıyoruz. 2024-2025 dönemi için yerel projeler 20 ile 50 bin TL, ulusal projeler 50 bin ile 100 bin TL arasında olmak üzere gençlerimize toplam 120 milyon TL'lik bir bütçe ayırdık.

⁴ (1/278) ve (1/277) esas numaralı Kanun Teklifleri 22/10/2024 tarihli 3'üncü Toplantı Tutanağı'na ektir.

Bu yıl Afetten Etkilenen Gençlerin Güçlendirilmesine Destek Programı'yla depremden etkilenen 11 ilde sivil toplum kuruluşları ve spor kulüplerine 600 bin TL ile 1 milyon TL arasında olmak üzere toplam 70 milyon TL destek vereceğiz. 433 sivil toplum kuruluşu ve spor kulübü bu destek programına başvurmuş ve değerlendirme sürecine alınmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla bir protokol imzalayarak Spor Araştırmaları ve Girişimcilik Destek Programı'nı başlattık. Aldığımız 485 başvurunun değerlendirmeleri yapıldı, 47 projenin desteklenmesi uygun bulundu. Bugüne dek 5.100 projeye toplam 331 milyon TL destek sağladık. Gençlik merkezlerimizde, kamplarımızda, akademi ve kulüplerimizde tüm faaliyetlerimiz gençlerimizi zararlı alışkanlıklardan uzak, üretken, verimli, sağlıklı bir hayat yaşamayı teşvik etme gayesi taşıyor.

Bakanlık olarak 2024 yılında yeni bir adım atarak Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurduk, sağlıklı yaşamı yönlendirme ve bağımlılıkla mücadele birimlerini oluşturduk. Bağımlılıkla mücadelede en güçlü önleyici unsur spordur. Bu mücadelede sporu etkin biçimde kullanmak için topyekün katılım göstermeliyiz. Bu vesileyle, ailelere, annelere, babalara çocuklarınızı spor tesislerimize mutlaka getirmeleri için çağrıda buluyorum çünkü bütün spor tesislerimiz gençlerimiz için, çocuklarımız için ücretsizdir.

Bu yıl Bakanlığımız bünyesindeki 520 psikolog, spor psikoloğu ve sosyal çalışmacıya Yeşilay iş birliğiyle Türkiye'de Bağımlılıkla Mücadele Formatör Eğitimi verilmiştir, 29.414 personelimize bağımlılıklarla mücadele farkındalık eğitimi sağlamıştır, 3.873 farkındalık eğitimiyle 66.691 kişiye ulaşılmıştır.

Yeşilay iş birliğiyle "Bağımlılıklarla Mücadele" temalı 2 tane gençlik kampı düzenlenmiştir. Gençlerimizin psikolojik iyi oluşunu desteklemek için 2024 yılında Bakanlığımız bünyesinde Psikososyal Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı kurduk. Ayrıca, olası afetler, acil durumlar ve Bakanlığımıza bağlı yurt ve tesislerde meydana gelebilecek krizlere hızlı ve etkili müdahale amacıyla psikososyal destek ve krize müdahale ekipleri oluşturulmuştur. Uzman ruh sağlığı çalışanlarımız da bu alanda hizmet vermeye başlamışlardır.

Gençlerimizin dijital öğrenme yolculuklarını desteklemek amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim-Deneyim Uygulama Platformu GSB EDU hayata geçirilmiştir. 2022 yılından bu yana 104.554 kurs açılmış, GSB EDU'da bu kurslara toplam 3 milyon 650 bin 106 gencimiz katılmıştır. Gençlerimizi dijital geleceğe hazırlamak amacıyla GSB yurtları ve gençlik merkezlerinde gençlerimize teorik ve uygulamalı yapay zekâ eğitimleri sunacağımız yepyeni bir çalışmanın tohumlarını attık. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisiyle yapay zekâ alanında iş birliği protokolü imzaladık. Yapay zekâ artık çağımızın en büyük gelişmelerinden biri. Türkiye'de bu alanda öncülük eden, gençlere fırsatlar sunan kurumlardan biri de biz olacağız. Gençlerle bu dönüşümü yakalayacağız ve gençlerin küresel rekabette gücünü artırmasına katkı sağlamış olacağız.

Bakanlığımızın hassasiyetle üzerinde durduğu bir diğer alan da gönüllülük çalışmaları. Bu yıl da "Gönüllüyüz Biz" platformunda gönüllü olmak isteyen bireyler ile gönüllü arayan kurumları birleştirdik. "Kuşaktan kuşağa öğrenme" "gazozuna maç" gibi etkinliklerle 81 ilde gönüllülerimizi çocuklarla ve huzurevindeki büyüklerimizle buluşturduk. 81 ilde eş zamanlı gerçekleşen ve İstanbul'da -benim de katıldığım- "büyük orman temizliği" etkinliğini gerçekleştirerek Tarım ve Orman Bakanlığımızla iş birliği içerisinde daha yaşanılabilir ve temiz bir dünya için on binlerce gönüllü bir araya geldi. Tabii, burada yaptığımız etkinlik yalnızca çevre temizliğinden ibaret değildir. Bizler, burada, gençlerimize yeşil vatanın, mavi vatanın şuurunu kazandırmayı amaçlıyoruz. Tabiatın korunması millî bir meseledir. Ayrıca, yarınlarımıza karşı bir sorumluluktur. Sahilleri, denizleri, ormanları korumak, iklim dengesi, biyoçeşitlilik ve doğal kaynaklarımızı güvence altına almak; bunları gençlerimizle birlikte sağlamayı planlıyoruz. Yaşadığı toprağın kıymetini bilen, denizine, tabiatına, çevreye hürmet gösteren nesiller yetiştirmenin bir istiklal ve istikbal meselesi olduğuna inanıyoruz.

Bu yıl da önemli gün ve haftalarda, millî gün ve bayramlarda tüm gençlerimizin omuz omuza durduğu programlarımızı gerçekleştirdik. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, Malazgirt Zaferi, 30 Ağustos Zafer Bayramı, 57'nci Alay Vefa Yürüyüşü, Sarıkamış Şehitlerini Anma Programı düzenleyerek bu yıl da gençlerimizle beraber tüm şehitlerimizi rahmet ve dualarla andık. Gençlerimiz bu programlar vesilesiyle gittikleri şehirlerde o manevi havayı teneffüs etme imkânı buldular.

Gençlik ve Spor Bakanlığımız Türk sporuna yeni sporcular kazandırmak, sportif başarıları artırmak, gençlerimizi, çocuklarımızı spora erken yaşta alıştırmak ve sportif bir yaşamı toplumun her kesimine yaygınlaştırmak için hayati bir sorumluluk taşıyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın spora ve sporcuya gösterdiği hassasiyet ve bu alandaki sonsuz destekleri bizim için çok kıymetli. Bu destek ve vizyonla son yirmi iki yılda dünyada eşi benzeri olmayan bir tesisleşme devrimini gerçekleştirdik. Ülkemizin...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Stenograflar yetişemiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, stenograflar takip edemiyormuş da biraz... Gençlik Bakanlığını anlıyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hızlıyız, metin var zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bakana arada laf atarlar diye...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ülkemizin dört bir yanını stadyumlar, yüzme havuzları, spor salonları, kortlar, kayak, mahalle tipi spor alanlarıyla...

ERHAN USTA (Samsun) - Çok iş yapmışlar!

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Yokluğu anlatalım, varlığı değil.

ERHAN USTA (Samsun) - Otuz dakikada çok işi anlatabilmek için değil mi Sayın Bakan!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet, çok çalışıyoruz, anlatıyoruz.

Yirmi iki yılda yapımı tamamlanan, yapımı devam eden tesislerle birlikte 2.854'ü Bakanlığımız bünyesinde, 6.342'si belediyeler, kamu kurum ve kuruluşlarıyla beraber ortak toplam 9.196 tesis bulunmaktadır. 40 stadyum yapılarak Türk futbolunun hizmetine sunulmuştur. Yine, 12 olan atletizm pisti sayısının 59'a, 372 spor salonunun 904'e, 595 futbol sahasının 1.365'e ulaştığı yani Türkiye'de bir spor devrimi yaşanmaktadır. Spor tesislerine yapılan yatırımlar ortadadır, yapmaya da devam ediyoruz. Projeler devam ediyor, inşaatlar devam ediyor. 46

olan yüzme havuzu sayısını 665'e yükselttik; bu havuzların 54'ü olimpik, 191'i yarı olimpik, 25 tanesi antrenman havuzu niteliğinde. Yine "Yüzme Bilmeyen Kalmasın" projesi kapsamında 395 tane çelik konstrüksiyondan havuz yaparak gençlerimizi bu hizmetlerle buluşturduk. 53 yüzme havuzunun yapımı ve ihale, proje çalışmaları devam ediyor, bakımları devam eden tesislerimiz de vardır.

Ankara'da yapımı devam eden -yine- stadyumumuzu başkentimize ve Türk sporuna kazandırmak için hızla çalışıyoruz. Burada 50 bin seyirci kapasiteli stadyumun sadece maç günleri değil, yılın her günü aktif olarak kullanılmasını amaçlıyoruz. Bu, yaşayan bir stat olacak, 70 bin metrekairelik sosyal ve kültürel alanlarla birlikte aktif, yaşayan ve canlı bir stadyum olacak, bunu da 2025 yılının Ekim ayına tamamlamayı planlıyoruz.

Diğer büyük bir projeyi hep beraber açtık, eylül ayının sonunda İstanbul Basketbol Gelişim Merkezini halkımızın hizmetine, Türk basketbolunun hizmetine kazandırdık. Yine, bu sözümüzü de yerine getirmiş olduk. Bu tesiste neler var? 3 adet 500 kişilik altyapı spor salonu, millî takımlar için kamp tesisi, bin kişilik spor salonu, 10 bin kişilik ana salon, sporcu oteli, basketbol lisesi, yeme içme alanlarıyla beraber İstanbul Basketbol Gelişim Merkezi Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla açıldı. Cumhurbaşkanlığı Kupası finali oynandı.

Yine, son yirmi iki yılda -dediğim gibi- spor devrimiyle beraber binlerce tesis kazandırıldı, yapılmaya devam ediliyor. Okul bahçelerinden mahallelere kadar her tarafa tesis yapmaya devam ediyoruz çünkü bizim amacımız sporla beraber kötü alışkanlıklardan gençlerimizi uzaklaştırmak, onları spor tesislerine getirmek. Yine, tekrar söylüyoruz, herkesi spor tesislerimize bekliyoruz. Belediyelerle yaptığımız çalışmalar çerçevesinde, ortak projelerle beraber onların da kullanacağı tesisleri kazandırmaya devam ediyoruz. Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerimizde, 25 ilde, 23 branşta 1.418 sporcumuz eğitim almaya devam ediyor. Bugüne dek, TOHM'larda yetişen 5.529 sporcumuz uluslararası arenada 1.693 madalya kazandı. Sporcularımızın başarısına canla başla katkı sağlayan antrenörlerimizi desteklemek amacıyla, Türk sporunun altyapısını güçlendirmek için Antrenör Temel Eğitim Programı'na başladık; 2024 yılı boyunca 30.620 antrenör adayımızı temel eğitime aldık.

Yine, Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda sporcularımız ay yıldızlı bayrağımızı gururla temsil ettiler; ülkemizin 101 millî sporcuyla mücadele ettiği bu büyük arenada, 3 gümüş ve 5 bronzla toplam 8 madalya kazandık. Bununla beraber çok kıymetli ve umut vadeden ilkler yaşandı. Kadın sporcularımızın yüksek katılımı yer aldığı olimpiyatlarda, genç yeteneklerimizin çoğu ilk kez olimpiyat sahnesinde yer aldılar. Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan'la atıcılıkta ilk madalyamızı kazandık. Yine, okçulukta takım olarak ilk olimpiyat madalyasını kazandık.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Altın var mı, altın?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Kafitemizin en genç ismi Kuzey Tunçelli, 16 yaşında yüzmede tarihimizde olimpiyat finali yüzen ilk sporcumuz olurken 5'inci sırayı da almayı başardı. Yine, 17 yaşındaki Elif Berra Gökçür, okçulukta sıralama atışlarında tarihimizin oyunlardaki en yüksek puanını elde ederken, müsabakalardaki performansıyla göz doldurdu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bastığın yerde ot bitmiyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gururumuz Filenin Sultanları, olimpiyat tarihimizde ilk kez bronz madalya maçına çıkmayı başardı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Altın var mı, altın?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yine, Paris 2024 Paralimpik Oyunları'nda ise sporcularımızın azim, cesaret ve inançla yazdığı unutulmaz bir başarı öyküsü var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hamza Yerlikaya'yı gönder, Hamza Yerlikaya'yı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Burayı dinleyin. Engelli sporcularımıza yaptığımız yatırımları görün. Ay yıldızlı formamızı taşıyan 94 millî sporcumuz toplam 6 altın, 10 gümüş ve 12 bronz madalya olmak üzere 28 madalya kazanarak Türkiye'nin Paralimpik Olimpiyat Oyunları'ndaki en yüksek madalya sayısına ulaştılar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede? Olimpiyatta altın aldın mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yine, bir başka grup; Euro 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda mücadele eden A Millî Futbol Takımı'mız da başarılarıyla bizleri gururlandırdılar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gittiniz uçaklarla, yediniz içtiniz geldiniz, 1 tane altın alamadınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, açıklayacak Bakan birazdan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bizim çocuklarımız Avrupa'da, Almanya'da seyircisiyle beraber bütünleşerek müthiş bir başarı gösterdiler; çeyrek final coşkusuyla milletimize unutulmaz anlar yaşattılar. Dolayısıyla gençlerimizle, bu jenerasyonla gurur duyuyoruz.

Tabii ki sporda amaç katılmaktır, başarı elde etmektir ama şunları unutmamak lazım: Pek çok değişik branşta da finallere adımızı yazdırdık, final oynadık. Yine, gelecekte bu ülkenin gençleri, bu tesislerle çok daha güzel başarılar elde edecekler.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Altın var mı, altın?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tabii ki var. Engelli sporcuları kenara mı koyuyorsunuz?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Var, paralimpik...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Olimpiyatlarda var mı?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Engelli millî sporcularımızı...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onlarla gurur duyuyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ne farkı var?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Spor turizmi, dünyanın farklı köşelerinden insanları bir araya getiren, kültürleri buluşturan, ekonomilere canlılık katan yeni bir alan olarak karşımızda duruyor. Türkiye'nin spor turizmi potansiyelini daha da yukarı taşıma hedefi, ülkemizin sadece turizm alanındaki başarılarını artırmakla kalmayacak, aynı zamanda bölgelerimizin gelişimine, insanımızın refahına büyük katkılar sağlayacaktır. Bu hedef doğrultusunda Bakanlık olarak, spor turizminin sürdürülebilir bir şekilde büyümesine katkı sağlamak amacıyla spor turizmi destinasyon çalışmalarını yürütüyoruz.

Bu noktada Bakanlığımızın son yürüttüğü çok önemli bir projeyi sizlerle paylaşmak istiyorum: 5 kıtada, 43 ülkede dünyanın en büyük dağ koşusu yarış organizasyonu olan "Ultra-Trail du Mont-Blanc (UTMB)" parkurunun Türkiye ayağını, önümüzdeki yıl eylül ayında Kaçkar Dağları'nda, Bakanlığımızın himayesinde gerçekleştireceğiz.

Türkiye'de gerçekleştirilen tesisleşme ve altyapı devrimi birçok spor branşında da başarıyı beraberinde getirmiştir. Türkiye, uluslararası spor organizasyonlarını düzenlemede bu etkinlikleri talep eden değil, başarısıyla dünyanın dört bir yanından bu organizasyonları kendine çeken, sporun kalbinin attığı bir merkez hâline gelmiştir.

Avrupa Şampiyonlar Ligi Süper Kupa finalinden Formula 1 yarışlarına, Yaz ve Kış Dünya Üniversite Oyunları'ndan Dünya Göçebe Oyunları'na ve pek çok branşta dünya şampiyonasının organizasyonuna kadar Türkiye, bir spor ülkesi olarak yaşamaktadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Formula 1 ne oldu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 2025'te de birbirinden değerli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapacağız. İstanbul, 2025 yılında yine, ilk defa Asya-Avrupa Triatlon Şampiyonası'nı 4 bin sporcuyla gerçekleştirecek. 2025 yılında Burdur'da yine, Avrupa Üniversiteler Arası Masa Tenisi Şampiyonası, Afyonkarahisar'da Avrupa Üniversiteler Arası Oryantiring Şampiyonası, Edirne'de U19 Avrupa Kürek Şampiyonası, İstanbul'da 10'uncu Uluslararası Kick Boks Dünya Şampiyonası, Urla'da 420 Dünya Şampiyonası yelken olarak düzenlenecek. Yani pek çok faaliyetler de federasyonlar tarafından alınmıştır ve yapılmaya devam ediyor. Türkiye, spor organizasyonları noktasında en üst düzeydeki ülkelerden bir tanesidir.

Yine, yapılan yatırımlar ve spor tesisleri sayesinde, Avrupa futbolunun en büyük organizasyonu olan 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı (Euro 2032) İtalya'yla beraber Türkiye organize edecek. İşte Ankara Stadyumu'nun yapılmasının sebeplerinden bir tanesi de bu. 40 tane stadyum, UEFA standartlarında bu ülkeye kazandırılmıştır.

Yine, spor turizminde yakaladığımız bu ivmeyi spor diplomasisi alanında da yürüttüğümüz çalışmalarla destekliyoruz. Bir değer taşıyıcısı olarak gördüğümüz sporu, sporcularımızı Türkiye'nin uluslararası kamuoyunda kendini anlatma çabalarına katkı sağlayacak bir yumuşak güç unsuru olarak değerlendiriyoruz.

Dışişleri Bakanlığımız ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığımız başta olmak üzere üniversitelerimiz, federasyonlarımız, sporcularımız ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla kapsamlı bir çalışma yürütüyoruz. Türkiye'nin dış politika hedefleriyle uyumlu bir spor ideolojisine, stratejisine ihtiyacı olduğunu ve bunun zamanının geldiğini düşündüğümüz için spor diplomasisinin 2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'na girmesini sağladık. Bir "kavram" olarak ilk kez devletin ana politika belgesine girmesini sağlayacak "spor diplomasisi"nin bir kamu diplomasisi aracı olduğunun, bir yumuşak güç olduğunun altını çizmek istiyoruz.

Sporadaki yatırım ve altyapı çalışması sonucunda 2002 yılında 278.047 olan lisanslı sporcu sayısı Ekim 2004 itibarıyla 16 milyon 678 bin 264'e yükselmiştir. Bu, tesis işletme, erişilebilirlik, uluslararası iş birliği, antrenör eğitimi, yetenek taraması, teşvik ve motivasyon çalışmalarıyla ilmek ilmek ördüğümüz bir süreçtir. Bununla beraber, son yıllarda uluslararası alanda kazandığımız madalya sayılarındaki artışlar yüzümüzü ağartmaktadır. 2004 yılı Ekim ayı itibarıyla sporcularımız katıldıkları uluslararası müsabakalarda üstün başarı göstererek toplam 6.775 madalya kazanmışlardır. Biz sporcularımıza sadece inanıp güvenmekle yetinmiyor, aynı zamanda ihtiyaçları olan her türlü imkânı en üst düzeyde sağlamaya devam ediyoruz. Millî sporcu bursu çalışmasını hayata geçirerek "Okul mu, eğitim mi?" ikilemi arasında olan sporcularımızın yaşadığı sıkıntıları sona erdirdik; bugüne kadar 441 millî sporcumuz üniversitelerin istediği bölümüne yerleşerek bu haktan istifade etti. Yine, Özel Eğitim Kurumları Sporcu Eğitim Bursu sağlıyoruz, bununla beraber de 1.101 başarılı sporcu bu destekten yararlandı.

Bakanlığımız ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolü kapsamında 8-10 yaş grubu çocuklarımızın spora yönlendirilmesi amacıyla sportif yetenek taramasını hayata geçirdik. Bugüne kadar 3 milyon 199 bin 379 çocuğumuz bu taramadan geçti.

Yine, çok önem verdiğimiz bir konu, "Yüzme Bilmeyen Kalmasın"la bugüne kadar 8 milyon 492 bin 531 vatandaşımıza yüzme eğitimi verdik, vermeye de devam ediyoruz. Buna belediyeleri kattığımızda bu sayı 11 buçuk milyona çıkıyor. Her çocuğumuzun yüzme öğrenmesini önemsiyoruz.

Sporcu eğitim merkezleriyle çocuklarımızın eğitimlerini aksatmadan sporla yetişmeleri için 56 ilde 59 merkezde hizmet veriyoruz; 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla 3.471 sporcumuz burada yatılı ve gündüzlü olarak eğitim alıyorlar. Sporcuların desteklenmesi için "sporcu harçlığı" kapsamında 2024 yılı Ağustos itibarıyla 55.763 sporcuya toplam 270 milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Okul spor faaliyetleri spor kültürünü erken yaşta benimsetmek, her yaştan, her kesimden çocuğumuza ulaşabilmek amacıyla önemseydiğimiz bir faaliyet alanı; buraya da yatırım yapıyoruz. Okul spor kulüplerinin sayısını artırmaya devam ediyoruz, üniversitelerdeki spor aktiviteleri sayısını artırmaya devam ediyoruz. Yine, 2024-2025 eğitim öğretim yılında 53 federasyonda 77 spor dalında gerçekleştirdiğimiz okul sporlarıyla 3 milyon 495 bin 508 lisans ve oyun kartı oluşturduk. Çocuklarımızı spora teşvik için bu noktada çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

Çocuklarımız geçtiğimiz haftalarda, yine, Bahreyn'de Dünya Okul Sporları Yaz Oyunları'nda toplamda 38 madalya kazanarak yeni yıldızlarımızın yetiştiğinin işaretini verdiler. GSB spor okullarımız yine yaz-kış 3-18 yaş arasındaki çocukları spora yönlendiren, spor

kulüplerine yetenek kaynağı oluşturan köklü bir yapı olarak faaliyetlerini sürdürüyor. 2023 ve 2024 yılında toplam 3 milyon 33 bin 960 çocuk ve gencimiz GSB spor okulları etkinliklerine katıldı.

Ülkemizde spor faaliyetlerini “Dopingle mücadelede sıfır tolerans” ilkesiyle 65 spor federasyonumuzla, ilgili kuruluşlarımızla iş birliği içinde yürütüyoruz.

Türk sporunu daha ileriye taşımak amacıyla projelerimizden biri olan “İthal Spor Malzemelerinin Yerleştirilmesi”yle spor malzemelerini yerli üretimle karşılamaya başladık. 91 farklı malzemeyi “yerli” olarak temin etmeyi hedefleyerek yıllık 43 milyon dolarlık ithalatı azaltma potansiyeline sahibiz.

Türk sporunun can damarı amatör spor kulüplerine Bakanlık olarak büyük bir önem ve özen gösteriyoruz. Bu yıl 3.490 spor kulübümüze toplam 540 milyon nakdi yardım yapılmıştır. Bunun yanında, 24 milyon 123 bin 400 TL değerinde malzeme desteği verdik, yıl sonuna kadar da bu rakamı 28 milyonun üzerine ulaştırmayı hedefliyoruz. Spor kulüplerimizin sayısı 6.035’ten bugün, desteklerimizle 25.870’e yükseldi. Sporun tabana yayılması için amatör spor kulübünün sayısının artması önemli; onlara belediyelerimizle beraber destek veriyoruz ve mümkün olduğu kadar çocukların spora katılmasını arzu ediyoruz.

Uluslararası arenada ülkemizi temsil eden 605 sporcumuz, 274 antrenörümüz ve 47 kulübümüze toplam 252 milyon 180 bin 688 TL ödül takdim edilmiştir. Bağımsız Spor Federasyonumuza desteğimizi sürdürüyoruz. Ekim 2024 itibarıyla 63 federasyona toplam 3 milyar 105 milyon 775 TL’lik ödeme yaptık. Bunlar uluslararası müsabakalara katılarak ülkemizi temsil ediyor, bayrağımızı göndere çektiyor, İstiklal Marşı’mızı tüm dünyaya dinletiyorlar.

Geçtiğimiz yıl 2024 yılını Bakanlığımız tarafından “Hareketlilik Yılı” ilan etmiştik. Bu kapsamda 81 ilde eş zamanlı gençlik ve spor festivali, sporun, sanatın, eğlencenin iç içe olduğu 13.500 faaliyet düzenledik ve bu faaliyetlere katılan çocuklarımızla, gençlerimizle, yaşlılarımıza beraber Hareketlilik Yılı’nı gerçekleştirdik.

Bakanlığımızın gençlerimizin barınma ihtiyacını karşılamada köklü ve tecrübeli geçmişiyle yurt hizmetleri de her geçen yıl daha da güçlenmektedir. Ülkemizde 2002’de 182 bin 250’si yatak kapasiteli 190 yurt bulunurken bugün 993.720 yatak kapasiteli 862 öğrenci yurduyla milletimizin hizmetindeyiz. Gururluyuz çünkü bu devasa kapasite artışıyla yüzde 445 oranında bir büyüme sağlayarak dünyanın en büyük öğrenci yurt ağlarından birini oluşturduk ve bugün gençlerimizin barınma ihtiyacına yüksek bir başarı oranıyla karşılık verebilmenin mutluluğu içerisindeyiz. 2024-2025 eğitim öğretim yılı döneminde Bakanlığımıza başvuran öğrencilerimizin yüzde 97’sini yurtlarımıza yerleştirdik. Kapasite artışına devam ediyoruz, yenilemeye devam ediyoruz, hizmetlerimizi artırmaya devam ediyoruz. Yurtlarımızı öğrencilerimiz için sadece bir barınma alanı değil, sosyal, kültürel ve akademik gelişimlerini destekleyen, modernize edilmiş ve otel konforunda yaşam alanları olarak tasarlıyoruz. Spor etkinlikleri, konserler, tematik parklar, söyleşiler, atölyeler ve kurslar düzenleyerek onların bu süreçte de aktif olarak bunlara katılmalarını sağlıyoruz. Bunun yanı sıra, yine, 2024 yılında 954 bin öğrencimize aylık 4.950 TL beslenme yardımı sağlanarak yemek ihtiyaçları hijyen koşullarında, sağlıklı ve dengeli menülerle karşılanıyor; sabah kahvaltısı ücretsiz, akşam yemeği ücretsiz olarak öğrencilerimize sunulmaktadır.

Yine, ayrıca, öğrencilerimize kredi ve burs desteği sunmaya devam ediyoruz. Başvuru yapan öğrenciler ile ailelerinin sosyal durumu, gelir durumu ve öğrencinin başarı durumları 12 kamu kurumundan araştırılarak ihtiyaç sahibi öğrenciye burs, talep eden öğrencilerimize de kredi tahsisı yapılmaktadır. Öğrencilerimizin burs, kredi miktarı 2 bin TL’dir; yüksek lisans öğrencilerine bu miktarın 2 katı, doktora öğrencilerimize ise 3 katı ödeme yapıyoruz. Yeni dönem için de bu miktarı artırmak için görüşmelerimizi yapıyoruz.

Yaz tatilinde gezmek, görmek, eğlenmek isteyen her bir öğrencimiz için de ayrıca bir alan açtık. “Seyahatsever” dediğimiz bir proje var, bu proje kapsamında gençlerimiz başvuruyor, beş gün boyunca bizim yurtlarımızda ücretsiz kalıyor, istediği ile gidiyor, orada beş gün boyunca kendisi konaklamasını sağlıyor. Bu vesileyle, 132.407 gencimiz Seyahatsever Projesi’yle yurtlarımızda yaz döneminde konaklama imkânı bulmuştur.

Gençlerimizin günlük spor alışkanlığı, gelişmeleri, yurt işleyişine katılım sağlamaları ve ekonomik gelir elde etmeleriyle Yurt-Time Spor Projesi’ni hayata geçirdik. Psikososyal destek hizmetleri kapsamında sosyal çalışmacı ve psikologlarımıza ihtiyaç duydukları her an gençlerimize destek sağlamaya başladık. Psikososyal Destek Platformu’nu kullanmaya başlayan genç sayısı 2 Kasım 2024 tarihi itibarıyla 76.105’tir; başvuru yapıyor ve psikologlarımızla çevrim içi de görüşmeleri gerçekleştirebiliyor.

Dolayısıyla, yine, Bakanlığımız 6 Şubat depreminden itibaren bölgede yoğun bir tesisleşme faaliyeti içerisinde. 1 atletizm pisti, 10 futbol sahası, 10 gençlik merkezi, 1 olimpik, 2 yarı olimpik olmak üzere 3 yüzme havuzu, 4 spor salonu, 1 tenis kortu olmak üzere toplam 29 gençlik ve spor tesisini tamamlayarak bölgede hizmete sunduk. Yine, deprem bölgesi illerinde 3 gençlik merkezi, 1 futbol sahası, 1 spor salonu, 1 halı sahadan oluşan gençlik ve spor tesislerimizin ihale ve proje çalışmaları devam ediyor. Ayrıca, yeni imar planına göre 11 ilimizde 86 adet spor tesisi, 37 adet gençlik merkezi olmak üzere toplam 123 adet gençlik ve spor tesisi yapılması planlanmaktadır, yeni planlarla bunları eşleştiriyoruz. Yine, 6 Şubat depremlerinden sonra 5.824 yatak kapasiteli 5 öğrenci yurdunu bu bölgede hizmete açtık, 5.273 yatak kapasiteli 5 adet öğrenci yurdunun da yapımı devam ediyor. 10.500 yatak kapasiteli 8 adet ağır çelik, 1.400 yatak kapasiteli 3 adet betonarme olmak üzere toplam 11.900 yatak kapasiteli 11 öğrenci yurdunun ihale ve proje çalışmaları da bölgemizde devam ediyor. Tüm bunların yanında, deprem bölgesinde Gençlik Spor ve yurt tesislerine ait bakım onarım ve güçlendirme işleri için toplam 1 milyar 455 milyon 818 bin 600 TL ödenek taahhüdü gönderilerek bu mevcut tesislerin en önemli şekilde hizmet etmeleri sağlanmıştır.

Yine, Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak tüm faaliyetlerimizi erişilebilirlik ve fırsat eşitliği çerçevesinde yürütüyor, engelli bireylerimize özel proje sunmanın yanı sıra, her etkinliğimize herkesin eşit katılımını teşvik ediyoruz. Sosyal, kültürel ve sportif gelişmelerini desteklemek için Spor Aşkı Engel Tanımaz, Gençlik ve Spor Bakanlığı Engelsiz Spor Okulları gibi kapsamlı projelerimiz bu yıl da devam etmiştir ve bu yıl ilk kez engelsiz gençlik merkezini Mersin Mezitli’de açıyoruz, yapımı tamamlandı. Özel gereksinimli tüm bireyler için muhteşem bir tesis oldu. Vatandaşlarımız, kapalı ve açık spor salonları, yüzme havuzu, müzik, resim, kişisel gelişim, zihinsel gelişim, duyu bütünleme gibi çeşitli atölye imkânlarından faydalanabilecek. Tamamen engelsiz olarak tasarlanan bu merkezleri diğer illerimizde de yaygınlaştırıyoruz.

GSB Engelsiz Spor Okulları projemizle 1.800 antrenör, bedensel engelliler, görme engelliler, işitme engelliler Özel Sporcular Federasyonunun desteğiyle eğitimlerini tamamlamışlardır.

Yine, Spor Toto Teşkilat Başkanlığıyla Türk sporunun gelişmesi ve her kesime ulaşması için etkin bir şekilde çalışmalarını sürdürüyor. Ülkemizin dört bir yanında mahallelerden başlayarak spor tesisleri kuruyoruz, küçük basketbol potaları, küçük futbol sahaları, gençlik merkezleri, yüzme havuzları; hepsini burada Spor Toto'dan verdiğimiz desteklerle sağlıyoruz.

En önemli konularımızdan bir tanesi yasa dışı bahisle mücadele. Bununla ilgili de Meclisimizin ve milletvekillerimizin verdiği destekle kanuni düzenlemeleri yaptık. Yasa dışı bahis oynanan internet siteleri hakkında erişim engelleme kararını aldırıyoruz. İçişleri Bakanlığıyla, Maliye Bakanlığıyla yapılan çalışmalarla da yasa dışı bahisle mücadeleye etkin bir şekilde devam ediyoruz. Yine, bağlantısı olanlar hakkında suç duyurularında bulunuyoruz, kamu davaları açıyoruz, bunlara müdahil oluyoruz, takip ediyoruz. 7252 sayılı Kanun'da 2010 yılında yapılan değişiklikle söz konusu suça dair taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma, iletişim tespiti gibi konular sağlanmıştır.

Bakanlığımız için öngörülen 2025 yılı bütçe ödeneği 3 milyar 170 milyon 51 bin Türk lirası personel ve SGK giderleri, 2 milyar 94 milyon 589 bin TL'si mal ve hizmet alımları, 178 milyar 402 bin 634 TL'si cari transferler, 12 milyar 508 milyon TL'si sermaye giderleri, 7 milyar 900 milyon TL'si sermaye transferleri, 27 milyar 847 bin TL'si borç verme giderleri olmak üzere toplam 231 bin 922 milyon 270 bin TL olmuştur. Yine, Bakanlığımız 2025 yılı bütçesinin 48 milyar 171 bin Türk lirası bağımlılıkla mücadele programına, 11 milyar 256 milyon 293 bin TL'si gençlik programları için, 35 milyar 213 bin 635 TL'si sporun geliştirilmesi ve desteklenmesi programına, 181 milyar 666 milyon 791 bin TL'si yükseköğretim hizmetleri programına, 3 milyar 737 milyon 382 bin TL'si ise yönetim ve destek programına tahsis edilmiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Bağımlılıkla mücadele 48 milyar değil, 48 milyon.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Düzeltiyorum, 48 milyon olarak konulmuş fakat bizim -başında da ifade ettiğim gibi- bütün yaptığımız işler spor, bağımlılıkla mücadele; en önemli unsur bu ayırımıda.

ERHAN USTA (Samsun) - 48 milyon...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamam, tutanağı düzeltelim, 48 milyon. 48 milyon 171 bin TL ama biz esas şunu unutmamalıyız: Bütün yaptığımız faaliyetlerin hepsi bağımlılıkla mücadele. Bakın, bütçe usullerini siz biliyorsunuz, geçen sefer de anlattık, bütün yaptığımız faaliyetler, yapılan sahalar, spor tesisleri, herkes ve her şey... Ailelere de söylüyoruz, bütün ailelere söylüyoruz, çocuklarımızı spor tesislerine getirelim, antrenörlerimiz orada, her şey ücretsiz, spora getirelim. Amatör spor kulüplerimize destek oluyoruz, antrenörlerimize destek oluyoruz, herkesi bu mücadeleyi etkin bir şekilde birlikte yapmaya davet ediyoruz. Bunun ilacı spordur, spor yapan bir çocuk ile uyuşturucu kullanan bir çocuğu karşılaştırdığımızda bölgesinde, çevresinde farkı görürsünüz. Biz herkesi, bütün çocuklarımızı spor yapmaya davet ediyoruz, yürümeye davet ediyoruz, bütün faaliyetlere davet ediyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - 10 yaşına inmiş bağımlılık.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Okullarımızdaki spor salonlarıyla, okul spor kulüpleriyle, bütün bunların hepsi için önleyici olarak Spor Bakanlığı olarak bütün bütçemizin büyük bir kısmını yükseköğretim de dâhil olmak üzere büyük bir kısmını biz sadece ve sadece bağımlılıkla mücadelede kullanıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Programa yazmak lazım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İfade ediyoruz, bakın, bu klasifikasyonu, eleştirinizi ama dediğim gibi bizim için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, toparlayın lütfen.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bizim için Bakanlık olarak en önemli unsurlardan bir tanesi çocuklarımızın spor kültürünü artırmak, millî, manevî değerlerini, vatan sevgisini artırmak bağımlılıkla mücadeledeki en önemli unsurumuz. İfade ettiğimiz gibi, Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurduk, Psikososyal Destek Daire Başkanlığı kurduk ve çocuklarımızla bire bir ilgileniyoruz. Spor bu işin ilacı, spora yapılan bir liralık yatırım size 10 lira olarak geri döner. Paylaşmayı bilen gençler, spor yapmayı bilen gençler, toplum içerisinde statü kazanan gençlerle beraber bu başarılı bir şekilde yürüyecek; hepimizin buna ihtiyacı var, bu desteğe ihtiyacımız var. Bakanlığımızın bütçesinin tamamı bağımlılıkla mücadelede, gençlerimizin gelişmesiyle ilgili kullanılmaktadır

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Kaç çalışan var bu konuda?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İfade ettim; 3 bin kişiyi, biz kendi personelimizi eğittik. Toplam 70 bin kişiye eğitim verdik ve şu anda yine bütün yurtlarımızdaki gençlerimize eğitim veriyoruz. Bütün tesislerimizde bağımlılıkla mücadeleyle ilgili eğitim veriyoruz. Yeşilayla beraber yaptığımız formatör çalışmasıyla Bakanlığımızdaki herkesin bu konuyla ilgili etkin bir çalışması var, çabası var. Biliyorsunuz, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu var, biz de bu kurulun üyesiyiz, bunun içerisinde biz de rolümüzü alıyoruz. Biz her zaman şunu söylüyoruz: Bir amatör spor kulübüne verdiğimiz destek, o mahalledeki çocukların sahaya gelmesi, yapılan bir futbol sahası, oradaki gençlerin spora yönelmesi, bağımlılıkla mücadelenin en önemli unsurlarından bir tanesi. Edirne'den bir örnek vereyim: Edirne'de yaptığımız proje çerçevesinde mahalle muhtarlıklarına sahalar yaparak, çocukların arasında turnuva yaparak suç oranı azaldı, uyuşturucu kullanma oranı azaldı, paylaşmayı bilen çocuklar ortaya çıktı. Dolayısıyla, biz spor vasıtasıyla bu mücadeleyi etkin bir şekilde devam ettiriyoruz; bunun ilacı budur, spordur, paylaşmaktır, eğitimidir. Dolayısıyla, Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber yetenek taramasıyla beraber "Yüzme Bilmeyen Kalmasin" projesiyle beraber bütün her aşamada biz bu mücadeleyi sürdürüyoruz. Tabii ki dijital bağımlılık da var bu işin içerisinde, uyuşturucu da var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, toparlayın lütfen.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hepimize düşen etkin bir mücadele... Ben bütün ailelere tekrar söylüyorum -aile, anne, babalar- çocuklarınızı spor tesislerine getirin, havuzlarımıza getirin, yürüsünler, koşsunlar, spor yapsınlar.

Okullarda da okul spor kulüplerinin sayısını artırıyoruz. İstanbul'da bunun paket projesini yapıyoruz. Yaklaşık olarak 3 bin tane okul spor kulübü kurduk. Okullar arası turnuvalar, üniversitelerdeki turnuvalar... Etkin bir şekilde spor faaliyetlerini yürütüyoruz.

Her şeyin başı -tekrar söylüyorum- bu işin ilacı spor, sporla paylaşmak, sporla bu çocuklarla diyalog kurmak. Bunun için de bütçemizin büyük bir kısmını buna harcıyoruz. Bütün Bakanlık olarak kendimizi buna adanmış durumdayız. Dolayısıyla herkesi bekliyoruz -tek, topyekün bir mücadele- hepimize bir görev düşüyor. Sadece eleştirmek değil, sadece hepimizin bu işin içerisinde yer aldığını bilmek lazım. O yüzden, elimizden gelen bu çabayı ifade etmek istedim.

Yine, tamamlıyorum, 2023 yılı bütçe gerçekleştirmeleriyle ilgili olarak 2023 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nde 92 milyar 871 milyon 255 bin 040,90 TL olan toplam ödeneğin; 930 milyon 937 bin 903,79 TL'si personel giderleri; 146 milyon 884 bin 720,56 TL'si SGK giderleri; 987 milyon 592 bin 270,77 TL'si mal ve hizmet alımları; 67 milyar 335 milyon 481 bin 336,57'si cari transferler; 10 milyar 211 milyon 465 bin 778,33 TL'si sermaye giderleri; 720 milyon 82 bin TL sermaye transferleri; 12 milyar 384 milyon 13 bin 813 TL'si borç verme olmak üzere toplam 92 milyar 716 milyon 457 bin 823,02 TL'si kullanılmış olup Bakanlığımızın ödenek üstü herhangi bir harcaması olmamıştır.

Türk sporu ve Türkiye'nin en büyük gücü olan gençlerimiz için harcanacak bu bütçe gençlerimizin ve aziz milletimizin bize emanetidir. Türkiye Yüzyılı'nda çok daha güçlü ve müreffeh bir Türkiye ideali için çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz. Türkiye'nin küresel arenada gün geçtikçe artan ve önem kazanan pozisyonuna Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak katkı sağlamaya, gençlerimizi küresel ölçekte rekabet edebilecek yetkinlikte yetiştirmeye, sporun gücüyle uluslararası platformlarda ülkemizin prestijini arttırmaya devam edeceğiz. Sizlerin destek, görüş ve katkıları bizim için kıymetli çünkü bu gençler hepimizin gençleri ve hepimizin ortak geleceği.

Sözlerimin sonunda bütçe görüşmeleri boyunca mesai yapacak Komisyonumuzun kıymetli üyelerine, Gazi Meclisimizin çalışanlarına ve tüm diğer bakanlıklarımıza, kurum ve kuruluşlarımıza kolaylıklar diliyorum.

Bütçemizin şimdiden aziz milletimize, gençlerimize ve Türk sporuna hayırlı olmasını diliyorum, Sayın Başkan şahsınızda Komisyonumuzun değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, şimdi de gruplar üzerindeki konuşmalara geçeceğiz. Öncelikle siyasi partilerin grup adına konuşmalarını, sonrasında da Komisyon üyesi milletvekillerimizin, akabinde de Komisyon üyesi olmayan sayın milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Cavit Arı; DEM PARTİ'den katılımcı bulunmuyor; İYİ Partiden Sayın Hüsmen Kırkpınar; Saadet Partisinden Sayın Selim Temurci; Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Saffet Sancaklı; Adalet ve Kalkınma Partisinden Sayın Ahmet Kılıç kendi partileri adına konuşacaklar.

Sayın Arı'ya geçmeden Sayın Türelî geçen hafta toplantıya katılmamıyla alakalı bir açıklama yapacaktı.

Buyurun lütfen Sayın Türelî.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- *İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, 31 Ekim 2024 Perşembe günü bütçe görüşmelerine katılmamalarına ve kayyum atamalarına ilişkin açıklaması*

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere, 31 Ekim Perşembe günü Esenyurt Belediye Başkanımızın tutuklanması ve belediyeye kayyum atanması nedeniyle İstanbul'da bir mitingimiz vardı; bu yüzden TBMM'de yapılan bütçe görüşmelerine katılmadık. Tabii, parlamentoların varlık nedeni olan bütçe hakkının kullanıldığı ve üstüne üstlük TBMM bütçesinin, Sayıştay bütçesinin konuşulduğu bir ortamda hem TBMM Başkanlığının hem de Plan ve Bütçe Başkanlığının hiçbir şey olmamış gibi toplantıya devam etmesi demokrasi açısından son derece üzücüdür. Eğer bu toplantıya katılmış olsaydık, demokrasi tartışması ve bu çerçevede kanun devleti, hukuk devleti ayrımı üzerine konuşacaktık.

Bütün dünyada diktatörlükle yönetilen ülkelerde de kanunlar var. Kanunların olması o ülkenin hukuk devleti olduğu anlamına gelmiyor. Belediye başkanı görevden alındığında belediye meclisinin toplanıp belediye başkanı yerine belediye başkan vekilini seçmesi gerekirken kayyum atanması son derece antidemokratik bir uygulamadır; burada millî iradenin gasbı söz konusudur. Bu aynı zamanda seçme ve seçilme hakkına müdahaledir ve o ülke açısından, demokrasi açısından ciddi bir temsiliyet krizini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede bu konunun tartışılması gerekli görüyoruz ve bu tartışmaları sürdüreceğiz.

Demokrasinin ve hukuk devletinin eksiksiz bir biçimde Türkiye'de tüm kurum ve kurallarıyla tesis edilmesi en büyük, en önemli önceliğimizdir. Bu anlamda, işte, bu yaşadığımız olaylar, önce Esenyurt sonra DEM PARTİ'nin almış olduğu 3 belediyeye kayyum atanmasının yanlışlığını tekrar ortaya koymak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A.- *Kanun Teklifleri (Devam)*

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar ve sevgili basın mensupları; hepinize saygılarımı sevgilerimi sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Bakanlık bütçesinin öncelikle sporumuzun ülkemizde gelişmesine katkı sunacak düzeyde olması gerektiğini savunan birisi olduğumu ifade etmek istiyorum.

Spor her şeyden önce centilmenliktir, spor barıştır, spor özellikle sporu yapanlar için bir huzur kaynağıdır ancak gelin görün ki şu an Spor Bakanlığını görüştüğümüz dakikalarda ülkemizde maalesef ki bir iç huzur, iç barış bırakılmadı. İktidarın yarattığı bu iklimle bugün artık ülkemizde hukuktan, demokrasiden bahsedebilmenin çok kolay olmadığını ifade etmek isterim.

Biraz önce de ifade edildiği gibi, geçtiğimiz hafta hukuka aykırı bir şekilde Esenyurt Belediye Başkanımız görevden alındı ve devamında tutuklandı. Görevden alınması ve tutuklanma sürecinde hukuka aykırı yaratılan delillerle ve yine gerek görevden alınma şekli gerekse gözaltına alınma sürecinde uygulanan muamele ve sonrasında alınan tutuklama kararı ve devamında atanan kayyumla demokrasiye, hukuka ve toplum barışına gerçek anlamda zarar verilmiştir.

Esenyurt Belediye Başkanımız bir öğretim üyesidir. Kendisi hakkında on yıl önceye dayalı birtakım iddialar var ve kendisinin on yıldır izlendiği, takip edildiği ifade edilmekte ama bu süre içerisinde rektör yardımcısı olarak görev yapmış, dekan olarak görev yapmış, öğretim üyesi olarak görev yapmış birisinden bahsediyoruz. Yine, belediye başkanı olabilmesi için seçim kuruluna gerekli müracaatlar yapılmış, evrakları teslim edilmiş ve kendisinin aday olmasına engel bir durum olmadığı ifade edildiği için de belediye başkan adayı olarak gösterilmiş ve sonrasında da Esenyurt'ta her iki seçmenden birisinin oyunu alarak seçilmiş bir Belediye Başkanımızdan bahsediyoruz. Bu Belediye Başkanımız hakkında masumiyet karinesinin uygulanması kesinlikle gerekirken sanki verilmiş bir mahkûmiyet kararı varmış gibi yaka paça gözaltına alınıp cezaevine gönderilmiştir. Ve devamında öncelikle bu aşamaya kadar olan tüm işlemlerin hukuka aykırı olduğunu, tekraren üzerine bir kez daha basarak, ifade etmek istiyorum. Biz Belediye Başkanımızın masum olduğuna inanıyoruz ve görevine derhâl iade edilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Tutuklama kararı devamında kayyum ataması yapıldı. Bu kayyum atamasına gerekçe olarak da 2016 yılında KHK'yle getirilen ve o dönemin koşulları içerisinde -o dönem yaşananları hepimiz biliyoruz- getirilen bir düzenlemeyle "Eğer bir kişi hakkında terörle bağlantılı bir nedenle görevden alınması hâlinde kayyum atanır." düzenlemesiyle Belediye Başkanımızın yerine bir kayyum ataması yapıldı.

Tabii, burada öncelikle bu düzenlemenin, bu kanun maddesinin yeniden tartışmaya açılmasını... Artık, 2016'dan bugüne kadar geçen yaklaşık sekiz yıllık süre içerisinde ülkemizde demokrasiyle ilgili bir adımın atılmadığını ifade etmek isterim. O günün koşullarında getirilen düzenlemeyi bugün iktidar muhalefet üzerinde bir silah olarak kullanma imkânı bulmuştur.

Evet, bir kayyum atandı; bu kayyum, Beyoğlu Kaymakamı iken on iki saatliğine Vali Yardımcısı ve devamında kayyum olarak görevlendirildi Esenyurt'a. Kayyum arkadaşı o kadar meraklıymış ki göreve gelir gelmez hemen makamda çekilen resimlerle sanki Esenyurt Belediyesinin, Esenyurt halkının iradesiyle seçilmiş gibi -23 Nisan, efendim, Belediye başkanlığı rolüne girdi- orada halkı tahrik edecek tutum ve davranışlarla, evet, halkı tahrik edecek tutum ve davranışlarla o makamdan verdiği resimlerle, gerçek anlamda halkın iradesinin nasıl gasbedildiğini orada göstermeye çalıştı.

Bunlar yetmezmiş gibi, dün, orada görev yapan ve hâlihazırda görevinin başında olan Cumhuriyet Halk Partili belediye meclis üyelerinin oluşturduğu CHP Grubunun odasında, odasının kapısında asılı bulunan ve yüz bir yıllık geçmişimize ait olan Cumhuriyet Halk Partimizin tabelasını sökme cüretinde bulundular. Ben, buradan, bir kez daha, o tabelayı sökme kararı ve talimatı verenleri kınıyorum. O tabela, yüz bir yıllık bir geçmişe, onurlu bir geçmişe ait olan partimizin tabelasıdır. O tabelaya kimse el uzatamaz. Buradan, onun hesabının sorulacağını bir kez daha ifade etmek istiyorum. O tabelayı sökme kararı verenler, talimatı verenler suç işlemişlerdir ve o tabelayı da sanki bir zafer kazanmış edasıyla sökmeye çalışan görevli memurlar da bu suça ortak olmuşlardır. Tekrar ifade edeyim: Cumhuriyet Halk Partisi tabelasına kimse el uzatamaz.

Sayın Bakan, bir taraftan sporu, bir taraftan gençliği temsil eden bir Bakanlık yürütmektesiniz. Sporla ilgili ve gençlikle ilgili yapmaya çalıştıklarımızı biraz önce hızlı hızlı bir şekilde anlatmaya çalıştınız. Biz, sizin sporu sevdiğinizi biliyoruz ancak sporla ilgili başarının ve gençlerin bugünkü durumuyla ilgili yaşanan sorunun, sıkıntının veya sizin başarımızın ne olduğunu anlayabilmek için şöyle etrafımıza bakmanın çok da yeterli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Gençlerle ilgili bir Bakanlıksınız. Bugün gençlerin yaşadığı sorunların artarak devam ettiğini hep beraber görüyoruz ve yaşıyoruz. Sayın Bakan, gençlerimiz gelecekle ilgili kaygı içerisinde. Gençlerimizin şu an içinde bulunduğu psikolojik durum itibarıyla bakarsak mutlu gencimiz neredeyse kalmadı. "Bunun temelinde yatan nedir?" dersek, işte, demokrasinin bir gereği olarak seçimle gelen bir belediye başkanının ve başkanlarının dahi haksız, hukuksuz bir şekilde görevden alındığı bir ülkede gençler kendilerine de her zaman ayrımcılık yapıldığını düşündüğü için geleceğiyle ilgili kaygılı ve bu kaygısı sonucunda da mutsuz bir gençlik oluştu. Özgürce düşüncesini açıklamaktan artık imtina eden, düşüncesini özgürce ifade ettiğinde sorun yaşayacağını düşünen maalesef ki bu ülkede 4 gençten 3'ü bu konuda endişeli. Yani düşüncesini özgürce paylaştığında başına birtakım olayların geleceğini düşünen gençlerin oranı 4 gençten 3'ü. Gençlerimiz böyle düşünür duruma getirildi Sayın Bakan. "Gençlerimizin gelecek kaygısı var." dedik. Bu ülkenin kaynaklarının adil, adaletli bir şekilde dağıtılmadığını gençlerimizi düşünmekte ve özellikle de gençlerin önemli bir kısmı eğer iktidara mensup değilse devlet

kaynaklarından yararlanmasının mümkün olmadığına inanmakta. Ve yine gençlerin önemli bir kısmı -ki bu oran çok yüksek- 4 gençten 3'ü bu ülkede eğer torpil yoksa kendisine iş imkânının da olmadığını, efendim, yaşam hakkının da neredeyse olmadığını düşünür hâle gelmiş durumda. Ve yine, bu ülkede 4 gençten 3'ü liyakat sorunu olduğunu, eğer iktidardan bir desteği yoksa kendisinin hak ettiği şekilde bir işe giremeyeceğini düşünür hâle gelmiş durumda Sayın Bakanım.

Yine, gençlerimizle ilgili çok büyük bir tehlikeyi her zaman gündeme taşıyoruz, taşımaya da devam edeceğiz. Bugün, daha ilkokulda, hatta ilkokul öncesinde, 4 yaşında, 5 yaşında çocukların özellikle tarikatların, cemaatlerin kurslarına gönderilerek ve din eğitimi üzerinden, sonucunda da ülkemizi tehdit altına alan bu tarikatlar ve cemaatlerin etkisi altına girdiğini yaşıyoruz ve görüyoruz. Bunların hem okullarda hem de yurtlarda ve hem de sonrasında aynı şekilde devam ettiğini biliyoruz. İşte, 2016'da yaşanan süreç bu süreçlerin devamıydı. Tarikatın "senden" "benden" olmaz Sayın Bakanım. Bu konularda, lütfen, daha dikkatli, daha duyarlı olmak zorundayız.

Uyuşturucu konusu gençlerimizin başının belasıdır. Bu konu sadece sizin değil aynı zamanda Emniyetin yani İçişleri Bakanlığının, Jandarmanın, kısacası ülkemizi yönetenlerin tamamının bir sorunudur ve dolayısıyla da özellikle uyuşturucu konusuna daha sert bir şekilde önleyici tedbirlerin alınması; gençlerimizin hatta çocuklarımızın bu uyuşturucu belasından kurtulması yönünde önemli tedbirlerin alınması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan, 2024 tarihinde bir olimpiyat süreci yaşadık. Bu olimpiyatlarda, efendim, kırk yıldan bu tarafa ilk kez altın madalya alamadığımız bir olimpiyat dönemi yaşandı, o da maalesef sizin Bakanlığımıza denk geldi. Tabii, bu sonucun tek sorumlusunun siz olmadığını düşünüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ama emeği çok!

CAVİT ARI (Antalya) - Katkınız çoktur mevcut Bakan olarak ama geçmişteki bütün Bakanların yani AKP iktidarındaki bütün Bakanların bu faturaya ortak olduğunu ifade etmek istiyorum. Yani süreç sizin Bakanlığımıza denk geldi ama geriye dönük bütün Bakanlar ve sporu yöneten bütün yöneticiler bu işten sorumludur. Sizin olimpiyat sonrasında bir açıklamanız var, "Bunun hesabını verecekler." şeklinde, efendim, yüksek perdeden bir açıklamanız olmuş. Acaba bunun hesabını sordunuz mu? Bunun hesabını verenler oldu mu? Bunu sizlere soruyorum. Eğer siz bunun hesabını sormadıysanız, sormadıysanız, birileri bunun faturasını ödemediyse ve bundan sonraki süreçte gerek olimpiyatlar gerekse dünya şampiyonlukları yönüyle ülkemiz yine aynı kaderi paylaşacaksa bu sefer en büyük sorumluluk sizde olacaktır, bunu da size hatırlatmak istiyorum.

Şimdi, bu spordaki olumsuz gelişmelerin altında, özellikle yakın tarihte de yaşadığımız, belki de hâlâ seçimlerin devam ettiği Federasyon seçimlerinin neredeyse AKP'nin bir arpalığı hâline getirilmiş olmasının katkısı var mı yok mu, onu da size sormak isterim. Çünkü bütün Federasyon yöneticilerinin neredeyse AKP'den referans aldığı, sizlerin destekleriyle buralara aday oldukları ve seçildiklerini hemen hemen herkes biliyor, biz de biliyoruz Sayın Bakan.

Yurtlarla ilgili konuya diğer arkadaşlarımız mutlaka değinecekler ancak yurtlarla ilgili sorunlar devam ediyor, çözülmüş değil. Bugün, öğrencilerimizin yurtlarda istediği şekilde, koşullarda yer bulması gerçekten zor; bugün kapasitesinin artırıldığına dair olan ifadelerin sadece ranza artışlarıyla olduğunu ifade etmek istiyorum.

Sporla, tabii, güzel gelişmeler de oldu. Özellikle ben Filenin Sultanları başta olmak üzere Millî Takım'ımızı ve olimpiyatlarda başarı sağlayan bilhassa kadın sporcularımızı ve gençlerimizi kutluyorum. Özellikle kadın sporcularımızın sergilemiş olduğu başarının ve geleceğe dair umutlarının desteklenmesi gerektiğini buradan bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Uçak bile göndermediler, uçak bile.

CAVİT ARI (Antalya) - Tabii, efendim, Millî Takım'ın maçları için 600 delegenin Federasyon tarafından gönderildiğini biliyoruz; o günlerde kamuoyunda yer tutmuştu ama Filenin Sultanları'nın tarifeli uçaklarla gönderildiğini de bu millet unutmadı, unutmayacak da.

Sayın Bakan, bildiğiniz gibi, ben Antalyalıyım. "Antalya" deyince akla Antalyaspor ve diğer spor etkinlikleri gelmekle beraber özellikle de yağlı güreş konusunda Antalya'mızın Kırkpınar'la birlikte Türkiye'de bu işin en iyi yapıldığı yer olduğunu siz de biliyorsunuz, bütün kamuoyuna da bunu ifade etmek istiyorum. Size burada daha öncesinde de bir konuyu ifade etmiştim. Bakın, Elmalı ilçemizde bu yıl 672'ncisi düzenlenen yağlı güreş müsabakaları oldu ve burası gerek Elmalı ve gerek Türkiye açısından çok önemli. Bir tarafta sportif faaliyetler, ata sporumuz yağlı güreşlerin sergilendiği bir alan, bir taraftan da Elmalı'mız kadim bir şehir yani çok özellikli olan bir ilçemiz. Burada bir stat var; geçtiğimiz seçim dönemlerinde sırf siyaset olsun, sırf orada AKP seçim kazansın diye "Efendim, stadı biz yapacağız." şeklinde vaatleriniz oldu. Ancak 2019 yılında şu anki mevcut Belediye Başkanımız kazandıktan sonra bu stat yapımından yani ata sporumuzun burada faaliyette bulunacağı, sergileneceği bu stadımızı yapmaktan vazgeçtiniz. Hadi bunu yapmadınız diyelim, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Muhittin Böcek "Evet, bize yer verilirse biz bu stadı yapabiliriz." diye açıklamada bulundu, ben de buradan talepte bulundum, yazılı talep de gönderildi, buna rağmen bu stadın yerini Antalya Büyükşehir Belediyesine tahsis dahi yapmadınız. Ancak ne yaptınız? 672'nci Elmalı Yağlı Güreşleri'ne yine aynı şekilde 1 TL dahi maddi destek sağlamadığımız hâlde, AKP'li yöneticiler, efendim, gelip madalya takarken orada güzel resimler verdiniz. Aynı şekilde, 663'üncü Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne ben katıldım, siz de katıldınız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz da katıldı. Özellikle şunu söyleyeyim: Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel'in katılacağını duyar duymaz Cevdet Bey'i oraya gönderdiniz. Neden? Devleti temsil edecek. Peki, devleti temsil edecek biri altın kemer taktırmak için oraya gönderilirken Spor Bakanlığı olarak Kırkpınar Güreşleri'ne kaç para yardım yaptınız Sayın Bakan? Tarihi Kırkpınar Güreşleri'ne, Elmalı Yağlı Güreşleri'ne siz Spor Bakanı olarak bugün ata sporumuz olan yağlı güreşlerin, en uzun süreli sergilenen ve "ata sporu" "güreşlerin olimpiyatı" diye geçen Kırkpınar'a ne kadarlık bir devlet desteği verdiniz Sayın Bakan? Soruyorum. Hiçbir destek vermeyip kemer takmaya gelip orada resim vermek, orada kemer takmak sportmenliğe de aykırı, centilmenliğe de aykırı. Bu spor ata sporu; bu etkinlikler altı yüz altmış üç yıldır, altı yüz yetmiş iki yıldır sergileniyor. Bu, ne bizim müsabakamız ne sizin. O belediyeler Cumhuriyet Halk Partili Belediyeler diye bir kuruş yardım yapmadınız, bunu da size yakıştıramıyorum. Sportmenliğimize yakışmadığını ifade ediyorum. Bundan sonra, spora olan desteklerinizin daha tarafsız, daha centilmence ve siyaset dışı olması gerektiğini size hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Hüsmen Kırkpınar.

Süreniz yirmi dakika.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlarımız ve basın kıymetli emekçileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz bütçenin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakan, sunumunuz için de sizlere teşekkür ediyorum.

2025 yılı bütçe teklifini görüşüyoruz. Bütçenin içeriğinden ve Hükümetin yaklaşımlarından anlaşılacağı üzere, önümüz karanlık. İktidarın ekonomiden tutun da ülkenin diğer mühim meselelerinde sergilediği destansı beceriksizliklerinin yarattığı sonuçların endişesini taşıyoruz. Endişemiz elbette milletimizin geleceğiyle ilgilidir. Hepimiz bu ülkede yaşıyoruz; ülkemizin iyi yönetilmesi, her şeyin iyiye gitmesi en büyük arzumuzdur fakat 2025 bütçesi hiçbir kesime umut vadetmemektedir, insanımızın refah seviyesini artırmaya yönelik de değildir, devletimizi güçlü kılacak yatırımlar ve istihdamları da maalesef yok.

2025 yılı Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçe teklifini incelediğimizde, geçen seneye nazaran yüzde 35,6'lık artışla 231 milyar 922 milyon TL olduğunu görüyoruz. Bütçe gelirleri arasında dikkatimizi çeken bir kalem var ki o konunun üzerinde özellikle duracağım: Bakanlık bütçesi ekonomik sınıflandırma kalemlerindeki cari transferler yüzde 36,5'lik artışla 178 milyar 400 milyon lira olarak öngörülmüştür. Bakanlığın bütçesinde karşılıksız olarak yapılan bu ödemeler yüzde 77'yle en büyük dilime sahiptir. Yükseköğretimde okuyan öğrencilerimize verilecek karşılıksız burs desteği ödemeleri bu başlık altında yer almaktadır. 2024 yılı başlangıç ödeneği bir önceki yıla kıyasla yüzde 297 artırılarak 33,9 milyar TL olmuştur; 2025 yılı bütçe teklifinde ise bırakın artış yapılmasını, 2024 yılına göre yüzde 40 oranında azaltılarak bu yıl 20,6 milyar lira olarak teklif edilmiştir. Bula bula tasarruf için yükseköğretimde eğitim gören öğrencilerin bursunu mu buldunuz?

Sayın Bakan, geçen yıl 33,9 milyar lira teklif edilen burs ödeneği bu yıl hangi gerekçeyle 20,6 milyar liraya düşürülmüştür? Yüzde 40 oranındaki bu ciddi düşüşün sebebi nedir? Geçtiğimiz yıl ekim ayının sonunda açıklanan kredi ve burs ücretleri bu yıl ne zaman açıklanacaktır? 2025 yılı için kredi ve burs ücretleri ne kadar olacaktır? Burs desteği için ayrılan kaynaktan çok düşük ücretlerin reva görüleceğini tahmin etmek hiç de zor değil. Yükseköğretimde okuyan öğrencilerimize verilecek olan kredi desteğinde yüzde 22 oranında artış yapılmış ve bütçe 27,8 milyar TL olarak teklif edilmiştir.

Sayın Bakan, öğrenim kredisi yüzünden borçlu yaşayan kişi sayısı kaç olmuştur? Bu kredilere hangi oranda faiz uygulanmaktadır? Kaç öğrencimiz borcunu ödeyemediği için icralık olmuştur? Kaçının maaşına haciz konulmuştur? İstediginizde holdinglerin vergi borçlarını ve vergi cezalarını pekâlâ silebiliyorsunuz, neden gençlerimizin öğrenim kredisi borçlarını da silmiyorsunuz? Geçen yıl da söylemiştik, yine söylüyoruz: Milyonlarca gencimiz mezun olur olmaz hayatına borçlu olarak başlıyor. Bu kredileri bursa çevirin. Gücünüz yetiyorsa 2023'te vergisini ödemeyen devasa büyüklükteki şirketlerin peşine düşün.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara 2020 yılından -2024 yılının başlangıç ödeneği de dâhil- bu döneme kadar 2,77 milyar TL kaynak aktarımı yapılmıştır. 2025 yılında ise aslında vakıf ve derneklere yapılacak transferler amacıyla 1,9 milyar TL bütçe teklif edilmektedir. 2020 yılı dâhil edilerek 2027 yılına kadar aktarılacak olan toplam kamu kaynağı ise 9,1 milyar TL olarak hesap edilmektedir. Sayın Bakan, "kâr amacı gütmeyen kuruluşlar" adı altında kamu kaynaklarını transfer ettiğiniz vakıf ve dernekler hangileridir? 2020'den 2024 yılına kadar hangi dernek ve vakıflara kamu kaynağı aktarılmıştır?

Sermaye giderleri için teklif edilen bütçe 12,5 milyar TL'dir. Bu bütçenin 10,2 milyar TL'si gayrimenkul sermaye üretim gideri olarak planlanmaktadır. Sayın Bakan, 2025 yılı Bütçe Teklifi'nde Bakanlığımıza ait gayrimenkul sermaye üretim giderleri kalemi için öngörülen kaynağı hangi yapıların inşasına ve projelere aktarmayı planlıyorsunuz? Bakanlık, sermaye transferleri amacıyla 2023 yılındaki başlangıç ödemesini aşarak 720 milyon lira harcama yapmıştır. 2024 yılı Bütçe Teklifi'nde ise yaklaşık yüzde 1,08 oranında artışa gitmiştir. 2025 yılındaki sermaye transferlerine ayrılan bütçe ise 7,9 milyar TL olarak öngörülmektedir. Yani bu harcama kalemi son iki yılda yüzde 1.780 oranında artırılmıştır. Aklımıza gelen ilk soru, Bakanlığınız hangi sebeple böyle ciddi bir artışa gitmiştir? Geçen yıl hangi kurum ve kuruluşlara karşılıksız olarak ödeme yapılmıştır? Karşılık gözetmeden bu yılın bütçesinden nerelere kaynak aktarımı yapmayı planlıyorsunuz?

Sayın Bakan, kıymetli hazırun; konuşmama gençlerimizi yakından ilgilendiren sorunlardan bahsederek devam etmek istiyorum. Ekonominin acımasız gerçekleri, gelecek kaygısı, şiddet olayları, toplumsal baskılar ve işsizlik gençlerimizi hayat tercihlerini değiştirmeye zorluyor. Kendilerini ne değerli ne de güvende hissedebiliyorlar. Nereden mi biliyoruz? Hayallerini haram ettiğiniz gençlerimiz, bugün, vize kuyruklarında gelecekleri için yurt dışından medet umarak yaşıyorlar çünkü iş ve yeniden umut verecek politikalar yirmi iki yıllık iktidarınız tarafından hâlâ üretilmiş değil.

Meşruiyeti sadece iktidar tarafından kabul edilen TÜİK'in kâğıt üzerinde düşük gösterdiği rakamlar bile vaziyeti kurtarmaya yetmiyor. 2023 Uluslararası Göç İstatistikleri'ne göre, Türkiye'den göç edenler son bir yılda oldukça arttı. 2023'te bir önceki yıla göre göç edenlerin sayısı yüzde 53 artarak 714.579'a çıkmış durumda. Türkiye'den giden nüfusun yaş grupları incelendiğinde, en fazla göç edenlerin yüzde 35'le 25-29 yaş arası gençler olduğu açıkça görülmektedir, bu yaş grubunu yüzde 12,5'le 20-24 yaş grubu izlemektedir; bu göç dalgasında en fazla 25-29 yaş grubundaki gençlerimiz yer alıyor. TÜİK verilerine göre, yurt dışından Türkiye'ye göç edenlerin sayısına baktığımızda ise 2022'ye göre yüzde 35,9 azalarak 316.456 kişi olmuştur. Bu durum, Türkiye'nin son yıllarda nitelikli iş gücü çekme konusundaki cazibesini nasıl kaybettiğinin bir göstergesidir. Türkiye, yükseköğrenim görmüş nitelikli iş gücünün en az tercih ettiği ülkeler arasında bulunuyor.

Her şeyden önce, gençlerimizin işe ve aşı ihtiyacı var. 2024 yılı itibarıyla Türkiye'deki genç işsizlik oranına baktığımızda yüzde 16,5 olduğunu görüyoruz. Bu oran, OECD ortalamasının oldukça üzerinde ve gençler arasında iş bulma konusunda ciddi zorluklar yaşandığına işaret ediyor. 18-24 yaş arasındaki gençlerin yüzde 31,1'i de ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor yani her 3 gençten 1'i ev genci olarak hayatını sürdürmek zorunda kalıyor, OECD ülkeleri ortalamasında bu oran yüzde 13,7'dir. Türkiye'de 18-24 yaş aralığında ne eğitimde ne de istihdamda olan kadınların oranı ise yüzde 41,4 iken erkeklerin oranı yüzde 21,4'tür, OECD ortalamasında ise ne eğitimde ne de istihdamda olan kadınların oranı yüzde 14,4; erkeklerin oranı ise yüzde 13,1'dir. Dünya Bankası verilerine göre, Türkiye 183 ülke içinde 136'ncı sırayla genç işsizliğinde en yüksek orana sahip ülkeler arasında yer almaktadır. EUROSTAT 2023 rakamlarına göre, Türkiye, ev genci sayısı olarak 33 ülke içerisinde zirvede yer almaktadır.

Nüfusun durağan hâle gelmesinin sebebi 20 ila 44 yaş arası gençler arasında evlenmelerin son zamanlarda oldukça azalmasıdır. Bu azalmanın tek nedeni olmasa da önemli nedenlerinden biri gençlerimizin aile geçimini sağlayabilecek ekonomik güce sahip olmamasıdır. Bu veriler, aslında, dertlerine çare bulmak için çırpınan işsiz gençlerimiz ile iş bulma umudunu yitiren ve aramaktan vazgeçenlerin ortaya koyduğu hazin bir tablodur.

Bu çocuklar bizim, bizim çocuklarımız. Aileleri zor şartlarda geçimlerinden kısarak çocuklarını okuttular, geleceklelerini kurtarsın istediler. Şimdi, bu çocuklar ailelerinden de harçlık istemeye utanıyorlar, asgari ücretle bile iş bulamıyorlar; bulduklarını varsayalım, asgari ücretle geçinmek bugünün şartlarında asla mümkün değil. Yazık değil mi bu gençlerimizin emeklerine? Bu ülkede yıllarca sınav soruları çalındı; aslında, çalınan sadece sınav soruları değil gençlerimizin emekleriydi; hakları, umutları ve gelecekleleri çalınmış oldu. Çalanlar FETÖ'cüydü ama şimdi yapılanlar da benzer değil mi Allah aşkına? Mülakat uygulaması yine haksızlık yaratmıyor mu? Birilerinin hakları çalınmıyor mu? Buna hangi vicdan "Evet." diyebilir? KPSS puanıyla göreve atanmayı bekleyen, hak eden yüz binlerce adayın iş hakkı objektif ve ölçülebilir kriterlere göre yapılmayan mülakatlarla elinden alınıyor. Liyakatin göz ardı edildiği ve fırsat eşitliğinin işlemediği istihdam politikası yüzünden Türkiye yokuş aşağı yuvarlanmaya tam gaz devam ediyor.

Tartışmalara yol açan ve akıllarda soru işareti bırakan mülakatlar yüzünden hak ihlallerini ortadan kaldırmanızı ve istihdamı adil bir şekilde sağlamanızı bekliyoruz. Bugün gençlerimizin bilim, sanat ve spor, teknoloji gibi alanlarda elde etmelerini beklediğimiz başarıları konuşmak yerine intihar eden, katledilen, tecavüze, istismara ve şiddete maruz kalan gençlerimizi konuşuyoruz. Gençlerimizi her türlü ihmâl ve istismardan korumak, suça karışmalarını önlemek, suça karışmalarının sebeplerini de ortadan kaldırmak gibi ciddi bir sorumluluğunuz olduğunu bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Madde bağımlısı gençlerin sokaklarda cirit attığı, çeteleşme yaşının çocuk yaşlara düştüğü bir ortamda yüzlerce genç yaştaki katil, sapık, terörist ve hırsız sokaklarda kol geziyor; siz de Hükümet olarak olanları öylece izliyorsunuz. Burada öncelikli olarak sormamız gereken soru, okul çağındaki çocuklarımızın ve gençlerimizin nasıl oluyor da birer suç makinesi hâline dönüşüyor olması.

Okulunda, eğitiminde olan gençlerimiz ise başka sorunlarla boğuşuyor. Öğrencilerimiz yıllardır KYK yurtlarında insanca yaşama koşullarının olmadığını söylüyor. Sorunun temel nedeni gençliğe ayrılan bütçenin yurtlara harcanmaması. Öğrencilerin barınma sorununa yönelik yeterli adım atılmadığını düşünüyoruz. Fahiş kiralar ve özel yurt ücretleri karşısında ezilen öğrencilerimizin barınma sorununa yönelik herhangi bir çözümün 2025 yılı Bütçe Teklifi'nde yeri yok.

Yurt çıktığı için sevinen öğrencilerimizin de sevinci erken bitiyor. Evet, bazı öğrencilerin yurda yerleşiyor olması ve yurtların okullarına kilometrelerce uzakta kalması... "Öğrencilerin okullarına nasıl gideceğini hiç hesaba katmadan yurt kapasiteleri artırıldı." deniyor, oysa yaptığımız şey yatak kapasitesini artırmaktan başka bir şey değil.

İnsanlık dışı bir odada 10-12 öğrencinin kaldığı yurtlarımız var. Yaşanan onca felaketten sonra hâlâ asansör kazalarının yaşanması söz konusu. Asansör kazaları ve hijyen sorunları dışında, bitirilmemiş KYK yurtları, zehirlenmeler, sağlıksız ve lezzetsiz yemekler, yurtları saran böcekler, duvarları dört bir yandan dökülen, daha fiziki koşulları bile tamamlanmamış yurtlar ve maalesef yurtlarda yaşanan taciz vakaları ve bunun gibi problemler yurtlarda çözülmeyi bekliyor.

KYK yurtlarıyla alakalı olarak önerge vermeden önce Bakanlıktan bilgi istemiştik, görevli arkadaşlar "Ancak önerge verip sorarsanız bilgi verebiliriz." demişlerdi. Soru önergesini verdik fakat önergemize hâlâ cevap verilmedi. Zaten bu zamana kadar verdiğimiz önergelerden de yalnızca 1 tanesine cevap gelmişti, o da İzmir Karşıyaka Spor Kulübü'nün stadının akıbetiyle ilgiliydi. Bakanlığınızdan önergemize verilen cevabı yetersiz bulduğumuz için geçen yıl bu konuyu bugün olduğu gibi Komisyonca dile getirmiştik, aradan geçen bir yıla rağmen yine Karşıyaka Stadi'nin yapımı hakkında konuşmak zorunda kalıyoruz çünkü ortada yapılan stat olmadığı gibi, statla alakalı herhangi bir gelişme de yok. Karşıyaka Stadi'nin hâlâ yapılmamış olması İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Bakanlığın arasında orta yerde öylece durmasından kaynaklanıyor. Her seçim öncesi iktidar tarafından vadediliyor ancak bu vaat yerine getirilmiyor.

Karşıyaka Spor Kulübü 1912 yılında kurulmuş, kuruluş tarihi itibarıyla da ülkemizin en köklü 4'üncü spor kulübü olarak faaliyetini sürdürmektedir, her alanda ve her dalda yüzlerce sporcu yetiştiren büyük bir kulüp ve camiadır. Sayın Bakan, Türkiye'nin yani sizin ifadenizle eski Türkiye'nin 1971 yılında Akdeniz Oyunları'na yetiştirilen 70 bin kişilik İzmir Stadi'nin neden çürümeye terk ettiniz? Türkiye'nin en yüksek kapasiteli ilk stadı olan İzmir Atatürk Stadi'nin neden çürümeye terk ettiniz? Sebebi nedir? Yoksa oraya da mı gökdelenler, AVM'ler yapmayı düşünüyorsunuz? İzmir'de metropol dışında kalan 80 bin nüfuslu, 40 bin nüfuslu ilçelerde stat yapılıırken Karşıyaka Spor Kulübü'nün stadını neden yapmıyorsunuz? Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün adı verilen stat ve salonlara "arena" adını vererek yerli ve millî olmayı böyle mi dile getiriyorsunuz? Halbuki arena eski Yunan ve Roma'da gladyatörlerin dövüştüğü alanlara denir.

Türkiye'deki spor kulüplerinin durumu gerçekten endişe verici bir hâl almıştır, sektör kara para aklama ve bahis sektörüne dönmüştür. Bakın, buradan ifade edeyim: Gelen çok pis kokulara bakacak olursak çok yakın bir zamanda -bugünün tarihini baz alarak söylüyorum, 5 Kasım 2024- önümüzdeki kısa bir zaman içinde bu kulüplerin bahis çeteleri ve kara para aklayıcılarla olan iş birlikleri ifşa edilecektir. Birçok kulüp mali sıkıntılar ve yönetim sorunlarıyla boğuşuyor -bu böyle- özellikle futbol kulüpleri borç yükü altında eziliyor ve finansal sürdürülebilirliklerini sağlamakta zorlanıyorlar. Bu durum sporun tabana yayılması ve genç yeteneklerin keşfedilmesi açısından da olumsuz

etkiler yaratıyor. Spor kulüplerinin daha etkin ve verimli bir şekilde örgütlenmesi ve yönetilmesi için kapsamlı bir çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, Futbol Federasyonu Başkanlığı seçimlerine müdahil olduğunuz ve Konya Milletvekili olduğunuz orada Divan Başkanlığı yaptığınız ama sonuç ortada, kaybettiniz. Sayın Bakan, buna rağmen Bakanlık olarak bu kulüplerle ilgili çalışmalarınız var mı, varsa ne gibi reformlar söz konusu olacaktır?

Bildiğiniz üzere 2024 Olimpiyatları'nda da tam bir hezimet yaşadık. Bir önceki konuşmacının ifade ettiği gibi, size denk geldi, sizin Bakanlık döneminize denk geldi ama bu Bakanlık dönemini kendiniz üzerinize alınmayın, önceki Bakanların da bu konuda dahil ve suçlu vardır diye düşünüyorum. Maalesef, 2024 Olimpiyatları'nda bu hezimet yaşadık; 101 sporcuyla katılan Türkiye 18 branşta mücadele etti, bu mücadelelerde 3 gümüş, 5 bronz madalya alarak ancak 64'üncü sırada yer aldı. Olimpiyata ev sahipliği yapan Fransa sıralamamız kadar madalya kazandı. Kırk yıl sonra Türkiye ilk kez bir olimpiyattan altın madalyasız döndü.

Geçtiğimiz yıl Bakanlığınızın bütçe görüşmelerinde şu ifadeleri kullanmıştım: Bütçede yapılan artışlar bizi uluslararası camiada daha başarılı, daha fazla kupa ve madalya kazanan ve daha iyi işler yapan bir ülke konumuna getiriyor mu diye sordum, sorunun cevabını maalesef olimpiyat oyunlarının başarısızlığıyla almış oldum. Gerçekten merak ediyoruz: Olimpiyatlardaki başarısızlığımızı neye borçlusunuz? Bu kadar yatırım, bu kadar sporcu sayısındaki artışla sıfır altın, gerçekten çok yazık.

Sözlerime son verirken bu hâliyle 2025 yılı bütçesini oldukça zayıf bulduğumuzu ifade ediyor, fikir, öneri ve söylemlerimizi dikkate alarak yeniden gözden geçirmenizi öneriyor, herkesi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kırkpınar, teşekkür ederim.

Saadet Partisi Grubu adına Selim Temurci.

Sayın Temurci, süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar, basınınızın çok kıymetli mensupları; ben de hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Klişe bir söz "Gençlik geleceğimize." diyoruz ve bu gençlikten sorumlu olan bir Bakanlığın bütçesini konuşuyoruz, dolayısıyla işimiz bu anlamda zor. Biraz önce rakamlar verildi, ben TÜİK rakamlarını paylaşarak birtakım sorular da sormak isterim. Şimdi, 2023 yıl sonu verileriyle nüfusun 15-24 yaş arasında yaklaşık yüzde 15,2 gencimiz var ve yaklaşık 13 milyona tekabül ediyor bu yani 15-24 yaş arası Türkiye'de 13 milyon gencimiz var. Bu oranla cumhuriyet tarihimizin bu yaş grubunda en düşük seviyesindeyiz. Avrupa Birliği ortalaması 15-24'te yaklaşık yüzde 10, Türkiye'de 15,2; Avrupa Birliğinden iyiyiz ama cumhuriyet tarihi dönemi içerisinde en kötü noktadayız. Yine, 15-24 yaş arasında bu 13 milyon gencin yaklaşık yüzde 22,5'i yani yaklaşık 3 milyonu ne istihdamda ne de eğitimde, ben 29'a kadar çıkmıyorum yani sadece TÜİK verilerini paylaşıyorum. Tabii, 15-30 yaş aldığımızda bu rakam 6,5 milyonun üzerine çıkıyor. Bu konuda da OECD ülkeleri içerisinde maalesef Türkiye şampiyon yani 15-29'u aldığımız zaman 6,5 milyonla neredeyse bir ülke nüfusu kadar gencimiz ne işte ne okulda.

Şimdi, tabii, ben Gençlik ve Spor Bakanlığımızın projelerini, programlarını takip etmeye gayret ediyorum diğer bakanlıklar gibi ve bu konuda genelde raporlarda hep şunu görüyorum: Yani bu gençlerin işe ve eğitime kazandırılması hususunda Bakanlığımızın birtakım çalışmaları var. Sunum biraz hızlı aktı, dolayısıyla bu konuda eğer biraz daha fazla bilgi alırsak makbule geçer.

Şimdi, tabii, üniversite mezunu meselesinden geçtik, artık berberlerin, tornacıların, araba tamircilerinin, işte büfe sahibinin bile bir şekilde kapağı dışarıya atmak gibi bir şeyi var. Tabii, bu Gençlik ve Spor Bakanlığını ilgilendiren bir konu değil. "Ekonomik sorunlar" dediğimizde ekonomik sorunların birinci aşamada etkilediği kitle gençler. Bunu da biraz önce vermiş olduğum rakamlarda görüyoruz ve ben bu meselede, özellikle nüfus artışı meselesinde ekonomik sorunlarla birlikte, evlenme hızlarındaki düşüşte -işte TÜİK tarafından açıklanıyor- deşet verici bir noktadayız. Yani Türkiye nüfusu sadece yaşlanmıyor, önümüzdeki on yıl içerisinde bugünkü nüfusun 75-76 milyonlara ineceği bir tablo önümüze çıkacak. Ben bunları özellikle gençliğin Bakanlığı, gençlerin Bakanı olduğunuz için sizlere ifade ediyorum; bu bizim bir beka meselemiz.

Tabii, burada en son Hanehalkı İş Gücü Araştırması'nda 2023'te 15-24 yaş arasında çalışan nüfusumuzda bir artış oldu, 35'ten 37'ye çıktı ama neredeyse yine 3 gencimizden 2'sinin istihdam olmadığını söyleyelim.

Şimdi, ben burada farklı bir meseleye değinmek istiyorum. Hepimizin evlatları var, bu işin partisi de yok, çok zikredilirse de yani gençler artık sadece bir psikolojik problem yaşamıyor yani eğitimde ve istihdamda olmayanlar, onlar bir fizyolojik problem de yaşamaya başladılar. İşte "ev genci" dedik, çocuk üniversiteyi bitiriyor, babasından, anasından harçlık almaya utanıyor. Gündüz çıkıp bir yerde yemek yemek, kafeye gitmek de artık pahalı bir iş oldu. Bu sefer gece ayakta, gündüz uyuyan bir gençlik, spordan çok uzak bir gençlik ve şu anda da gençlerimiz arasında çok ciddi bir obezite problemi var, olağanüstü bir şekilde artıyor. Ben bunları şunun için söylüyorum: Özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığımızın programlarında gençliğin talepleri, hatta umutları, hatta sorunlarının programlara dönüşmesi lazım. Yani on sene önceki Bakanlığın programları ile bugünkü programlar... Ki biraz sonra söyleyeceğim, bazı başkanlıklar kurulmuş, gerçekten müteşekkirimiz, çok gerekli bir şey, bu konu önemli. Yani öyle bir gençlik geliyor ki... Tabii, bir genelleme yapmak istemem, biraz önce söylediğim rakamlar içindeki gençlikten bahsediyorum, onlar da bizim evlatlarımız. "Zaman bendedir ve mekân bize emanettir." şuurunda bir gençlik değil mutsuz, umutsuz bir tablo var önümüzde ve Türkiye sağlık araştırmasına göre de bu obezite problemi artık Türk gençliğini tehdit eden bir noktada duruyor.

Buradan farklı bir konuya geçeceğim, arkadaşlarımız farklı şekillerde meseleye değindi ama ben bunun sadece bir gençlik meselesi değil ama gençlerin en çok etkilendiği mesele olduğunu düşünüyorum. Nedir o? Bir ülkede adalet ve ahlak eğer sorgulanırsa aidiyet duygusunda birtakım kırılmalar yaşanıyor ve bu konuda da bu ülkede maalesef, hani yazılımcılarımız gitti, doktorlarımız gitti, inşallah onlar bir gün geri gelecekler, burası onların vatanları, kimsenin gitmesini de istemeyiz ama soyadları aynı olan insanların bu ülkede dönüp dolaş

hep aynı makamlara geliyor olmalarının en fazla etkilediği kesim gençlerdir. Onun için, Sayın Bakanımızla biz birlikte de siyaset yaptık, gençlerin sesi olun. Sayın Cumhurbaşkanımız söz vermiş, mülakatlar kalkacak diye, bunları sizler daha çok dillendirirseniz gençler bu ülkede "Benim bir bakanlığım var." dediği anda gerçekten tarihe altın harflerle Gençlik ve Spor Bakanı olarak, bakanlık bürokratları olarak yazılırsınız. Şu anda mülakat meselesi, bu ülkede ahlak ve adalet sorgulanırken, aidiyet konusunda en fazla sorguladığımız alan, bu konuda zaten bir vaat var, bunu mutlaka yerine getirmek gerekir.

Şimdi, yine bahsedildi, ben biraz bütçeye de vurgu yaparak değineceğim bu bağımlılık ve uyuşturucuyla mücadele konusuna. Az önce sunumunuzda Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı dediniz, Psikososyal Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı 2024'te kuruldu. Bu çok sevindirici bir şey, demek ki bu meselenin gençlerimizi ve toplumumuzu nasıl zehirlediğine bir cevap veriyoruz ama üzülerek ifade ediyorum, biraz sonra söyleyeceğim, bunu tespit etmişiz, bu azmimiz var ama o azmi realize edecek bir bütçemiz var mı? Şimdi, yani bir makam aracı 45-50 milyon. Biraz önce siz söylediniz, geçen seneki sunumumuzdan da çok iyi hatırlıyorum, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi zaten bu işlerle mücadele bütçesi, eyvallah, böyledir mutlaka ama cari transferlere bakıldığında, cari transferler normalde Bakanlığın bütçesinin neredeyse yüzde 70'i. 231 milyarlık bütçeniz var, 150 küsur milyarı Hazine yardımı olarak... Ben onu şöyle anlıyorum: Yani belli bir dönemde yapılacak harcamalar eğer yapılmazsa hazineye devredilecek diye düşünüyorum, tabii, başka bir şey de olabilir. Yani şunu söylemek istiyorum: 40-50 milyon ile diğer o... Bakın, gençlik konusunda gençlik programlarına ayırmış olduğunuz bütçeye bir bakın, inanılmaz düşük bir bütçe yani yüzde 2 bile değil herhâlde.

Şimdi, dolayısıyla, bağımlılıkla ilgili olarak 2022'de, programdan okuyacağım size: Bağımlılıkla mücadele kapsamında eğitim verilen genç sayısı 110 bin 437 olarak buraya sunulmuştu. 2023'te bu rakamı 50 bin olarak planlamışız yani bir önceki yıl 110 bin 437; Türkiye'de her şeyde, özellikle bağımlılıkta bir artış var, 50 bin planladık, 2023 için gerçekleşecek rakam da 93.381 olarak bize verilen raporlarda ifade edildi. Siz sunumunuzda "66.691." dediniz. Şimdi, böyle bakıldığında yani bu şeyler var. 2024 için 44 bin planlamışız, bu yıl sonu tahmini gerçekleşmeyi 120 bin olarak öngörüyoruz yani planladığımızın 3 katı. Ya, ben burada şöyle bir öneride bulunmak istiyorum: Eğer ortalama 120 bin gence bağımlılık ve uyuşturucu konusunda dokunacak ve eğitim vereceksek 120 bin üzerinden planımızı yapalım, o plan bizim hedefimiz olsun ve her sene o hedefi arttıralım yani bir sene 110 bin koyup, bir sonraki yıl 40 bin koyup onu yakaladığımızda "Aa, muhteşem bir iş yaptık." demeyelim çünkü bu bağımlılık meselesi gerçekten canımızı yakan bir mesele.

Türkiye uyuşturucu konusunda maalesef bir trafiğin merkezinde yer alıyor. Buradaki baronlardan, şuradan buradan bahsetmeyeceğim ama bunların bir an önce yakalanıp bu ülkeden defedilmesi lazım çünkü bunun Türkiye'de gündem olmaması lazım. Türkiye'de geçtiğimiz yıl yakalanan metamfetamin miktarı Avrupa Birliği ülkelerinin ortalamasının 2 katı. Ya, burası Türkiye Cumhuriyeti. Biz dindar bir nesil dedik, millî ve manevî değerlerine sahip çıkacak bir nesil dedik; Türkiye'de metamfetamin Avrupa Birliği ortalamasının 2 katı. Arkadaşlar, Türkiye'de esrar kullanımı 2024'te Avrupa Uyuşturucu Raporu'nda yüzde 54 artmış. Ya, bu mesele... Siz zaten tespit yapmış, başkanlıkları kurmuşsunuz, bütün bunları... Bir de şu var: Birleşmiş Milletler Türkiye için artık bağımlılık ve uyuşturucu meselesini bir halk sağlığı sorunu boyutunda değerlendiriyor yani öyle bir hâle gelmiş ki genellenmiş bu olay ve bu artık Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan halkın bir sağlık sorunu olarak değerlendirilmiş.

Tabii, bütün bunlardan hareketle, her gün bu ülkede 800'den fazla insan -Emniyet Genel Müdürlüğümüzün raporundan aldım bunu- uyuşturucu nedeniyle gözaltına alınıyor, bunların çoğu genç. Dolayısıyla bu kadar bağımlılık ve uyuşturucuda bu kadar problemi olan bir ülkede yakalanan suçluların da neredeyse yüzde 60'ı genç. Bunu ifade etme nedenim, bununla eğer bu ülkede bir kurum mücadele edecekse bunun adı "Gençlik ve Spor Bakanlığı"dır. Elbette Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız olacak, İçişleri Bakanlığımız mücadele edecek, Adalet Bakanlığımız ama sonuçta gençler eğer size emanetse bu konuda bu değerlendirmemi de yapayım.

Şimdi, burada uyuşturucuya bağımlı ya da ev genci olan bir genç aslında başka bir problem yaşıyor, sosyal izolasyon yaşıyor ve dijital bir bağımlılık yaşıyor. Bu sosyal izolasyon meselesi o kadar büyük bir mesele ki şu anda... Bu konuda geçen sene Harvard'da üç tane makale var, hatta gönderirim onların şeylerini size. Ya, düşünün, -çocuklar- insanlar 30-35 yaşında, ailesine bağlı olarak yaşıyor, evden ayrılmıyor, evlenmiyor. Ve siz zaten yine tespit edip psikososyolojik bir başkanlık kurmuşsunuz. Artık bu insanlar belli bir yaşa gelince -Batı'da bu biraz daha fazla- hayattan bir şey beklemiyorlar ve intihar vakaları artıyor. Türkiye'de konu buraya gelmeden bizim başka müdahaleler yapmamız lazım.

Sayın Bakanım, tabii, devletimizin bütçesi sınırlıdır, kısıtlıdır ama bağımlılıkla mücadeleye -az önce de ifade ettim- bir makam aracına ayırdığımızdan çok daha fazlasını ayırabilecek bir şeyler yapmamız lazım. Burada sunulan her önerge zaten reddediliyor. Bu konuda zaman da almamak için önergeyi arkadaşlar getirsinler, iktidar getirsin, bizler onaylayalım, gençlere diyelim ki "Bu sizin derdinize biz daha fazla önem vereceğiz." Burada bütçe yetmiyorsa mutlaka sivil toplumla ayrı bir ilişki kurmamız gerektiği kanaatindeyim, her türlü sivil toplumla. Yani biz sivil toplum meselesini bu işin içine sokmazsak bu iş çok daha farklı noktalara gidiyor.

Şimdi, bu barınma, burs ve kredi konusunda bir iki şey söyleyeceğim. Tabii, siz rakamları verdiniz, 993 bin yani neredeyse 1 milyona yaklaşmış bir yurt kapasitemiz var. Tabii, yüzde 97,5'luk doluluk hakikaten bence takdire şayan, bu konuda teşekkür ediyoruz; güzel bir gelişme. Üniversite gençleri, 6,5-7 milyon gibi bir rakam var... Tabii, biz çok fazla üniversite açtık, üniversite açınca sayı yani rakam olarak üniversitede okuyan genç sayımız arttı, 7 milyon yani 7 milyonun yüzde 14'üne...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 4 milyon...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Bizdeki raporlarda 6,7 milyon olduğu için söylüyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Açık öğretimi de katıyorlar...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Ha, açık öğretimi katıyorlar... Örgünü de katıyorlar... 4 milyon mu?

ERHAN USTA (Samsun) - Örgün 4.245.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Tamam.

Şimdi, burada siz çok güzel bir ifade kullandınız "Otel konforunda yaşam alanları" dediniz. Yeni yurtlarla ilgili bu konuda sonuna kadar size katılıyorum. Ben biliyorum ki -o konuda da teşekkür ediyoruz- yurtlarda bu çocuklar sadece barınmıyorlar; eğitim alıyorlar, birçok etkinlik yapıyor yani yurtlar aynı zamanda bunlar için bir yaşam alanı oluyor ama inanın bana yurtlarda çok ciddi kalite problemleri var yani ranzalarından tutun çocukların beslenmesine varıncaya kadar. Bununla ilgili olarak Sayıştay raporlarına mutlaka göz atmışsınızdır, tekrar bir bakın, yurtlarda çok ciddi sorunlar var. Ve bu ülkede -en son TÜİK verilerinde- gençlerimizin neredeyse yüzde 98'i internet kullanıyor. İnternetle ilgili olarak gençlerden çok fazla geri dönüş alıyoruz, çok ciddi bir geri dönüş oluyoruz.

Ve siz güzel bir şey söylediniz: "Beslenme yardımı 4.950 lira..." Yani sabah ve akşam yemeği olarak söylediniz. Bence bu güzel bir rakam çünkü bu rakam yaklaşık 145 dolar yapıyor. Bu 145 doları zaten biz 2013 yılında gençlere burs olarak veriyorduk dolayısıyla şu andaki bu 2 bin TL rakamı, özellikle teknolojik ürünlerin ithalata bağımlılığı düşünüldüğünde, başta telefon ve bilgisayar, İpad; çocukların normalde aldığı burslar şu anda onlara gerçekten hiç yetmiyor. Dolayısıyla, bu 4.950 rakamı burs için de düşünülebilecek bir rakamdır diye düşünüyorum.

Şimdi, yurtları söyledim, diğer önemli bir konu... Bu yurtların kampüs içine alınmasını çok konuşmuştuk yani birçok vekilimize geliyordu, "Ya ben Avcılar'dayım Marmara Üniversitesine, birinci bölgeye nasıl gideceğim?" Ankara'da benzer şeyler. Üniversite içerisinde, yeri olan üniversitelerin içerisinde yurt yapmak bu çocukların zaman kaybını da engeller. Bu konuda bir çalışma yapılıyor mu bilmiyorum ama bu konu şu anda bizi de meşgul eden bir mesele.

Şimdi, orta vadeli programda kent tarımının desteklenmesi için -şu resimli sunumunuzda gördüm- genç çiftçiden bahsediyorsunuz, gençlerimizin tarımla buluşturulmasından bahsediyorsunuz. Ben bu konuda "Neleri hedefledik ve neler yaptık?" biraz duymak istiyorum çünkü tarım stratejik bir sektör. Yarın da Tarım Bakanlığını konuşacağız, belki iyi haberler veririz.

Tabii, burada şunu söylemek istiyorum: Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi konuşulurken de benzer cümleleri kuracağım. Sanayiden gelen biri olarak Türkiye'nin eğitim problemini bizim çözmemiz lazım sanayi için. Nasıl? Biz diplomalı işsizler yetiştiriyoruz? Ne demek istiyorum? İş dünyasına, eğitim, o iş dünyasının sorunlarını çözecek ve onun ihtiyacı olan insan kaynağını yetiştirmiyor dolayısıyla ben burada Bakanlığın birtakım çalışmalarına da kapı açması gerektiğini düşünüyorum.

Olimpiyatlar çok konuşuldu, birkaç şey söylemeden olmaz. Elbette Paris 2024 Olimpiyatları'nda alınan başarı bizim için yetersiz. Biz orada İstiklal Marşı'mızı çok daha fazla duymak isterdik. Ümit ederiz, bu alamadığımız altınları 2028'de Los Angeles'ta alırsak, İstiklal Marşı'mızı daha fazla dinletiriz.

Bir parantez de engellilere açmak istiyorum. Nüfusumuzun neredeyse yüzde 10'u engelli, 9 milyonu buluyor. Yanlış hatırlamıyorsam, Barcelona'da Barcelona 1992'den bu yana Türkiye olağanüstü muhteşem bir başarı elde etti yani 28 madalya aldı engellilerde. Bunu yürekten alkışlıyoruz ama bu alkışın arkasında engellileri evden çıkartan, spora, hayatın her noktasına sokan bir anlayış var; bu konuda da müteşekkirimiz. Son yedi, sekiz yıl içerisinde engelliler konusunda spora yaptığımız yatırımın meyvesidir bu; siz onu söylemediniz ama ben söyleyeyim, bu çok kıymetli bir şeydir, dolayısıyla bu konuda da takdirlerimizi ifade ediyorum.

Şimdi, hızlıca bu bütçeyle ilgili bir iki şey söyleyeyim: Bütçeniz yüzde 35,6 artmış yani "toplumsal geleceğimiz" dediğimizde, "gençler" dediğimizde aklımıza gelen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İlave süre ekliyorum Sayın Temurci.

Toparlayın lütfen, buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Bakanlık Gençlik ve Spor Bakanlığımız, ben bu bütçenin, yeniden değerlendirme oranı kadar bile artırılmayan bu bütçenin çok ama çok yetersiz olduğunu düşünüyorum. Şöyle bir hesap yapıyorum: 2025 yılında 1 trilyon 950 milyarı sadece faize ödeyecek bir ülke bu rakamın sadece sekizde 1'ini Gençlik ve Spor Bakanlığına ayırıyor. Siyasi mülahazaların ötesinde bizim bu konuyu düşünmemiz lazım ve gerçekten bunu çok yetersiz buluyorum.

Bir de 2024 yılında, burada 2025 ve 2026 için öngördüğünüz bütçe ile mevcut 2025'teki bütçe rakamlarını lütfen bir karşılaştırmın, olağanüstü bir sapma var. Matematikle biraz kafayı bozmuş biri olarak söyleyeyim; bu kadar sapma olmaz Sayın Bakanım, inanılmaz bir şey var.

Sayıştay raporlarıyla ilgili iki şey söyleyeceğim. Kadıköy'de alkol sattığı için, sizden kiralanmış bir yerde bu yapıldığı için haberlere çıktı. Bununla ilgili neler yapıldı, bu sözleşme iptal edildi mi, merak ediyorum, raporlarda görmedim. Sayıştay raporlarıyla ilgili birkaç şeyi okumak istiyorum ve bu konuda da Sayıştay bir önceki yıl da aynı şeyleri yazmıştı Bakanlıkla ilgili olarak bu sene de aynı şeyleri yazmış. 3 tane şey söyleyeceğim size: Bakanlığa ait taşınmazların amaç dışında kullanılması, bilet satış hasılatlarından Bakanlığa verilecek payın alınmaması, yurtlardaki işletici seçiminde kriterlerin belli olmaması; buna benzer bir sürü şey var. Ya, bunlar her Sayıştay raporunda önümüze gelirse ya Sayıştay raporları öylesine hazırlık... Bunların bir şekilde giderilmesi gerekiyor.

Son bir şey, bu Beşiktaş-Tel Aviv maçından çok bahsedilmedi. Ben bir Fenerbahçeli olarak... Bu "Beşiktaş-Tel Aviv maçı tarafsız bir sahaya alındı." denildi. Bu konuda bir değerlendirme yaparsanız memnun olurum.

Ben bu duygularla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, size ve ekibinize başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Sancaklı, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım ve Bakanlığın değerli personelleri; hepiniz hoş geldiniz. Bütçemiz de hayırlı uğurlu olsun.

Türk milletinin istikbalini sporla ve sporun toplumsal faydalarını hasat ederek inşa etmek zorundayız. Tarihte “fatih” vasfıyla yer alan atalarımıza bu hasleti kazandıran sosyal yapılarıydı. Daha 3-4 yaşlarındayken toklu koyunların sırtında biniciliğe başlayan, her fırsatta akranlarıyla güreş tutan, ilk gençliğinden itibaren yay çeken, kılıç kuşanan, at sırtında çevgen oynayan, kökbörü oynayan milletimiz bu geleneği sayesinde “fatih” vasfını kazanmıştır. Tarihte böyle olduğu gibi bugün de spor bütün müreffeh milletlerin büyük önem atfettiği ve faydalarını da gördüğü bir sahadır. Türkiye Yüzyılı’na, Türk Yüzyılı’na spora gerekli önemi vererek ve bu öneme hasadını toplayarak ulaşacağız inşallah. Bu vesileyle, Komisyon görüşmelerimizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Tabii, “spor” dediğimizde, spor her zaman siyasetüstü ve dünyaya dostluğu, barışı ve kardeşliği getiren bir olgudur; bu, dünyanın her yerinde aynı şekilde devam etmiştir.

Tabii, bu sporun faydaları nelerdir, biraz onlardan bahsedeyim, sonra da birkaç tane önerim olacak özellikle bir iki projeye ilgili. Bilimsel çalışmalar gösteriyor ki spor insanın bünyesini sağlam, sıhhatli tuttuğu gibi, insanın sosyal becerilerini geliştirmesinde de büyük katkı sunuyor. Bu gelişim, bilhassa, eğitim çağındaki gençlerde yoğun olarak gözlemleniyor. Sporla ilgilenen çocuklarımız hem fiziksel becerilerini hızla geliştirebiliyor hem de bu sayede çok daha güzel bir görünüme, daha sağlıklı bir bünyeye kavuşabiliyor, sosyal becerilerini geliştirerek toplum içerisinde daha uyumlu ve sonuç olarak daha mutlu birer birey olarak yetişebiliyorlar. Bilhassa, takım sporlarına yönelen gençlerimiz nabzın en yüksek olduğu anda dahi takım arkadaşlarına ve hatta rakiplerine saygı göstermeyi, onların da haklı olduğu ve bunlara hürmet etmesi gerektiğini en güzel şekilde öğreniyorlar. Bundan başka, çocuklarımız önce takım arkadaşlarına, sonra bu takımların yer aldığı sınıflarına, okullarına ve nihayet milletlerine olan aidiyet hislerini pekiştirerek ülkeleri için ter dökme azmini kazanabiliyorlar. Başarı için iş birliği yapmanın, bencil olmamanın, birbirini dinlemenin en güzel öğretim şekli spordur ve bu nedenle ilköğretimde de spor oyunları eğitimcilerimiz tarafından çok ciddiye alınmaktadır. Spora önem vermek demek, gençliğimizi Türk milletinin istikbali için en büyük tehdit olan kötü alışkanlıklardan korumak için en etkili tedbiri almak demektir. Zira, gençlerimiz spor faaliyetlerine yöndikleri ölçüde çok daha fazla arkadaş kazanıyor, kurdukları arkadaşlık bağları daha sağlam temeller üzerine oturuyor ve gençlerimizin kötü alışkanlıklara meyletme ihtimali de aynı ölçüde azalıyor.

Özetle, spora önem vermek, gençlerimizi spora yönlendirmek demek, nesilleri kurtarmak demektir. Bu son cümleyi bir daha tekrarlıyorum; özetle, spora önem vermek, gençlerimizi spora yönlendirmek demek, nesilleri kurtarmak demektir. Tabii, spor -biraz önce söyledim- barışı, kardeşliği, dostluğu getirirken tarihte bir iki tane örnek, çoğumuzun da bildiği gibi bir iki örnek vermek istiyorum. 1969 yılında Nijerya’da iç savaş var. Tabii, o zaman dünyanın en önemli oyuncularından bir tanesi Pele, Santos’ta oynuyor, Brezilya’nın Santos takımında; Santos da dünya turnesine çıkmış ve Nijerya’da bir maç oynayacaklar, Benin City şehrinde orada bir yerel takımla maç oynayacaklar fakat Nijerya’da iç savaş var, savaş başlamış. İç savaştaki gruplar toplanıyor, diyorlar ki: “Pele geliyor. Biz birkaç gün savaşa ara verelim.” ve aralarında anlaşılıyorlar, Pele’yi seyretmeye geliyor herkes, Pele gittikten sonra savaş devam ediyor. Bir ülkede -ki alakasız bir ülke, Brezilya neresi, Nijerya neresi- iç savaşı durduruyor adamlar kendileri Pele geliyor diye.

İkinci örnek de yakın bir tarihte “Drogba” diye bir oyuncu vardı Galatasaray’da, biliyoruz hepimiz onu, dünya çapında bir oyuncuydu. 2006 yılında aynı şekilde -Fildişi Sahilli bu Drogba- Fildişi Sahilli’nde iç savaş başlıyor, bu da 2006 Dünya Kupası’nda bir maçtan sonra çıkıyor televizyonda diyor ki: “Ben bu iç savaşın bitmesini istiyorum, barışın gelmesini istiyorum.” diyor ve o ülkede de oturuyorlar, diyorlar ki: “Drogba madem bunu söyledi, biz iç savaşı durduracağız.” TIME dergisinde de dünyadaki en etkili 100 kişi arasına giriyor. Yani sporun gücünü... Milyon tane müzakere yapsanız, başka şeyler de yapsanız bitirilemeyecek çok şey, çok düşmanlık sporla bitirilebiliyor. Onun için, sporu biraz daha böyle siyasetüstü düşünmek lazım.

Tabii, spor yapmak için de sağlıklı olmak lazım, sağlıklı olmak için de spor yapmak lazım. Yani niye söylüyorum bunu? Maalesef ve maalesef, bizim ülkemizde spor kültürü yeterince gelişmedi. Biz, bu spor kültürünü geliştirmesek biz sağlıksız bir toplum olmaya devam edeceğiz. Önümde bazı veriler var, mutlaka biliyorsunuz ama ben gene de biraz anlatayım size. Türkiye’de birçok problem var. Tabii, sayıyoruz bu spor ve gençlerle ilgili başta uyuşturucu ve kötü alışkanlıklar olmak üzere ama Türkiye’nin problemlerinden bir tanesi, sadece gençlerin değil hepimizin, obezite; obezitede Avrupa 1’incisiyiz. Şu anda, önümdeki veriler iki üç sene öncesine göre artmış vaziyette, takip ediyorum çünkü devamlı. 2024 yılında yapılan bir araştırmaya göre, 15 yaş ve üzeri nüfusun yüzde 32,1’i obez, yüzde 34,6’sı ise fazla kilolu. Bu oranlar, cinsiyet, yaş, eğitim, gelir, bölge ve kırsal, kent ayrımına göre değişiklik göstermektedir. Yani bu salonda tahmin ediyorum bir 100 kişi varız, demek ki 32 tanemiz obez, 34 tanemiz de fazla kilolu zaten geriye bir şey kalmadı, 66, 67; yüzde 33 kaldı arkadaşlar, Türkiye çok büyük bir tehlikeyle karşı karşıya. Yıllar önce yaptığım bir konuşmada bu oranlar, bu obezite yüzde 31’di -yani üç dört sene önce- yüzde 32,1’e çıkmış. Demek ki her üç dört senede bir 1 puan artarsa yirmi sene, otuz sene sonra demek ki Türkiye’nin yüzde 50’si obez, yüzde 90’ı da aşırı kilolu olacak ve geriye sağlıklı bir insan kalmayacak. Tabii, bu obezite oranlarının analizi var bende; kadınlarda yüzde 39,9; erkeklerde yüzde 24,4; kırsal kesimlerde biraz daha az, kentte ise daha fazla, bölge olarak da Doğu Anadolu Bölgesi yüzde 38,5 en yüksek, Karadeniz Bölgesi de yüzde 25,9 en düşük. Sayın Bakanım, sizin bölgede düşüklük var, herhâlde devamlı engebeli arazi olduğu için spor yapıyorlar yani.

Onun için, Türkiye’de obezitenin olmasının, obez olmamızın ve aşırı kilolu olmamızın 2 tane nedeni var. Bir tanesi, beslenme alışkanlığımız, diğeri de spor kültürümüzün olmaması. Beslenme alışkanlıklarında da böyle çabuk okuyayım, kısaca yazmışım oraya. Zengin ve lezzetli bir mutfagımız var tabii ama aynı zamanda yağlı, şekerli, tuzlu, kalorili yiyecekleri de yiyoruz; kahvaltıda peynir, zeytin, yumurta, bal, reçel, ekmek gibi besinler; öğle akşam yemeklerinde et, pilav, makarna, börek, çorba; arada ara öğünlerde poğaç, börek, kek. Tabii, bunların hepsini yersek zaten otomatikman ne yaparsanız yapın bu aşırı kiloya ve obeziteye doğru ilerliyoruz.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Kapalı spor salonu yok ki, eskiden var olan salonlar da yıkıldı, kapalı spor salonu yok.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - O saydıklarınızı yiyecek vallahi var mı biliyorum.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Nasıl?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - O saydıklarınız kişi başı en az 2 bin TL herhalde. Kuru ekmeğe talimken...

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Yani ben, tabii, Türkiye 85 milyonluk bir ülke, genel olarak anlatıyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yüzde 95'i yiyemiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Onlar kütüphanelerde ücretsiz dağıtılıyor öğrencilere.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ne yapılıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kütüphanelerde ücretsiz dağıtılıyor.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, vallahi vaktime...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bu satışlardan dolayı Cumhuriyet Halk Partisi Gruba gidecek, bir ara vermem gerekiyor, bu şekilde geciktiriyoruz; lütfen...

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - İkincisi, arkadaşlar, hareketsizlik. Türk insanı genellikle hareketsiz bir yaşam sürer. Günlük yaşamda yürüme, bisiklet, merdiven gibi fiziksel aktiviteleri az yapar. İş hayatında masa başında, bilgisayar karşısında araç kullanır gibi oturarak çalışır; boş zamanlarında ise televizyon, bilgisayar, telefon gibi ekranlarla vakit geçirir; spor yapma, egzersiz yapma alışkanlığı da azdır. Bu durum da vücutta kalori harcanmasını azaltır ve yağ birikmesini sağlar. Bunun çözümünü birazdan anlatacağım, Milliyetçi Hareket Partisinin geliştirdiği projeyi birazdan sizinle paylaşacağım ama. Bu obezite ve aşırı kilonun psikolojisi çok önemli yani psikolojik etkileri o kadar önemli ki. Özellikle psikolojik bir sorun olduğunda hepimiz biliyoruz hem psikolojik hem de sosyal sorunlara neden olabiliyor. Obezite, depresyon, anksiyete, öz güven eksikliği, yeme bozuklukları, uyku bozuklukları, cinsel işlev bozuklukları gibi psikolojik sorunlara neden olabiliyor. Ayrıca, obezite, ayrımcılık, dışlanma, istismar, zorbalık gibi sosyal sorunlara da neden olabiliyor. Bu sorunlar obezitenin hem nedeni hem de sonucu olabiliyor. Obez insanlar genellikle yemek yemeyi bir başa çıkma mekanizması olarak kullanır, yemek yemek onlara geçici bir rahatlama, mutluluk, tatmin sağlar. Ancak bu durum kilo alımını ve obeziteyi artırır, bu da psikolojik ve sosyal sorunları daha da kötüleştirir, bu kısır döngü obezitenin kronik bir hastalık hâline gelmesine neden olur ve kurtulması da mümkün değildir.

Şimdi, biz, bu obeziteyi ve bu aşırı kiloyu nasıl çözeceğiz? Sayın Bakanım, biraz eleştiri yapayım size genel olarak.

Şimdi, tabii, dünyanın her yerine gidiyoruz, dünyanın gelişmiş ülkelerinde çocuklara bu spor nasıl yaptırılıyor, çocuk yaşta nasıl başlatılıyor, bu spor kültürü nasıl oluşuyor? Mesela, şu anda diyelim ki ben spor yapıyorum ama benim teyzem yapmıyor, halam da yapmıyor, amcamın oğlu da yapmıyor. Birisi yapıyor 8 kişi yapmıyor, birisi yapıyor 15 kişi yapmıyor. Bu, bir spor kültürünün olmamasından geliyor yani herkes bireysel olarak bir şey yapmaya çalışıyor, öyle olduğu zaman da 85 milyonluk bir ülkede de tabii ki bir sürü sorun çıkacak.

Şimdi, eleştirilerimden bir tanesi şu Sayın Bakanım: İlkokul, ortaokul ve lisede bizim çocuklarımız ne kadar spor yapıyor? Tabii, ben bunu sitelerden aldım yani bir eksiklik olursa lütfen düzeltin Sayın Bakanım. İlkokullarda 1'inci ve 2'nci sınıfta haftalık beşer saat "spor, oyun ve fiziki etkinlikler" adı altında sınıf öğretmeni tarafından yapılıyor. Hepimiz okul okuduk, sınıf öğretmenlerinin tabii ki sporla ilgili mutlaka bir bilgisi vardır ama onun uzman olduğunu hiç zannetmiyorum, sınıf öğretmenlerinin uzmanlık bilgisi başkadır. 3'üncü ve 4'üncü sınıfta iki saat "spor, oyun ve fiziki etkinlikler" adı altında sınıf öğretmenin yanında Gençlik ve Spor Müdürlüğünden gelen antrenör eşliğinde yapılıyor yani 3'üncü ve 4'üncü sınıflarda Gençlik ve Spor Bakanlığı her okula bir spor hocası gönderip yaptırıyor ama haftada iki saat arkadaşlar. Ortaokul ve lisede iki saat beden eğitimi öğretmeni tarafından yaptırılıyor. Evet, beden eğitimi öğretmeni geliyor ama haftada iki saat yani 24 ile 7'yi çarparsak yüz altmış sekiz saat yapıyor, bu kadar saatin içerisinde ortaokul ve liseye giden çocuklar iki saat spor yapıyor.

Tabii, nasıl çözeceğiz biz bu işi? Milliyetçi Hareket Partisi olarak uzun yıllardır biz bu konuda çalışıyoruz, daha önce ben Sayın Bakanım ile da biraz paylaşmıştım, bunu Mecliste de anlatmıştım. İlkokula başlayan bir çocuğu düşünün 6 yaşında; bu çocuğa fizik yapısına göre, kendi kilosuna göre, ailesindeki sportif geçmişe göre en uygun spor dalı belirleniyor. Bunu tabii uzmanlar belirliyor. Bir de aynı çocuğa bir tane de sanatsal bir faaliyet veriyoruz yani işte bir çalgı çalabilir, tiyatro oynayabilir, sinema yapabilir, folklor olabilir; neticede sanatsal bir etkinlik de yüklüyoruz bu çocuğa ve haftada en az dört ila altı saat arası spor, haftada da dört ila altı saat arasında sanatsal etkinlik yani bu, aşağı yukarı her gün bir saat spor, bir saat sanatsal etkinliğe denk geliyor hafta içinde. Yanılmıyorsam da çocuklar şimdi sabah gidiyor, öğleden sonra çıkıyorlar okuldan yani her gün yedi sekiz saat ders var. Bu sekiz saatlik derste iki saat spor ve sanat yaptırırsak bu çocuklara ne olacak? Bu çocuklar 6 yaşında başladı, 18 yaşına geldiğinde on iki sene spor ve sanat yapmış bir çocuk düşünün. Tabii, hafta içinde bunlar bu spor ve sanatı yaparken hafta sonu da okullar arası müsabakalar yapılacak. Demek ki bu çocuklar hafta içi spor yapıp hafta sonu gidip evde yatmayacak. Hafta sonu da o yaptıkları spor ve sanatsal faaliyetle ilgili okullar arasında yarışmalar yaparak, çocukları da biraz motive etmek için yarıştırmak haftanın yedi gününün yedisinde de spor ve sanat yapan bir gençlik düşünün; 6 yaşından 18 yaşına kadar on iki sene spor ve sanat yapmış bir gençlik. Üstüne üniversiteyi kazandı, beş sene de üniversiteye gitti; 23 yaşına geldi, üniversiteyi bitirdi. Yirmi üç senenin on yedi senesi spor ve sanat yapmış oluyor bir çocuk. Peki, hayatının yirmi üç senesinde on yedi sene spor ve sanat yapmış bir gençlik ondan sonraki hayatında spor yapar mı? Mutlaka yapar çünkü vücudu isteyecek, istemese de yapacak yani uyuyamayacak, kendini iyi hissetmeyecek, mutlaka spor yapacak. Türkiye Cumhuriyeti -biraz önce Sayın Başkanım da sordum- bütçesinin en büyük 2'nci bütçesi neresi? Sağlık Bakanlığı bütçesi. Türkiye'de -dünyayı geziyoruz- dünyada olmayan kalitede hastaneler var fakat hangi hastaneye giderseniz gidin bir o kadar da kuyruk var. Bu neyi ortaya koyuyor? Demek ki Türk toplumu olarak biz hasta bir toplumuz. Yaz, kış ya; yaz oluyor, başka hastalıklar; kış oluyor, başka hastalıklar. Hastaneye ne zaman gitsek -biz de arada bir grip oluyoruz, bir şey oluyor- her tarafta kuyruk var. Demek ki biz toplum olarak hasta bir toplumuz. İlaça, doktora, hastaneye bu kadar para harcıyoruz, Türkiye bütçesinin 2'nci en büyük bütçesi oraya harcanıyor. Bu söylediğim projeyi başlatıp -bunu herhangi bir siyasi partiye veya herhangi bir şeye yüklemeye gerek yok; bu, siyasetüstü- Türk toplumunun en büyük kanayan yaralarından, en büyük problemlerinden olan obezite ve spor kültürü yokluğunu

getirmemiz lazım. Nasıl yapacağız bunu? Şimdi, yirmi üç sene spor yapan adam, on sekiz sene spor yapan adam hayatı boyunca spor yapmaya devam edecek. Bu kadar spor yapan bir toplum olarak yirmi sene içerisinde Türkiye toplumunu çevirebiliriz biz; değişik bir spor yapan, sanat yapan, kötü alışkanlıklardan uzaklaşmış, Atatürk'ün dediği gibi, sağlam kafa ve sağlam vücutlu bir genç nesil yetiştirebiliriz yani Türkiye'yi bir dönüşüme uğratabiliriz ve o ekip, o grup hayatı boyunca da spor yapacak. Peki, hayatı boyunca spor yapan, doğal olarak ona göre de beslenen bir toplumun bu kadar hastaneye, bu kadar ilaca ihtiyacı olacak mı? Belki de yarısı bile yetecek. Peki, o yarı bütçeyi tekrardan Millî Eğitime ve Spor Bakanlığına getirirseniz... Biraz önce sayın milletvekili eleştirdi "Bütçeniz az." diye, işte böyle şeylerle artıracamız o zaman. Yani Sağlık Bakanlığına 10 lira gidiyorsa 5 lira gidecek o zaman, o 5 lira da tekrardan Millî Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarıldığı zaman Türk gençliği ve Türk sporu bambaşka yerlere gidecek. Biz tutup şimdi günlük kavgaları burada yapabiliriz, benim de eleştireceğim bir sürü şey var. Sayın Bakan da burada, teke tek, gidiyorum ben arada bir çay içmeye, denk geliyoruz, vallahi bayağı bir katlanıyor bana yani söylüyorum her şeyi "Bu eksik, şöyle olması lazım." diye. Ama o normal, 85 milyonluk bir ülkede yaşıyoruz. Bizim Meclis olarak yapmamız gereken topyekûn bir program yapmak.

Peki, bu kadar adam ne olacak sonra? Sağlık, sanat tamam. Peki, milyonlarca gencin -bildiğim kadarıyla 19 milyon kişi ilköğretim öğrencisi- bu kadar gencin spor ve sanat yaptığı, her gün spor yaptığı yerde bir daha bizim Millî Takım'a herhangi bir yerden oyuncu aramamıza gerek kalacak mı? Normal spor yapanlar yapacak, aralarından çok yetenekliler sıyrılıp zaten ayıklanacak oradan, görünecek onlar; kendisi hangi branşı yapıyorsa o branşlarda millî takımlara doğru kaydırılıp milyonlarca kişinin içinden Millî Takım sporcusu seçeceğiz. Tabii, bu kadar eğitimi nereden yapacağız? Sayın Bakanım, şeye baktım, BESYO mezunu, BESYO'yu bitirmiş şu anda çalışmayan aşağı yukarı 70 bin kişi. Rakam doğru mu bilmiyorum ama 70-80 bin kişi dediler; hadi olsun 60 bin, hadi olsun 50 bin. Bu arkadaşlar bu spor fakültelerini bitirdiler. Niye bitirdiler bunlar biliyor musunuz? Bunlar uzman yani bize spor yaptırmak, gençliği yetiştirmek için bunlar o BESYO'ları bitirdi, beden eğitimi yüksekokullarını. Peki, bu çocuklar şu anda boşta. Şimdi, onun için, kadromuz da hazır Sayın Bakanım yani bu BESYO mezunu olan kardeşlerimiz eğitim aldı. Bu projeyi uygulamak için ciddi manada şeyimiz var. Tabii, bunun dışında, bu projeye ilgili ne zaman dersenez, ne zaman isterseniz biz çalışmaya, yardım etmeye sonuna kadar hazırız, bundan da hiç geri kaçmayız.

22/4/2022'de Resmî Gazete'de yayınlanan Spor Yasası'nı çıkardık, buradaki arkadaşların büyük bölümü de vardı zaten. Bu yasa çıktı, diyorlar ki: "Ya, siz yasayı çıkardınız ama bu yasa hiçbir işe yaramadı daha, bir şey görmedik." diyorlar. Şimdi, bu yasa meyvelerini vermeye başladı. Bir tanesi şu: Bildiğiniz gibi, olimpiyat senelerinde bütün branşlarda bütün federasyonlarda seçimler yapılır. O kanunda, iki sene önceki kanunda koyduğumuz 11 kişilik yönetim kurulu üyeliğinde o branşta en az 2 tane millî olmuş sporcu zorunluluğunu koymuştuk Sayın Bakanım, biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sancaklı, ilave süre veriyorum, toparlayın lütfen.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Bitiriyorum.

Şu anda onların hepsi ikişer tane millî sporcu yani 11 kişinin en az 2'si, isterse 5-10 koyabilir... Hep şikâyet ettik ya biz "Sporu sporun içindekiler yönetsin, hep sporun dışındakiler yönetiyor kardeşim, bu nedir?" diye eleştiriler yapılırken şu an itibarıyla bu sene yapılan seçimlerde o madde yürürlüğe girmiştir, bu da Türk sporu için önemli bir konudur.

İkincisi, hep konuşuluyor "Gayrimeşru âlemde gelenler, parayı değişik kazananlar spora girip kendisini temizliyor." İşte, bakıyorsunuz, adamın bir sürü sabıkası var, sporda yöneticilik yapıyor. O yasada şöyle bir madde koymuştuk: Suç işlemiş ve en az bir sene ceza almış kişiler hayatları boyunca hiçbir spor branşında, hiçbir kulüpte yöneticilik yapamayacaklar. Ben hatta bunu anlatırken "Temiz eller operasyonu başladı." diye söylemişim Mecliste. Şu anda başladı bu. Yeni kongrelerin hiçbir tanesinde bu suçu işlemiş ve ceza almış -tabii, iğrenç suçlar da var içinde, normal suçlar da- o insanların spordan uzaklaşmasını sağladık.

Son olarak Sayın Bakanım ve en önemli konu şuydu bizim için: Kulüpler çok para harcıyor, X kulübünün başına geliyor başkan ve yönetim kurulu, 10 milyon borcu var, iki sene üç sene yönetiyor, giderken 100 milyon borç bırakıyor ve aradaki 90 milyondan hiç sorumlu olmuyordu çünkü öyle bir yasa yoktu. Bu yasadaki en önemli bence ana maddelerden bir tanesi, kişisel sorumluluk koyduk, o da şu: Bir önceki yönetim geldi, bir önce X kulübünün geliri kaç para? 100 lira. Yüzde 10 artırabilir bu seneki harcamasında yani 110 lira harcayabilir. Kulüp başkanı ve yöneticileri diyor ki: "Biz şampiyon olacağız, taraftar istiyor. Biz 150 lira harcayacağız." Buyurun, harcayın. 150 lirayı harcıyorlar, 40 lirasını ceplerinden ödüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sancaklı, buyurun, toparlayın.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Bitiriyorum.

Şimdi, bu yasayı da biz bunu da koyduk. Şu anda da Sayın Bakanım, bir buçuk iki yıldır kulüpler maalesef çok para harcıyor. Sizden ricam bu -bilmiyorum, o komisyonları oluşturduunuz, o ekipleri oluşturduunuz- bir an önce kulüpleri denetleyelim çünkü okuduğum rakamlar, 20 milyon euro, 30 milyon euro, 40 milyon euroya yapılan transferler Türkiye liginin kalitesini yansıtmıyor. En son Fenerbahçe-Trabzon maçı oynandı, yüz on altı dakika, oyunda kalma süresi kırk bir dakika. Demek ki siz bu işleri hâlâ beceremiyorsunuz ama para da harcanmaya devam ediliyor. Sizden ricam, bir an önce bu arkadaşları denetlemeye başlayalım ki onlar da devletin gücünü görsünler.

Ben hayırlı olsun diyorum.

Ek süre verdiğiniz için de teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Ahmet Kılıç.

Sayın Kılıç, buyurun.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz; Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 yılı bütçe görüşmeleri için bir aradayız. Bu vesileyle Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak'ı, Bakanlığımızın kıymetli bürokratlarını ve saygıdeğer basın mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ, Türkiye'nin her ilinde, her ilçesinde, her köşesinde kalıcı işlere imza atmış, kronik sorunlara çözüm üretecek cesur adımlarla ilerlemiş, Türkiye'nin kalkınma serüvenine adını altın harflerle yazdırmıştır. AK PARTİ'nin gençlik ülküsünün temelinde de ülke sevgisi yatmaktadır. Biz, gençlerimizin bu değerle yetişmesini ve ülkemizin geleceğine katkıda bulunmasını istiyoruz.

İktidar olarak Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda gençlerimizin yalnızca bugünü değil, geleceğini de inşa etmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu hedeflere ulaşmak sadece altyapı yatırımlarıyla değil, aynı zamanda gençlerimizin eğitimden spora, kültürden sanata kadar her alanda gelişmelerine katkı sağlamakla mümkündür. Bu bakış açısıyla, gençlerimizin hayat kalitesini arttırmaya, onların katılımını desteklemeye ve yeteneklerini en yüksek seviyede kullanmalarına imkân tanımaya yönelik bir dizi yenilikçi, sürdürülebilir ve rekabetçi politikalar geliştirdik. Gençlerimizi dinledik, taleplerini aldık ve politikalarımızı gençlerimizin taleplerine göre belirledik. Bu beklentileri karşılamak adına da gençlerimize telefon, tablet ve bilgisayar alımında vergi muafiyeti getirdik. Toplamda 130.687 öğrenciyi teknoloji desteği sağladık. Aylık 10 gigabayt ücretsiz internet desteği sağladık ve 163.416 öğrencimiz bu destekten hâlen daha faydalanıyor. Aile ve Gençlik Fonu'nu kurduk. Aile ve Gençlik Fonu kurulduğunda, evlenecek gençlerimize faizsiz kredi desteği sağlayacağımı söylemiştik ve nitekim de sağlıyor. Aile ve Gençlik Fonu aracılığıyla senelik 5 milyar liralık bir kaynağı sadece gençlere takdim ediyoruz ve bu bütçe gençler için seneden seneye artarak devam edecek.

Gençler için yapmış olduğumuz pek çok faaliyetimiz söz konusu ama bir kez daha ifade etmek istediğim bazı hususlar var. Erasmus programları iktidarımızla beraber gençlerle tanıştı. İlk defa ders kitaplarını ücretsiz olarak dağıttık, katsayı adaletsizliğini giderdik, başörtüsü serbestliğini getirdik. KOSGEB girişimcilik destekleri kapsamında genç girişimcilere hibe ve kredi desteğini biz sağladık. Üniversite harçlarını kaldırdık. Gençlik Projeleri Destek Programı'nı biz başlattık. 25 yaşını doldurmuş tüm gençlerden pasaport harcını biz kaldırdık. Yeni mezun gençlerin iki yıl boyunca genel sağlık sigortası priminden muaf olmasını yine biz sağladık. Vakıflar Genel Müdürlüğü burslarını hayata geçirdik. Üniversite öğrencilerine yönelik Staj Seferberliği Programı'nı başlattık. Ayrıca, Ulusal Staj Programı'nı da başlattık. Yaz aylarında 18-30 yaş arasındaki gençlerimiz için, 81 ilde bulunan tüm KYK yurtlarının ücretsiz olarak öğrencilerimiz tarafından kullanımını da tekrar sağladık. Seçilme yaşını 30'dan 18'e indirdik. Yükseköğrenim yurtlarımızın sayısını 190'dan 862'ye, yurt yatak kapasitesini ise 182 binden 993 bine çıkardık. Bu sene KYK yurt başvurusu yapan her 100 öğrenciden 96'sını yurtlarımıza yerleştirdik ve 1 milyona yakın öğrencimizi yurtlarımızda konaklatıyoruz. 2024 yılı itibarıyla üniversite öğrencilerine aylık beslenme yardımını 4.950 TL'ye yükselttik. Aynı zamanda, gençlerimize sunulan burs ve kredi imkânlarını da artırmış bulunmaktayız; lisans öğrencilerine verilen burs miktarını 45 TL'den 2 bin TL'ye, yüksek lisans öğrencilerine 90 TL'den 4 bin TL'ye, doktora öğrencilerine ise 135 TL'den 6 bin TL'ye çıkardık.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak sporun belli bir kesime hitap etmek yerine, milletin tamamına seslenmesi gerektiği düşüncesiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Gençlik ve spor tesislerimiz ile lisanslı sporcularımızın sayısında göz kamaştırıcı bir şekilde artışlar söz konusu olmuştur. 2002 yılında 66.306 kadın, 211.690 erkek olmak üzere toplam lisanslı sporcu sayımız 278 bindi; tam 50 kat artarak Gençlik ve Spor Bakanlığımız bünyesinde 2024 yılı itibarıyla 7 milyon 33 bin kadın, 9 milyon 645 bin erkek olmak üzere toplamda 16 milyon 678 bin sporcu sayımız bulunmaktadır. 2002 yılında 1.575 olan tesis sayımızı 2024'te 4.431'e çıkardık. Bu tesislerde gençlerimizin sportif faaliyetlerini desteklemek amacıyla birçok etkinlik düzenlemekteyiz ve gençlik merkezlerimizin sayısını da tüm Türkiye'de 9'dan 513'e yükselttik.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan kadim şehrimiz Bursa'mızın gençlik ve spor alanındaki gelişmelerini de sizlerle paylaşmak istiyorum. 2002 yılında sadece 26 tesisle gençlerimize hizmet verilirken şimdi bu sayı 112'ye çıkmış durumda. Bu artış, Bakanlığımızın gerçekleştirdiği yatırımlar ve sürekli gelişim anlayışının bir sonucudur. İktidarımızın en temel anlayışı, gençlerimizin spor yapma alışkanlıklarını artırmak ve onları sosyal hayatın aktif birer parçası hâline getirmektir. Bursa'nın farklı bölgelerinde hayata geçirdiğimiz tesisler yalnızca spor amaçlı değil, aynı zamanda sosyal etkinliklerin de gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır. Bu anlamda, Bursa'nın her bir ilçesinde sporun yaygınlaştırılmasına ve gençlerimizin fiziksel ve mental gelişmelerine katkıda bulunmayı sürdürüyoruz. Özellikle 2010 yılı sonrası dönemde yatırım bütçelerimizin önemli bir kısmını gençlik merkezleri ve spor salonları gibi sosyal alanlara ayırdık. Bu yatırımlar, gençlerimizin spor yapma alışkanlıklarını artırmayı ve onları sosyal hayatın aktif birer parçası hâline getirmeyi hedeflemektedir. 2002 yılında ilimizde gençlik merkezi bulunmazken şu an itibarıyla bu sayı 7'dir. Gençlik merkezlerimizde gerçekleştirilen faaliyet sayısı da şu an itibarıyla 103 bini aşmıştır ve bu faaliyetlerden faydalanan gençlerimizin toplam sayısı da 861 bini bulmuştur. Bu, Bursa'nın gençlerinin kötü alışkanlıklardan korunmasını, sosyal ve kültürel anlamda kendilerini geliştirerek geleceğe umut dolu bakmasını göstermektedir. Bursa'mızın gururu olan lisanslı sporcu sayımızda da büyük bir artış söz konusudur, 8.413 olan lisanslı sporcu sayımız 2024 yılı itibarıyla 625 bine ulaşmıştır. Yine, spor kulübü sayımız da 222'den 861'e çıkmıştır. Bu başarılar, sporun yaygınlaştırılması ve gençlerin spora teşvik edilmesi konusundaki kararlılığımızın en temel göstergesidir. Yine, yurt kapasitemizde ciddi artışlar söz konusudur, kapasitemizi tam 3 katına çıkarmış vaziyetteyiz. Tekrardan yeni yurtlarla alakalı çalışmalarımızı da inşallah önümüzdeki dönemde Bakanlığımızla beraber Bursa'mız adına, Bursa'da okuyan öğrencilerimiz adına hayata geçirmiş olacağız. Bursa'mız, gençlerimiz için bir spor ve eğitim kenti olma yolunda hızla ilerlemektedir. Tüm bu gelişmeler gençlerimizin geleceğe daha umutla bakmalarını sağlamak ve onları daha aktif bir şekilde hayata katmaktadır. Rakamsal olarak ifade ettiğim bu gençlik yatırımları, gençlerimize sunduğumuz destek ve fırsatların artarak devam ettiğinin bir göstergesi. İnşallah, iktidar olarak gençlerimiz için daha büyük, daha güçlü Türkiye inşası için var gücümüzle çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Değerli milletvekilleri, 2024 yılını Gençlik ve Spor Bakanlığımız "Hareketlilik Yılı" olarak ilan etti. Bu kapsamda gençlerimize ücretsiz eğitimler, spor etkinlikleri, turnuvalar ve yarışmalar düzenlendi. Gençlik merkezlerimiz sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle gençlerimizin gelişimine katkı sağladı. Gençlik merkezleri akademimizde de gençlerimize yönelik 650 bin faaliyet gerçekleştirildi ve 1

milyondan fazla gencimiz bu faaliyetlere katıldı. Yine, gençlik merkezlerimizin kulüpleri aracılığıyla 765 bin faaliyet düzenlendi ve 12 milyondan fazla gencimiz bu çalışmalara katıldı. Ayrıca, engelli gençlerimize yönelik engelsiz gençlik merkezleri projelerimizi de hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, gençlerimizin geleceği için atılan bu adımlar ülkemizin yarınlarını şekillendirmek adına büyük önem taşımaktadır. Hep birlikte daha sağlıklı, daha bilinçli ve daha üretken bir nesil yetiştirmek için çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bu anlamda da hem Bursa'da hem Türkiye'de sporun yaygınlaştırılmasına devam edeceğiz ve özellikle gençlik merkezlerimiz vesilesiyle gençlerimizin faaliyetlerinin sayısını arttırmaya devam edeceğiz. Bu göstergeler dâhilinde gençlerimizin ve sporcularımızın yanında olarak Gençlik ve Spor Bakanlığımızın ortaya koyduğu bu faaliyetlerin her geçen gün daha da iyi noktalara erişeceğine inancımız tamdır.

Değerli milletvekilleri, tabii ki, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bugünümüzü de yarınımızı da gençlerimizle inşa etmeye devam ediyoruz ve inşa edeceğiz. Partimizin ve Hükümetimizin gençlerin sorunlarına bigâne kaldığını, onları umursamadığını iddia etmek son derece yersiz bir tutumdur. Biz, siyasetin nesnesi olarak görülen gençleri siyasetin öznesi hâline getiren önemli reformlara imza attık ve bunların arkasında durmaya da devam edeceğiz. Gençlerimize sağladığımız her bir imkânın, her bir faydanın Türkiye'nin bugününe ve yarınına yapılmış bir yatırım olduğunun bilincinde olarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve inanıyoruz ki ülkemizin genç beyinlerini kirletmek isteyenlere fırsat vermeyeceğiz. Bizim ülkemizin gençleri Türkiye'nin, istikbali ve aydınlık yarınlarıdır "Yapamazsınız, başaramazsınız." diyenlere inat daha fazla çalışacak, daha fazla üreteceğiz. İlhamını şanlı mazisinden alan gençlerimiz Türkiye Yüzyılı'nın en büyük mimarları olacaktır diyorum.

Spor camiamızın ve gençlerimizin 2025 yılı bütçesi hayırlı olsun diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ -Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, öğle yemeği için görüşmelere 14.30'a kadar ara veriyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saaati:13.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 6'ncı Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi de Komisyon üyesi milletvekillerinin söz taleplerini karşılamaya başlayacağız.

İlk olarak Sayın Akay, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, çok kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bakanlık bütçesiyle ilgili... Konsolide bütçe büyüklüğü içerisinde yani 14,7 trilyonluk merkezî bütçe büyüklüğünün 231 milyar 922 milyonu Bakanlığa ayrılmış durumda, yüzde 1.57'si, geçen yıl da yüzde 1,53; 1,54 civarındaydı. Yani geçen yılki oranı korumuş bu bütçe fakat bir önceki yıla göre baktığımızda 60 milyar 892 milyonluk bir artış var, yüzde 65,60'lık bir artış olmuş; bütçede enflasyon oranının altında kalmış bir artış söz konusu, yeterli bir bütçe büyüklüğü değil. Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçeden daha fazla pay almasını hepimiz arzu ederiz.

Şimdi, yine, programlar itibarıyla baktığımızda, Bakanlık bütçesinden bağımlılıkla mücadeleye ayrılan tutarın oldukça az olduğunu görüyoruz; 48 milyon 171 bin TL -bu, geçen yıl 33 milyon 690 binmiş- 19 milyon 207 bini 2024 Haziran itibarıyla harcanmış durumda. Tabii ki ülkemizdeki en önemli sorunlardan biri -biliyorsunuz- uyuşturucuyla mücadele. Özellikle uyuşturucu kullanımı gençlere, hatta çocuklara kadar inmiş durumda, hatta hapishanede yatan, uyuşturucu kullanan kişilerin büyük bir bölümü 14 ile 25 yaş arasındaki gençlerimizden ileri geliyor. Onun için, burada, tabii, mücadeleniz takdire şayan ama daha fazla mücadele etmemiz lazım. Biliyorsunuz, uyuşturucu baronları ülkemizde cirrit atıyor, suç örgütü liderleri cirrit atıyor; bir taraftan da gençlerimize kanca takıyorlar. Bu yüzden, gençlerimize daha fazla sahip çıkılması konusunda özellikle de Bakanlığımıza daha fazla görev düşüyor. Dolayısıyla buradan biz de talep etmiş olalım: Bağımlılıkla mücadeleye ayrılan payın artırılmasını biz de arzu ediyoruz, daha fazla pay alması gerektiğini bir kez daha ifade etmiş olalım.

Yine, bütçenin alt kalemlerine baktığımız zaman, cari transferlere ayrılan payın yüzde 76,92 olduğunu görüyoruz, 178 milyar 402 milyon ayrılmış. Borç verme kalemi var, o da bütçenin yüzde 12'sine tekabül ediyor, 27 milyar 847 milyon. Bu borç verme olayı acaba öğrencilerimize verilen kredilerden mi kaynaklanıyor; bu konuyla ilgili bize açıklama yapılabilirse sevinirim. Kaç öğrenciye kredi vermişiz -öğrenciye eğer- veya -mahiyeti başka bir şeyse- limitleri, aralıkları nasıl, bunların geri dönüş oranları nasıl; onları da merak ediyorum çünkü baktığımız zaman, normal olan, öğrencilerin kredi kullanmalarından daha çok burs alması gerekiyor yani burslu olarak devam etmeleri

gerekiyor. Sizin detay raporlara baktığımız zaman da kredi kullanan öğrenci sayısı burs alan öğrenci sayısından bir hayli fazla. Sosyal adalet anlayışı içerisinde, devletin sosyal sorumluluğu içerisinde bunun tersinin olması gerekir. Dolayısıyla, burslarla ilgili de baktığımız zaman, öğrencilerimize verilen bursların yıllar itibarıyla da eridiğini görüyoruz. 2013 yılında 280 TL'ye 147 dolara tekabül eden öğrenci bursları, şu anda, 2024 yılı itibarıyla 2 bin TL yani 58 dolara tekabül ediyor yaklaşık; aralarda artışlar ve düşüşler olmuş. Konuşmamızdan bunun da tekrar gözden geçirileceğini anladık Sayın Bakanım, süratle gözden geçirilip makul bir seviyeye çekilirse iyi olacağını düşünüyorum çünkü kredi ağırlıklı bir olayda, kredi faizlerinin de yükseldiği bir ortamda öğrencilerin bu kredileri ödemesi çok zor, zaten sorunlar da yaşanıyor. Bir taraftan yapılandırma talepleri oluyor ama bir de uygulamaya bakıyoruz; son on yılda KÖİ projesi yapan firmalara, şirketlere ve yap-işlet-devret de dâhil -bunlar 44 firma- bunların belirli sayıdaki 5 tane firmasına verilen vergi, resim, harç istisnası belgesi 128 adet ve 2013-2024 yılları arasında silinen vergi anapara ve ceza borçları da 7,5 milyar. Bir taraftan öğrencilerimizin kullandığı kredilere sadece yapılandırma yapılırken bir taraftan da burada silinen vergi borçlarını, devlet borçlarını gördüğümüzde, kullanılan kredilerin yapılandırılmadan ziyade gençlere çözüm bulacak bir şekilde ayarlanması ve bu borç yükü altında ezilmelerinin engellenmesi lazım çünkü mezun olan üniversite öğrencilerinin beşte 1'i ancak iş bulabiliyor ve iş bulan öğrencilerimizin çoğu da vasıfsız işçi ve kendi mesleği dışında olduğunu da görüyoruz. Bu önemli bir sorun, bu sorunun giderilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bir de 2023 yılı kesin hesabına baktığımızda, burada bir şey dikkatimi çekti: Cari transferlerin başlangıç ödeneği 34 milyar 671 milyonken harcama yıl sonunda 67 milyar 335 milyon olmuş yani 32 milyarın üzerinde ödeneküstü harcama var, yüzde 94'lük bir aşım var. Acaba öngörülemeyen ne oldu da bu kadar sapma oldu? Buradaki harcamanın mahiyeti nedir? İlave ödenek nereden alındı, hangi yerden aktarıldı? Bunu da soru olarak sormuş olayım, ilgili arkadaşlar not alırsa sevinirim.

Bir de personel giderleri artışına baktığımızda, bir önceki yıla göre memur kaleminin 2025 yılında yüzde 32 oranında artacağını görüyoruz. Memurlar 2025 yılında -sizin Bakanlığımız bütçesine baktığımız zaman- yüzde 32 zam mı alacak? Diğer bakanlıklarda da bakacağız. Bu enflasyonist ortamda memurların, emeklilerin, asgari ücretlilerin ne kadar ezildiğini biliyoruz. Eğer buna uygun bir oranlama ve zam olacaksa buradan da iktidarı şimdiden uyaralım. Ekonomik koşullara uygun zamların ayarlanması, en düşük emekli aylığının mutlaka asgari ücret seviyesine çekilmesi, asgari ücretin de en az 30 bin TL olması ve süreç içerisinde de bu olayların satın alma gücüne göre de iyileştirilmesi gerekir.

Yine, bu bütçenizde baktığımızda, kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler kalemi var; 2024 Haziran itibarıyla 699 milyon harcanmış, yine 2025 bütçe teklifinde de 1 milyar 892 milyonluk bir teklif var. Şimdi, bunun mahiyetinin ne olduğunu geçen dönem de sormuştuk, bütün bakanlıklarda da soruyoruz. Bu kalemler, kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transfer kalemleri hangi kişilere, kurumlara veya dernek ve vakıflara yapılıyor? Hangi protokoller gereği yapılıyor ve nasıl kullanılıyor? Bu konuyla ilgili hiçbir bakanlık şimdiye kadar bize detay bir açıklama vermedi, sadece geçen yıl Millî Savunma Bakanımıza bizzat özel notla sormuştum, gönderdi; şehit ve gazi ailelerine yapılan, derneğe yapılan yardım olduğunu söylemişti. Aynı yaklaşımı sizden de bekliyoruz. Bizimle paylaşırsanız memnun oluruz.

Bir de burada hane halkı ve işletmelere yapılan transfer kalemi var. Örneğin, bu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında "kâr garantili projelere yapılan ödemeler" şeklinde görünüyor. Sizde hane halkına ve işletmelere yapılan transferler kaleminin maliyeti nedir? Ki bunda da 2023 yılında ödeneküstü bir harcama olmuş, 8 milyarken 9 milyar civarında bir harcama yapılmış. Aşım neden ileri gelmiş, bunun mahiyeti nedir? Çünkü 2025 yılı içinde 22 milyar harcamayı düşünüyorsunuz.

Bir de gayrimenkul sermaye üretim giderlerinde de ödeneküstü harcama var yani bu Bakanlık bütçesine baktığımız zaman ödeneküstü harcamaların çok olduğunu görüyoruz. 2023'te 1 milyar 618 milyonluk bir aşım olmuş, 4 milyar 177 milyon düşünülürken 5 milyar 795 milyonluk bir harcama olmuş. Yine, diğer sermaye giderlerinde de 2025 yılında 108 milyonluk bir harcama var. Bu gayrimenkul sermaye üretim giderlerinin neler olduğunu, hangi projeler olduğunu, burada yapılan işlerin neler olduğunu, büyüklüğünü, ihale bedelini merak ediyoruz -ne işler yapılıyor- çünkü az önce sunumda söylediniz, bir sürü spor tesisinin yapıldığını ifade ettiniz, belki öyle yerlere kullanılıyordur. Burada da yine sermaye transferlerinde de hazine yardımlarının 7 milyar 900 milyon gibi bir rakam olduğunu gördük. Bu rakamın dağılımının ve mahiyetinin de ne olduğunu özellikle ifade ediyoruz. Gördüğüm kadarıyla bu payların da büyük bir bölümü yükseköğrenime kullanılmış. Örnek vereyim mesela: Borç vermenin tamamı, 27 milyar 847 milyon, yükseköğretim için kullanılmış. Az önce sormuştum, hazine yardımlarının da 5 milyar 260 milyonu yani yüzde 66'sı yine yükseköğretim için kullanılmış. Bunlarla ilgili de cevap verirseniz memnun oluruz.

Geçen yılki bütçelerde program dışı ödemeler vardı, programlara alınmasını ifade etmiştik. Gördüğüm kadarıyla bu bütçede -ben diğer bakanlık bütçelerine de bakıyorum- program dışı ödemelerden vazgeçilmiş görünüyor. Umarım, bu şekliyle devam eder.

Gençlik Programı... Burada da 1 milyar 881 milyon başlangıç ödeneği varken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, toparlayın.

Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Biraz zor toparlayacağız. Bu ödenek üstü harcamalarla ilgili sıkıntı büyük, bunun bir an önce giderilmesi gerekiyor.

Bir de bölgemizle ilgili konuya geçeyim Sayın Bakanım o zaman -Karabük Milletvekili olarak- bölgeden gelen bir sürü konu var. Örneğin, Yenice ilçemizde meslek yüksekokulu var, KYK yurdu yok. Stadyum her saat açık kalmıyor. Güvenlik kamerası sorunu var, spor salonunda eğitimci yok. Yenice ilçesi için konuştum.

Eflani ilçesi... Meslek yüksekokulu var. KYK yurdu olmadığı için öğrencilerin birçoğu kaydını dondurmuş. Burada şu anda yaklaşık 120 öğrenci faaliyet gösteriyor ve ev kiraları da burada bile 13 bin-15 bin lira civarında. Bu sorunun giderilmesini bekliyorlar, bekliyoruz hep beraber. Ovacık'ta da meslek yüksekokulu var, Kredi Yurtlar Kurumu yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Toparlıyorum Başkanım, müsaade ederseniz.

Bir de bir konuyla ilgili açıklama rica edeceğim sizden: Ereğli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü görevini yürüten Cumaali Özince, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü kuruluş yıl dönümünde sosyal medya hesabından bir paylaşım yapmış. Konya Valiliği, Özince hakkında idari soruşturma başlatmış -detaya girmiyorum- cumhuriyetin temel ilkelerine yönelik müdahale, sataşma... Bu konuyla ilgili olarak da açığa alınma talebinde de bulunulmuş, açığa alınmış. Şimdi, bu konuyla ilgili bizim CHP Ereğli İlçe Başkanımız da suç duyurusunda bulunmuş. Cumhuriyet düşmanları karşısında sessiz kalmayacağımız, hepimizin bir fikirde hareket edeceğimiz muhakkak. Şimdi, bu kişi -şurada, Kulu Kaymakamlığı ziyaretinden anlıyoruz Sayın Bakanım- hâlen Konya İl Gençlik ve Spor Müdürlüğünde araştırmacı olarak çalışıyor, Cumali Özince. Bu konuyla ilgili bilginiz var mı? Bunun açığa alınması neticesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, teşekkür ediyorum. Toparladık mı?

CEVDET AKAY (Karabük) - Sorumu sorayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu konuyla ilgili bir şey yapmayı düşünüyor musunuz Sayın Bakanım?

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Tabii, burada sayın milletvekilleri pek çok soru soruyor. Müzakerenin sonunda Sayın Bakana söz vereceğim. Bunlara açıklama mutlaka getirecektir, ilgili arkadaşlar notlarını alıyorlardır umarım.

Evet, Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyorum, başarılarınızın devamını diliyorum.

Gençlik, gelecek ümidi, gelecek iradesi, geleceğin gerçeğidir. Milli hedeflerimize ulaşılmasının gençler sayesinde mümkün olacağına inanıyoruz. Düşüncesi, siyasi ve ideolojik aidiyeti ne olursa olsun Türk gençliği bizim parlak yüzümüzdür. Gençlerimizin, düşünülmeyenlerini düşünerek, yapılmayanları yapmayı başararak ülkemizin güçlü yarınlarını hazırlayacaklarına inancımız tamdır. Gençlik politikalarına yön verirken Atatürk'ün "Çocuklarımıza, Türkiye'nin istiklaline, kendi benliğine ve milli emanetlerimize düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir." şeklindeki öğüdünün mutlaka dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz. Amacımız, istihdam edilebilirliği yüksek, eğitilmiş, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia ve sorumluluk sahibi bir gençlik oluşturmaktır. Şahsiyetli olmayı insan olmanın ön şartı gören, peşin hükümlerin tuzağından, ön yargıların prangalarından kurtulmuş, fikri hür, vicdani hür, irfanı hür bir gençlik hedefimizdir. Gençlik sorunlarına yaklaşımımız ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Genel nüfus içerisinde en dinamik kesimi oluşturması nedeniyle gençlik, stratejik bir öneme de sahiptir. Bu açıdan bütçeden ayrılacak payla gençliğe yapılacak yatırımın Türkiye'nin geleceği için yapılmış en önemli ve değerli yatırım olduğunu ifade etmek istiyorum. 2023 yıl sonu itibarıyla Türkiye'nin genç nüfusu toplam nüfusun yaklaşık yüzde 15'ini oluşturmakta, genç nüfus ortalaması yüzde 10,6 olan Avrupa ülkelerine oranla yüksek bir paya sahip bulunmaktadır. Nüfusun yaşlanma oranı giderek artarken nüfus projeksiyonlarına göre genç nüfusun toplam nüfus içerisindeki payının 2040 yılında yüzde 13,4'e, 2060 yılında ise yüzde 11,8'e gerileyeceği öngörülmektedir. Sahip olduğumuz bu gücün ülkemizin kalkınması açısından bir fırsata dönüşebilmesi, başta eğitim olmak üzere gençliğe dönük sosyoekonomik politikaların sağlıklı bir zeminde oluşturulmasına bağlıdır. Kuşkusuz, gençlik politikaları, Bakanlığımızın görev alanıyla sınırlı değildir, farklı disiplinleri ve kurumları ilgilendiren bir bütünlüğe sahiptir. O sebeple, gençlere yönelik politikaların beklenen sonuçları vermesi için bir bütünlük ve eş güdüm içerisinde uygulanması önem arz etmektedir.

Gençlerimizin küresel değişim ve gelişmelerden bağımsız ele alınması da mümkün değildir. Gençliğin ilgi alanları, sorunları ve beklentileri genel olarak nitelikli eğitim ve iyi bir kariyer üzerine biçimlenmektedir. Nitelikli eğitim için gençlerin akademik, mesleki, sosyal, kültürel ve sportif alanlarda bir bütün olarak gelişiminin desteklenmesi gerekmektedir. İyi bir kariyer için de gençlerin ilgi ve yeteneklerin keşfedilmesi, aldığı eğitim ve doğru yönlendirme süreçleriyle onların çağın şartlarına ve geleceğe hazırlanması gerekmektedir.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre, gençlerde iş gücüne katılım oranı 2023 yılında yüzde 37,7'ye çıkmıştır. 2023 yılında istihdam edilen gençlerin yüzde 13,6'sı tarım, yüzde 31,1'i sanayi, yüzde 53,3'ü ise hizmet sektöründe yer almıştır; genç nüfustaki istihdam oranı 2023 Ağustos ayında yüzde 41,5'e yükselmiştir. TÜİK verilerine göre, 15-24 yaş arasında ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2020 yılında 28,3 iken 2023 yılında yüzde 22,5'e gerilemiştir. Bakanlığınız verilerinden de görüldüğü gibi, gençlerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri, kişisel yeteneklerini keşfedebilecekleri, çeşitli sosyal ve kültürel imkânlardan ve rehberlik hizmetlerinden yararlanabilecekleri ücretsiz hizmet veren, teknolojik altyapı ve imkânları haiz gençlik merkezlerinin sayısının artması memnuniyet vericidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, gençlerimizin, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki yönlendirme çerçevesinde ve yetenekleri ölçüsünde istedikleri bölümde yükseköğrenime devam etme imkânlarına kavuşturulmasını arzu ediyoruz; aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelerini öngörüyoruz.

Yükseköğretimde okuyan gençlerin yurt, burs ve kredi imkânlarının geliştirilmesini önemli ve değerli buluyoruz. Yurt yatak kapasitesinde 2024 Eylül ayı itibarıyla 990 bine ulaşılmasını, yurt başvurusu yapan öğrencilerin yüzde 94,3'ünün yurtlara yerleştirilmiş olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. KYK yurtları, standartlarının ve sunulan hizmet kalitesinin yüksek olmasının yanı sıra, güvenli olması nedeniyle öğrenciler ve aileleri tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir. Bununla birlikte, yurtlardaki kısmi de olsa yemek zehirlenmesi, asansör arızası ve benzeri olaylarla öğrencilerin okullarından yurtlarına güvenli ulaşımı ve yurtların yabancı kişi ve tehlikelerden izolasyonu için gerekli her türlü güvenlik önlemlerinin alınması da önem arz etmektedir. Kuşkusuz, ailelerin emaneti olan çocuklarımıza sahip çıkmak kurumun asli görevidir.

Toplumsal bir kategori olarak kabul edilen gençlik, sosyal değişimin öncüsü ve taşıyıcısı olarak görülmektedir, bu değişimin yönü olumlu olabildiği gibi birçok risklerden dolayı olumsuz da olabilmektedir. Günümüz değişen şartları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte hayatı ve akışımı hızlandıran pek çok kolaylığın yanı sıra, teknoloji bağımlılık riskini de beraberinde getirmiştir. Dijital, mobil ve sosyal medya tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Doğru ve temiz kullanımından ziyade, karanlık operasyonlara, yalan ve dedikodunun servis ağına dönüşen sosyal medya platformlarının, bu hâliyle, gençlerimiz ve geleceğimiz için ciddi riskler ve tehditler içerdiği açıktır. Sosyal medya gençlerimizin değer sistemlerini alışık olmadığımız bir yöne doğru değiştirmektedir. Okul ortamında yaşanması muhtemel akran zorbalığına eklenen siber zorbalık, gençlerin sadece yaşıt arkadaşlarından değil, sosyal medyada hiç tanımadığı insanlar tarafından da zarar görmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, gençliğin benzeri tehditlerden korunması günümüzün önemli bir meselesi hâline gelmiştir. Konuşmayı öğrenmeden telefon kullanmayı öğrenen çocukların ileride sosyalliği ve hayatı sadece ellerindeki telefon ya da bilgisayarlarından ibaret zanneden, ruh sağlığı zaman içerisinde bozulan bireyler hâline gelmelerinin önüne geçilecek politikaların ortaya konulması şarttır. Bu doğrultuda, Bakanlığımızın gençliğe yönelik önemli faaliyetlerini takdirle takip ettiğimizi de ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Atatürk, spor faaliyetlerini asli ve vatani bir görev addetmiştir. Kuşkusuz sporda başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemlerle toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkarılması da gerekmektedir. Biz, Türk toplumunun her ferдинin, özellikle gençliğin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için millî bir spor politikası uygulanmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz. Spor faaliyetleri sadece fiziksel gelişimi hedeflemekle kalmayıp öğrencilerin ve gençlerin sosyal, ruhsal, zihinsel ve ahlaki nitelikler kazanmasını ve gelişmesini de sağlamalıdır. Türkiye'yi temsil edecek sporcularımızın yetiştirilmesi ve desteklenmesi Bakanlığımızın en önemli görevlerindenidir. Sporda uluslararası başarı, bireysel başarılar, kulüp başarıları ve millî takımlar düzeyindeki başarıyı artırmakla mümkün olabilecektir. Türkiye'de son yıllarda her alanda önemli bir altyapı gelişimi sağlanmış, buna bağlı olarak uluslararası düzeyde birçok branşta önemli sportif başarılar da elde edilmiştir. Bu başarılar yanında son olimpiyatlardan istediğimiz sonucu alamamak da konjonktürel durumlardan ziyade, orta ve uzun vadeli hedeflere kararlılıkla yürümek için eksiklerimizi de gözden geçirmek gerekecektir. Önümüzdeki dönemde sporcularımızın başta olimpiyatlar olmak üzere Avrupa, dünya şampiyonalarında üstün başarılarla imza atacaklarına inanıyoruz. Bu vesileyle, katıldıkları uluslararası müsabakalarda muhtelif branşlarda ülkemizi temsil eden, göğsümüzü kabartan, ay yıldızlı bayrağımızı dalgalandıran, bizleri gururlandıran tüm millî sporcularımızı yürekten kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Spor eğitiminin iyileştirilmesi, sporda etik kurallara uyumun artırılması, sporcu sağlığına yönelik hizmetlerin geliştirilmesi, sportif mal ve hizmet üretiminde marka ve kalite oluşturulması çalışmalarına ağırlık verilmesi, sporun bir yaşam tarzı olarak benimsetilerek geniş kitlelere yaygınlaştırılması konularının gelişim ihtiyacının devam ettiğini ifade etmek istiyorum.

İnanıyoruz ki atılan adımlar önümüzdeki yıllarda sürecek, kurumsal hâle gelmiş bir spor politikası ve güçlü kurumsal yapılar inşa edilecek, Türk sporu başarıdan başarıya koşmaya devam edecektir.

Bu düşüncelerle, bütçenizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erkan...

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyor; Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesinin ülkemize, gençlerimize ve spor camiamıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Konuşmamın başında, gündemi meşgul eden ve Komisyonda tartışmalara neden olan kayyum atamalarıyla ilgili eleştirilere ve sonrasında yaşanan tartışmalarla ilgili açıklık getirmek istiyorum. Esenyurt Belediye Başkanının terör örgütleriyle olan ilişkisi nedeniyle görevden alınması, devletimizin güvenliği ve milletimizin bekası adına atılmış zorunlu ve gerekli bir adımdır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, milletin iradesine saygısızlık eden, terör örgütleriyle iş birliğine devam eden hiçbir odağa tahammül edemeyeceğini bir kez daha göstermiştir. Bu karar, milletimizin huzuru, birliği ve bağımsızlığına yönelik tehditlere karşı gösterdiğimiz kararlı duruşun bir yansımasıdır. Bu toprakların her karışında aziz milletimizin kanı ve mührü vardır. Türk milleti şanlı geçmişi ile bağımsızlık aşkını her koşulda ayakta tutmuş, milletin huzurunu bozmaya çalışanlara karşı tarih boyunca gereken cevabı vermiştir. Bizler bu aziz millete hizmet etmek için yola çıkmış Türk milletinin şanlı geçmişini ve değerini geleceğe taşımaya yemin etmiş bir kadroyuz. Milletimizin bekası, devletimizin birliği ve bayrağımızın onuru için her türlü tehdit karşısında kararlı bir şekilde durmaya devam ediyoruz. Mustafa Kemal Atatürk, Gençliğe

Hitabesi'nde birinci vazife olarak ne emrediyordu? Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmeyi. Atatürk'ün kurduğu partinin bugünkü yöneticileri neyi müdafaa ediyor? Terör örgütü üyeliğinden tutuklanmış bir zati, onun zihniyetini... Müdafaaası yetmiyor, insanları ayaklanmaya, Hükümetimizi ise seçime davet ediyor. Cumhuriyet İttifakı ise tek vücut, istikbalimiz ve cumhuriyetimizi muhafaza ve müdafaa etmeye devam ediyor çünkü bizler bu temelin en kıymetli hazinemiz olduğunu biliyoruz, çünkü bizler istikbalde dahi bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhil ve iş birlikçileri gibi harici bedbahtların olacağını biliyoruz. Bu mücadeleye son terörist etkisiz hâle gelinceye ve terör belası bu topraklardan kazılıp atılmaya kadar da devam edeceğimizi tekrar ifade ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, gençlik ve spor alanında yapılan yatırımları ülkemizin gelecek vizyonunu inşa etmenin en önemli adımları olarak görmekteyiz. Gençlerimiz Türkiye'nin yarınlarını inşa edeceklerdir. Gençlerimize yapılan her yatırım güçlü bir Türkiye'nin temellerini daha da sağlamlaştırmıştır. AK PARTİ olarak gençliği yalnızca bir hedef kitle olarak değil, ülkemizin yarını, enerjisi ve umudu olarak görüyoruz. Bu bağlamda, gençlerimizi destekleyen, onları kötü alışkanlıklardan koruyan ve spor kültürünü yaygınlaştıran projelere ağırlık veriyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde gençlerimizin gelişim süreçlerini desteklemek için gençlik merkezlerimizin sayısını büyük oranda artırdık. 2002 yılında yalnızca 9 olan gençlik merkezi sayımız bugün 513'e ulaşmıştır. Her yıl artan bu gençlik merkezleri gençlerin hem öz güvenlerinin gelişmesine hem de sosyal ve kültürel anlamda yetkin bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, bu merkezler, gençlerimizin millî ve manevî değerlerle donatılarak topluma kazandırılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılını "Hareketlilik Yılı" ilan ederek tüm ülke genelinde sporun yaygınlaştırılması için ücretsiz eğitimler, yarışmalar, turnuvalar düzenlemekteyiz. Gençlerimizin ve vatandaşlarımızın hareketli bir yaşam benimsemelerini teşvik etmek amacıyla spor federasyonlarıyla iş birliği yaparak gençlik kamplarımızda ve gençlik merkezlerimizde eskrim, boks, satranç, jimnastik ve daha birçok spor alanında eğitimler verilmektedir. Bu eğitimler sayesinde gençlerimizin sadece fiziksel değil, zihinsel ve sosyal gelişimleri desteklenmektedir. Her yaşta vatandaşımızın bu eğitimlere erişimini sağlamak ve spor kültürünü tabana yaymak adına ücretsiz programlar düzenlenerek geniş bir kitleye hitap ediyoruz. Bugün itibarıyla ülkemizde toplam 4.431 spor tesisine her yaş grubunda vatandaşımızın spor yapabilmesi için tesis sayımızı artırmış durumdayız. Amacımız sadece sportif başarılar değil, sporun geniş kitleler tarafından benimsenmesini sağlayarak toplumumuzun sağlıklı bireyler yetiştirmesine katkıda bulunmaktır.

Değerli milletvekilleri, olimpiik branşların yaygınlaşması adına yürüttüğümüz Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesi'yle bugüne dek 8,5 milyon vatandaşımıza yüzme eğitimi verdik. Proje, her yaş grubundan vatandaşımıza su sporlarını sevdirmeyi, yüzme sporunu daha geniş kitlelere ulaştırmayı hedeflemektedir. 2024 yılı itibarıyla toplam 1.135 antrenör ve 1.029 cankurtaranla hizmet vermekteyiz. Bu antrenörler ve cankurtaranlar yüzme sporunun güvenli bir ortamda yapılmasını sağlarken vatandaşlarımızın güven içinde eğitim almalarını garanti altına almaktadır. Ülke genelinde 663 yüzme havuzuyla çocuklarımızı, gençlerimizi, vatandaşlarımızı yüzmeyle tanıştırmak su sporlarına olan ilgiyi artırmayı hedefliyoruz. Su sporlarını gençlerimizin fiziksel girişimine katkı sağlamasının yanı sıra, spor kültürünü daha da yaygınlaştırmak için büyük bir fırsat olarak görüyoruz.

Gençlik kamplarımız farklı bölgelerden gençlerin sosyal becerilerini geliştirmesine katkı sunmakta, öz güven kazanmalarını sağlamaktadır. Türkiye'nin dört bir yanında hizmet veren gençlik kampları gençlerimizin sağlıklı, disiplinli bir yaşam sürmeleri için önemli bir fırsat sunmaktadır. 2024 yılında 220 bin gencimizin katılmasının hedeflendiği kamplar deniz, doğa, çadır konseptleriyle gençlerimizin ilgi ve yeteneklerini geliştirmeleri için farklı seçenekler sunmaktadır. Gençlik kamplarımızda takım ruhu, sosyal sorumluluk, dayanışma gibi değerlere sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlıyoruz. Ayrıca, Sportif Yetenek Taraması Projesi'yle çocuklarımızın yeteneklerine göre spor dallarına yönlendirmesini sağlıyoruz. Bu proje sayesinde gençlerimizin kendilerine uygun spor branşlarını seçmelerine yardımcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda ülkemizin sportif başarılarına katkı sağlayacak yeteneklerin keşiflerini sağlıyoruz. 2023-2024 eğitim yılında 1,4 milyon öğrencimiz tarama programına dâhil edilmiş, yetenekli gençlerimizin belirlenmesi sağlanmış, bu programlarla ülkemizin gelecekteki spor yıldızlarını yetiştirmeyi hedeflemekteyiz. 2024 Paris Olimpiyatları'nda 8 madalya kazanan ve 2024 Paralimpik Oyunları'nda 28 madalya kazanan sporcularımızın gösterdiği başarılar ülkemizi gururlandırmıştır. Sporcularımızın göstermiş olduğu başarılar Türkiye'nin spor alanında ulaştığı seviyeyi tüm dünyaya göstermiştir. Bu başarılar, gençlerimizi olimpiyat ruhuna uygun bir şekilde yetiştirmenin sonucudur. Türkiye'nin uluslararası arenada elde ettiği başarılar, gençlerimizin dünya standartlarında bir eğitim ve destekle yetiştirildiğini göstermektedir. Sporcularımızın her başarısı gelecek nesillere ilham vermekte ve Türk sporunun yükselişini simgelemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Kırşehir'de gençlere yönelik yatırım projelerini sürdürüyoruz. İlimizde 9 yurt binasında toplam 811 öğrencimize barınma imkânı sunulmaktadır. Ayrıca, 2024-2025 öğretim yılında kız öğrencilerimiz yüzde 100 oranında yurtlara yerleştirilmiştir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakırlıoğlu, hazırsanız buyurun lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, biraz evvel iktidar temsilcisi milletvekilimizin konuşmasını dinledikten sonra, inanım, hakikaten de üzüldüm. Üzüldüğüm yerler var, sevindiğim yerler var. Üzüldüğüm husus şudur ki: Mahkemeyi kurmuş Sayın Vekilimiz, kararı vermiş, kalemi kırmış. Henüz daha hâkimin karşısına geçmemiş, bir duruşma olmamış, dava aşamasına gelmemiş bir olayda kararı vermiş, Esenyurt Belediye Başkanımız Ahmet Özer'i terör örgütü üyesi olarak ilan etmiş durumda. Bu, üzüldüğümüz nokta. Bu Meclis çatısı altında bu konuşmanın yapılmaması lazımdı. Sevindiğimiz nokta da Gençliğe Hitabeye yer vermesine sevindik. Tamamını bir kere daha okumasını tavsiye ederiz, özellikle "memleketi idare edenler" kısmı vardır; onu bir kere daha okursanız sevinirim.

Şimdi, bütçe hakkı demokrasilerde olan bir şeydir ve biz de bugün 2025 bütçesinden konuşuyoruz ancak kayyumların gölgesinde biz bütçe tartışmaları yapmaktayız. Ben birazcık bilgi vermek isterim hem milletvekilimize, diğer milletvekillerimize. Biliyorsunuz -Türkiye'nin en büyük ilçesi, yaklaşık 1,5 milyon insanın yaşadığı- Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer geçtiğimiz günlerde sabahın saat beş buçuğunda yatak odasında gözaltına alındı ve eş zamanlı bir şekilde, Türkiye Cumhuriyeti devleti, Esenyurt Belediyesine koçbaşıyla, kapıları kırmak suretiyle kolluk kuvvetleri geldiler, arama yaptılar. Arama esnasında usule uygun davranmayarak avukatı sokmadılar ve usulsüzce delil topladılar. Burada amaç belliydi, Esenyurt Belediye Başkanımız Ahmet Özer'i itibarsızlaştırmak için yapmışlardı bunu. Esasında bu hâl ve hareketler bize çok yabancı değil; bu tutum, bu davranışlar bize çok yabancı değil. Biz bunları geçmişte yaşamıştık. Ergenekon, Balyoz kumpaslarında bize buna benzer eylemler içerisinde bulunulmuştu. O zamanki savcı Zekeriya Öz bugün nerede diye sormak istiyorum ben sayın milletvekilimize ve bahsettiğimiz kişi Ahmet Özer 200'ün üzerinde bilimsel makale yazmış, 30'un üzerinde kitap yazmış bir bilim insanı, dekanlık yapmış, rektörlük yapmış, GAP Belediyeler Birliği Genel Sekreterliği yapmış, yıllarca bu görevlerde bulunmuş ve aday olmak için de Seçim Kurulundan temiz kâğıdı almış ve mart seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi adayı olmuş, on yıldan beri de Cumhuriyet Halk Partisinde siyaset yapmakta olan bir bilim insanı.

Şimdi, bu iddianamede bu suç unsurlarına baktınız mı bilmiyorum ama şöyle söyleyeyim size: Aynı iddialarla, bu salonda bulunan herkes ama herkes terör örgütüne üyelikten tutuklanabilir. Niçin yapılmış? Mesela, Esenyurt Belediye Başkanımız Ahmet Özer'e birisi telefon açıyor, diyor ki: "Mehmet Kaya' diye birisi var, bunun annesi ölmüş, bir taziyede bulunur musunuz?" Ben milletvekiliyim, sizler de milletvekilisiniz. Günde en az 3 veya 4 defa böyle telefonlarla ben karşı karşıya kalıyorum; tanımadığım, bilmediğim insanları arıyorum ve taziyelerimi iletiyorum. Siz de yapıyorsunuzdur aynısını. Yani sizin aradığımız, taziyelerinizi ilettiğiniz bir insanın kardeşinin, oğlunun, gelininin Fetullahçı terör örgütü üyesi olup olmadığını siz nereden bileceksiniz, nereden bileceksiniz? Yani sırf bu sebeple bu salonda bulunan herkes terör örgütü üyeliğinden gözaltına alınabilir, tutuklanabilir. On yıl öncesi, on iki yıl öncesi yaptığı iddia edilen görüşmelerden, KCK sorumlusuyla yapmış olduğu görüşmelerden dolayı şu anda tutuklu durumda Belediye Başkanı. E, aynı tarihlerde, bakıyorsunuz, o insanla yani KCK yöneticisi olan insanla Adalet ve Kalkınma Partisinin o günkü Genel Başkan Yardımcısı, bugünkü milletvekili, o günkü milletvekili, bugün Varlık Fonunda bulunan, Turkcell Yönetim Kurulunda olan kişi yemek yemişler; bunlar da mı terörist şu anda? Aynı şeyler, değişen bir şey yok. 600 küsur kişiyle, terörle irtibatlı olan, iltisaklı 600 küsur kişiyle telefon görüşmesi yapmış. Bakın, rakamlara bakın, ne kadar büyük rakam olursa o kadar inandırıcı. Ya, buraya, bu Meclise daha geçmişte Süleyman Soylu geldi, "İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 1.300 tane terörist var; şu kadarı FETÖ'cü, şu kadarı şundan, şu kadarı bundan." dedi, bir tanesini bulamadılar, bakın, bir tanesini bulamadılar.

Bunlar yetmiyor, daha sonra da, Mardin Belediye Başkanı Ahmet Türk... Bir rekor kırılıyor arkadaşlar. Adam 3 defa seçiliyor ve üçünde de kayyum atanıyor. Bunlar demokratik bir ülkede yaşanacak hususlar değildir ve böylesi bir ortamda, kayyumların gölgesinde bütçe görüşmeleri yapmak da işin aslına bakılırsa anlamsız kalmaktadır ama biraz da bütçeden bahsedeceğiz.

Sayın Bakan, 993.720 kişilik kapasiteyle dünyanın en büyük yurt kapasitesine ulaştığımızdan bahsetmişti. 862 tane yurt varmış; 2002'de bu kapasite 182 binmiş, 190 tane de yurtmuş. Yıllar içerisindeki yurt sayılarına ve kapasitelerine baktığımız zaman, 2015-2016 yılında 450 bin olan yurt kapasitesi 2016-2017'de birdenbire 612 bine çıkmış yani 162 binlik bir artış var, yurt sayısı da 592'den 748'e çıkmış, 156 tane bir yıl içerisinde yurt olmuş. Bakıyorsunuz bu nasıl olmuş diye. Bakıyorsunuz, bu yurtlardan 131 tanesi Fetullahçı terör örgütüne ait yurtlara el konulması sayesinde olmuş. Yani o tarihte, bakın, bu darbenin yapıldığı tarihte 821 tane Fetullahçı terör örgütüne ait yurt varmış, 821 tane, bizim şu anda yurt sayımız 862 ve siz bu 821 tane yurdun 131 tanesini devletleştirmişsiniz, Kredi Yurtlar Kurumunun devlet yurduna dönüştürmüşsünüz. Peki, ben bir soru sormak istiyorum: Bu 690 tane yurt ne oldu? Yani 821 tane yurda el konulmuş, 690 tane yurt ne oldu, kimlere tahsis edildi? Bakıyorsunuz yani basında bir çalışma yaptığımız zaman, bunların genelde TÜRGEV, Ensar gibi yandaş vakıflara ve cemaatlere, cemiyetlere verildiklerini görmekteyiz. Ben bunun rakamını öğrenmek istiyorum. Bu 690 tane yurt kimlere tahsis edildi, hangi cemaatlere, hangi vakıflara tahsis edildi diye soruyorum. Daha önemli soru, neden böyle bir şey yaptınız? Yani neden tamamını devlet yurdu hâline getirmediğiniz? Bana kalırsa bu da önemli bir soru.

Bir de şunu yapıyorsunuz: FETÖ'den aldığımız yurtları bu vakıflara, derneklere, cemaatlere vermişsiniz, daha sonra bu yurtlara da yani bu cemaatlere vermiş olduğunuz yurtlara -ki bunlar ücretli, özel yurt, para karşılığında hizmet veriyorlar- öğrencilerin daha sağlıklı ortamda barınmaları için, dengeli beslenmeleri için beslenme ve barınma yardımı yapıyorsunuz. Aktaracağınız kaynak da 2024-2028 yıllarında tam 14 milyar lira para. Bakın, bu çok ciddi bir para ve siz bunu özel kurumlara gönderiyorsunuz; bu da ciddi bir çelişkidir.

Burs ücretlerinden bahsediliyor. Geçen sene Mecliste burs müjdesini vermişsiniz, 1.250 liraydı galiba, 2 bin liraya çıkarmıştınız lisans öğrencilerine ve devamlı 2002 atfı var; "2002'de 45 liraydı, bugün 2.000 liraya geldi." E, bir çeyrek altın hesabı yaptığımız zaman, 2002 yılında 45 lira öğrenci bursu alan bir üniversite öğrencisi gidip kuyumcudan 1,5 çeyrek altın alabiliyormuş yani iki aylığıyla 3 altın alabiliyormuş daha doğrusu. Bugün 1,5 çeyrek 7.500 lira yapıyor ve önümüzdeki yıl yani 2024-2025 eğitim öğretim yılında burs ücretleri ne kadar olacak? Bu vasıtayla bize açıklarsanız seviniriz.

Gençlerin durumundan biraz bahsetmek istiyorum, arkadaşlarımız bahsetti. Bugün gençlerimizin yüzde 70'i ülkede çağdaş ve iyi bir eğitim verilmediğini düşünmekte. Türkiye'de insanların düşüncelerini özgür bir şekilde ifade edemediğini söyleyen gençlerin oranı yüzde 65. "Gelecekte şu ankinden daha iyi şartlarda yaşayacağım." diyenler sadece yüzde 36. Yurt dışına gitmek isteyenler kimi araştırmada yüzde 60, kimi araştırmada yüzde 70. Yüzde 55'i beslenme giderlerini karşılayamadıklarından bahsediyor. Ve en kötü şeylerden bir tanesi "Mutlu musunuz?" diye sorulan soruya "Mutluyum." diye cevap verenlerin oranı yüzde 17,3. Gençliğin durumu ne yazık ki bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Toparlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bir de şöyle bir sıkıntı var: Evet, Türkiye'nin birçok yerinde yurt açılmış ancak bir dengesizlik var. Mesela, Manisa'da öğrenci sayısının yüzde 32'sini barındıracak kadar yurdumuz varken İstanbul'da öğrenci sayısının ancak yüzde 6'sı için yurt yapılmış. Ankara'da bu rakam yüzde 13, İzmir'de bu rakam yüzde 18; zaten en büyük problem burada. Yani Manisa'da şu anda doluluk oranı yüzde 87 ancak biliyoruz ki İzmir'de, İstanbul'da, Ankara'da yedek bekleyen on binlerce insan var. Bunun rakamını merak ediyoruz; şu anda İzmir, İstanbul ve Ankara'da yedek bekleyen, başvurduğu hâlde yerleşemeyen -3 il için söylüyorum- öğrenci sayısı ne kadardır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Açıkcapı, buyurun lütfen.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve kıymetli misafirler; Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu olarak Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 yılı bütçe görüşmelerini gerçekleştirmek üzere burada bulunuyoruz.

Bu vesileyle, AK PARTİ hükümetleri olarak gençlerimizin ve sporcularımızın ihtiyaçlarını gözeten, geleceğimize yapılan bu yatırımların önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum. AK PARTİ iktidarı boyunca attığımız her adım, gençlerimizin potansiyelini gerçekleştirilmesi ve ülkemizin sportif başarılarının güçlendirilmesi için atılmıştır. AK PARTİ iktidarından önce gençlik merkezleri sayısı yalnızca 9 iken bugün bu sayı 513'e ulaşmıştır. Genç ofislerle birlikte 81 ilimizde gençlerimize ulaşan, onların sosyal, kültürel ve sportif alanlarda gelişmelerini destekleyen güçlü bir altyapı oluşturduk. 2005 yılında 5 olan gençlik kampı sayısı bugün 37'ye ulaşarak gençlerimizin hayatını farklı alanlarda kazanımlar elde edebilecekleri bir duruma getirdik. Tüm bu adımlar gençlerimizi zararlı alışkanlıklardan koruyarak sağlıklı, öz güvenli bireyler olarak yetiştirmeleri için atılmış sağlam adımlardır. 2002'de 190 olan yurt sayısı bugün 862'ye, yatak kapasitesi ise 182.258'den 993.558'e çıkarılmıştır. Her bir gencimizin güven içinde barınabileceği, eğitimine odaklanabileceği yurtları 81 ilimize yaydık ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de 5 yurt açarak orada eğitim gören gençlerimize destek olduk.

2024 yılı Bakanlığımız tarafından "Hareketlilik Yılı" olarak ilan edilmiştir. Ücretsiz spor eğitimleri, tesislerimizde düzenlediğimiz turnuvalar ve yarışmalarla gençlerimizi sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanmaya teşvik ediyoruz. Gençlerimizin kendilerini geliştirmeleri ve sosyal çevrelerini genişletmeleri için sporun ve hareketin önemini vurguluyoruz. AK PARTİ olarak gençlik merkezlerini güçlendirerek onlara yeni işlevler kazandırdık. Gençlik Merkezleri Akademisiyle 2024 itibarıyla 1 milyondan fazla gencimizi faaliyetlere dâhil ettik. Gençlik Merkezleri Kulüpleriyle de teoriyi pratiğe dökme fırsatları sunuyoruz. Üniversite kampüslerimizde hayata geçirdiğimiz 364 genç ofisle gençlerimizin ihtiyaçlarına hızlı ve etkili çözümler üretiyoruz. ÜNİDES programı kapsamında gençlik merkezimiz ve üniversite öğrenci kulüplerimiz arasında oluşturduğumuz iş birliğiyle öğrencilerimizin kariyer ve kişisel gelişmelerini destekliyoruz. AK PARTİ olarak her alanda olduğu gibi eğitim ve gençlik alanında da iş birliğini ve dayanışmayı öne çıkarıyoruz.

Gençlerimizi millî ve manevî değerlerimizle buluşturmak, doğa ve sporlarla iç içe özgüven kazandırmak amacıyla gençlik kamplarımızı hayata geçirdik. 2024 hedefiyle 220 bin gencimizi kamplarımızda misafir etmeyi planlıyoruz. Özellikle tematik kamplar gençlerimizin millî tarih bilincini pekiştirmekte ve onların kültürel değerlerimizle buluşmasını sağlamaktadır.

AK PARTİ hükümetleri olarak gençlerimizin yeteneklerini keşfetmek için Sportif Yetenek Taraması Projesi'ni hayata geçirdik. Bu kapsamda, 8-10 yaş aralığındaki çocuklarımız arasından spora yatkın olanları belirleyerek eğitim süreçlerine dâhil ediyoruz. 2023-2024 eğitim yılında 123 bin 842 öğrencimizi spor eğitimine kazandırdık. Bu sayede, geleceğin sporcularını yetiştirerek ülkemizi uluslararası arenada daha güçlü temsil etmeyi hedefliyoruz. AK PARTİ olarak hiçbir gencimizi geri bırakmama ilkesiyle hareket ediyoruz.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın özellikle ilim Elâzığ'da da yapmış olduğu hizmetlerden bir kısmına değinmek istiyorum. Özellikle ilimizde, ilimize kazandırılan ve "yaşayan stat" olarak adlandırılan Elâzığ Atatürk Stadyumu bugün 13 adet antrenman salonuyla ve genç ofis olanaklarıyla bir kompleks durumundadır. Ben, bu anlamda, bu devasa projeyi ilimize kazandıran başta Bakanım olmak üzere bütün yetkili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Yine, ilimizle ilgili olarak Doğukent Stadı ilimize kazandırılmıştı, bugün, 3. Lig'de bulunan 23Elâzığ FK spor maçlarını bu statta yapmaktadır. Yine, Bahçelievler ve Yurtbaşı sentetik sahası, futbol sahası ilimize kazandırıldı. İlimizde ve tüm ilçelerimizde, beldelerimizde toplamda 37 adet 20x40 halı saha yapımları tamamlandı. Yine, il merkezimizde toplam 30 adet antrenman salonu yapıldı. Tüm spor branşlarımız için salonlar, hatta bazı branşlarımız için 2 adet salon yapılmıştır; bu anlamda ben teşekkür ediyorum. Yine, il merkezi, tüm ilçe ve beldelerimizde toplamda 17 adet 14x30 basketbol ve voleybol sahamız tamamlandı. Bunlar bir iki yıllık süre içerisinde yapılan hizmetler. Akçakiraz Gençlik Merkezimiz, Yazıkonak Gençlik Merkezimiz tamamlandı. Toplam 9 adet genç ofisimiz Elâzığ'da hizmete alındı. 2.500 kapasiteli Ahmet Aytar Spor Salonu tamamlandı. Yine, Elâzığ merkezde 1'i kapalı, toplam 5 adet tenis kortu yapımı tamamlandı. İçerisinde 5 adet spor salonu olan çok amaçlı spor merkezi tamamlandı. Dağcılık branşı için şu anda üç disiplini birden içeren tırmanma duvarı tamamlandı. Yine, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın Elâzığ yurtlarında, 10 bin kapasiteli yurtlarımızda genç ofisler, sosyal alanlar ve sosyal faaliyetler ile beslenme ve barınma dışında da üniversitemize, öğrencilerimize imkânlar sağlanmaktadır. Öğrencilerimiz ücretsiz sabah kahvaltısı ve akşam yemeklerini almaktadırlar. Ayrıca, ücretsiz internet hizmetinden de faydalanmaktadırlar.

Sayın Bakanım, bir de ilimizle ilgili bazı taleplerimiz olacak. Bu konuda birkaçını aslında bire bir görüşmelerimizde size iletmiştik, burada da yine ifade etmek istiyorum. İlimiz Elâzığ 600 bin nüfusu aşan bir şehir ve tribünlü yarı olimpik yüzme havuzu sadece 1 adet var. Orada, biraz daha doğu bölgemizde gençlerimizin faydalanabileceği yeni bir yarı olimpik yüzme havuzu talebimiz var. Yine, 50 yataklı sporcu eğitim merkezi talebimiz var. Özellikle, Elâzığ'da gerçekten sportif tesisleşme anlamında çok ciddi yatırımlar yapıldı ve şimdi, bunu taçlandırmak için 50 yataklı öğrenci yurduna, sporcu eğitim merkezine ihtiyacımız var. Bu konuda yardımcı olacağımızı düşünüyoruz. Yine, 1.000 yataklı öğrenci yurdu konusunda bir talebimiz var. Zemin etüdü yapılmış, projesi hazırlanmış olup ihale aşamasındadır. Yatırım programına alınan yurdumuzun yurt ihtiyacımız nedeniyle ihale sürecinin hızlandırılması konusunda yardımlarınızı bekliyoruz.

Yine, bağımsız kapalı jimnastik salonu... Depremlerden sonra ilimizde daha yeni kurulan mahallelerde herhangi bir spor tesisi şu an için yeterli gelmemektedir. Söz konusu mahalle halkının talepleri doğrultusunda, bağımsız kapalı jimnastik spor salonu yapılması ihtiyacı vardır. Bu konuda da destekleriniz olursa bizi mutlu edeceksiniz, ilimizi mutlu edeceksiniz. Depremden sonra yeni kurulan Yemişlik, Güneykent, Çatal Çeşme Mahallelerimize, Çakmakçaya köyüne, Erimli ve Üçocuk beldelerimize ve il merkezine halı saha yaptırılması ihtiyacı vardır. Çünkü depremden sonra şehrimiz gerçekten yeni rezerv alanlarla yeni mahallelere kavuştu ve bu anlamda, bu mahallelerimizin bazı ihtiyaçları doğal olarak ihtiyaç hâline geldi.

Ayrıca, 2 adet açık basketbol sahasına da yine ilimizde ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca, kapalı ve açık bocce sahalarının bakım, onarımları konusunda da 2 milyonluk bir desteğe ihtiyacımız var. Bu konuda da yardımcı olacağınızı düşünüyorum.

2025 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Açıkkapı.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. En son söyleyeceğimi hemen en başta söyleyeyim. Yani bu Bakanlığın sporu kalmış, gençliği yok Sayın Bakanım. Şimdi, bu argümanımı, bu iddiamı delillendirmeye çalışacağım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Tabela bakanı, tabela.

ERHAN USTA (Samsun) - Tabii, sadece sizinle alakalı bir şey değil, biraz öteden beri gelen bir durum yani AK PARTİ hükümetleriyle belki alakalı olabilir.

Şimdi, gençlerin genel olarak durumu nedir diye şöyle bir baktığımızda, bugün Türkiye’de artık genç değil, çocuk yaşa gelmiş bir uyuşturucu bağımlılığı var maalesef. Yani bugün ortaokullarda, ortaokulların önünde uyuşturucu satılıyor. Ondan sonra, gençler işsiz, çok ciddi bir işsizlik var. İş gücünün dışında -birazdan rakamlarını vereceğim- gençler mutsuz, bununla ilgili bir sürü anket çalışmaları var, kendilerini çok mutsuz hissediyorlar. Gençler artık bu ülkede yaşamak istemiyor. İşte, yüzde 60, bilinen bir oran yani neredeyse her 3 gençten 2’si “Bir imkânım olsa kalıcı olarak yurt dışına giderim.” diyor. Oysa biz bu çocuklara yatırım yapıyoruz, biz bunları eğitiyoruz; değil mi? Eğitim, sağlık yatırımını biz yapıyoruz, ondan sonra bu gençler bir başka ülkede üretmek istiyorlar. Niye? Çünkü ülkelerinde mutlu değiller. Tabii, hep ekonomik olarak da görmemek lazım -belki birazdan vaktim olursa üzerinde duracağım- gençler kendisini değersiz hissediyor, değer verilmemiş hissediyor. Bunda birçok faktör önemli. Yani, mesela, şu anda gençlerde var? Mesela, çevreye karşı duyarlı gençler ama bu ülkede bu Hükümetin özellikle çevreyi yağmaladığını görünce gençler bundan huzursuz. Hayvanlara karşı, sokak hayvanlarına karşı, aynı şekilde, başka hususlarda... E, gençlerde hukuk, adalet duygusu daha fazla yüksek. Dolayısıyla, buralarda sıkıntılar olunca gençler kendilerini mutsuz hissediyor, yoksul ve dışlanmış hissediyor ve yurt dışına gitmek istiyor; birazdan onların rakamlarını vereceğim. Dolayısıyla, böyle bakınca sizin Bakanlıkta işin sporu kalmış, gençliği gitmiş.

Tabii, şunu söyleyemeyiz: Yani bu sadece sizin Bakanlığın yalnız başına çözeceği bir mesele değil. Ama özellikle, hakikaten, gençlerin bu tür sorunlarıyla ilgili olarak daha güçlü, daha iyi koordine eden ve bu işlerden sorumlu bir bakanlık haline getirebilmek lazım bu Bakanlıkta. Yani çünkü bu işin eğitim ayağı var, adalet ayağı var, asayiş, güvenlikle ilgili ayağı var ama “gençlik” ismi sizin Bakanlığımızın üzerindeyse, sizin Bakanlığımızın adı Gençlik ve Spor Bakanlığınca burada daha güçlü koordinatör bakanlık hâline getirmek lazım. Ben bunları düşününce acaba diyorum... Ya, Sayın Bakan, uyuyabiliyor musunuz hakikaten? Yani gençlerin bu kadar çok sorunu varken sizin gözünüz uyku tutuyor mu? Yani bu sorumluluk benim üzerimde olsa ben uyuyamazdım gibi geliyor bana.

Şimdi, bağımlılıkla mücadele dedik, bağımlılıkla mücadele programı uygulanıyor, siz sunumunuzda da ifade ettiniz. 48,2 milyon lira; bağımlılıkla mücadele kapsamında siz programlara dağıtıyorsunuz ya ödeneğinizi, 231,9 milyar lirayı dağıttığınızda sadece 48,2 milyon lirası bağımlılıkla mücadele programına düşmüş, on binde 2’si yani bütçenizin on binde 2’sini bağımlılıkla mücadele programına tahsis etmiş görünüyorsunuz. Elbette, diğer yaptığımız işlerin, sadece sizin değil başka yerde yapılan işlerin de odağına eğer bağımlılıkla mücadele konuluyorsa ona katkısı vardır. Ama madem bu programları “set” ediyor artık bu ülke, böyle “program” diye bir şey yapıyor, o zaman başka yerdeki harcamaları yükseköğretimde, sporda filan yazmak yerine belki o zaman bu programa yazmak lazım eğer bu program kapsamında harcanıyorsa.

Şimdi, muhtemelen sizin dikkatinizi çekmemiştir ama arkadaşlar onu biliyordur. Performans programınıza baktım, bağımlılıkla mücadele programı kapsamında 2023 yılında 93.381 gence eğitim vermişsiniz Sayın Bakan. Bu 2023’te harcadığınız para da 4 milyon 836 bin lira. Bakıyorum ben, 52 lirayla bir genci eğitmişsiniz bağımlılıkla mücadele konusunda. Bakın, başka hiçbir yere para harcamadınız; eğitimciler var, şunlar var, bunlar var... Siz gittiğinizde, Bakan yardımcılarınız oraya gittiğinde onlara yemekler ikram ediliyor muhtemelen bu program kapsamında, efendim, onlar karşılanıyordur, ediyordur. Paranın tamamının bu çocukların eğitiminde, bu uyuşturucuyla, bağımlılıkla mücadele eğitiminde harcanmış olduğu varsayımıyla dahi siz 52 liraya bağımlılıkla mücadele kapsamında bir kişiyi eğitmişsiniz. Bravo(!)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne yapsınlar, şarkıcı çağırıp 69 milyon mu ödesin? Ne yapsınlar?

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır. Bu, şey değil, bu rakam yanlış, rakam yanlış. Şimdi, bu rakam doğru olamaz.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sizin belediyelerin hepsi yapıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sizin belediyeler yapmıyor mu aynı şeyi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, 420 eğiticiyi de eğitmişsiniz. Şimdi, insafınıza soruyorum: Şimdi, o ayrı bir şey, ben parayı fazla harcayalım değil, ben daha fazla, daha güzel öneride bulunacağım. Eğer bunu Bakan hakikaten başarıyorsa bu Bakan Maliye Bakanı yapmak lazım yani Maliye Bakanı yapalım arkadaşlar. 52 liraya, bir çay, bir simit parasına bağımlılıkla mücadele kapsamında -tamam mı bir çocuğu eğitebildiyse 2023 fiyatlarıyla -2024 fiyatlarıyla da bu 160 liraya geliyor- bu bakanı Hazine ve Maliye Bakanı yapmak lazım, parayı bu kadar verimli harcayan bakan.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şarkıcı çağırılıp 100 milyon mu verelim?

ERHAN USTA (Samsun) - Ama burada şu var: Yani kedi ciğer meselesi; kedi buradaysa ciğer nerede, ciğer buradaysa kedi nerede? Böyle bir şey yok yani dolayısıyla bu rakamların, sizin öyle "120 bin kişiyi, 140 bin kişiyi eğiteceğiz." dediğiniz rakamların doğru rakamlar olması asla ve kata mümkün değil.

Şimdi, tabii, paranızın önemli bir kısmı vakıflara, derneklere harcanıyor yani bu bir şeye karşılık anlamında değil ama artık devletten -vakıftır, dernektir; bunlar da bildiğimiz vakıflar, dernekler; Sayın Cumhurbaşkanının işte oğlunun ismiyle anılan vakıflar, dernekler-buralara para aktarmanın bir mantığı filan yok. Onu sadece bu kadar söyleyip geçeceğim. Şimdi, hane halkı...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çok önemli çalışmalar yapıyor o dernekler.

ERHAN USTA (Samsun) - Doğrudur, doğrudur. O yüzden uyuşturucu yaşı 9-10 yaşa indi. Çok önemli işler yapıyorlar, Allah'tan yapıyorlar. Bunları yapmamış olsalar demek ki vallahi kundaktaki çocuk bu memlekette uyuşturucu kullanacak o zaman. Böyle bir şey yok, böyle bir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hangi raporda yazıyor, hangi raporda?

ERHAN USTA (Samsun) - 9-10 yaş bu ülkede uyuşturucu yaşı arkadaşlar. Yani bunu görmek lazım ya, bu ülke artık... Yani bakın, "halk sorunu" diye söyledi arkadaşımızın biri. Bu ülkede artık Birleşmiş Milletler raporlarına göre bir halk sorunu hâline gelmiştir uyuşturucu meselesi. Bunu görün ya, bunu görün.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hangi bilimsel raporda yazıyor?

ERHAN USTA (Samsun) - Efendim, her türlü raporda, birazdan veririz raporu.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Her yerde var, her yerde.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, bütçenize bakıyorum, işte burslar ile kredilerin kullanıldığı kalemlerde şöyle yüzde 20'lik artış var. Bu, şu anlama geliyor; bu burs kısmına çok fazla vaktim kalmayacak, onu muhtemelen önergelerde konuşacağım ama çok kısa bir şey söyleyeyim: Yani yüzde 20 civarında, bilemediniz veya işte 30 civarında burslarda ve kredilerde bir artış olacaktı gibi duruyor. Bunlar, tabii, yeterli rakamlar değil yani 2.000 lirayı 2.600 liraya çıkarmak filan... Hani bir buçuk milyon insana veriyorsunuz, bu yıl 1 milyon 600 olsa toplam ödeneğiniz 49,9 milyon lira. Bu da işte 2.600 liraya filan gelir. Dolayısıyla bu rakamlar çok yetersiz. Hangi göstereye bakarsanız bakın, kendi daha önce verdiklerinizin de çok altında yani geçmişin, daha öncesinin altında zaten yani 2002'yle mukayese ettiğimizde de alım gücü anlamında o değer korunamamış ama kendinizin de mesela 2013 verileriyle birazdan vaktim olursa onları söyleyeceğim.

Şimdi, demografik fırsat penceresi. Ben bunu zaman zaman anlatıyorum, ediyorum, işte planlamacı olmaktan kaynaklanan bir şey. Bir fırsatı vardı bu ülkenin demografiden kaynaklanan. Bu ülkelerin işte bütün hayatları boyunca bir kere karşılaştığı bir şeydir, yirmi otuz yıl süren bir şeydir bu. Şimdi, bu demografik fırsat penceresi kapanıyor artık Türkiye'de. Nasıl kapatıyoruz biz bunu? Eğer "15-34" diye alırsak genç yaşını yani 15-25 var, 15-29 var, "15-34" diye alırsak bu ülkede gençler yani 6,3 milyon genç "Ben ne eğitimdeyim ne istihdamdayım." diyor yani 6,3 milyon gencin "Ben eğitimde de değilim, istihdamda da değilim." dediği bir ülkede yani demografik fırsat penceresinin, o fırsatın nasıl kaçtığını sizin takdirinize bırakıyorum. Bunlar çok yüksek oranlar yani işsizlik oranı zaten yüksek de onun dışında da eğitimde de değil, istihdamda da değil yani 24 milyon gencin 6,3 milyonu -15-34 yaş için söylüyorum- eğitimde de istihdamda da değilse bu çok feci bir şey. Şimdi, bakıyorsunuz, bu oran -2023 yılı rakamları için söylüyorum, uluslararası mukayesede 2023 yılı rakamları var, Türkiye'de 2024'ün çeyreklikleri var ama- mesela, Türkiye'de bu alınan yaş grubu için 22,4; OECD'de 13,1 eğitimde ve istihdamda olmayanların oranı, Avrupa Birliğinde 9,8 Sayın Bakan. Avrupa Birliğinde 9,8 olan oran, bizim ülkemizde yüzde 22,4. O yüzden soruyorum yani hakikaten uyuyabiliyor musunuz diye.

Şimdi, genç işsizliğin rakamlarına bakıyorsunuz. Dünya Bankası verileri, Dünya Bankası bunu ülkelerle mukayese etmiş, 2001'den itibaren 183 ülkenin sürekli verisi var, grafiklerde, burada gösterebilirim. 183 ülke içerisinde genç işsizliğinde Türkiye 136'ncı sırada, en kötü olan ülkeler arasında. Hem coğrafyamızda en kötüler içerisindeyiz, dünya ortalamasında en yüksekler içerisindeyiz, biz orta üst gelir grubundayız, kendi gelir grubumuzda da orada da genç işsizliğin en yüksek olduğu ülkeler içerisindeyiz. Tabii, eğitim, istihdam plansızlığı en fazla gençleri etkiliyor. Bu da sizin Bakanlığınızın doğrudan sorumluluk alanında olmamakla birlikte ama üzerinde durması gereken, söz söylemesi gereken bir konu.

Şimdi, EUROSTAT verilerine bakıyorsunuz, bu raporda "Türkiye, yoksul ve kendisini dışlanmış hisseden gençlerin ülkesi hâline gelmiştir." diyor. 0-17 yaş grubu için bu istatistikler var. Yoksulluk ve sosyal dışlanmışlık riski altındaki gençlerin oranı Türkiye'de yüzde 41,3.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, toparlayın.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye’de yüzde 41,3 yoksulluk ve sosyal dışlanmışlık riski altındaki gençlerin oranı. Avrupa Birliğinde yüzde 28,2; düşük olan ülkelerden bir tane örnek vereyim, mesela, Finlandiya’da yüzde 17. Yani Finlandiya’da yüzde 17 olan bu risk durumu Türkiye’de yüzde 41.

Gençler kendisini değersiz hissediyor diyoruz. Sayın Bakan, mesela, şu mülakatlarla ilgili bütün gençler ayakta. Bir Gençlik ve Spor Bakanı olarak, Allah aşkına -ben duymadım, bilmiyorum, varsa kendimi düzeltebilirim- “Ya, olmasın bu ülkede mülakat arkadaş. Bu, gençleri bezdiriyor, gençlerin ülkeye güvenini sarsıyor, bu mülakatlar yapılmamasın.” diye bir tane beyanatınızı mesela duymadım. Bunu yapmanız lazım. Gençler hiç olmazsa şunu diyebilir: “Millî Eğitim Bakanlığı gene belki mülakat yapmaya devam edecek ama bizim sesimiz olan, devletin içerisinde, yürütmenin içerisinde bir bakanımız var, Allah razı olsun, en azından adam uğraşılıyor.” Bunları yapmak lazım.

Aidiyet duygusu gençlerde zayıflıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, toparlayın, bitti süre.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Ülke genelinde zaten bir ahlaki çöküntü var ama gençlere bakıyorsunuz, gençler dine karşı mesafe koymaya başladı. Özellikle bakın, iddia ediyorum, muhafazakâr ailelerin çocuklarında dine karşı ciddi bir mesafe konuluyor. Bunlar sizin dikkat etmeniz gereken bir şey. Çevreye, hayvanlara, insan haklarına, adalete karşı Hükûmetin tutumu zaten gençleri hem ülkeden soğuttu hem sizden soğuttu.

Şimdi, bu yurt meselesini çok kısaca şöyle bir şey yapalım. Oranları, rakamları filan verdiniz. Yurtlarda ciddi sorunlar var, hâlâ gıda, yiyecek meselesi, hijyen meselesi sorunu devam ediyor. Yaşam alanlarının daraltıldığı konusunda gençlerin yani kapasiteyi ranza koyarak... Ben de dört yıl yurttan yaşamış birisiyim. Yani bu ranza işi çok kötü bir iş hakikaten. Bizim zamanımızda, Cumhuriyet Yurdu’nda bir katta 1 tane vardı, 6 katın 5 katında yoktu. Ben bir sene ranzada kaldım ama sonraki yıllarda ranzada kalmadım ama hakikaten çok zor bir şey.

Şimdi, yurt rakamlarıyla övünüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitireceğim Başkanım, şu yurt meselesini bitireyim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Övüneceğiz tabii, 1 milyona çıkarmışız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

Sayın Usta, anlıyorum çok konu var. Siz, grup adına konuşsanız ancak biter, başka türlü bitmeyecek yani.

ERHAN USTA (Samsun) - Tamam, hemen bitiriyorum.

Şimdi, 2023-24 öğretim yılında 953 bin, sizin rakamlarınız ama bu dönemdeki öğrenci sayısı 4 milyon 245. Şimdi, bir rakamı verirken arkadaşlar, “oransal” diyor ya, Cevdet Yılmaz bunalınca, oransal vermemiz lazım... Yani -öğrenciyi aldığınızda- 1 milyon 223 bin olarak aldığımız örgün eğitim öğrencisi 4 milyon 245 bin olduysa 185 binden 9 ilde...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başvuranların yüzde 97’si yerleşmiş, önemli olan o.

ERHAN USTA (Samsun) - Öyle bir şey yok. Öyle bir oran yok. 97,5; nerede başvurular?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yurt başvurusu yapanların yüzde 97’si yerleşmiş, önemli olan o.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Kelime oyunu yapıyor Orhan Bey.

ERHAN USTA (Samsun) - Öyle bir şey yok.

Sayın Başkanım, bunları süreme eklersiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, zaten ilave ettiniz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bakın, ben şimdi bir şey söyleyeceğim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Orhan Bey kelime oyunu yapıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Olur mu ya? Resmî evraklar var.

ERHAN USTA (Samsun) - Öyle bir şey yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bir sürü çocuk bize başvuruyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam, bize gönder.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, sükûneti sağlayabilir misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; burada şöyle bir durumla karşı karşıyayız: Biz birbirimizi ikna etmeye çalışıyoruz. Biz birbirimizi ikna etseydik zaten bir parti olurduk. Sabaha kadar sürse birbirimizi ikna etme ihtimali yok. Topluma veriyoruz mesajlarımızı; toplum, bununla alakalı, zaten kanaatlerini sandıkta belirtecek.

Sayın Usta, Samsun hasebiyle bir dakika daha süre veriyorum. Vallahi, hemşehriciliği de geçtik artık bak.

ERHAN USTA (Samsun) - İki dakika olarak alalım Sayın Başkan.

Şimdi, şu: Siz geldiğinizde kapasite 185 bin iken 953 bin olmuş -eğitim öğretim dönemi olarak veriyorum- ama öğrenci sayısı 1 milyon 223 binden 4 milyon 245 bine yükselmiş. Dolayısıyla, öğrenci başına düşen yurt-yatak kapasitesine baktığımızda siz 6,6 olarak almışsınız

fakat uzun bir süre yatmışsınız; bu, 9,4'e kadar çıkmış. Bunun çıkması kötü bir şey yani 6,6 öğrenciye bir yatak düşerken bu, 9,4'e kadar kötüleşmiş ama şu anda geldiğiniz noktada 4,5'a düşmüş; bu alanda bir iyileşme var ama bu arada olan oldu zaten yani memleketin yarısı FETÖ'cü hâline geldi sizin bu politikanız yüzünden çünkü yurt yapmadınız; öğrenciler, çocuklar gitti, FETÖ'nün yurtlarında, FETÖ'nün okullarında kaldı. Dolayısıyla, bu hatadan maalesef çok büyük bir ders alınarak dönülmüş oldu ancak bu oranın hâlâ ben yeterli olduğunu filan düşünmüyorum. Belki arkadaşlar da öyle olabilir ama bize gelen öyle değil, Sayın Bakanla yemekte de konuştuk. Yani, çok ciddi bir şekilde, yurt çıkmayıp da bize müracaat eden insanlar oldu. Dolayısıyla, yurt meselesini de Türkiye'nin çözmesi gerekir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Ben teşekkür ederim. Diğer konularda da önergelerimiz var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam Sayın Usta, önergelerinizi de dikkate alırız.

Şimdi de Sayın Erdem, sonrasında Sayın Ağbaba konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, Bakan Yardımcılarım; tüm heyetinizi selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak, tabii ki kısa bir sürede yapılanları anlattınız, bütçenizi sundunuz. Ben de burada kitapçığı daha önceki bilgilerimle derlediğimde gerçekten çok önemli hizmetlerin yapıldığını görmekteyim. Genç ofislerin kurulması, beş yılda 134 üniversitede olmak üzere 367 ofis açılması, engelsiz gençlik merkezi çalışmaları, gençlik kamplarıyla farklı alanlarda yaptığınız etkinlikler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN ERDEM (Konya) - 2002'de 5 kamp, 9 gençlik merkezi varken bugün 44 kamp, 513 gençlik merkeziyle gerçekten güzel bir kapasiteye gelinmiş durumda. Deneyap teknoloji merkezlerini, Cumhurbaşkanlığı İletişim Ofisiyle yapay zekâ konusunda yaptığınız iş birliğini, TEKNOFEST havacılık ve teknoloji festivallerinde aktif rol almanızı kutluyoruz. 7 bölgede gönüllülük eğitimleriyle yaptığınız hizmetleri, 81 ilde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 994 bin yatak kapasitesine gelen bu sayı konusunu da kutluyoruz; inşallah eksikler de giderilecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dostluk Grubu Başkanım Sayın Bakanım. Oradaki yurt konusu gerçekten çok önemli. Türkiye'de olduğu kadar oradaki öğrencilerimize de daha fazla imkânın verilmesini arzu ediyoruz.

KYK öğrencilere aylık 525-855 TL arası ödeme yapıyor ama Hükümetimizin, Bakanlığın bütçesinden sadece kahvaltı veya yemek olarak aylık 5 bin TL'ye yakın bir katkı verilmesini çok anlamlı buluyoruz. Keşke bunları daha da arttırılsak.

Gençlik ve Spor Bakanlığının, 2024 Ekim ayı itibarıyla 1 milyon 500 binin üzerinde öğrenciye burs ve kredi vermekte olmasını gerçekten çok kutluyorum. Geçmiş dönem Bakanımızın bir konuşması aklıma geldi. O zaman sanırım 400 bin civarlarındaydı "36 ülkeden büyük." demişti Kredi Yurtlar Kurumunun kapasitesi. Ben şimdi 934'e şöyle bir baktım, maşallah, 80 ülkeden büyük hâle gelmişsiniz, kutluyorum.

Burs miktarı 2 bin, lisansta 4 bin, doktora da 6 bin. Keşke daha çok olsa ama imkânlar itibarıyla verilebilecek en çok katkıyı verdiğinizi biliyorum; bu yılki değerlendirmeleri de göreceğiz.

Sayın Bakırılıoğlu burada altınla bir kıyaslama yaptı. Kendisi bu konuları da aslında çok iyi bilen birisi, ben ona bir cevap açısından değil ama bir düzeltme yapmak isterim: 2002'de 100 dolar karşılığında 11,14 gram altın alıyordu Sayın Bakırılıoğlu, bugün 100 dolarla 1,51 gram altın alınıyor. Altınla bir kıyaslama yapmak gerçekten yanlış bir noktaya bizi götürür.

Yine KYK'lerdeki proje faaliyetlerinizle birçok etkinliğin sürmesi çok önemli, psikososyal destek hizmetleriniz önemli. Yirmi iki yılda yapımı tamamlananlarla birlikte ve diğer kurumlara devrettikleriniz ve yaptırıklarınızla birlikte 9.196 tesis sayısına ulaşmış olmamız gerçekten önemli. 40 yeni stadın yapılması, devam eden 3 stat ve süreç içinde inşallah daha iyi noktalara gelinir ama 2.204 altın, 2.260 gümüş, 2.311 bronz; 6.775 madalya alınmasını kutluyorum ve bunlar içinde...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Altın var mı, altın?

ORHAN ERDEM (Konya) - Var, 2.204 adet var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede?

ORHAN ERDEM (Konya) - Ve sporculara cumhuriyet altın karşılığı çarpımdan 252 milyon bedeliyle yapılan ödeme önemli bir teşviiktir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Altın hediye verdiniz, altın madalya yok.

ORHAN ERDEM (Konya) -Tüm öğrencilere yüzme öğretilmesi konusu çok önemli. Bakanlık bu projeyi yürütüyor, belediyeler de destek veriyor; örneğin Konya Büyükşehir Belediyesi Konya'daki ilköğretimdeki bütün öğrencilere Bakanlıkla yaptığı çalışmayla birlikte yüzme öğretiyor. Her yıl boğularak kaybettiğimiz çocuklarımız oluyor, bunlar açısından hem bir aktivite hem bir öğrenme olarak yüzme öğretimini çok çok önemsiyoruz.

Birçok şeyi de iletmediğinizi biliyorum. Ben Spor Toto Başkanlığına da Spor Toto Başkanına da teşekkür ediyorum. Benim öğrendiğim 3.547 açık saha, 249 kapalı saha, 3.796 destek vermiş. Bütün vekillerin illerimizdeki okullara, beldelere, mahallelere talebi oluyor. Bakanlığın başka kaç tane yaptığını bilmiyorum ama bunların, bütün vekillerin gençliğe dönük hassasiyetleri açısından çok önemli olduğunu biliyorum. Daha da artırarak yapılabilmek adına uğraşımızın sürmesini arzu ediyorum.

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri son dönemlerde başlattığınız bir uygulama. 25 ilde, 23 branşta, 1.418 sporcumuz eğitim alıyor. Şu ana kadar 5.529 sporcunun da 1.693'ü madalya almış burada eğitim gören. Bu uygulamayı destekliyor, kutluyorum. Bunun sayıları daha da artıracak şekilde yapılmasını arzu ediyorum.

Ben 2025 bütçenizin hayırlı olmasını şimdiden diliyorum. Emeği geçen tüm çalışanlarınıza, yardımcılarınıza başarılar diliyorum.

Birkaç yıldır ricamdır, tekrar buradan da tutanaklara da geçsin, sizden özellikle rica ediyorum: Konya Akşehir Stadi deprem riski nedeniyle yıkım kararı olan bir stat. Önceliklere bir türlü koyamadık ama inşallah 2025 yatırımına alınmasını sizden rica ediyorum.

Bütçeniz hayırlı uğurlu olsun. Tüm heyete selam, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ -Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, hazır mıyız?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hazırım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Ben öncelikle Malatya'yla ilgili birkaç hususu Sayın Bakanın da dikkatine sunmak istiyorum. Biliyorsunuz, Yeni Malatya Stadyumu'nda maalesef depremden sonra maç oynanamadı, depremde hasar aldı ve Federasyon, bu stadyumdan bilet ve kamera sistemini sökerek başka bir stadyuma aktardı. Dolayısıyla, maç oynanmıyor. Federasyon, bu yıl ligden çekilme talebimizi kabul etmediği için hazırlıksız bir şekilde sezona başlayan Yeni Malatyaspor, eksikleri nedeniyle iç saha maçlarını bile deplasmanda oynamaya devam ediyor. Maalesef, hâlâ çalışmalar tamamlanabilmiş değil, eksikler tespit edildi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne iletildi. Siz de Sayın Bakan da Malatya'nın depremlerden sonra ayağa kalkması için çalışmaların devam ettiğini vurgulayarak spor yatırımlarıyla ilgili ne gerekiyorsa hazır olduğunuzu söylediniz, Malatyaspor'a da destek olacağınıza dair söz verdiniz ama destek olmadınız. Sayın Bak, Malatyaspor'a bir kuruş destek vermediniz. Depremde yıkılmış, futbolcularını kaybetmiş bir takım, biliyorsunuz siz de futbolcular da maalesef depremde enkazdan kurtarılamadı. Altı yüz elli günden beri maç oynanmıyor, takım ligden çekildi, kamera sistemleri başka statlara takıldı, maalesef Malatyaspor bitmiş durumda. Şehrin moral kaynağı olacak Malatyaspor -hakikaten başka illerdeki takımlar da önemli ama- Malatya açısından, deprem açısından çok daha önemli. Herkesin ortak noktası olan Yeni Malatyaspor'a sahip çıkmanızı sizden rica ediyoruz Malatya adına.

Bir de bu bizim BAL Ligi'nde oynayan takımlar var, maalesef bunlar imkânsızlıklar içerisinde oynuyorlar. Malatya'da 3 tane takım var BAL Ligi'nde oynayan. Örneğin, Yeşilyurt Belediyespor'un belediye imkânları var ama diğer takımların, maalesef, Girmana Spor gibi takımların hiçbir şeyleri yok. Bunlar, futbolculara para veremiyorlar, tamamen amatörce destekliyorlar. Hem BAL Ligi'nde oynayan takımlara hem de amatör takımlara daha fazla destek verilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. "Spor" deyince akla sadece profesyonel ligler gelmemeli, amatör de gelmeli. Geçmişte amatör olarak futbol oynamış bir arkadaşınız olarak bunun önemini bildiğimi ifade etmek istiyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hep gol yiyormuş kalede.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben kaleci değildim, yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hatibin insicamını bozmayalım değerli arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir de Malatya'da spor salonu olmayan bir spor lisemiz var, siz de biliyorsunuz. Malatyaspor Lisesi 348 öğrenci, 32 öğretmen ve 24 derslikle eğitim vermeye devam ediyor ama maalesef, spor salonu depremde ağır hasar gördüğü için yıkılmadığı gibi hâlâ yapılabilmemiş de değil. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ama bu, spor olduğu için sizi de ilgilendiriyor.

Tabii, sadece futbol değil, örneğin Malatya'da bir voleybol takımı vardı, Malatya Nicer Hotel Voleybol Takımı ligden çekilme kararı aldı. Malatya ekibi ligden çekilirken mahalli lige düştü. Maalesef destek olunmadığı için bunlar da yürüyemiyorlar.

Ayrıca, Malatya'da geçtiğimiz yıllarda bir kadın futbol takımımız vardı, onlara hiç kimse sahip çıkmıyor. Kadın futbol takımlarına, özellikle amatörlere sahip çıkmanızı sizden rica ediyorum.

Bir başka konu, biraz önce övdünüz falan ama resmi bulabilirsem size göstereyim. Değerli arkadaşlar, bakın, bu resim Malatya yurdunda çekilen bugünkü resim. Burada öğrenci kahvaltısı olarak görüyorsunuz...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Nereden anlayacağız yurtta olduğunu?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yurtta çekmiş, yurtta herkes açıklama yaptı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Nereden anlayacağız?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yok, bu yurtta çekilmiş, öğrencilere sor istiyorsan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakanlık eğer farklı bir şeyse bunu tetkik edebilir.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Evet, bu, sağ olsunlar, bakın, pişmemiş patates, yumurta ve bayat ekmek. Bu, Malatya kız yurdunda çekilen bir resim, Malatya kız yurdunda çekilen bir fotoğraf bu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Senin tasarımına benziyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunu da dikkatinize sunuyorum. Şimdi, bu ne kadar biliyor musun Orhan Yegin? Sen bilmezsin ama bu, çocuklara 50 liraya satılıyor bu kahvaltı. Bakın, 50 liraya satılıyor, akşam yemeği 105 liraya satılıyor; toplam 155 TL para alınıyor. Bakın, bazen Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri örnek alın, buna Bakanlar da dâhil.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Öğrenciden para alınmıyor, öğrenciden hiçbir şekilde para alınmıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 155 lira.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Orhan, sen bilmezsin!" diyor, kendi bilmiyor, haberi yok!

(Gülüşmeler)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir dakika, bir müsaade et.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - O paylaşım üç dört gün önce yapılmıştı, doğru değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 155 liralık uygulamada ne veriliyor bakın. Arkadaşlar, bir şey söyleyeceğim, bir şeye getiriyorum, acele etmeyin. Bakın, eğer bu fiyatlara mal ediyorsanız çok pahalıya mal ediyorsunuz. Bence, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerle konuşun, size kent lokantalarından yemek servisi yapsın hem daha ucuza mal olur. Bakın, İstanbul'da 40 liraya veriyorlar. Ankara'da, Türkiye'nin birçok yerinde kent lokantaları açıldı ve millete ucuz yemek vermeye devam ediliyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Öğrencilerden hiçbir şekilde ücret alınmıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anladım. İşte ben de...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sabah kahvaltısı da...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu sizin listeniz değil mi, 155 TL?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Nasıl 5 bin TL'ye mal ediyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - 155 TL sizin listeniz değil mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aylık 5 bin liraya bunu nasıl mal ediyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) - 155 TL.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, hiçbir şekilde öğrenciden para alınmıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anladım da Kredi Yurtlar Kurumunda...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yani bu yemeğin parasını birisi ödüyor, KYK ödüyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anladım diyorum, ben de anladım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yani öğrenciden alınan bir para yok, onu anlatmaya çalışıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anladım. Ben de tam onu söylüyorum işte. 155 TL size maliyeti. Ben de diyorum ki Cumhuriyet Halk Partili belediyeler size destek olur, merak etmeyin, ayrımcılık yapmayız bu konuda; öğrenciler hepimizin.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Osman Bak da olsa CHP varsa herkes için var, onu söylemeye çalışıyorum, tamam mı? Şimdi, değerli arkadaşlar...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, salonda bir uğultu var. Değerli arkadaşlar, bu salondaki...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir saniye lütfen.

Değerli arkadaşlar, şimdi salondaki uğultuyu, sükûneti tesis edelim, meramımızı anlatalım. Eğer fotoğraf başka bir yere aitse Bakanlık yetkililerini burada hemen bulun ve Veli Bey'i zor duruma düşürün?"Fotoğraf doğru bir fotoğraf değil, sahte bir fotoğraf getirdi." diye.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Niye yanlış versin Sayın Başkan?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sanki ben mi çektim bunu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye değerli arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sosyal medyada çocukların paylaştığı şey bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sosyal medyadan mı aldın?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nereden alacağım? Kendim mi çekeceğim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar... Değerli milletvekilleri... Yani biz burada milletvekiliyiz, bunun doğru olup olmadığına Bakanlık yetkilileri baksın, doğruysa gereğini yapsınlar, değilse de burada söylesinler.

Dolayısıyla ilave sürenizi ekleyeceğim Sayın Ağbaba.

Lütfen sükûneti tesis edelim, uğultuyu keselim değerli milletvekilleri.

Değerli bürokrat arkadaşlar, sorular size geliyor ha; konuşmaların sonunda Sayın Bakan bunlara cevap verecek, ona göre herkes kendi alanında önceden hazırlığını yapsın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, değerli arkadaşlar, biraz önce Sayın Usta da söyledi, Sayın Yegin de "Bu rakamları nereden alıyorsunuz?" dedi. Aslında rakamlara gerek yok, sokağa çıktığımız zaman uyuşturucunun ne kadar yaygın olduğunu görüyorsunuz. Bu, sadece bizim meselemiz değil, hepimizin, toplumsal bir mesele, hepimizin el ele vererek çözmesi gereken bir mesele. Hakikaten ben kendi

seçim bölgemde de sokağa çıktığım zaman... Çıplak gözle görebiliyorsunuz, başka kentlere gittiğimiz zaman da uyuşturucu kullanımının nasıl arttığını görebiliyorsunuz. Bu, çok büyük bir mesele; bunun çözülmesi lazım. "Sorun nasıl çözülür?" bu tartışılabilir ama maalesef Türkiye'de hiç olmadığı kadar uyuşturucu kullanım yaşı düştü. Geçtiğimiz günlerde İçişleri Bakanı Malatya'ya geldiğinde ona da ifade ettik diğer milletvekili arkadaşlarımızla birlikte. Bu bir siyasi konu değil, bu toplumsal bir konu; bunun mutlaka çözülmesi lazım.

Bakın, ben size birkaç rakam vereceğim. Şimdi, "Dindar gençlik yetiştireceğiz." derken maalesef bağımlı bir gençlik yetiştirildi Türkiye'de. Türkiye dünyanın âdeta lojistik merkezi hâline gelmiş durumda. 2022 yılında 321 bini aşkın kişinin ayakta ve yatarak tedavi edildiği söyleniyor; Türkiye'de, bakın, meselelerden biri de bu. Bu hastanelerin açılması lazım maalesef, ya, bu bir ihtiyaç Türkiye için; bunları ifade etmek istiyorum. Bağımlılığı tedavi edici hastanelerin açılması lazım; bunu da Sağlık Bakanlığı bütçesinde söyleriz. İçişleri Bakanlığının 2024 yılı uyuşturucu raporuna baktığımız zaman 2023 yılında yatarak tedavi gören hastaların maddeye ilk başlama yaşının ortalama 22'ye düştüğü, uyuşturucu kullanım istatistiklerine göre 25-34 yaş grubu arasında yoğunlaştığı ve bu yaş grubundaki hastaların toplam hastalara oranının yüzde 51 olduğu...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kaça düşmüş?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yüzde 51.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hayır, hayır, kaç yaşına düşmüş?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın, uyuşturucu kullanım istatistiklerine göre 25-34 yaş grubu arasında yoğunlaştığı, ortalama kullanım yaşının 22,2 olduğu... Bakın, bu demek değildir ki...

ORHAN YEGİN (Ankara) - 9-10 diyenlere...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Orhan Bey, bir müsaade et, geleceğim; ya, bir müsaade et, geleceğim. Sen matematik okumadın mı? Bunu 60 yaşındaki de kullanıyor, 70 yaşındaki de kullanıyor. Arkadaşlar, bakın...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ve uyuşturucu maddeye başlama yaşı bakımından 15 yaş döneminin -bakın, bu İçişleri Bakanlığının rakamları- en riskli grup olduğu vurgulanıyor, polis tarafından adli işlem yapılan anket katılımcıları arasında bu yaş grubunda uyuşturucuya başlayanların oranı yüzde 73,7 yani 25 yaşında, 30 yaşında da içeriyor ama 15 yaşında başlamış, anlatabildim mi? Bu büyük bir tehlike değerli arkadaşlar. 15-24 yaş arasında uyuşturucuya başlayan gençlerin sadece uyuşturucu kullanımı değil, bir suça bulaşma riski de yüksek. 2023 yılında tedavi gören, hastalığını tamamlamışların eğitim durumu incelendiğinde yüzde 7,7'sinin yükseköğrenim, yüzde 53,5'inin ortaöğrenim, yüzde 37,5'inin ilköğretim mezunu olduğu anlaşılmıştır. Ben hepinizin bildiği bir geçmişte Cezaevi Komisyonu üyeliği yaptım, İnsan Hakları Cezaevi Komisyonu üyeliği yaptım. En çok gördüğümüz şey maalesef uyuşturucudan cezaevinde çok sayıda gencimiz var. Bu gençler sonuçta hepimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, iki dakika ekliyorum size.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Beş dakika verin, çok kestiler Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, çok kestiler, çok laf attılar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, çok laf atarsanız, çok laf yersiniz yani yapacak bir şey yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, hakikaten dünya uyuşturucu merkezi hem merkezi hem de ipek yolu olmuş durumdayız. 2019 yılından giderek daha fazla metamfetamin... Başkanım, bu çok önemli bir konu, bu sayı 2022 yılında 2'ye katlanarak 77 tonla bütün zamanların rekorunu kırıyor. 2022 yılında 24 milyon tablet Captagon ele geçirilmiş, 2021 yılında 14 milyon tablet olan bu sayı 24 milyon tablet çıkmış durumda. 2022 yılında Türkiye'de 2,3 ton kokain ele geçirilmiş, bu miktar 2021 yılına göre 18 kat daha fazla; bu sadece yakalananlar. Türkiye, giderek artan şekilde doğrudan Latin Amerika'dan gelen ya da dolaylı olarak Batı Afrika'dan gelen kokainlerin maalesef Balkanlara ulaşma yolu olarak gözüktüyor, Avrupa'nın hedef piyasalarına ulaşmasında transit ülke olarak kullanılıyor. 2022 yılında 2,3 ton kokain ele geçirilmiş, bu biraz önce söyledim gibi 2021'den 18 kat daha fazla. Yine Peru'da Türkiye hedefli 2,3 ton kokain ele geçirildiği söyleniyor. Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi 2023 Avrupa Uyuşturucu Raporu'na göre, 41 farklı uyuşturucu madde incelenmiş, en yaygın 6 uyuşturucu maddenin en fazla ele geçirildiği ülke de Türkiye; esrar, kokain ve metamfetamin. Avrupa uyuşturucu pazarında diğer rağbet gören unsur ise sentetik uyarıcılar olan amfetamin. 2020'de Avrupa ülkeleri ve Türkiye'de toplam 10,9 ton amfetamin, 6,8 ton da metamfetamin ele geçirilmiş. Maalesef bunlar çok daha ulaşımı kolay ve çok tehlikeli bir grupta yer alıyor, burada çok ciddi şekilde tedbirler alınması lazım. Kokainde de eroinde de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Uyuşturucu meselesi, böyle çok ciddi bir mesele olarak karşımızda.

Bir başka şeye gelelim, bir de Türkiye'yi hakikaten kumarbaz cenneti yaptınız, milleti kumarbaz yaptınız. Spor Toto'yu biliyorsunuz, eskiden bu, akşam oynanan tombalayla günah görüyordunuz, şimdi o Spor Toto'nun altına baktığımız zaman onlarca şans oyunu değil kumar var. Bir de ne var? Bahis var, yasa dışı bahis var, bu da gençlerimizi yok ediyor. Biliyorsunuz, Spor Toto'yu bir yandaş firmaya, tüpçüye satmıştınız. O tüpçü büyüterek her türlü oyunu... Siz oynuyorsunuz ben bilmiyorum da okuyamıyorum bile. Bilyoner, Misli, Nesine, Oley, Tuttur; gerçi sizin ihtiyacınız yok, oynamazsınız, fakir fukara oynuyor; size ne gerek var? Birebir resmî oyun siteleri var, onlarca site var; Şans Kartı var, Çarkıfelek var yani hakikaten bu da çok tehlikeli bir durum değerli arkadaşlar.

Şimdi, son olarak bir şey söylemek istiyorum: Biraz önce Sayın Erdem söyledi, yüzmeyle ilgili övündü.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hangi Erdem?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sizin Erdem, bizim Erdem değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kurban ol Sayın Erdem'e.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, övündü yüzmeyle ilgili ancak bakın, yüzmeden her yıl boğulan insan sayısı bütün dünyadakinden daha fazla. Okullarda -kanun mu koyarsınız, mutlaka bir kanun çıkarmak lazım- ilkokulda yüzmeyi mecbur hâle getirmek lazım.

ORHAN ERDEM (Konya) - Aynı şeyi dedik.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Evet, evet, teşekkür ettik ya, sana da teşekkür edeyim yani arada doğruları söylüyorsunuz, arada şaşırıp doğruları söylüyorsunuz.

Bu yüzme konusu hakikaten ciddi mesele, bunu dikkatinize sunmak istiyorum. Türkiye'de çok farklı ölümler var, mantar zehirlenmesi var, soba gazından zehirlenme var ama bu yüzmeyi her yıl görüyoruz; her yıl çocuklar yüzerek ölüyor.

Son olarak Başkanım, Türkiye'de 6 milyon "ev genci" var, "ev hanımı" diye bir deyim vardı, "ev genci" deyimini de siz yarattınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bayağı uzadı, toparlayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam, bitiriyorum.

6 milyon ev genci var, bunlar ne çalışabiliyor ne de eğitimden faydalanabiliyor.

CEVDET AKAY (Karabük) - Kaç milyon var?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Evde 6 milyon 300 bin civarında "ev genci" var, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Bakın -kim yaparsa yapsın- fakir fukara arasında ayrımcılık yapmak hakikaten daha kötü bir şey. Bazen bizim partililer diyor ki: "Biz CHP'liyiz." diye işe giremiyoruz." Canınızı sıkmayın diyorum, AK PARTİ'liler de eğer dayısı yoksa, sahibi yoksa onlar da işe giremiyor. Fakir fukara çocuğuyse AK PARTİ'li de işe giremiyor, fakir fukaraysa MHP'linin çocuğu da işe giremiyor, CHP'linin de çocuğu işe giremiyor. Kimin çocuğu işe giriyor? Torpillilerin, dayısı olanların çocuğu işe girebiliyor; lütfen, bu "mülakat" denilen ucubeyi kaldırın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Ayyüce Türkeş Taş...

Buyurun lütfen.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Gençlik ve Spor Bakanım, değerli bürokratlar, kıymetli milletvekilleri ve katılımcılar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2025 yılı Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Öncelikle Türkiye Cumhuriyeti'nin genç nüfusunun her alanda olduğu gibi spor ve gençlik politikalarında da öncelikli olarak ele alınması gerektiğinin altını çizmek isterim. Gençler, bir ülkenin geleceğini şekillendiren en değerli kaynaktır. Bu nedenle, onlara yönelik politikalar yalnızca bugün için değil, yarının Türkiyesi için de büyük bir anlam taşımaktadır. Türkiye, genç nüfusuyla dünyanın en genç ülkelerinden biridir. Bu genç nüfus sadece sayısal olarak değil, aynı zamanda dinamizmi, enerjisi ve yenilikçi bakış açılarıyla da toplumun en değerli kesimlerinden biridir ancak bu büyük potansiyel yeterince doğru şekilde kullanılmazsa sorunlara yol açabilir.

Bugün, ülkemizin karşı karşıya olduğu en büyük zorluklardan biri, gençlerimizin işsizlik, eğitim ve sosyal sorunlarla mücadele etmesi ve maalesef, bunların sonucunda da uyuşturucu ve benzeri kötü alışkanlıklara eğilimin artmasıdır. Dolayısıyla Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 bütçesinde bu sorunlara çözüm getirecek projelere daha fazla yer vermesi gerekmektedir. İYİ Parti olarak biz, gençlerimizin sadece sporla değil, aynı zamanda eğitim ve istihdamla da güçlü bir şekilde desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Gençlerimizin karşılaştığı en büyük sorunlardan biri, işsizlik ve nitelikli iş gücü eksikliğidir. Bu noktada Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı kurumların sadece spor altyapılarını güçlendirmekle kalmaması, aynı zamanda gençlerin iş gücü piyasasına dâhil olacağı eğitim programlarını da açmaları gerektiğini, istihdam olanaklarını artırma yönünde daha fazla kaynak ayırmaları gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle üniversite öğrencileri, yeni mezunlar ve genç girişimciler için iş hayatına atılmalarını kolaylaştıracak politikaların da artması gerekmektedir.

Spor, gençlerimizin fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişmelerini önemli ölçüde etkileyen bir araçtır. 2025 yılı bütçesinde sadece profesyonel sporcuların değil, aynı zamanda her yaşta gencin spor yapabileceği alanların artması ve halkın daha fazla spora yönlendirilmesi gerektiğine inanmaktayız. Bu noktada, spor altyapılarının yalnızca büyük şehirlerde değil, kırsal ve ulaşımı zor bölgelerde de artması büyük önem taşımaktadır.

Hepimizin feryat ettiği madde bağımlılığından gençlerimizi kurtarmak veya buna başlamasını engellemek için en güzel faaliyetlerden biri olan spor; depresyon, anksiyete gibi psikolojik sorunlarla mücadele üzerinde de ciddi olarak etkilidir. Bakanlık, gençlerin sporla hem fiziksel hem de ruhsal olarak sağlıklı bir hayat sürmelerine olanak tanıyacak projelere daha fazla bütçe ayırmalıdır.

Spor, sadece bazı kesimlerin değil, tüm gençlerin hakkıdır ancak maalesef ülkemizde spora erişim konusunda ciddi eşitsizlikler bulunmaktadır. Büyükşehirlerdeki gençlerin spor imkânlarına daha kolay ulaşabiliyor olması, kırsal bölgelerdeki gençler için bu imkânların daha sınırlı olması gayet açıktır. Bunun yanı sıra, kadın gençlerimizin sporla tanışma oranı da oldukça düşüktür. Bizler, sporu toplumun her

kesimine yaymak için Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 bütçesinde eşitlikçi bir yaklaşım sergilemesi gerektiğini de savunuyoruz. Kadınların, engellilerin ve dezavantajlı grupların spor yapabilmesi için özel projeler geliştirmek, bunu daha da fazlaştırmak gerekmektedir. Bu grupların spor yapabilmesi için gerekli olan altyapı yatırımları, donanım ve destekler ciddi olarak arttırılmalıdır.

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçesi halkın vergileriyle oluşturulmuştur. Dolayısıyla bu bütçenin verimli ve şeffaf bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bakanlık, gerçekleştireceği projelerde denetim mekanizmalarını güçlendirmeli ve bütçenin her bir kaleminin nereye harcandığını net bir şekilde kamuoyuna açıklamalıdır. Mesela, burada Sayın Bakana sormak isterim: 2024 yılında “kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transfer” adı altında hangi dernek ve vakıflara kamu kaynağı aktarılmıştır? Yine sormak isterim: Sermaye transferi kaleminin son iki yıldır fahiş artışının sebebi nedir ve 2024 yılında bu kalem altında ayrılan rakam hangi kurum ve kuruluşlara kullanılmıştır?

Bakanlık tarafından geliştirilen projelerin etkinliği sadece niceliksel olarak değil, niteliksel olarak da değerlendirilmelidir. Ayrıca, spor tesisleri ve gençlik merkezleri gibi projelere yapılan yatırımların sadece inşa etmekle sınırlı kalmaması gerekmektedir. Bu tesisler ve merkezler gençlerimize gerçek anlamda fayda sağlayacak şekilde işletilmeli, sürdürülebilirlikleri sağlanmalı ve toplum tarafından da aktif şekilde kullanılabilir hâle getirilmelidir. Burada anlatılan ve yapıldığı söylenen hizmetler için ben de Sayın Bakana teşekkür ediyorum ancak genel olarak şunu belirtmek istiyorum: Bu anlatılanların, yirmi iki yıl bu ülkeyi yöneten bir iktidarın, daha doğrusu hâlihazırda olan herhangi bir iktidarın zaten yapması gereken rutin işler olduğunu belirtmek istiyorum. Biz ülke olarak maalesef, dünyada gençlerimize sunduğumuz imkânlar açısından kendimizi başarılı olarak gösterirsek gerçekten kendimizi ciddi oranda kandırılmış oluruz. Bunun ispatı da ülkemizden kaçmak isteyen -yani bu tabiri kullanmak istemem ama- maalesef ciddi miktarda genç bir nüfusa sahip olmamız. Bunu da engellemek için bir şey yapmak istenildiğini ya da bir planı ben bu bütçe görüşmelerinde ne yazık ki fark edemedim.

Yurt konusuna ben de değinmek istiyorum. O konuda da çizilen pembe tabloyu maalesef ben yine göremiyorum. Bugün Türkiye'deki yurtların büyük bir kısmı öğrencilerin temel yaşam haklarını sağlamakta yetersiz kalmakta. Oysaki gençlerimizin bu ülkenin geleceğini şekillendirecek bireyler olarak gelişebilmesi için en temel ihtiyaçları olan barınma, hijyen, güvenlik ve mahremiyetin sağlanması gerekmektedir. Ben de seçim bölgem olan Adana'dan bir örnek vermek istiyorum: Adana'daki Fevzi Çakmak Kız Öğrenci Yurdu'na bakarak bile ülkemizdeki yurtların durumunu ve yetersizliğini görmek olanaklıdır. Bu yurttaki öğrencilerimiz 4 kişilik odalarda nefes bile almakta zorlanmakta, 2 kişi aynı anda kıyafet değiştirememekte, ranzalara çamaşır asmak zorunda kalmakta, ortak banyoların, tuvaletlerin hijyeninden tutun da mahremiyet eksikliğine kadar ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Öyle ki 96 öğrenciye yalnızca 3 banyonun düşmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Bu gençler eğitim almak, geleceğimizi inşa etmek için yurda yerleşiyorlar ancak karşılaştıkları insanlık dışı koşullar onları hayal kırıklığına uğrattıyor. Sabah dış fırçalamak için sıra beklemek, kıyafetleri çalınma korkusuyla dışarı asmamak zorunda kalmak bu öğrencilerimize reva görülen koşullar olmamalıdır. Ülkemizin gençleri bu şartlar altında nasıl huzurla eğitimlerine odaklanabilir?

Gençlerimiz ülkelerimizin yarınlarının liderleridir, bu nedenle Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçesinde gençlerimizin karşılaştığı sorunlara çözümler üretmekte, onların eğitimini, sağlığını, istihdamını ve sosyal gelişimini desteklemekte öncelikli davranmalıdır. Biz İYİ Parti olarak gençlerimize dair her türlü projeye destek vermeye ancak bu projelerin gerçekten onların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hayata geçmesi için gereken denetimleri sağlamaya kararlıyız. Hep birlikte daha güçlü bir Türkiye için, daha mutlu bir gençlik için Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 bütçesinin gençlerimizin potansiyelini en iyi şekilde kullanabilecekleri, hak ettikleri fırsatları bulabilecekleri bir şekilde hazırlanması gerektiğini burada bir daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Komisyon üyesi milletvekillerimizi okuyacağım, ondan sonra da Komisyonun üyesi olmayan milletvekillerimize geçeceğim.

Komisyon üyesi milletvekillerimizden konuşma yapmayan ve talep eden Sayın Tahsin Ocaklı, sonrasında Sayın Mustafa Erdem, sonrasında Sayın Aşkın Türeli, sonrasında Sayın Resul Kurt ve Sayın Orhan Yegin.

Bu milletvekillerimizin talepleri karşılandıktan sonra Komisyon üyesi olmayan sayın milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağız, onların süresi beşer dakika. Onları da isterseniz okuyayım ki herkes sırasını bilsin çünkü bir daha geri dönmüyoruz bizim Komisyonunda. İlk olarak Sayın İsmet Güneşhan, Sayın Nurten Yontar, Sayın Yavuz Aydın, Sayın Burak Akburak, Sayın Mevlüt Karakaya, Sayın Tamer Osmanağaoğlu, Sayın İsa Mesih Şahin, Sayın Mehmet Karaman, Sayın Mehmet Baykan, Sayın Bünyamin Bozgeyik, Sayın Mustafa Adıgüzel, Sayın Ömer Fethi Gürer, Sayın Aşkın Genç, Sayın Kadim Durmaz, Sayın Zuhul Karakoç Dora, Sayın Ahmet Erbaş, Sayın Mehmet Taytak, Sayın Ersin Beyaz, Sayın Turan Yaldır, Sayın Ali Gökçek, Sayın İlhami Özcan Aygun, Sayın Ramazan Kaşlı, Sayın Aysu Bankoğlu, Sayın Hikmet Yalım Halıcı, Sayın Murat Çan, Sayın İnan Akgün Alp, Sayın Ali Karaoba ve Sayın Talih Özcan; bu sıralamayla da gideceğiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu, Komisyona geliş sırası değil herhalde, sonradan verilmiş. Ben saat 10.00'da geldiğimde canlı yoktu burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz ki sadece CHP'den başlayıp Komisyon üyesi...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yok, CHP'de de sıralamada ben geldiğimde canlı yoktu ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, gruptan bana liste geliyor değerli milletvekilleri, ona göre diğer partilerden isimleri “match” ederek koyuyoruz, yoksa sadece bir gruptan olsa problem oluyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Başkan, alıştık artık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Gürer.

Şimdi de Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanımı, Sayın Bakanımı, değerli bürokratlarımızı ve Komisyonumuzun milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Osman Aşkın Bak, Bakan, benim Rize ilimden Bakan, Rize'nin Pazar ilçesindedir.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Bakan Bey de Rizeli, şu an Rize milletvekilimiz konuşuyor, lütfen, 2 Rizeli var.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bir işim var ama çok işim var hakikaten onunla yani az değil böyle, az buz değil, epeyce bir işim var. Sayın Bakana aslında gerçekten bir yıldır öfkem vardı, kızgınlığım vardı. Bunun gerekçesini geçen yıldan da izah etmişim, bir daha hatırlatayım öfkemde ne kadar haklı olduğumu tekrar teyit etmiş olmak için. Anıttepe Spor Kompleksi'nde 29 Ekimde Mustafa Kemal Atatürk'ün konuşulacağı bir televizyon programı için kendisinden iki saatliğine izin alamamışım ve hatta görüşmemişim. Benimle görüşmediği için, bu izni de görüşen kişilere vermediği için kendisine çok kızmışım. Ona kızgınlığım hâlâ devam ediyor tabii. Ama açıkçası, birkaç gün önce de annemin taziyesi nedeniyle bir telefon geldi, telefonun baş tarafında "Osman Aşkın Bak" yazıyordu. "Osman Aşkın Bak"ı görünce açmayasım geldi ama arkasından da "Spor Bakanı" diye eklenince "Sayın Bakandır, açayım." dedim ve o da taziyesini diledi. Teşekkür ederim onun için.

Şimdi...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Çay konusunda da duyarsız.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Evet, onu, kimin ne kadar duyarlı olduğunu vatandaşımız teslim edecek.

Sayın Orhan Erdem, siz söylediğiniz için aklıma geldi, hakikaten de yüzme konusu çok önemli, gençler öğrenmeli; bu, doğru ama benim ilçemde Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı bir okul veya imam-hatip lisesinde -tam da hatırlayamıyorum, ünvanı doğru söylememiş olabilirim ama- orada, Fırtına Deresi'nde bir boğulma olayı oldu ve 4 öğrencimizin 2'si yaşamını yitirdi. Mesela biz bununla ilgili takip etmeyi, burada yaşanan bu tedbirsizlik nedeniyle ilgililerin ceza alıp almayacakları hususunu incelemek istediğimizde karşımıza erişim yasağı geldi ve dolayısıyla biz bununla ilgili bilgi alamamaya başladık.

Bugün, günümüzde yaşanan ve toplantı başlamadan önce bu kayyum haberlerine gösterdiğim tepki ve "Burayı terk edeceğim, protesto ediyorum." demeyi biraz açmak istiyorum. Bakınız hem Esenyurt'ta hem Mardin'de hem Halfeti'de hem Batman'da belediye başkanlarını görevden almak Türkiye'yi dünya ülkeleri arasında rezil edecek bir konuma getirmektedir, demokrasinin olmadığı bir konuma getirmektedir. Çünkü bu görevden alınan Belediye Başkanlarının iddianamelerini bir şekilde gördüm. Gördüm ve isnat edilen suçlardan hukuk yoluyla bir ceza uygulanması mümkün değil. Bu insanların her birisi çok yüksek oylarla bölgelerindeki seçmenlerin yaklaşık olarak yarısının desteğini alarak... Üstelik de üzerinden neredeyse bir buçuk yıla yakın veya bir yıla yakın zaman geçtikten sonra "On yıldır takipleri vardı, şimdi suçlarını belli ettik." diyerek bu sorumluluğu atamazsınız, bunda hepinizin sorumluluğu var. İktidar milletvekilleri de Komisyon Başkanımız da dâhil burada bir hukuksuzluk olduğunu kabul edin, sonra biz de -bunu kaldırırılar, kaldırmazlar- kabul edelim ve tartışalım, o ayrı bir şeydir.

Şimdi, MHP milletvekillerine sormak istiyorum. Sayın Devlet Bahçeli gelse "Gitsin, DEM Grubunda konuşsun." yerine "Gelsin, MHP Grubunda bunu açıklasın." deseydi, ne yapardınız? Bu soruya sonra cevap verirsiniz ya da bizlerden birisi bu çağrıyla yapsaydı Türkiye'deki siyasi reaksiyon ne olurdu bunu da bir düşünmenizi isterim.

Gelelim Gençlik ve Spor Bakanlığı meselesiyle ilgili görüşlerime. Ülkemizde yaklaşık olarak 18 ile 25 yaşları arasında toplamda 5 milyonun üzerinde kişinin madde bağımlısı olduğunu ulusal basından öğrendik ve 26 yaş ve üzerindeki bağımlı sayısı da yine 15 milyona kadar ulaşabiliyor yani gençlerden neredeyse her 4 kişiden 1'i madde bağımlısı olarak gazetelerde boy boy haberlere düşüyor.

Bakanlığımızın 2024-2028 Stratejik Planı'nda "Madde Bağımlılığı" başlığı altında gençlerin madde bağımlılığı ve sağlığa zararlı alışkanlıklardan korunmasına yönelik çalışmaların yapılması ihtiyacı olduğu belirtilmekte. Bütçe teklifine baktığımızda ise bu mücadele için talep ettiğiniz miktarın 48 milyon TL olduğunu görüyoruz. Yani 20 milyondan fazla insanın bağımlılığını engellemek için ayrılan kaynak 48 milyon lira. 20 milyon insan var, aşağı yukarı kişi başına 2 bin lira gibi bir bütçe ayırmışsınız; bu yetmez. Tabii, Hükümetiniz uyuşturucuyla, bağımlılıkla yeterince mücadele etmiyor veya buna kaynak ayırmıyor ama ayırmıyor gibi yapıyor.

Şimdi, yurtlar meselesi, gerçekten... 2022-2023 yılları arasında eğitim-öğretim yılında toplam -notlarımda- 6 milyon 950 bin öğrencinin 6 milyon 204 bini devlet üniversitelerinde, 735 bini de vakıf üniversitelerinde, 10 bini de vakıf meslek yüksekokullarında öğrenim görüyor. Bunların yaklaşık olarak 2 milyon 835 bini açık öğretim öğrencisi, yaklaşık 4 milyon aktif öğrenci örgün eğitim kurumlarında okumaya devam ediyor, bunların 1-1,5 milyonu da ailelerinin yanında veya kiralık evlerde kalırken işte, 2,5-3 milyon öğrencinin barınma ihtiyacı devam ediyor. Yani yurt sorununun çözüldüğünü söyleyebilmek için en az 2 milyon yatak kapasitesi oluşturmak gerektiğini hepimiz biliyoruz oysa toplam kapasitesi 876 bin olan KYK yurtlarının yanı sıra, belediyelere ait yurtların kapasitesi 25-30 bindir yani toplam 900 bin öğrenci KYK ve belediye yurtlarında barınabilmektedir. Bu durumda 1 milyondan fazla öğrencinin barınma ihtiyacı karşılanmamış demektir ve bu öğrenciler vakıf ve cemaatlerin yurtlarında kalmak zorunda kalmışlardır. Yani istikbalimiz olan gençlerin barınma sorununu yıllardır çözemezsiniz.

Olimpiyatlardaki fiyaskodan da biraz bahsedelim. 2024 Olimpiyatları'nda, olimpiyat oyunlarında hakikaten ülkemiz adına tam bir fiyasko yaşandı. 18 branşta 102 sporcuyla katıldık, toplam 8 madalyayla tamamladık ve sporcularımızın hiçbiri ne yazık ki altın madalya kazanamadı. "Sporun geliştirilmesi ve desteklenmesi" kaleminden bütçeye koyduğunuz rakam 35 milyar lira, yani 1 milyar dolar. 1 milyar dolarla devlet kurulur. Siz "Sporu geliştireceğiz." diyorsunuz ama olimpiyatlarda sıfır çekiyorsunuz, bu nasıl bir çelişki? İlaçlık olsun bir tane altın madalya yok. Siz bu ülkenin kaynaklarını biraz çarçur ediyorsunuz. Sporun geliştirilmesi için elbette bütçe ayırılmalı ama siz bu

bütçeyi yerli yerinde kullanmayı beceremiyorsunuz. Bugüne kadar hangi hataları yaptığınızı tespit edebildiniz mi? 35 milyar TL'yi 2025'te yerli yerinde kullanacak mısınız, onun garantisini verebiliyor musunuz? Verseniz de inanmayacağım zaten ben.

Ülkeyi dev bir kumarhaneye çevirdiniz; şans oyunlarını, legal-illegal bütün kumar çeşitlerini üzerine boca ettiğiniz insanlar kumarbaz oldu. "Alın terimle çalışır, hayatımı devam ettirebilirim." diyen insanların inancı kalmadı, umudunu kaybedenler yirmi dört saat internet başında, kumar başında umut arıyorlar. Türkiye'deki yasa dışı bahis ve on-line kumar pazarı yıllık yaklaşık 80 milyarı bulabiliyor. Bununla ilgili hiçbir önleminiz yok, yani sokakta vatandaşın sesini iletmeye yönelik taleplerine bant daralması getiriyorsunuz da buralara hiçbir şey getiremiyorsunuz. Anayasa'nın 58'inci maddesinde "Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." denilmektedir. Siz kendi kendinize "Ya, biz bunun gereğini..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sürem bitti mi Başkanım? Selamlama için açabilir miyiz?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Tamam, selamlama için mikrofonu açıyorum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Yani siz bunun gereğini gerçekten yaptığınıza inanıyor musunuz, bunu merak ediyorum.

Bir de tabii, 635 bin öğrenciye burs verilme imkânı varken 870 bin öğrenciye ise kredi vermek için olanak var, yani kredi, iade etsin parasını diye... Tabii, Kredi Yurtlar Kurumunda yine her 6 öğrenciden 1'i sadece burslarınızdan yararlanabiliyor; bu da ayırdır.

Son olarak da şunu söyleyeyim: Şu kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olarak tanımladığımız ve içinde tarikat ve cemaatlerin bulunduğu kurumlara 300 milyara yakın bir bütçe ödeneği ayıracağımız söyleniyor. Böyle bir planınız var mı, varsa bundan vazgeçin.

Benim söyleyeceklerim bu kadar.

Bütün hazırına saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ocaklı, teşekkür ediyorum.

Şimdi, sırada Mustafa Erdem...

Sayın vekilim, buyurun.

Süreniz on dakika.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, çok değerli bürokrat arkadaşlarımız, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

2025 Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce iktidar tarafından halkın iradesine âdeta savaş açılmış gibi bir haftadır devam eden kayyum uygulamalarını buradan şiddetle kınamak istiyorum.

Kayyum, demokrasiye, seçme seçilme hakkına ihanettir ve eğer belediye başkanının da bir suçu varsa yasalara uygun ve hukuk çerçevesinde yargılanmalıdır. Yani, soyut gerekçelerle ve ev basmalarla, haksız kayyum atamalarıyla millet iradesine en büyük zararı vermiş olursunuz ve bugün üzerinde konuşacağımız, gençlere bırakacağımız geleceğin de faturası maalesef ağır olacaktır. Bu yüzden, lütfen, bu yanlıştan derhâl dönün.

Değerli arkadaşlar, 2025 yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 14 trilyon 731 milyar lira olarak sunuldu. Bu bütçe içerisinde ülkede sayısız sorun yaşayan, ülkeden umudunu kesmiş gençleri temsil eden çok önemli bir Bakanlığa ayrılan 231 milyar 922 milyon liralık payın maalesef yetersiz olduğunu paylaşmak isterim. En azından, gelecek yıllarda bu payın artırılmasını ve gençlerin sorunlarının çözümünde daha yararlı bir şekilde kullanılmasını temenni ediyorum.

Bütçe dağılımına baktığımızda, en büyük pay 178 milyar 402 milyonla cari transferlere aktarılmış durumda, daha sonra, borç verme 27 milyar 847 milyon, sermaye giderleri 12 milyar 508 milyon ve sermaye transferleri 7 milyar 9 milyon diye gidiyor.

Değerli arkadaşlarım, konuşmamın devamında bu bütçenin nasıl kullanıldığıyla ilgili değerlendirmelerde bulunacağım ama şimdi şunu belirtmek istiyorum: Bakanlığın bütçesinden bugün gençlerin, hatta çocukların başındaki en büyük illet olan bağımlılıkla mücadele için ne kadar para ayrılmış, görüyor musunuz? 48 milyon 171 bin lira! Artık neredeyse ilkokul düzeyine inen, gençleri içine çeken, en büyük illet hâline gelen bağımlılık için ayrılan bu payın çok komik olduğunu söylemek istiyorum. Ayrılan bu yetersiz payın insanlarda devletin bağımlılıkla mücadele konusunda samimi olmadığı hissiyatını yarattığı konusunda da Bakanlık yetkililerini uyarmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yirmi iki yıldır yönettiğiniz bu ülkede gençlerin sorunları her yıl katlanarak büyüdü. Bugün gençlerin en büyük sorunlarının başında barınma sorunu geliyor. Ülkemizde bugün ön lisans, lisans ve yüksek lisans olmak üzere yaklaşık -7 milyon civarında dedim, Bakanımız düzeltti- 4 milyon öğrenci var. Bu öğrencilerin büyük çoğunluğu barınamıyor, karınlarını doyuramıyor, sağlıklı eğitim ortamında bulunamıyor. Yani neymiş? Sadece üniversite açmakla sorunlar çözülemiyor. Yetersiz devlet yurtları, yüksek fiyatlı özel yurtlar ve artan ev kiralari çıkmazında kalan öğrenciler büyük sorunlar yaşıyor.

Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlara kapasite yetersizliği nedeniyle birçok öğrenci yerleşemiyor. Millî Eğitim Bakanlığının Örgün Eğitim İstatistikleri 2023 Raporu'na göre 2022-23 döneminde 785 KYK yurdunda 876 bin öğrenci kapasitesi vardı. 2021-22 döneminde 759 bin olan kapasite, 2022-23 döneminde sadece 9 yeni yurt eklenmesiyle 117 bin öğrenci artışıyla 876 bin olmuş. Bu yıl 850 yurt binasında 902 bin öğrenci kapasitesi bulunuyor. Buna göre KYK yurtlarına 65 yeni yurdun eklendiği ve öğrenci kapasitesinin 86 bin artırıldığı öngörülüyor. Yani bu iktidar yeni yurt yapmak yerine yatak sayısını artırıyor, yurtları koğuş sistemine, ranza sistemine çeviriyor.

İlimiz Antalya'da da 2'si devlet, 3'ü vakıf toplam 5 adet üniversite, 75 fakülte, yüksekokul, 87.968 öğrenci bulunmakta ama buna karşın, Antalya'da yurt kapasitesi tüm ilçeler dâhil 25 bin civarında. En çok öğrenciye sahip Akdeniz Üniversitesinde öğrenci sayısı 62.187 ama kampüs içindeki yurt kapasitesi 14 bin. Değerli arkadaşlar, yani Antalya'da 63 bin öğrenci kendi imkânlarıyla barınmak zorundadır.

Yürüttüğünüz nas ekonomisi ve yüksek enflasyon tüm Türkiye'de olduğu gibi Antalya'da da özellikle konut kira fiyatlarını fahiş seviyelere çıkardı. Antalya ve diğer büyük şehirlerde 25 bin, 30 bin lira seviyesinin altında kiralık daire neredeyse yok ve özel yurtlar odada kalan kişi sayısına göre aylık 15 bin, 80 bin civarında; öğrencilerin yemek, yol paralarını, eğitim harcamalarını ve sosyal ihtiyaçlarını bu fiyatın içinde saymıyoruz bile. Şimdi siz söyleyin arkadaşlar, bu gençler ve asgari ücrete mahkûm ettiğiniz aileler ne yapsın, bunlar bu ülkeden umutlarını nasıl kesmesin? Maalesef bu tabloda bile siz eylül ayı başında KYK yurtlarına yüzde 50 oranında zam yaptınız yani yıl sonu enflasyonunuz kaçırılmış oldu.

Öğrencilerin derdi maalesef bunlarla da bitmiyor. Ülkenin birçok şehrinde KYK yurtlarında kalan gençlerimiz isyan ediyor, yurt yemekhanesinde çıkan yemeklerin sağlıksız olduğunu söylüyorlar. Bunları ben söyleyemiyorum, onların şikâyetleri; yemeklerin içinden çıkan böcekleri çekmiş, göndermişler, bozuk yumurtalardan yapılan küflenmiş omleti çekmiş, göndermişler yani "Biz sağlıklı beslenemiyoruz." diyorlar.

Yurtlara yerleştirebildiklerinizin sorunları bu kadarla kalmıyor, yurtlardaki güvenlik sorunları almış başını gitmiş durumda, gerekli önlemler alınmıyor. Zeren Ertaş'ı hatırlıyorsunuz, yaklaşık bir yıl önce asansörden düşmüş, vefat etmişti. Siz bunun sonucunda ne yaptınız? KYK yurtlarına asansör takip programı koymuşsunuz. Bu önlem mi değerli arkadaşlar? Asansör takip programından önce yurtlara kapasitenin üzerinde öğrenci yerleştirmekten vazgeçmeniz daha doğru olacak.

Diğer taraftan, özel yurtların asansör, gaz tesisatı gibi öğrencilerin güvenliği açısından kritik olan önlemleri Yükseköğretim Özel Barınma Hizmetleri Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle de 2026'ya ertelemiştiniz. Sizin gözünüzde gençlerin kıymeti işte bu kadar.

Tüm bu ekonomik sıkıntılar içinde öğrenciler burs ve kredi imkânlarından yararlanmaya çalışıyor. Bu yıl yaklaşık 870 bin öğrenci öğrenim kredisi alıyor. 2024 yılında kredi miktarları lisans öğrencisi için 2 bin -yenisi ocak ayında belli olacak- 2023'te ise 1.250 TL'ymiş. 2023'te simidin yıl içinde ortalama 6 lira olduğunu düşündüğümüzde 160 simit alabilen bir öğrenci 2024 yılında 12,5 liradan bunun 48 simit eksikliğini alabiliyor.

Sayın milletvekilleri, öğrencilerin, gençlerin barınma ve diğer sorunlarının çözümüne yönelik yeterli adımları atmayan Gençlik ve Spor Bakanlığı 2024'te vakıflara yüz milyonlarca lira kaynak aktarıyor. Bakanlığın 2020, 21, 22, 23 yılı ve 24 yılının sadece ilk yarısında kâr amacı gütmeyen kuruluşlar adı altında faaliyet gösteren vakıf ve derneklere aktardığı paralar şu şekilde: 2020 yılı 65 milyon 419 bin, 2021 yılı 78 milyon, 2022 yılı 287 milyon, 2023 yılı 522 milyon, 2024 yılı ilk yarıda 699 milyon lira. Peki, 2024 için buraya ayrılacak toplam rakam nedir? 1 milyar 325 milyon, 2025 için de 1 milyar 892 milyon 237 bin lira.

Burada bir konuya dikkat çekmek istiyorum: "Hazine yardımı" adı altında yapılan ödemeler bütçenin "cari harcamalar" kalemi altında yer alır. Bunun anlamı, Gençlik ve Spor Müdürlüklerine bütçeden gönderilen paralar karşılıksız olarak kişi ve kurumlara dağıtılan paralardır. Burada 2017 yılında Gençlik ve Spor Müdürlüğüne yapılan Hazine yardımı 1,2 milyar lirayken 2024 yılının daha ilk sekiz ayında 75,3 milyar liraya çıkmış. 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 6'ncı maddesiyle taşra teşkilatının bütçesinin özel bütçe olduğu, geçici 10'uncu maddesiyle de 5018 sayılı Kanun'un dış denetim hükümleri dışındaki hükümlerinin Gençlik ve Spor il müdürlükleri hakkında uygulanamayacağı belirtilmiş, Gençlik ve Spor il müdürlükleri bu düzenlemeyle birlikte kamu maliye sisteminde olmayan aykırı bir yapı olarak teşkil etmiş. Sayıştay tarafından hazırlanan Gençlik ve Spor Bakanlığı 2021 Yılı Denetim Raporu'nda Bakanlığın taşra teşkilatı olarak teşkil edilen gençlik ve spor il, ilçe müdürlüklerinin mali faaliyetleri Bakanlığın bütçe ve muhasebe sistemi dışında yönetilmekte ve faaliyet sonuçları Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır." tespiti açıkça yer almıştı. Bakanlık merkezindeki karşılıksız para dağıtımları, bütçe ve muhasebe sistemi baypas edilerek il ve ilçe müdürlükleri üzerinden yapılmaktadır. Yani, dağıtılan 100 milyonlarca lira Meclisin Sayıştay dikkatinden uzak tutulmakta, böylece istenilen kişi, kurum, dernek ve vakıflara para aktarımının mekanizması kurulmuş olmaktadır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Erdem, tamamladınız.

Teşekkür ederim.

Rahmi Aşkın Türeli Başkanım, süreniz on dakika.

Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığımı görüşüyoruz. Tabii, hem gençlik hem spor aslında iki ayrı alan gibi ama çok iç içe girmiş durumda ve aslında gençliğe ilişkin söylediğimiz şeylerin çoğu Sayın Bakan, spor konusunda da geçerli. Gençlik, insan hayatında özel bir dönem, zor bir dönem; insanın hem fiziksel olarak hem zihinsel ve ruhsal olarak dönüşüme uğradığı, hayata bakışının değiştiği, farklılaştığı bir dönem. Bugün baktığımız zaman gençliğe eğitimden iş bulmaya, istihdam alanından evlenme, yuva kurmaya, geçinmeye kadar çok ciddi sorunları var.

Öncelikle birkaç rakam vererek başlamak istiyorum konuşmama: Türkiye, OECD ülkeleri arasında en genç nüfusa sahip olan ülkelerden biri; 15-24 yaş grubunda bulunan genç sayısı yaklaşık 13 milyonla toplam nüfusun yüzde 15'i. Aslında gençliği sadece 15-24 yaş grubuna hapsedmek de anlamlı değil, çünkü aslında onun biraz öncesi ve sonrası da gençleri kapsayan bir dönem ama sanki biraz 15-24'te karşılaştırma yapmak yaygın hâle gelmiş.

TÜİK'e göre gençliğin -15-24'ten devam edeyim- iş gücüne katılım oranı -mevsimsel düzeltilmiş bazda vereceğim rakamları- yüzde 46,2, istihdam oranı ise yüzde 38,7 yani Türkiye geneliyle kıyasladığımız zaman iş gücüne katılım oranının 8 puan, istihdam oranının 10 puan altında. Türkiye'deki işsizlik oranı, genel işsizlik oranı yüzde 8,8, 15-24 yaş arası genç işsizlik oranı ise yüzde 16,3 yani 2 kat ve ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 26. Bu durum aslında Sayın Bakan, gençlerimizin nasıl ciddi bir sorun yumağı içinde olduğunu, büyük bir umutsuzluk ve gelecek kaygısı içinde olduğunu bize net olarak anlatıyor.

Yükseköğretimde örgün eğitime kayıtlı öğrenci sayısı 4 milyon 164 bin, yurt kapasitesi ise 994 bin -sizin sunuşunuzda vardı- Sayın Bakan, geçen sene de "955 bin kişi" dediniz. Şimdi, ona göre baktığımızda bir yılda sadece 39 bin kişilik kapasite artırımı olmuş; bu rakam son derece düşük. Yani KYK yurtlarının yetersizliğinin yanı sıra temizlik, yurtların kalabalıklığı, oda, yemek sorunları, tacizler, intiharlar yani o kadar çok sorun var bu yurtlar içinde yani Türkiye bu sorunu derhâl çözebilir. Bu kadar ciddi anlamda, yaklaşık yüzde 24'ler, 25'ler civarında ki her 4 kişinin, 4 gencin sadece 1'i bu yurtlarda kalıyorsa; bu, ciddi bir problem demektir yani bunun ciddi bir biçimde, hızlı biçimde artırılmasına ihtiyaç var.

Kredi miktarları son derece düşük, ayda 2 bin lira, lisans için söylüyorum, yüksek lisans ve doktora da 4 bin, 6 bin olarak gidiyor. Yani, Allah aşkına, bugün bir gencimiz 2 bin lirayla hangi ihtiyacını karşılayacak, ne yapacak, arkadaşlarıyla nasıl yemek yiyecek, nasıl sosyalleşecek? Yani, bu, gençlerimize verdiğimiz değeri bize çok açık ve net olarak gösteriyor; bu rakamların çok hızlı biçimde artması gerekiyor.

Gençlerimizin ailelerine yük olmadan okuyabilecekleri, insan gibi yaşayabilecekleri bir sistemi kurmak zorundayız. "Bütçe" demek bir kaynak dağıtım mekanizması demek. Devlet olarak vergileme yoluyla insanların gelirlerinin bir kısmını el koyuyorsunuz, ondan sonra onu belli harcamalara dağıtılıyorsunuz; burada bir tercih var çok açık ve net, teknik ama aynı zamanda politik bir tercih. Bu anlamda, buradaki, bu bütçedeki dağılımları değiştirme ihtiyacı var yani başka türlü bu sorunları çözemeyiz, bu sorunlar böyle devam eder. İşte, her sene siz olursunuz, başka bir bakan olur, gelir buraya benzer şeyleri biz yeniden, yeniden, yeniden söyleriz ama gençlerimiz orada, içinde buldukları bu sorun yumağı içinde yaşamaya devam ederler.

Çalışan gençlik açısından baktığımızda da çok ciddi sorunlar var; yani, bunlar daha çok mesleki eğitim, teknik eğitim altyapısına sahip oldukları için sanayide, organize sanayide, küçük sanayi sitelerinde çalışıyor, büyük bir kısmı da belki kayıt içindedir ama özellikle lise eğitiminden geçenler daha çok hizmet sektöründe ve kayıt dışılık... Hemen hemen hiç yok, tarım sektöründe genç yok, biz o zaman da söyledik; bakın, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim önemli bir önerimiz var, çok önemli bir öneridir bu, dedik ki: Tarımda çalışan gençlerin ve kadınların sosyal sigorta primlerini devlet ödesin. Bugün Türkiye'de tarım bitti, Türkiye'de hayalet köyler var. Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; gidiyorsunuz 150-200 haneli köye 15-20 hane kalmış, onlar da köyün yaşlıları "Biz burada doğduk, burada öleceğiz." diyorlar. E, o zaman ciddi bir şey yapmamız gerekiyor, bu alanda bir sıçrama yapmamız gerekiyor. Mesela, geçen seneki sunuşunuzda vardı bu Genç Çiftçi Projesi, burada da gene gördük, bize bundan bahsedin lütfen; nedir, ne oldu, bu alanda ne yaptık? Yani, bu sadece istihdam alanında mı -bir eğitimsel boyutu, akademik boyutu vardı benim hatırladığım- yani bunun istihdam boyutundaki karşılığı nedir?

Madde bağımlılığı çok yüksek, bütün arkadaşlarımız, konuşmacılar da söyledi. Uyuşturucu madde sorunu bugün hem okuyan gençlik içinde hem de çalışan gençlik içinde çok ciddi anlamda yaygın. Bakın, uyuşturucuyla bağlantılı suçlarda âdeta bir patlama yaşanıyor. Ceza ve Tevkifevlerinde -oradaki resmi rakamları söylüyorum- uyuşturucuyla bağlantılı suçlardan cezaevinde kalanların sayısı 120 bine ulaşmış. Çok ciddi bir problem var ortada; bu problemi derhâl kökünden kazımak zorundayız, yok etmek zorundayız yani hiç bekleme tahammülü yok Türkiye'nin bu konularda.

Gene, bakın, gençler açısından önemli: Genç önce eğitimde olacak, sonra iş bulacak, tabii, iş bulduktan sonra hayatını devam ettirebileceği bir gelir seviyesine ulaşması lazım. Bugün gençler evlenemiyor; nasıl evlenecek, nasıl ev tutacak, kirayı nasıl ödeyecek; mobilyayı, beyaz eşyayı nasıl alacak? Ya evlenmeyi erteliyorlar ya aileleriyle beraber yaşıyorlar belli bir süre ya da oradan, bir yerden desteklerle ayakta kalmaya çalışıyorlar. Tabii, bunlar kendi kendine oluşmadı, özellikle konut ve kira alanındaki bu yükseliş... Çok ciddi bir artış var, inşaat-maliyet endekslerinin çok ötesinde bir artış; bu, son üç yıl içinde uygulanan yanlış politikaların ortaya çıkardığı bir sonuçtur, çok açık ve net. İnşaat-maliyet endeksi yüzde 150 artarken konut fiyatlarındaki, kira fiyatlarındaki artış yüzde 500, birçok yerde yüzde 1.000 arttı. "Faiz sebep, enflasyon sonuç." tezinin Türkiye'yi getirdiği yerdir burası. Hiçbir şey tesadüf değil, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntılar; gelir dağılımı bozukluğu, yoksulluk, gençlerin sorunları, bunların hepsi bir biçimde uygulanan yanlış politikaların, vizyonsuzluğun, atılan yanlış adımların, önemli olan alanlara kaynak aktarılmamasının bir sonucudur. Yani, bugün bir genç düşünün, iş buldu diyelim, şanslı, asgari ücretin de üstünde kazansın, bir geliri olsun. Bu gencin yıllar boyunca çalışsa, yirmi yıl çalışsa dahi ev alabilecek bir imkânının olması mümkün değil ancak belki dört yıl, beş yıl çalışır, ailesinden yardım alır, elden düşme bir araba alır. Bu duruma düştü Türkiye, gençler bu durumun içinde. Bu açıdan çok ciddi bir problemdir bu.

Yine, bir tarafta, bakın, hadi, gencimiz şanslı, üniversiteyi bitirdi, eğitim gördüğü alanda çalışmak istiyor ama yok. Bakın, Türkiye'de, atanamayan öğretmenler, gıda mühendisleri, ziraat mühendisleri, veterinerler, arkeologlar, biyomedikal mühendisler, sağlık teknikerleri, radyoloji teknikerleri... O kadar ciddi sorunlar var. Bu gençlerin, beşerî sermayenin yetiştikleri alanda çalışmalarından daha güzel, daha iyi ne olabilir? Bugün, bütün büyüme teorilerinin içinde emek ve sermaye vardır, onun dışında emeğin eğitimi yani beşerî sermaye de o denklemleri, büyüme modellerini kapsar.

Beyin göçü devam ediyor. Eskiden yurt dışına gidip eğitim görenler geri gelmiyordu, şimdi, Türkiye'de eğitim görmüş, burada çalışan insanlar da gitmeye başladı; doktorlar gidiyor, yazılımcılar gidiyor, Amerika'ya gidiyorlar, yazılımcılar Hollanda'ya, Almanya'ya gidiyorlar. Yani, bakın, bu çok önemli bir şey. Yetiştirdiğimiz evlatlarımız bunlar ve biz bunlara Türkiye'de hem maddi imkânları hem de mesleklerini icra edebilecekleri imkânları sağlamak zorundayız. Türkiye Cumhuriyeti'nin, o fakir cumhuriyetin, sermayesini kaybetmiş, insan gücünü büyük ölçüde kaybetmiş cumhuriyetin kurulduğundaki en önemli hamlelerinden biri eğitimidir; alanında yetenekli çocukların tespit edilip yurt dışına gönderilip hepsinin oralarda iyi eğitim gördükten sonra gelmeleri ve Türkiye'nin gelişmesine verdikleri katkı çok önemlidir.

Bugün, anlaşılıyor ki artık yeni bir vizyona ihtiyaç var, yani eğitimden istihdama bütün bu alanlarda neler yapılmalı? Yeniden kurgulanmalı bu alanlar. Sayın Bakan, bizim bu konuyla ilgili, ödenek artırımıyla ilgili önergelerimiz olacak. Bunlar önemlidir, önergelerimize destek bekliyoruz hem buradaki Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan hem de Bakan olarak sizden de çünkü bu konu önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Türel, süreniz doldu, bir dakika ek süre veriyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Tabii, tamamlayacağım, teşekkür ederim.

Yani bu konu önemli, bu konuda önergelerimize destek istiyoruz. Uyuşturucuyla mücadelede kredi miktarlarının artırılmasına kadar gelin, artıralım; bunlar dokunulmaz rakamlar değil. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, eğer burada biz bütçe yapmıyorsak, yapamıyorsak, bütçede önümüze gelen rakamların bir tanesine bile, kuruşuna bile dokunamıyorsak o zaman ne yapıyoruz? Sadece konuşuyoruz; işte, o son derece yanlıştır.

Fazla vaktim kalmadı ama biraz spora da değineyim. Yani bu spor konusu da tabii ki çok önemli özellikle gençlikle iç içe düşündüğümüz zaman da birçok sorunla baş etmek açısından önemlidir fakat spor alanında ciddi problemler var. Spor kulüplerinin, özellikle futbol kulüplerinin içinde bulunduğu mali krizler ve borç yüküyle birlikte şeffaf olmayan yönetimlerin yarattığı hesap verilebilirlik sorunları ve güvensizlik, genç sporcular için yeterli altyapı ve gelişim programlarının bulunmaması, antrenman ve müsabakalarda sporcu sağlığına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Birkaç husus kaldı, tamamlayacağım Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - ...yeterince önem verilmemesinin yarattığı yaralanma ve sağlık sorunları, spor ruhunu zedeleyen, stadyumlarda ve spor etkinliklerinde yaşanan şiddet olayları ve yetersiz güvenlik önlemleri ve son zamanlarda sıkça görmeye ve kanıksamaya başladığımız kadın sporuna ve kadın sporculara verilen desteğin yetersizliği ve kadın sporculara karşı sergilenen ve çoğu zaman sosyal medya lincine varan ayırıcı yaklaşım ve tavırlar maalesef, Türkiye'deki sporun önündeki en önemli sorunlardır.

Sayın Bakan, geçen yıl burada 2024 yılını "hareketlik yılı" ilan etmişsiniz ama pek bir hareketlilik olduğu söylenemez, ben bir hareketlilik görmedim, geçmiş yıllardan gelen sorunlar devam ediyor aynen. Bakın, hemen hemen benzer şeyleri konuşuyoruz ve daha da ilginç...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İllerde binlerce faaliyet yapıldı, insanlarla faaliyetler yapıldı.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ya, tabii ki, her zaman yapıyorsunuz, kaynaklar bunun için size geliyor ama burada önemli olan fark yaratabilmek, rutini devam ettirmek değil.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Rutin değil, fark yaratıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın, Türel teşekkür ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir dakika, bitireceğim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - İki kere uzattım, lütfen selamlayın.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sizden daha çok yüzme öğretmiş birileri; rakamlara bak!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir dakika, lütfen.

Mesela, olimpiyatlarda da 84'ten beri ilk kez altın madalya alamamak, bunlar ciddi sorun, bunların üzerine konuşma ihtiyacı var. Neden bunlar oldu? Bunların hepsinin mercek altına alınması, incelenmesi gerekiyor. Dediğim gibi, eğer kaynak yetersizliği varsa gelin ödenekleri burada artıralım, siz de bunun içinde olun, Meclis, bütçe hakkı kapsamında gerekli yetkisini kullansın diyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Resul Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın kıymetli temsilcileri, STK'lerimizin çok değerli temsilcileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığının hizmet verdiği en önemli kesimlerin gençler, sporcular ve öğrenciler olması nedeniyle çok önemli bir fonksiyon ifa ettiğini ve bu anlamda hem görev olarak hem vermiş olduğu hizmetler bakımından büyük bir önem taşıdığını belirtmeliyim. Gençlik hayatın en dinamik dönemidir; bu dönemde hem sosyal hem fiziksel gelişimi büyük bir önem taşır. 2002 öncesine kadar 5 gençlik kampı, 9 gençlik merkezi bulunan ülkemizde yirmi iki yılda 39 gençlik kampı, 505 gençlik merkezi ve bu kapsamda da yine çok sayıda, gençlerimize hizmet veren spor tesislerimiz milletimizin, gençlerimizin, sporcularımızın hizmetine kazandırılmıştır.

Unutmayalım ki gençlerimizin sadece akademik başarıları değil aynı zamanda fiziksel ve sosyal gelişimleri de önemlidir. Hep birlikte gençlerimizin sağlıklı, mutlu ve başarılı bir yaşam sürmeleri için el birliğiyle çalışmalıyız.

Öğrencilerimizin ailesinden uzakta yaşarken en büyük ihtiyacı olan yurtlar, gençler için sadece konaklama alanları değil aynı zamanda sosyal etkileşim, destek ve gelişim fırsatları sunan yerlerdir. 2024-2025 eğitim öğretim döneminde Bakanlığa başvuran öğrencilerin yüzde 97'sinin yurtlara yerleştirilmiş olması memnuniyet vericidir. 81 ilde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde modern koşullarda, geniş olanaklarla donatılmış 993.720 yatak kapasitesine ulaşılmış olup gençlerimizin barınma sorununa çözüm sağlanmıştır. Öğrenci yurtları gençlerin eğitim hayatlarını sürdürebilmeleri için kritik bir role sahiptir. Yurtlarda sağlanan spor etkinlikleri, konserler, tematik kamplar,

söyleşiler, atölyeler, kurslar, ortak çalışma alanları, kütüphaneler ve dinlenme alanları öğrencilerin başarılarının artmasına vesile olmaktadır. Bu kapsamda, ayrıca, gençlik kampları ve gençlik merkezlerinde bu ve benzer etkinliklerin öğrencilere katkı sağladığını göz önünde bulundurmak gerekir.

2024 yılı boyunca 954.226 öğrencimize aylık 4.950 TL beslenme yardımı sağlanmıştır. Yine, öğrencilerin burs kredi miktarı 2 bin TL, yüksek lisans öğrencilerine 4 bin TL, doktora öğrencilerine ise 6 bin TL ödeme yapılmaktadır. 2024 Ekim ayı itibarıyla 1 milyon 500 binin üzerinde öğrenciye burs veya kredi ödemesi sağlanmıştır.

Ülkemizin dört bir yanında stadyumlar, yüzme havuzları, spor salonları, kortlar, kayak merkezleri ve mahalle tipi spor salonları yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Yirmi iki yılda yapımı tamamlanan ve yapımı devam eden tesislerle birlikte 2.854'ü Bakanlık bünyesinde, 6.342'si belediye, kamu kurum ve kuruluşları ile bu anlamda mahallelerde olmak üzere 9.196 tesis bulunmaktadır. 2002 sonrası 40 stadyum yapılarak futbolumuzun hizmetine sunulmuştur.

2002'de 12 olan atletizm pist sayısı 59'a, 372 olan spor salonu sayısı 904'e, 595 futbol sahası 1.365'e ulaştırılmıştır. 2002'de 46 olan yüzme havuzu sayısını bugün 665 olarak görüyoruz. Bu havuzlardan 54 tanesi olimpik, 191 tanesi yarı olimpik, 25 tanesi de antrenman havuzu niteliğindedir.

6 Şubat bin yılın felaketinde başta seçim bölgem Adıyaman olmak üzere tüm deprem bölgesinde spor tesisleri şehirlerin yükünü çekmiştir. Hem Kahramanmaraş'ta hem Malatya'da hem Hatay'da hem Adıyaman'da hem diğer şehirlerde bu tesislerimizin bir kısmı ağır hasar görüp yıkılmış olmakla birlikte, ayakta kalan spor tesisleri başta barınma, korunma, insanlarımızın günlük temel ihtiyaçlarının karşılandığı tesisler olmuş, büyük bir kısmı lojistik merkezi olarak hizmet vermiş ve bu nedenle de yıpranmıştır.

Deprem sürecinde şehirlerin yükünü taşıyan spor tesislerinin gençlik ve spor camiası için de büyük bir önemi bulunmaktadır. Bu tesisler sadece gençlerin spor yaptığı tesisler değil, aynı zamanda olağanüstü dönemlerde, afet dönemlerinde insanlarımızın, vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarının karşılandığı, barınma ihtiyacının karşılandığı, yemek ihtiyacının karşılandığı tesisler de olmuştur ve bu tesislerimiz, benim şehrim Adıyaman'da büyük bir yıpranmaya maruz kalmıştır. Bu tesislerimiz, Sayın Bakanımızın göreve geldiği tarihten sonra -Sayın Bakanımızla defaatle çok sayıda görüşmeler yaptık- Bakanımızın destekleriyle de bu tesislerimizin tamamı yenilenmiş, ayağa kaldırılmıştır ve bu kapsamda da Adıyaman merkez, Kâhta, Gerger, Samsat, Sincik, Besni, Gölbaşı, Tut ve Çelikhane ilçelerimizde yıkılan, hasar gören, yıpranan spor tesislerimizin yeniden ayağa kaldırılması ve bir kısmının yeniden yapılması başta olmak üzere, Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, Spor Toto Başkanımıza ve bürokratlarımıza teşekkür ediyoruz.

Seçim bölgem Adıyaman'da yıkımı gerçekleştirilecek bir Atatürk Stadyumu'muz var. Şehrimizin çok eski, çok uzun zamandır büyük depremde de büyük hasar gören bu tesisinin yenilenmesi için de Sayın Bakanımız desteklerini veriyor, kendisine müteşekkirimiz.

Kâhta ilçemize 2 bin seyirci kapasiteli amatör futbol sahası; İndere, Örenli, Kahta, Gölbaşı, Besni kalıcı konutlarımızın yapıldığı alanlarda gençlik merkezi, spor salonları ve sentetik çim yüzeyli halı sahalar yapılmaktadır. Sümerevler Atletizm Tartan Pisti, Kahta Spor Kompleksi; yine Spor Toto sponsorluğunda da ilçelerimizde 24 adet futbol sahası ve diğer spor tesisleri yapılmaktadır.

Dediğim gibi, bu spor tesisleri sadece spor yapılacak bir alan değildir, aynı zamanda olağanüstü dönemlerde -sel olabilir, deprem olabilir- insanların toplanma yeri olarak kullanılabileceği şekilde de modernize edilerek kullanılmaktadır.

Bakanlığımızın 2025 yılı bütçe ödeneğini incelediğimizde 3 milyar 170 milyon 51 bin Türk lirası personel ve SGK giderleri, 2 milyar 94 milyon 589 bin Türk lirası mal ve hizmet alımları, 178 milyar 402 milyon 634 bin Türk lirası cari transferler, 12 milyar 508 milyon Türk lirası da sermaye giderleri, yine 7 milyar 900 milyon Türk lirası sermaye transferleri, 27 milyar 847 milyon Türk lirası borç verme giderleri olmak üzere toplam 231 milyar 922 milyon 274 bin TL olarak uygulanmıştır.

Bakanlık bütçemizin spor camiasına, gençlerimize, öğrencilerimize, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Resul Bey, Sayın Kurt, teşekkür ederim.

Komisyon üyeleri adına son konuşmacı Orhan Yegin.

Sayın Yegin, buyurun.

Süreniz on dakika.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkan, teşekkür ederim.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Orhan sabahtan beri konuşuyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kadim ağabey, size teessüf ederek başlıyorum cümlelerime.

Şimdi, bağımlılıkla mücadele hepimizin temel meselesi. Burada kimse "İktidar bağımlılıkla mücadeleyi önemsemiyor, biz aman bu işi çok önemsemiyoruz." gibi bir algıya düşüp bizi bu konuyla ilgili böyle olumsuz bir pozisyona itmesin. Bizim oradaki tartışma alanımız şu: "Bağımlılıkla mücadele" veya "bağımlılık" dediğimiz şey, eğer teknoloji bağımlılığı, telefon bağımlılığı, oyun bağımlılığı ise bu anlamda yaşı 9'a, 10'a inmesini, Sayın Usta, kabullenebilirim.

ERHAN USTA (Samsun) - Uyuşturucu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ama "Uyuşturucu bağımlılığının 9'a inmesiyle ilgili bir bilimsel veri, bir bilimsel araştırma var mı?" dediğimizde bunu ortaya koyamazsınız. Az önce bunun en kuvvetli savunucularından -şimdi kaçtı, gitti- Veli Ağbaba bile 22,2 olduğunu söyledi.

ERHAN USTA (Samsun) - Orhan Bey, ortalama ayrı bir şey, uyuşturucu yaşı ayrı bir şey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, bakın "9 yaşında" dediğiniz çocuk...

ERHAN USTA (Samsun) - Hepsini 9 yaşında olsa ortalama 9 olur. Ben sizinle neyi tartışayım ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakın “9 yaşında” dediğiniz çocuk ilkokula başlamış, 3’üncü sınıfa giden bir çocuk.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, bu ülkede 9 yaşına kadar düştü diyoruz. Ortalama da bunun tam tersine...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani lütfen, ülkenizi, ülkenizin gençlerini, ülkenizin çocuklarını... “Bir şeyle mücadele etmek.” demek, onu en dramatik boyutuyla tanımlayıp tamamı öyleymiş gibi izah etmek demek değildir. Bizim karşı çıktığımız şey bu.

Evet, uyuşturucu kullanımı var. Evet, uyuşturucu kullanan insanların sayısı artmış olabilir, uyuşturucu kullananların suça karışma oranları artmış olabilir. Bunlarla hep beraber mücadele etmeliyiz, ediyoruz da, çok ciddi mesafe aldığımız hususlar da var ama yani bağımlılık 9'lara inmiş, 8'lere inmiş olabilir; telefon bağımlılığı var, oyun bağımlılığı var, ne bileyim, işte, çips bağımlılığı var, çocuklarda şeker, çikolata bağımlılığı var. Bunların hepsini o kapsama alırsanız risk sıralaması, kategorisi yapar, bunu konuşabiliriz ama uyuşturucunun bu yaşlara indiğini biz bir genel eğilim olarak, genel bir kabul olarak söylemek istemiyoruz.

“Uyuşturucu yakalama oranında Türkiye Avrupa’nın neredeyse 2 katı.” denildi; doğru. Biz uyuşturucuyla mücadele ediyoruz, geçiş rotasındayız, geçiş rotasında olan bir ülkemiz, çok ciddi mücadelemiz var. Emniyetimiz, kolluğumuz, jandarmamız sınırdaki, askerlerimiz her yerde; bununla ilgili çok ciddi bir bilinç var ve çok ciddi mücadele var. Bu mücadele olduğu için yakalamalarımız daha fazla.

Ayrıca bir şey daha söyleyeyim; hani “Avrupa’nın 2 katıyız.” dediğiniz, Avrupa ülkelerinden bahsettiğiniz veya dünya ülkelerinden... Ya, o ülkelere uyuşturucunun resmî satışının olduğu mekânlar var. Bazı ülkelere “travel agency” diyorlar, biliyor musunuz? Seyahat acentesi yani al, kullan, seyahate çık gibi.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, sentetik uyuşturucunun...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dolayısıyla, böyle komik isimler verilen şeylerle bunların satıldığı mağazalar var. Bunlar artık orada kurabiyelerin içerisine, gıdaların içerisine katılıyor. Bunların resmî olarak satışının yapıldığı ülkeler var. Lütfen, bizim ülkemizi başka ülkelerle uyuşturucuyla mücadele konusunda kıyas edip “Daha kötü bir noktadayız, berbat bir noktadayız, kötü noktadayız.” durumuna lütfen sokmayalım; benim özellikle söylemek istediğim husus buydu.

Şimdi, yurt meselesine gelmek istiyorum. Yani “Bu yurtlarla niye övünüyorsunuz?” dediniz. Ya, övüneceğiz tabii, Allah’a sonsuz şükürler olsun.

Sayın Bakanım, siz “993 bin” diyorsunuz ama bunu artık “1 milyon” olarak konuşabiliriz yuvarlama rakam. Deprem bölgesinde şu anda inşası süren 10 binin üzerinde yurt kapasitemizle beraber bugün 1 milyonu aşmış durumdayız, Allah’a sonsuz şükürler olsun. Yani şunu da anlamış değilim: Ya, öğrencilerin, yurt için müracaat edenlerin yüzde 97’sine, bakın, arkadaşlar, “Yurtta kalmak istiyorum ben.” diye gelip form dolduran, on-line olarak başvuru yapan bütün bu öğrencilerin yüzde 97’sine yurt imkânı, yatak imkânı sağlamışız, sabah kahvaltısı, akşam yemeği imkânı sağlamışız. Hâlâ “Öğrencilerimiz dışarıda kalmış, yurt kapasitemiz çok yetersiz.” diye birtakım konuşmalar oluyor. Dolayısıyla, bunu doğru bulmuyoruz. Burada belki doğru olan şey şu olabilir...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orhan Bey, İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropollerde büyük problem var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şu eleştiri de geldi, mesela denildi ki: “Bazı öğrencilerin yurtları okullarına biraz uzak mesafede.” Doğru, böyle yurtlarımız var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - “Biraz” değil, iki saat mesafede.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bazı yurtlar var, mesela, gidin, Hacettepe Üniversitesinin içerisinde bir yurt var ama onun kapasitesi sınırlı. Onun dışına çıkıyorsunuz, başka yurtlar var, Bilkent, Hacettepe, ODTÜ yararlanıyor bundan, o da sınırlı, orası da olmayınca daha uzak bir yurda böyle aşama aşama... İlk kayıtlar yapılıyor, ilk kayıttan sonra ikinci kaydı yapıyor Kredi Yurtlar, ikinci kayıttan sonra üçüncü kaydı yapıyor. Buna rağmen yurdunu değiştirme talebinde olan öğrenci varsa, gitmek istediği yurda yer varsa, ya, dördüncü kayıt için de uğraşıyorlar ya, bir sürü kırtasiye işleriyle uğraşıyorlar bu adamlar. Ne için? Sırf öğrencimiz daha rahat koşullarda okuluna, yurduna gidip gelebilsin diye dört defa, beş defa o yerleştirmelerle ilgili programlar yapıyorlar.

Bu yurt eleştirileri içerisinde “İnsanlık dışı odalarda kalan öğrenciler var.” yorumu oldu, bunu asla kabul etmiyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İnsanlık dışı, balık istifi...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu cümleyi çok çok aşırı, ileri gitmiş bir siyasal eleştiri olarak değerlendiriyoruz.

Ben 2000’li yıllarda, 1996-2000 yılları arası öğrenciydim, 20 kişilik, 25 kişilik yurtlarda kalıyordum, kalıyordu arkadaşlarımız özel yurtlarda dahi, çok kalabalıktı yurt kapasiteleri. Bugün 2 kişilik, 3 kişilik, 4 kişilik odalarda öğrencilerine internetinden sıcak suyuna kadar...

ERHAN USTA (Samsun) - Ben üniversitede 6 kişilik odada kaldım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...birçok imkânı sunan bir yurt sistemimiz var.

Son cümlem şu olsun: Ya, siz ne dersiniz deyin öğrencilerimiz o yurtlarda kalıyor.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ya, Allah aşkına, bir ziyaret yapın ya.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Onların ne güzel yurtlar olduğunu, nasıl imkânlar olduğunu çok iyi biliyor, yaşayarak görüyor, orada kalarak görüyor. Sizin dediklerinize bizim o yurtlarda kalan öğrencilerimiz “Ya, bunlar ne diyor Allah’ını seversen.” diye kendi aralarında sohbet ediyor; bilginiz olsun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ya, bir gidip baksanıza, ben size söyleyeyim, Isparta’ya gidin, Bartın’a gidin mesela.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Orhan Bey, teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bitti mi Başkanım?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Asansör ihalelerine bir bakın, asansör denetimleri yapılmış mı? Kaç kişi asansör faciasından öldü?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Var vaktin de, "son" dediğin için diyorum.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yok, bitirmedim.

Şimdi, "Gençler yurt dışında yaşamak için elçilik kapılarında kuyruk bekliyor." Gençler ülkeyi terk ediyormuş. Ya, Allah'ımızı severseniz, Allah'ınızı severseniz, birçoğunuz çocuğunuz üniversiteyi bitirdiği zaman "Çocuğum gitsin, yurt dışında bir yabancı dil öğrensin, bir yurt dışı görsün." diye çocuğunuzu yurt dışına gönderiyorsunuz. Birçok öğrencinin yurt dışına gitme imkânı yok belki, Dışişleri Bakanlığının Avrupa Birliğiyle yaptığı projeler kapsamında, Erasmus kapsamında, Da Vinci kapsamında, öğrenci iken ve öğrenci olduktan sonra birçok öğrenci değişim programıyla yurt dışını öğrencilerimiz görsün diye programlar düzenliyor. Millî Eğitim Bakanlığı "Bursla yurt dışına gitsin, orada master, doktora yapsın." diye binlerce öğrenci gönderiyor. Ya, bu, kötü bir şey değil. Ha, buna rağmen, bunların içinde "Ben bu ülkede iş imkânı bulamadım." veya "Ben bu ülkede yaşamak istemiyorum." veya "Ben Avrupa'da, Amerika'da yaşamak istiyorum." diye gidenler de elbette olabilir ama bütün öğrenciler ülkeden umudunu... Ya, bırakın siz bunları ya. Siz TEKNOFEST'e hiç gittiniz mi arkadaşlar?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Ya, TEKNOFEST'e bağlamayın Allah aşkına! TEKNOFEST'e neden hemen bağlıyorsunuz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orhan Bey, siz sokakta dolaşiyor musunuz Allah aşkına?

ORHAN YEGİN (Ankara) - TEKNOFEST'e hiç gittiniz mi? O TEKNOFEST'te arkadaşlar...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ne alakası var ya! Öğrencilerin yüzde 90'ı diyor ki: "Bu ülkede yaşamak istemiyorum." Neden?

ORHAN YEGİN (Ankara) - O TEKNOFEST'e, arkadaşlar, 2023 yılında 3 şehirde TEKNOFEST yapıldı, 5 milyon ziyaretçi geldi ve bunların hepsi gençti, biliyor musunuz? Bunların hepsi gençti.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Allah aşkına, siz gençlerle bir araya gelebiliyor musunuz?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yüzde 90'ı diyorum ya, yüzde 90'ı; neden? Ne alakası var TEKNOFEST'le? İnsanları trollemeyin ya!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Gençlerle sohbet ediyor musunuz? Herhangi bir kıraathaneye gidebiliyor musunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ve siz işte her şeyi, memleketi kötü göstermek için, ülkeyi kötü göstermek için "battık, bittik"i göstermek için böyle spesifik örnekler alıp bütün ülkenin gerçeği buymuş gibi, bütün insanlığın gerçeği buymuş gibi, yirmi üç yıllık hikâyenin özeti buymuş gibi anlatmaya çalışıyorsunuz. Bunları boşuna yapıyorsunuz.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Spesifik olaylarla siz kendinizi uzaklaştırıyorsunuz bence!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, diplomalı işsizlerden bahsedildi; ona İŞKUR, Sosyal Güvenlik Kurumu, Çalışma Bakanlığı bütçesinde değinmek istiyorum.

"Eğitim programı yapmışsınız, az para harcamışsınız Sayın Bakan; eleştiriliyorsunuz." "Ya, bu bütçeyle bu yapılır mı?" Gençlik faaliyetinden anladığımız belki de bu; konser yapacaksın, bir sanatçıya 69, öbürüne biraz daha az...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Siz ne veriyorsunuz? Bir 69 duymuşsunuz yani.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sekiz dokuz günlük programa 100 milyon parayı vereceksin, takdir alacaksın Sayın Bakan. Öyle düşük bütçelerle bir sürü öğrenciye verdiğin eğitimlerle meğitimlerle bu muhalefetten takdir alamazsın.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Cumhuriyet Bayramı kutlanmasın mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bu ülkede etkinlik olmasın mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - 100 milyon para harcayacaksın, Sayın Bakan, 2 sanatçıya, tamam. O zaman gel, bak, nasıl takdir alıyorsun, görürsün.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, siz hangi kafayı yaşıyorsunuz, hangi çağda yaşıyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Var ya, sizin konuşacak meseleniz yok da bakma. Nezaketli davranıyoruz, bakma.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, lütfen, karşılıklı değil...

ERHAN USTA (Samsun) - Böyle bir şey yok ya, böyle bir şey yok!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, "Bakanlıkta spor var ama gençlik yok." dediler.

ERHAN USTA (Samsun) - Mızrak çuvala sığmıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakanlıkta spor var ama gençlik yokmuş. Gençlik merkezleri; bak, şu kitapçıklarda yazıyor, gitmediyseniz bile burada özeti var.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Ya, 14 trilyon bütçeyi kullanıyorsun, olacak tabii ya. Allah Allah!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Her şey para mı ya?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genç ofisler, engelsiz gençlik merkezleri, gençlik kampları, tematik kamplar. Bak, ekolojik tarım, medya, medeniyet ve tarih, kariyer ve motivasyon başlıklı tematik kamplar, dene-yap atölyeleri...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ya, bir şey söyleyeceğim; Sayın Bakan, cevap verir, niye siz derdine düştünüz?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın milletvekilleri...

Orhan Bey, bir dakika...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz Anadoluyuz Projesi...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Vekilim, Sayın Bakan cevap versin, sen niye bu kadar...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Vekilim, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kuşaktan Kuşağa Öğrenme Projesi, MüzeKart, Seyahatsever Projesi...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan cevap verir, sorun yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genç Kod'la kodlama ve robotik projeleri, kulüpler, vizyon kulüpleri, gönüllülük faaliyetleri, uluslararası spor organizasyonlarına ev sahipliği...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Vekilim, Sayın Bakan sorulara cevap verir, sizin onu okumanıza gerek yoktu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunlar nedir ya? Bakanlığın sporu varmış da gençliği yokmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Bizim okuma yazmamız var, onu okumanıza gerek yoktu.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, selamlamanızı yapın.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, bir tane gençlik merkezine, bir tane gençlik kampına "Ya, bu gençler ne yapıyorlar, bu Bakanlık ne yapıyor?" diye Allah'mızı severseniz bir gitseydiniz neler yapıldığını orada gördünüz, o gençleri, o arkadaşları ve gurur duyardınız, burada iftiharla bahsederdiniz.

Şimdi, Başkanım, galiba son dakikam.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Selamlamanızı yapın.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Söylemek istediğim şu: "Zaman bendedir ve mekân bana emanettir." şuurunda değil gençlerimiz." dediniz Sayın Temurci.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yüzme öğretiyorsunuz, gençlik merkezi yapıyorsunuz...

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Mutsuz, keyifsiz bir gençlikle karşı karşıyayız."

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Bravo! İlk defa doğru bir şey söyledin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bak, neyi görürsen, onu genelleştirirsen...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ya, Sayın Vekil...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, bir dakika Hanımefendi, Sayın Vekilim...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, selamlamamızı yapalım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Araştırmalar burada, bizim şahsi fikrimiz değil ki.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Vekil, müsaade edin, dakikanız gelecek.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ya, yazık ya! Size çok yazık ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam.

Söylemek istediğim şey şu: Bu toplumda...

Başkanım, şu son dakikamı bir yenileyebilirsek, müsaade ederseniz...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen selamlamanızı yapın.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Söylemek istediğim şu: Bu toplumda annesini doğrayan çocuklar da var, bu toplumda karısının boğazını kesen adamlar da var, bu toplumda en ahlaksız işleri yapan insanlar da var. Biz kötü örnekleri alıp "Bütün toplum böyle." dersek veya böyle bir genelleme bu ülkede varmış gibi, iktidara çatalım diye, yirmi üç yıllık hikâyeyi bozalım diye böyle ülkeyi genelleştirsek, bunu yapmak siyasal bir dil olarak ağız olan herkes için mümkün. Ama ben diyorum ki: Evet, bu olumsuzlukların hepsi bu ülkede var ama biz bunların hepsinden çok daha büyük, biz bunların hepsinden çok daha ahlaklı, biz bunların hepsinden çok daha fazla ülkesinin geleceği için fedakârlığa hazır gençlerle muhatap oluyoruz toplumda ve görüyoruz da ve çok daha fazlası bu ülkeyi çok daha ilerilere taşıyacak inşallah.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Çocuklar çamaşır yıkayamıyor, duş alamıyor; bırak Allah aşkına ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gençlerle uğraşmayı bırakın, ülkenizin gençliğiyle gurur duyun. Arkasında durun o gençlerin, arkasında, karşısında değil.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Gençler sizi gönderecek.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Komisyon üyelerimizin taleplerini karşılamış olduk.

Şimdi, Komisyon dışından milletvekillerimizden, ilk önce grubu olmayan partilerden başlıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Orhan Bey genel bir cevap verdi Bakanın yerine, Bakana söz vermeye gerek yok bu durumda.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ertuğrul Kaya Bey...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sıralamayı tekrar okur musunuz Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Şimdi Ertuğrul Kaya Bey'e söz vereceğim, sonra Sadullah Kısacık, sonra İrfan Karatutlu var, daha sonra grubu olan partilere geçeceğiz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Usta, Bakan konuşmayacak mı, ben kaçırdım, dışarıdaydım?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Gerek kalmadı, Bakanın konuşmasından düşeceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan, sizin konuşmanızdan bir on dakika verirsiniz bana daha faydalı olabilir.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakanın konuşmasından hiçbir şey anlamamışsınız, ben küçük bir özet yaptım. Birazdan bütün sorulara cevabı...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sen anlamamışsın, o kadar çok konuştuk ki...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan, çok net anlattı yani sorun yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri; bakın şöyle: 30'un üzerinde arkadaşımız konuşmak için sabahtan beri bekliyorlar. Dolayısıyla Komisyon üyesi milletvekillerimizin söz talepleri bitti. Orhan Bey'in de söylediği gibi şimdi, önce grubu olmayan partilerden başlayıp sonra da grubu olan partilerin Komisyon üyesi olmayan milletvekilleriyle devam edeceğiz.

DEVA Partisinden Sayın Ertuğrul Kaya, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce, Bakanlığımızın tüm bürokrat ve personellerine bugüne değin gösterdikleri özverili çalışmalardan dolayı teşekkürlerimi sunuyorum. Geçtiğimiz yıl KYK yurtlarında bildiğiniz üzere asansör kazaları haberlerini maalesef üzülmeye almıştık. Aradan geçen bu takvimde olumsuz bir haber almadık, bundan dolayı, aldığımız tedbirlerden dolayı gerek Sayın Bakan şahsımıza gerekse de Bakanlık bürokratlarına teşekkürlerimizi sunuyorum.

Yüksek enflasyon yüzünden gençlerimiz kazandığı üniversitelere maalesef kayıt yaptıramıyorlar. Gençlerimiz yüksek puan almasına rağmen, sırf ailesinin geçim sıkıntısı çekmesi sebebiyle ailesinin bulunduğu ildeki üniversiteye kayıt yaptırmak zorunda kalıyor. Bir şekilde kayıt yaptıran da maalesef kaydını sildiriyor. Gençlerimiz hayallerinden vazgeçmek zorunda kalıyor. Bu gençlerimize bir gelecek borcunuz var, bunu hatırlatmak istiyoruz. Peki, bu öğrencilerimiz niçin hayallerinden vazgeçiyor? Çünkü gençlerimiz için aylık ödenen KYK burs ve öğrenim kredi miktarı gerek enflasyon bazında gerek dolar bazında gerekse altın; neyi kıstas alırsanız alın maalesef aylık aldıkları 2 bin lira pul oldu, gitti. Şimdi, 2023 bütçesinde faize ödenen para 1 trilyon 254 milyar liraydı maalesef. Hükümet ne yapıyor? Gençlerimizin cebinden alıyor, tefecilerin cebine maalesef koyuyor. Bu durumun derhâl düzeltilmesi gerekiyor. Gençlerimize ödenen aylık bursların miktarının minimum asgari ücretin yarısı kadar artırılması ihtiyacı var. Geçtiğimiz yıl Niğde Ankara otoyol ücreti 145 lira iken bugün 410 lira. Bakın, yüzde 300 oranında artış yapılmış bu ülkede. Konu gençlerimize gelince maalesef meseleye kör ve sağır bakılıyor. Bu çok üzücü bir tablo, bu durumun derhâl düzeltilmesi gerekiyor.

Türkiye'de obeziteyle ilgili maalesef giderek yaygınlaşan bir tablo var. Bu tabloyla ilgili Bakanlığımızın derhâl önlemler alması gerekiyor. Biz, bu konuyla ilgili dün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir yasa teklifi verdik. Bu teklifimizde spor malzemelerine erişimin daha kolaylaştırılması için KDV oranının yüzde 1'e düşürülmesini teklif ediyoruz. Sayın Bakan, sizleri de bu konuda bu yasa teklifimize destek vermeye davet ediyoruz.

Öte yandan 2024 Paris Olimpiyatları'nda maalesef üzücü sonuçlar ortaya çıktı. Nüfus oranımıza göre elde ettiğimiz başarı gerçekten çok düşük. Size bir örnek vereyim: Bakın, nüfusu 112.579 olan Grenada ülkesi 2 madalya almış yani 56 bin kişiye 1 madalya düşüyor. Yeni Zelanda'nın 5 milyon 338 bin nüfusu olmasına rağmen 20 madalya almış. Ülkemizde ise aldığımız 8 madalyadan -nüfus başına düşen- 10 milyon 671 bin kişiye 1 madalya düşüyor; bunun kabulü mümkün değil. Siz de bu konuda reaksiyonda bulunmuşsunuz zaten, bunun takipçisi olmanızı bekliyoruz, buna ilişkin yasa teklifimize tekrar sizi desteğe davet ediyoruz.

Sayın Bakan, buradan size bir soru yöneltmek istiyorum: Spor Müşavirleri Yönetmeliği'nde geçtiğimiz yıl bir değişiklik yapıldı. Bakın, bu değişiklikteki en can alıcı nokta ise doping cezası almış kişilerin spor müşaviri olma koşuluna ilişkin şey değiştirildi yani doping cezası almış kişiler artık spor müşaviri yapılabiliyor. Bu değişikliği yapma ihtiyacını neden hissettiniz? Spor ahlakıyla çok bağdaşmayan bu değişiklikten sonra herhangi bir doping cezası almış bir spor müşaviri atandı mı? Size bu soruyu yöneltmek istiyorum.

Gelelim Sayıştay raporlarına. 2023 yılı Sayıştay raporlarında Bakanlığımızın il müdürlüklerinin yönetimindeki taşınmazların amacı dışında kullanıldığına ilişkin tespitler var. Bakın, İstanbul'daki bir taşınmazda -bir örnek olsun diye vereceğim- orada, bir binicilik alanı olarak tahsis edilmiş yerde binicilik dışında maalesef her şey yapılıyor ve orada tütün ve alkollü içecek kullanımı da yasak olmasına rağmen tabiri caizse vur patlasın, çal oynasın gece eğlenceleri tertipleniyor. Buna ilişkin iç denetim mekanizmalarınızla ilgili bir önlem aldınız mı? Buna ilişkin, Sayıştay tespitlerine ilişkin ne gibi tedbirler alındı? Buna ilişkin sorularımız yanıtlanmasını sizden rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun, sözlerinizi toparlayın.

Bir dakika...

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) -Tamamlıyorum, tabii ki.

Yine, bakın, Sayıştay raporlarında -aramızda Sayıştayı temsil eden bürokrat arkadaşlarımız da var- Kredi Yurtlar Kurumu işletmeleriyle ilgili mevzuat boşluğuna vurgu yapılmış. Yani şu anda Kredi Yurtlar Kurumunun işletmesi, işletme hakları herhangi bir yasal altyapı olmaksızın, objektif kriterler olmaksızın şu anda bu ihaleler yapılıyor. Buna ilişkin yine Sayıştay müfettişlerine Bakanlık görevlilerinizin, personelinizin verdiği beyanda bir yönetmelik hazırlığı olduğu beyan edilmiş. Bu yönetmelik neden uygulamaya konulmadı, yürürlüğe konulmadı? Buna ilişkin sorumuza yanıt vermenizi istirham ediyoruz.

Efendim, yine, burada diğer bir sorumuz da Resmî Gazete’de yayınlanan “Küçük işletmeler” başlıklı 43’üncü maddesi, Kredi Yurtlar Hizmetleri Yönetmeliği’nin...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Sayın Sadullah Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli kurul üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, şimdi, biz, burada Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Faaliyet raporuna da baktığımız zaman, işte, şu kadar tesis yaptık, şu kadar gencimize şu çalışmaları gerçekleştirdik, şu kadar yürüdük, şu kadar kamp yaptık filan konuşuyoruz ama gençlik ve spor anlamında, özellikle gençlik anlamında en temel sıkıntımız, bence bir politikamız yok. Gençleri nereye yönlendiriyoruz, nasıl bir gençlik öngörüyoruz ve nereye evrildiğimizden gençlerimizin de haberi var mı veya gençlerimiz bu politikalara katılıyor mu? Bence ilk önce buradan başlamamız lazım çünkü şu anda gençlere yönelik hangi politikayı uyguluyorsak hatalı bir politika uyguluyoruz. Şu anda milletvekillerimiz sahaya indiği zaman görüyordur, en büyük sorun gençlerin uyuşturucu kullanımı. Yani temel anlamda şunu görüyoruz: Evet, gençlerimiz spor yapıyor, spor yapmalı, başka şeylerle ilgilenmeli ama alt alta koyduğunuz zaman sonuç olarak uyuşturulmuş bir gençlik görüyoruz şu anda, bakın, uyuşturulmuş bir gençlik. Hangi ilçeye giderseniz gidin, demografik yapıdan bağımsız söylüyorum, gelir düzeyinden bağımsız söylüyorum, uyuşturulmuş bir gençlik var. En önce buna uygun politikaları gerçekleştirmek zorundayız.

Bakın, faaliyet raporunda da yazıyor; bedensel, zihinsel, ruhsal gelişimleri için var Gençlik ve Spor Bakanlığı ama hangi politikaları uyguluyorsak yanlış uyguluyoruz ki gençlerin madde kullanımı her geçen yıl daha da artıyor, demek ki bizim politikalarımızı bir gözden geçirmemiz lazım.

Diğer taraftan, gençler bizim hayata umutla bakmamızı, geleceğe umutla bakmamızı sağlayan bir nesil ama şu anda gençlerin arasına girdiğimiz zaman gençlerde bir umutsuzluk görüyorsunuz, gençlerde bir bıkmışlık görüyorsunuz, gençlerde kendi ülkesine güvensizlik görüyorsunuz. İnanın, gençlerin arasına girdiğimiz zaman enerji almamız gerekirken, gençlerin arasına girdiğimiz zaman ben karamsarlığa kapılıyorum, politika konuşamıyorum, siyaset konuşamıyorum gençlerle. Gençler direkt “Ya, acaba yabancı ülkeye nasıl gideriz, bunu nasıl sağlarız?” ya da işte “Nasıl dışarıda okuruz?” Hatta “Gemiye kaçak olarak binip acaba yurt dışında bir yerde çalışmaya nasıl gideriz?”i düşünüyorlar. Şimdi, ben bunu düşünen gençlerle nasıl geleceği konuşacağım, nasıl siyaset konuşacağım, nasıl politika konuşacağım? Nasıl ileriye dönük umutla bakabileceğimiz bir Türkiye’yi hayal edeceğim?

Onun için, buradan Sayın Bakanım ve buradaki sayın bürokratlardan ricam, ilk önce biz nasıl bir gençlik istiyoruz, biz bu gençliği sağlamak için hangi parametreleri kullanmalıyız, ona bakmalıyız. Yoksa “Şu kadar tesis yaptık.” “Şu kadar yürüdük.” “Şu kadar gençlik parkı yaptık.” “Şu kadar gençlik merkezi yaptık.” inanın sonuç yok. Önemli olan, bu araçları ortak bir hedefte buluşturmak, ortak bir eylemde buluşturmak. Şu anda dağınmık, yüzeysel bir politika görüyorum onun için önceliğimiz bu politikayı belirlemek olmalı diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın İrfan Karatutlu.

Buyurun lütfen.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, kıymetli kurul üyeleri; tabii, Adıyaman Milletvekilimiz Resul Bey’i dinleyince Kahramanmaraş Milletvekili olarak “Acaba bu deprem bölgesine yapılan spor yatırımlarının hiçbiri Maraş’a uğramadı mı?” diye düşünüyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Uğramıştır da bakıp görmek lazım, göremedikten sonra bir anlamı yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kurt “Maraş” dedi, Adıyaman demedi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Tekirdağ’a gel, Tekirdağ’a.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Kahramanmaraş’ın futbol takımları 1970 yılının plastik Batıpark Sahası’nda 500 kişilik stadyumda oynadı ve orayı da kapattılar. “Kahramanmaraş” denilen şehir 1 milyon 200 bin nüfuslu bir büyükşehir; şu anda stadyumu yok, şu anda doğru düzgün kapalı spor salonu yok, şu anda hiçbir şeyi yok Kahramanmaraş’ın; bunu çok açık ve net söylüyorum.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Depremde insanlar Gençlik Sporun salonlarında yaşadılar ya, bunu da söyle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, hatibin insicamını bozmayalım.

RESUL KURT (Adıyaman) - Efendim, hatip doğru söylerse insicamı bozulmaz.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Tabii ki, tabii ki, buyurun hepinizi Kahramanmaraş’a davet ediyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Ben iki ay Maraş’taydım, iki ay. Bak iki ay oradaydım, iki ay. Sen yeni gidiyorsun, milletvekili olunca gittin. İki ay oradaydım depremede.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Kahramanmaraş Süper Lig’de oynamış olan bir şehirdir.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkanım, depremden dolayı insanlar günlerce Gençlik Sporun salonlarında yaşadı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar... Sayın Kurt...

Sayın Başkan konuşacak, cevap verir değerli arkadaşlar.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Bugün Kahramanmaraş Üniversitesi 2023 yılında on-line eğitim, 2024 on-line eğitim; bu yıl başlamaya çalıştılar, yine yurt yetersizliği nedeniyle iki-üç aydır devamsızlığı kaldırdılar. Kahramanmaraş'ın 2 üniversitesi var, iki yıldır "İstiklal Üniversitesinde 12.500 kişilik stadyum yapacağız." "yapacağız" "...ceğiz" "...cağız." Nereye? Hiçbir yere. Daha ben bilmiyorum hiçbir yerini.

Sayın Bakan Kahramanmaraş'ı ihmal etmiştir, benimle ayakta iki dakika konuşmuştur "İhtiyacı yok Kahramanmaraş'ın stadyuma." demiştir; bunu bizzat kendisiyle konuştum, iki dakika. Nedense Rizeli bakanların... Sağlık Bakanı da böyle, kırk gündür bana randevu vermiyor, o bölgenin tek doktor muhalefet milletvekili olduğum hâlde, vermiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hocam, buraya gelecek Sağlık Bakanı, Komisyona bekleriz sizi.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - İnşallah.

Efendim, uyuşturucuyla nasıl mücadele... Daha yeni psikiyatrlarla konuştum, daha yeni avukatlarla konuştum, daha yeni muhtarlarla görüştüm; muhtar: "Hocam, son bir ayda 4 kere baskına gittik, 4'ü de uyuşturucu; 3'ü Suriyeli, 1'i Türk." diyor. Bu ateş buzun, metamfetaminin ne kadar yaygın olduğunu çok iyi biliyorsunuz, niye bunu inkâr ediyorsunuz? Doğrudur, biz kabul ediyoruz, kırk yıl önce üniversite okurken yurtlar böyle değildi. Tabii, bunlar vardı ama lütfen "Deprem bölgesinde yapıldı." diyenleri Maraş'a davet ediyorum. Futbol takımları hangi stadyumda oynuyorlar... Düşünebiliyor musunuz, merkezdeki kapalı spor salonumuz olduğu, 12 Şubat Stadyumu'nun olduğu, gençlik merkezinin olduğu... Ve 1983 yılında benim de açılışına katıldığım kapalı yüzme havuzu rezerv alana alındı, Kahramanmaraş spor tesisi yönünde sıfırlandı. Bunun için bir aciliyet var mı? Hayır, yok Maraş için; yok, nedense yok. Kayseri'de, Sivas'ta, Malatya'da, Antep'te, Adana'da, bütün çevremizde 28 bin ile 32 bin arası kapasiteli stadyum var; Kahramanmaraş'a ne olmuş? Kahramanmaraş'a niye ihtiyaç yok? Bunu bir türlü anlamıyoruz. Gençlik ve Spor Bakanlığı bu dönemde de geçmişteki yirmi iki yıllık dönemde de Kahramanmaraş'ı hep ihmal etmiştir. Hâlbuki, olimpiyatlarda yüz akı olan Yusuf Dikeç Kahramanmaraşlıdır, atıcılıkta Türkiye'de önemli bir yerde. Lütfen bir Yusuf Dikeç stadyumunu yapın Kahramanmaraş'a. Nedir yani ihmal ediliyor arada bu şehir.

Ben teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın İsmet Güneşhan.

Buyurun lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle, çok açık, net bir şekilde söylemek isterim ki maalesef demokrasisi gelişmeyen ülkelerde ne ekonomi gelişir ne spor gelişir ne kültür gelişir ne de diğer alanlarda bir gelişme olur. Şimdi, bu iktidar döneminde hepimiz çok iyi biliyoruz ki demokrasi askıya alınmış durumda. İşte, daha çok yakın bir zamanda, son bir haftada yaşadıklarımızla birlikte halkın iradesinin yok sayıldığını görüyoruz.

Şimdi, gençlerimizin artık bu ülkeye olan güveni her geçen gün daha da azalmaya başladı. Neden diye soracak olursanız değerli arkadaşlar, gençlerimiz milletvekillerini seçiyor, milletvekilleri Parlamentoda olması gerekirken şimdi cezaevlerinde bulunuyor. Yine, gençlerimiz kendilerini yönetecek olan belediye başkanlarını seçmek istiyor, belediye başkanları görevden alınıyor, onun yerine kayyumlar atanıyor. Gençlerimizin girdikleri sınavda sorular çalınıyor. Yine, gençlerimiz mülakata girdikleri zaman eğer torpilleri yoksa işe girmeleri mümkün değil. Gençlerimiz sokağa çıktıklarında tacize uğruyorlar, tecavüze uğruyorlar, öldürülüyorlar. "Tweet" atsalar sabah gözüne alınıyorlar. Eleştiri yapsalar Cumhurbaşkanına hakareten yargılanıyorlar. Yani sonuçta, gençlerimiz bu ülkede yaşamaktan gerçekten -demin Orhan Bey'in de söylediği gibi- mutsuz durumda. Yani gençlerimiz geleceklelerini, umutlarını daha iyi bir yaşam sürebilmek için yurt dışında arar noktasında. Dolayısıyla, gençlerimiz aslında bu ülkenin değeri. Genç bir nüfusa sahibiz, bu bizim ülkemizin zenginliğidir aslında, başka ülkelere nasip olmayan zenginlikler. Bugün bu ülkenin yetiştirmiş olduğu doktorlarının, mühendislerinin, yazılımcılarının bu ülkeye maliyeti var, milyonlarca lira maliyeti var ama bu gençler artık ülkelere hizmet etmektense dışarıya gitmeyi tercih ediyorlar.

Evet, üniversitelerimizdeki öğrencilerimizin durumlarını biliyoruz. Barınma sorunları var, beslenme sorunları var; bunların detayına girmek istemiyorum ama "barınma" demek sadece gidip yurttan yatmak değil, oraları sosyal donatılarıyla, kütüphaneleriyle, spor alanlarıyla ele almak, değerlendirmek lazım. Elbette bir şeyler yapılıyor, yapılmıyor değil, sonuçta bir bütçe kullanılıyor. Bu sene bütçe 14 trilyon lira, 14 trilyon lira bir yerlere harcanacak. Yeterli olmadığını söylüyoruz biz sadece.

Evet, uyuşturucuyla ilgili gerekli şeyler söylendi, çok fazla üzerinde durmak istemiyorum.

Geçen sene 171 milyar liraydı bütçemiz Sayın Bakanım, bu sene 231 milyar lira oldu; yüzde 35 arttı. TÜİK'in rakamlarına göre bu sene enflasyon yüzde 50 yani geçen sene yapılan hizmetlerden daha az hizmet yapılacak anlamına geliyor. Oysa bu ülkenin kaynakları var, bu ülke büyük bir ülke, zengin bir ülke. Geçen sene alınması gereken ve alınmayan para 660 milyar lira, 660 milyar lira yandaşlardan alınması gereken, bu sene alınmayan para. Bu paralar alınmış olsa gençlerimiz için, spor için harcanabilir. Geçen sene devletten en çok ihale alan 20 şirketin 7 tanesi vergi ödemedi, diğerleri de devde kulak vergi ödedi.

Şimdi -bunu ben şey olarak söylemiyorum Sayın Bakan, benim kendi düşüncem- yurtları Gençlik ve Spor Bakanlığına almak lazım. Ya, bu benim kendi görüşüm yani başarısız oldu, olmadı, o anlamda değil. Yani "gençlik ve spor" deyince onu Millî Eğitim Bakanlığına ve YÖK'e bırakmamak lazım diye düşünüyorum.

Evet, sporcularımızın olimpiyatlarda başarılı olması, uluslararası arenada daha iyi sonuçlar alabilmesi için sorunlar ve çözüm önerileriyle ilgili kısaca bir bilgi sunmak istiyorum. Bir kere, altyapıya ve tesislere çok ciddi yatırımlar yapmamız lazım Sayın Bakanım. Yapılıyor, yeterli değil. Devasa stadyumlar yapıyoruz ama stadyumların içi boş yani seyirci yok, izleyici yok. Bakın, bugün amatör spor kulüpleri oynayacak, maç yapacak saha bulamıyorlar, aynı zamanda da antrenman yapacak saha bulamıyorlar. Evet, ben Çanakkale olarak sizlere daha önce teşekkür ettim, yine teşekkür ediyorum. Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri yapıldı; bugün değil Türkiye'nin Avrupa'nın sayılı tesislerinden bir tanesi, teşekkür ediyorum ama bugün Çanakkale'de amatör spor kulüplerinin antrenman ve maç yapacağı bir tane saha var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan, toparlayın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Yani eğitimle entegre olmak lazım, Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber, ortak çalışmak lazım. Haftada iki saat beden eğitimi dersi yapmakla bu iş olmaz. Ciddi sponsor bulmak lazım, başarılı sporculara finansal destek vermek lazım. Millî sporcuların illa Avrupa şampiyonu, olimpiyat şampiyonu, dünya şampiyonu olması değil... 30 sefer millî takım formasını giymiş ama hiçbir sosyal güvencesi yok, geleceğinin ne olacağı belli değil, gidip belediyelerde çalışıyorlar. Aslında bunların deneyimlerinden, tecrübelerinden mutlaka faydalanmalıyız. Liyakat esaslı spor yönetimi mutlaka oluşması lazım. Sayın Hamza Yerlikaya'yı burada görmekten çok mutluyuz. Nasıl ki Vakıfbank Yönetim Kurulunda görevlendirildiği zaman eleştirdiysek onun gerçek yerinin de burası olduğunu söylüyorum.

Yine bir şey daha söyleyeyim: Bedensel engelliler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan, süreniz doldu.

Buyurun, tamamlayın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Bakanım, bedensel engellilerle ilgili ciddi sıkıntı var. Bedensel Engelliler Federasyonunda bir tek branş kaldı, ampute futbol takımı. Diğer branşların hepsi kendi dallarına yönlendirildi. Atıyorum, tekerlekli basketbol takımı Basketbol Federasyonuna gitti ama bunların hepsi çok büyük sıkıntı çekiyorlar -ki Ampute Futbol Millî Takımı'mızın olimpiyatlarda ne kadar başarılı olduğunu biliyoruz- ve bunların tekrar Bedensel Engelliler Spor Federasyonuna dönmeleri gerektiğini söylüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneşhan, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Nurten Yontar, buyurun.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve değerli bürokratlar; evet, böyle, kitaptan okumak, toz pembe söylemek bütün yatırımları çok güzel ama gerçeğe döndüğümüz zaman maalesef ki böyle değil. İşte, 11 tane ilimizde deprem oldu, yıkıldı, şu anda yapılan herhangi bir şey yok, Kahramanmaraş Vekilimiz anlattı. Tekirdağ'da deprem olmadı ama deprem olmuş gibi her şeyimiz yıkıldı. Yüksekokulumuz, üniversitemiz on beş gün sonra başlamak zorunda kaldı eğitime. Neden? Yurdumuz, özellikle erkek öğrenci yurdu deprem dolayısıyla boşaltıldı, kirada olan yer boşaltılarak 2 bin kapasiteli bir yurda taşınması acilen yapıldı ama maalesef ki bu yurt da yüzde 50 kapasiteyle çalışmaya başladı yani bin öğrenci kapasitesiyle fakat 1.600-1.700'e yakın öğrenci kaydedildi. 4 kişilik odalar, yatakhaneler, 6 ve 8 kişilik ranzalarla tamamlandı. Bu yurttan ne çamaşırhane ne internet ne telefon ne yemekhane tamamlandı, her şey yarım yamalak. Aileler her hafta sonu çantalarla giyecek eşya götürüp yıkayıp tekrar çocuklarını getirmek zorunda kalıyor. Bakın, bunların hepsi maliyet. Çerkezköy Belediyemiz bu süreçte bin kişilik bir yüksek okul yaptı ve üniversiteye takdim etti ama ne yazık ki biz üniversiteye tam sevindik derken Çerkezköy'de yurt yıkıldı, yurt boşaltıldı ve onun da Süleymanpaşa'ya veya Çorlu'ya gelmesi düşünüldü. Tamam, Çorlu'da zaten bir yüksek okul var, o yüksek okulun deprensellik dolayısıyla boşaltılmasına karar verildi, oradaki yardımsever vatandaşlar sayesinde okul başka yere taşındı ama bu defa, yurt yine yetersiz. Hayrabolu Yüksekokulu boşaltıldı KYK yurdu okul yapıldı; bu defa, oradaki öğrenciler Süleymanpaşa'ya 60 kilometre uzaktaki bir ilçeye nakledildi. Bu öğrenciler sabahın köründe çıkıp üniversiteye gelecekler, akşam yine geç saatlerde Hayrabolu'ya, Şarköy'e, Malkara'ya dönecekler. Bunlar büyük maliyetler arkadaşlar. Bu aileler çocuklarını zaten bu ekonomik koşullarda zor beslerken, okuturken bir de biz bu çocuklara ekstra bir maliyet çıkarıyoruz. Malkara Yurdu gençlik kampına dönüştürüldü, yurt olarak kullanılmıyor. Marmaraeğlisi, Muratlı, Malkara, Saray, Şarköy, hiçbir ilçemiz yüksek okulunu bırakmak istemiyor, hatta oradaki branşların çoğaltılmasını talep ediyor fakat bu, istemeyle olmuyor Sayın Bakan, sizin burada, bu şehirde yatırım yapmanızı talep ediyoruz biz, hem yüksek okulların bölümlerinin açılmasını, artı, yurtların çok kısa zamanda yeniden inşa edilerek çocuklarımızın yerleştirilmesini sizden talep ediyoruz. Özellikle Çerkezköy, Kapaklı, Çorlu, Ergene sanayi açısından gelişen ve çok nüfus alan ilçelerimiz, buralarda yurtların olmayışı çocukları gerçekten mağdur ediyor. En düşük kira 15 bin lira, bodrum katı, kümes diyoruz ya, kümes bile daha iyidir, böyle kiralar var. Bu aileler hem kendi başka şehirdeki kirasını hem de çocuğunun kirasını nasıl karşılayacaklar? Dolayısıyla acilen yurtlara ve okullara ihtiyacımız var.

Bizim şehrimizde kapalı spor salonlarımız da yok. Sizin sözünüz var Süleymanpaşa'ya. Her seçim öncesi geliyorsunuz "İnönü Kapalı Spor Salonu'nu yıkacağız, yenisini yapacağız." diyorsunuz; vallahı, sadece vaatte kalıyor Sayın Bakan, biz artık bunu görmek istiyoruz. Atatürk Kapalı Spor Salonu'muz ve Yüzme Havuzu'muz dört-beş yıldır kapalı, hâlen açılmadı. Lütfen, planlamalarınızı ona göre yapın ve denetimini yapın. Denetim yok şehirlerde, yaptığımız, şurada anlattığımız hiçbir şeyi biz şehrimizde görmüyoruz. 8 vekiliz, sadece 3 vekil bilgi alıyor, geri kalan 5 vekilin hiçbir şeyden haberi yok.

Kamplardan bahsediyorsunuz, kamplar çok güzel ama kim kullanıyor bu kampları? Ben hiçbir engelli vatandaşımın, gencimin, dezavantajlı gencin bu kamplara gittiğini duymadım. Kimler gidiyor, öğrenmek istiyorum.

17 bin lira asgari ücret, ekim ayında 20.431 lira açlık sınırı var iken biz sporculara 2 bin, 4 bin, 6 bin lira bir burs veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum, toparlayın sözlerinizi.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Bunun da en az asgari ücretle başlaması gerektiğini düşünen bir vekilim, en düşük bursun asgari ücret olması gerektiğini düşünüyorum.

“Alanları ormanlaştırıyoruz, çocuklara yeşili öğretiyoruz, sevdiriyoruz.” diyorsunuz ama bizim öncelikle var olanı sevmemiz gerekiyor. Öyle 5’li çetelerle Kaz Dağları’nı yok etmemize, Munzur Çayı’nı yok etmemize gerek yok; biz önce var olanı koruyacağız, sonra yenisini yapacağız.

Diğer bir konu sanal kumar. Sanal kumardan çok arkadaşımın çocuğu intihar etti. Bakın, her türlü sosyal siteyi kapatıyorsunuz, o zaman, lütfen, bu sanal kumar sitelerini kapatmanızı rica ediyorum. Bunun için ne yapmanız gerekiyorsa ben muhalefet vekili olarak da destek vereceğime buradan söz veriyorum.

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Yavuz Aydın, buyurun lütfen.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli bürokratlar, değerli vekiller, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugüne kadar dinlediğimiz, bütçe sunumunu yapan Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bakanlarımız kendi alanlarıyla ilgili bize toz pembe bir Türkiye profili çizmektedirler. Bütçe görüşmelerinde emek harcayan herkesi samimi olmaya, bakanlıklarıyla alakalı soruları açık yüreklilikle cevaplamaya davet ediyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçe teklifi önceki yıla göre yüzde 35,60 artışla 231 milyar 922 milyon 274 bin TL’dir. Bu rakam genç nesillerin sağlıklı bir şekilde yetişmesi ve ülkemizde sporun geliştirilmesi için yararlı bir şekilde kullanılmalıdır. Zira, Paris 2024 Olimpiyat Oyunları’nda 5 bronz, 3 gümüş madalya kazanarak yaşadığımız hezimetin tekrarlanmaması Türk milletinin temennisidir.

Sayın Bakan, vatandaşlarımız, gençlerimiz ve öğrencilerimiz büyük mağduriyet yaşamaktadır. Mezun gençlerimiz işsiz gezmektedir, üstelik kullandıkları kredilerin geri ödemelerinde faiz uygulanmaktadır. Şimdi soruyorum: Kredi borcu olan gençlerimize yüzde kaç faiz uygulanmıştır? Borcunu ödeyemeyen kaç gencimiz için icra takibi başlatılmıştır? Sosyal devletin esas görevi kendi vatandaşlarına iş imkânı sağlamaktır. Saraydan, yalılardan, yüksek katlı binalardan görünmüyor olabilir fakat Türkiye’nin bir genç işsizlik sorunu vardır. Enerji şirketlerinin borçları sıfırlanıyor, yandaş müteahhitlerin borçlarına para bulunuyor fakat üniversite mezunu işsiz evlatlarımızın faizlerine kaynak ayrılmıyor. Hükûmet, konu Suriyeliler olunca milyon dolarlar saçmakta fakat konu Türk gençliğinin sorunu olunca topu taca atmaktadır. Son zamanlarda bunalımlar sonucu neler yaşandığını, ekonomik sıkıntılardan vatandaşlarımızın neler çektiğini görmek gerekmektedir. Bu konunun üzerine eğilmenizi sizlerden özellikle istirham ediyorum.

İYİ Parti olarak, gençlerimizin yararına atılacak her adımı kararlılıkla destekleyeceğimizi bir kez daha belirtmek istiyorum. Bu mesele “Seçimden önce mülakatı kaldıracağız.” sözü verip seçimden sonra verdiğiniz sözü unutmanız gibi olmamalıdır.

Şimdi Sayın Bakana ve Hükûmete buradan seslenmek istiyorum: Üniversitelerde bahar şenliklerini yasakladınız, gençlerin neşesini kaçırdınız. Üniversiteleri niteliksiz hâle getirdiniz, gençlerin geleceğini çaldınız. Mülakatlarda torpillerle gençlerin umudunu yok ettiniz. Sizin yüzünüzden artık gençlerin hayallerini kendi ülkesinin sınırları dışına taşımaktadır. Gençlerimiz vize kuyruklarında gelecek hayali kurmaktadır. Adam kayırmak ve sizden olmayana dışlama konusunda “master” yaptığımız için artık bu ülkenin gençleri Hükûmetten ve Bakanlığınızdan ümidi kesmiştir. Sayın Bakana sormak istiyorum: Bu ülkede Genç İşsizler Platformu olduğunu kendisi, sizler acaba biliyor musunuz? Mezun olduğu bölümle alakalı işte çalışmayan kaç gencimiz vardır? Bu sorun için Bakanlık olarak hangi çalışmalarını yürütmektesiniz? Gençlerimizin yurt dışına çıkışını önlemek ve beyin göçüne mani olmak için hangi projeleri hayata geçirdiniz?

Kredi Yurtlar Kurumu konusuna hiç değinmek istemiyorum fakat yurtlara yerleşenler ayrı dertli, yerleşmeyenler ayrı dertli durumdadırlar. Geçen sene neredeyse her ay bir asansör faciası yaşamaktaydık. Neyse ki son zamanlarda bu yönde haber almamak yüreğimize su serpmektedir fakat üniversite tercihleri açıklandıktan sonra dönemlerde tüm öğrencilerimizi, velilerimizi büyük sıkıntı beklemektedir. Bugüne kadar kaç gencimiz barınma sorunu yaşamaktadır? Enerji şirketlerinin borçları sıfırlanıyor, yandaş müteahhitlerin borçlarına para bulunuyor fakat üniversite mezunu işsiz evlatlarımızın faizlerine kaynak ayrılmıyor. Hükûmet, konu Suriyeliler olunca milyon dolarlar saçmakta fakat konu Türk gençliğinin sorunları olunca topu taca atmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aydın, toparlayın lütfen.

Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Son zamanlarda bunalımlar sonucu ekonomik sıkıntılardan vatandaşlarımızın neler çektiğini görmek gerekmektedir. Bu konunun üzerine eğilmenizi sizlerden özellikle istirham ediyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşacak olan bayağı bir hatibimiz var. Salonda ara ara uğultu oluyor; hem bürokrat arkadaşlarımızdan hem de sayın milletvekillerimizden ve basın mensuplarımızdan sükûneti tesis etmelerini rica ediyorum. Eğer bürokrat arkadaşlar çalışacaksa salonun dışında alanlarımız var, orada müzakere edebilirler. Sayın milletvekillerini de diğer konuşmacıları dikkatle dinlemeye davet ediyorum.

Evet, şimdi de Sayın Burak Akburak.

Buyurun lütfen.

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkürler.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesini konuşuyoruz. Aslında, bir anlamda Türkiye'nin geleceğine dair önemli konularda konuşmuş oluyoruz. Ben konuşmama başlarken öncelikle KYK yurtlarından da bahsetmek istiyorum. Maalesef, gençlerimiz için, özellikle üniversite öğrencisi gençlerimiz için en büyük problemlerden bir tanesi barınma problemi. Muhalefet partisinden milletvekili arkadaşlarımız zaten bu konuda birçok açıklama yaptı, ben çok detaylı bir şekilde rakamlara girmeyeceğim fakat barınma en büyük problem. Özellikle yurtlarımızda çocuklarımız maalesef iyi koşullarda kalmıyorlar; beslenme problemi var, sağlık problemi var ve yurtların maalesef fiziki şartları uygun değil. Dolayısıyla, Türkiye'de maalesef öğrencilerimizin barınma problemine çözüm bulmak için sistemli bir çalışma da gözüküyor. Tabii, binlerce öğrencimiz kalacak yer bulmak için zorlu koşullarda yaşam mücadelesi veriyor ama tabii, en büyük mücadeleyi aileler de veriyor. Çocuklarını okutmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar, devlete çocuklarını emanet etmek istiyorlar fakat maalesef, devletimiz çocuklarımızın hem sağlık açısından hem eğitim açısından tamamını kucaklayamıyor veya onların barınma problemini çözemiyor ve burada da maalesef cemaatler, vakıflar, dernekler devreye giriyor. Bunu doğru bulmuyorum çünkü her doğan Türk çocuğu devlete emanettir, yarınlarmızı da biz çocuklarımıza, devletimize emanet edeceğiz. Dolayısıyla, Türkiye barınma problemini çözecek, gençlerin yurt problemini çözecek kudrete sahiptir. Biz bununla alakalı iki sene önce İYİ Parti olarak bir proje gerçekleştirmiştik, bir Alman teknolojiyle birlikte Almanya'da Alman devleti yurtlarını pike beton şeklinde yenilemiş. 1 milyon adet yurt odası yapılabiliyor, bunun 6,5 milyar dolar bir maliyeti var ve 11-12 tane fabrika; bunu devlet kurup yapabilir. Böylece, aynı zamanda 25 milyar dolar bir çarpanla birlikte kampüsler, içinde sosyal donatıların olduğu, gençlerin çalıştığı kütüphanelerin, etüt alanlarının olduğu bir yapı sağlanabilir. Bu, tabii, bizim için bir projedir, miri maldır, isterlerse Sayın Bakanlığımıza detaylarını iletebiliriz.

Diğer bir konu da maalesef genç işsizliğinden bahsediyoruz. Özellikle gençlerimiz için "Maalesef nitelikli gençlerimiz yurt dışına gidiyor." derdik ama artık niteliksiz iş gücü de yurt dışına çıkmak istiyor ve birçok faaliyette bulunuyor yani kaçmak için, ülkeden gitmek için her türlü şeyi yapıyorlar. Mesela, benim memleketim Giresun'un Espiye ilçesinde 2.300 kişi geçen sene Amerika'ya göç etmiş. Ben kendim eylül ayında bu bölgedeydim ve mahalleden birçok arkadaşımı da dostumu da orada görme fırsatını yakaladım ve maalesef küçük bir Giresun hâline gelmiş orası. İnşallah bunun önu kesilir ve bu göçler durur diyorum.

Tabii, çocuklarımız için işsizlikten bahsederken birçok üniversite yapmakla övünüyor iktidarımız ama tabii nitelikli üniversiteler çok önemli. Biz, GEN Türkiye'yle yaptığımız bir çalışma içerisinde her sene 30 bin öğrencimizin normalde iki senelik üniversitelerde okuyarak yazılımcı olabileceğini bize söylediler fakat biz dört senelik üniversitelerde senede 9 bin bilgisayar mühendisi mezun ederek bununla da gurur duyuyoruz; bu doğru değil. Tamamen iş gücü üzerinde tarımsal ve teknoloji açısından kalkınmada gençlerimizin kısa bir eğitimle devreye girmelerini sağlayabiliriz diye düşünüyorum.

Tabii, diğer konulardan bir tanesi de bu spordaki başarısızlık. Maalesef, Türkiye, yirmi iki yılda sporda geriye gitti. "Bu kadar önemli konularda çok iyi yaptığımız şeyler var." diyorlar ama son olimpiyatlarda maalesef Türkiye sıfır altın madalya aldı. 1948'deki Londra'da 6 altın madalya almışız. Sporcu sayımızı da hemen söyleyeyim, 58 sporcuyla gitmişiz. 1960 yılında 7 altın madalya almışız dolayısıyla biz son yirmi iki senede maalesef 3'ten fazla altın madalya alamamışız. Dolayısıyla, burada bir problem var, nedir problem? Sayın Bakan da aslında bu federasyon seçimleriyle ilgili, spor federasyonlarıyla ilgili bazı çalışmalardan bahsetti fakat bu federasyona seçilecek insanların liyakatlı veya o sporu daha önce yapmış olmasından ziyade iktidara yakın kişiler tarafından seçilmesini ben doğru bulmuyorum. Benim hayatta ata binmemiş bir arkadaşım geçen dönemlerde Binicilik Federasyonunda Yönetim Kurulu Üyesi olmuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akburak, toparlayın.

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Bitireceğim.

Dolayısıyla, liyakat esasına uygun bir şekilde seçimlerin yapılmaması ve siyasetle ilintili kişilerin bu göreve getirilmesi sporda başarısızlığın en büyük etmenlerinden.

Türkiye'de futbol en büyük lokomotif fakat futbolda inanılmaz bir başarısızlık var. 10 milyon nüfuslu Yunanistan, Avrupa Kupası'nı kazandı; 6 milyon nüfuslu Danimarka, futbolda Avrupa Kupası'nı kazandı; 85 milyon nüfuslu ve bu kadar gence sahip Türkiye'den maalesef bir Avrupa şampiyonu, dünya şampiyonu veya kulüplerden bir Avrupa şampiyonu çıkmıyor; bunlar da maalesef bizim hatalarımız.

Son olarak, Türkiye Futbol Federasyonu 1923 yılında kuruldu fakat şampiyonluklar 1959 yılından sonra sayılıyor, bir de ara bir kararlar ondan önceki iki seneyi de devreye alarak 1957'ye çekildi -biz 1954 yılında Dünya Kupası'na katılmıştık- daha önce yapılan ligler gazozuna mı yapılmıştı; bunu doğru bulmuyorum. 1923 sonrası Millî Küme maçları da dâhil olmak üzere İstanbul Ligi'ndeki şampiyonlukların sayılması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Mevlüt Karakaya, buyurun lütfen.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) -Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları; Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 yılı bu bütçe çalışmalarının güzelliklere vesile olmasını diliyorum öncelikle.

Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi, Türk gençliğini istikbalimizin güvencesi, milletimizin en değerli hazinesi olarak görmektedir. Türk ve Türkiye Yüzyılı, bugünkü gençliğin omuzlarında yükselecek ve hedeflerine doğru yol alacaktır. Ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda "Lider Ülke Türkiye" idealimiz, bugünkü gençlerin önümüzdeki on yıllarda alacağı sorumluluk ve gösterecekleri

performansla gerçek olacaktır. Bu sebeptendir ki hızla gelişen ve değişen dünyada on yıllar sonrasının küresel yarışına bugünden hazırlanmaları bir zarurettir.

Gençliğe yapılacak yatırımı Türkiye'nin geleceği için en önemli yatırım olarak görüyoruz. Gençlik politikalarımız; ekonomik, toplumsal, sağlık ve kültürel hatta psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamemizde yer alan gençlik merkezleri, gençlerimizin kendi ayakları üzerinde durabilmeleri ve yeteneklerini keşfetmeleri için önemli imkânlar sunmaktadır; Bakanlığımızın bu konudaki çalışmalarını takdir ediyoruz. Ayrıca, engelsiz gençlik merkezlerinin sayılarının artırılmasının engelli bireylerin sosyal, ekonomik ve akademik hayata kazandırılmaları noktasında oldukça önemli olduğunu düşünüyoruz.

Gençlik kamplarıyla farklı bölgelerden gençlerimiz bir araya getirilerek haftalık kamp programlarına dâhil edilmiş ve özgüven sahibi olmaları sağlanmıştır. Bununla birlikte, sosyal farkındalık ve spor etkinliği gibi konularda kazanımlar elde etmişlerdir. Yurt dışında ikamet eden Türk gençliğinin askerlik, yurda uyum, yabancılaşmadan korunma ve ülke bağlarının kuvvetlendirilmesi önemle ele alınarak oluşturulacak gençlik kamplarında gençlerimizin sosyal, sportif ve kültürel açıdan gelişmeleri sağlanmalı, bu kamplara Türk dünyası gençlerinin de katılımına imkân verilmelidir. Ayrıca, Türk dünyası dostluk ve kardeşlik oyunlarının düzenlenmesi gönül coğrafyamızla olan diplomatik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Gerek uyuşturucu gerek sanal kumar gerekse dijital bağımlılık, küresel düzeyde son dönemlerin yaygın bir sorunu olmakla birlikte ülkemizde de ciddi düzeylere ulaşmıştır. Bağımlılık, bireylerin yaşam kalitesini düşüren, toplumsal yapıyı tehdit eden, çağımızın en önemli sorunu. Bağımlılıkla mücadelenin elbette aileden başlayan, ulusal ve küresel düzeye ulaşan çok sayıda aktörü vardır. Bu bağlamda, spor politikaları bağımlılıkla mücadelede etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Burada altını çizerek vurgulamak istediğim husus şudur: Bilimsel ve deneysel bir gerçek her hâlükârda önleme maliyetinden, telafi ve düzeltme maliyetlerinden çoğu zaman 7 kat daha düşüktür. Spora yapılan yatırım ve harcamalar doğrudan geleceğimize yapılmaktadır.

Spor politikalarının hedefi, bağımlılığa düşürmemek ve sağlıklı bir toplumu realize etmektir. Bugün toplumda yaşayan insanların önemli bir kısmı daha 40 yaşına ulaşmadan kronik bir hastalığa yakalanmakta ve ömrü boyunca malum şirketlerin patentleriyle üretilen ilaçlara mahkûm kalmaktadır. Yine, bu mahkûmiyetin çok önemli iki sebebinin olduğu bilimsel bir gerçek olarak bilinmektedir; biri yanlış beslenme, diğeri hareketsizlik yani spor yapmamaktır. Tedavisi zor, maliyeti çok yüksek bu sebeplere bağlı hastalıklardan bahsetmiyorum ama aynı zamanda bu kronik hastalıklara verilen ilaçlar ve bunların tedavisiyle ilgili yapılan giderler her zaman bunların önleme maliyetlerinden katbekat yukarıdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karakaya...

MEVLÛT KARAKAYA (Ankara) -Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ -Ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Tamer Osmanağaoğlu, buyurun lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, basın mensuplarımız; hepinizi saygı ve muhabbetlerimle selamlıyorum.

Bugün, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılını Türk ve Türkiye Yüzyılı yapacak olan gençlerimizin, umudumuzun bütçesini görüşüyoruz. Şüphesiz, istikbalimizi şekillendirecek, istiklalimizi muhafaza edecek, tarih ve vatan suuruyla yaşayan, sahip oldukları insani ve millî hislerle yaşayan gençlerimizin yetiştirilmesi her şeyden daha önemlidir. Bu manada, Bakanlığımızın ve bağlı kuruluşlarının attığı en küçük adım dahi geleceğe mühür vuracak bir generimizin hayatını değiştirebilecek önemli bir adımdır.

Bugün zararlı alışkanlıklardan gençlerimizi korumanın yöntemini ararken zararlı alışkanlıkların yeni güvenlik tehdidi boyutuna geldiğini görmek tedirginlik vericidir. Kabul etmeliyiz ki insanlığın hafızası ve tecrübesi, neslin bu kadar tehdit altında olduğu bir dönemi belki de hiç müşahede etmemiştir. Beşeriyetin tekâmülündeki ehemmiyeti tartışmasız büyük olan gençlerimizin yetiştirilmesi, onlara rehberlik edecek fikirlerin tatbiki, gençlerimizin millî mefkûreler etrafında kenetlenmesini sağlaması hiç bu kadar hayati olmamıştır. Unutulmamalıdır ki yüksek medeniyet tahayyülümüzün mimarı gençlerimizdir, insanlığa huzur getirecek olan azametli Türkiye Yüzyılı'nın mimarı da gençlerimiz olacaktır. İnsanlığın içinde bulunduğu buhrandan kurtuluş, imtiyazı sağlanmış millî ve insani ülkülerden geçmektedir. Türk asrı, görkemli Türk gençliğinin omuzlarında yükselecektir.

Bu sebeple, Milliyetçi Hareket Partisi, gençlerimize yönelik yapılacak her türlü çalışmalarda kurumlarımızın sonuna kadar yanındadır. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifade buyurdıkları gibi, bu gençlikle aşılmaz engeller aşılar, bu gençlikle zulmetin perdeleri yırtılır atılır, bu gençlikle zaferlerimizin ümit çeşmesi sonsuza kadar akar durur.

Sayın Bakanım, bu vesileyle, seçim bölgem İzmir'le ilgili birkaç hususa dikkatinizi çekmek niyetindeyim. Buca Spor Lisesi, bölgeye ve ülkemize değer katan sporcularımızın yetiştiği bir okulumuzdur ancak 400 öğrencimizin bulunduğu okulumuzun ihtiyacı olan bir pansiyonun olmaması eksiklik olarak göze çarpmaktadır. Ayrıca, Gaziemir'e bağlı Zafer Mahallesi'nde İzmir Ticaret Odası tarafından yaptırılan okulun spor salonunun zamanla bozulan fiziki şartlarının düzenlenmesi, Kemalpaşa'nın Kızılcıca Mahallesi'nde altı yıl önce yapılan halı sahanın var olan eksikliklerinin giderilmesi, Selçuk ilçesinde Mustafa Kemal Atatürk Stadyumu'nun ışıklandırma sorununun çözülmesi de vatandaşlarımızın beklentileri arasındadır.

Çalışmalarımız esnasında birçok mahallemizde gençlerimizin halı saha talepleriyle karşılaşılıyor, Buca Kaynaklar Mahallesi de bunlardan biridir. Bu konuda Spor Toto Teşkilat Başkanlığımızın katkılarıyla en az 50 halı sahanın daha İzmir'e kazandırılması çok yerinde olacaktır; bu, Sayın Bakanımızdan İzmir Milletvekili olarak da talebimizdir.

Ayrıca, Bakanlığımızca Seferihisar Millî Savunma Üniversitesinde spor salonu yapım işi tamamlanmıştır, emeği geçenlere buradan teşekkür ediyorum. Torbalı, Dikili, Çiğli ve Bergama'da yapım işi devam eden 9 spor okulunun tamamlanması projesi de Ödemiş ilçemizde yeri belirlenmiş yurdumuzun yatırım programına alınması da beklentilerimiz arasındadır.

Sayın Bakanım, 2020 yılında İzmir'deki 22 olan yurt sayısı 30'a, kapasitesi ise 16.250'den 45.393'e yükseltilmiştir. Bunların yanında Atatürk İnciraltı Erkek Yurdu, Hoca Ahmet Yesevi Kız Yurdu, Hacı Ahmet Tatari Erkek Yurdu binalarında deprem analizi yapılarak yenilerinin yapılması gerektiği de tarafınızca malumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Son olarak, 9 Eylül Üniversitesi Tınaztepe yerleşkesinde Orman Bakanlığının tahsisıyla 1.500'ü kız, 1.500'ü erkek olmak üzere başlayan projenin kapasitesinin bin kız, bin erkek evladımıza da hizmet verecek şekilde geliştirilmesi ilimizde ev tipi yurtların boşaltılmasına da vesile olacaktır diyorum.

Sayın Bakanım, sizden çok umutluyuz, İzmir olarak beklentilerimizin yerine getirileceğinden hiç şüphemiz yok.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin devletimize ve yüce Türk Milletine hayırlar getirmesini diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın İsa Mesih Şahin, buyurun lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Komisyonu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, ülkenin en kıymetli hazinesini, en stratejik gücünü, gelecek umudumuzu, gençlerimizi konuşuyoruz ancak gençlerimize nasıl bir Türkiye bırakıyoruz, önce onu bir konuşalım. İşsizliğin, geçim sıkıntısının olduğu, Türkiye'de hak ve özgürlüklerin olmadığı, adaletsizliklerin maalesef yaşandığı, toplumsal barışın yara aldığı, umudun yurt dışında arandığı, beyin göçünün yaşandığı bir Türkiye'yi maalesef gençlerimize bırakıyoruz; bir de gelecek karamsarlığıyla gençlerimizi baş başa bırakıyoruz.

Her ile hatta her ilçeye üniversiteler açılıyor, güzel ancak bunun yanında kamuda işe alım konusuna geldiğinde gençlerimizi mülakat diye bir illetle baş başa bırakıyoruz. Gençlerimizi ülkesine küstürüyoruz, maalesef umudu yurt dışında aramak zorunda bırakıyoruz.

Şimdi, cep telefonu özel tüketime sokuluyor. Gençlere bir telefon lüks görülüyor, sonra da "Çıkar o cebindeki telefonu." denilerek onların dünyasından uzak düşülüyor. Bu konuda, sağ olun, bir düzenleme yaptınız harçlarla ilgili ancak ne olduğunu anlamadık, dağ fare doğurdu, yılan hikâyesine döndü, ortada da bir şey göremedik.

En ufak bir yolsuzluk haberine hemen yayın yasağı getiriliyor bu ülkede ama sanal kumarı-, sanal kumar çetelerinin sosyal medyada reklam paylaşımları bir türlü engellenemeyerek gençlerimiz maalesef kumarın pençesine düşürülüyor. Sayın Bakanım, ekip arkadaşlarınız göstermemiştir; bakın, şu gördüğünüz kumar reklamları sosyal medyada cirit atıyor. Bu kadar kolay olmamalı, bu pervasızlığın üzerine gidilmelidir.

Her platformda uyuşturucuyla mücadele nutukları atılıyor ama uyuşturucu satıcısı alçakların arsızca okul önlerinde torbacılık yapmaları bir türlü engellenemiyor. Gençlerimiz uyuşturucu batağında, sanal dünyada kumar batağında. Soruyorum: Bu bütçede bununla ilgili ne var Allah aşkına, tatmin edici bir bütçe olarak ne var?

Şimdi, gençlerimiz büyük bir ümitsizlik içerisinde, ne çalışan ne okuyan ne de iş arayan hâldeler; müzmin ev gençlerine dönüştürüldü gençlerimiz. Ne demek ev genci? Artık iş aramaktan umudunu kesmiş, evde oturan genç demek. Ev gencinin sayısı anlamında Türkiye maalesef OECD ülkeleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

Şimdi, bağımlılık konusundan bahsettik. Bağımlılık konusu, ülkemiz için her geçen gün büyük bir problem hâline gelirken, Türkiye bazı uyuşturucu maddelerin kullanımında Avrupa'da ilk sıralarda yer alırken, önceki yıl bağımlılık nedeniyle 300 canımızı kaybetmişken, durum bu kadar ciddiye Bakanlığımızın bütçesinde bağımlılıkla mücadele için ayrılan oranı biz binde 2 olarak gördük maalesef. Görüyoruz ki bu meseleye yönelik çözümünüz halının altına süpürmek, kayıtsızlık ve ihmal olarak ortada durmaktadır.

KYK konusu gençlerimiz için önemli bir konu. Ekonomik sorunlar gençlerimizi yoruyor, geçim sıkıntısı gençlerimizi yoruyor. Üniversite öğrencileri için önemli bir destek olan KYK burslarının oranları yeterli değildir. "Artırdık." diyebilirsiniz ancak 2016 ve 2017'de KYK bursunun asgari ücrete oranı yüzde 30 bandında iken bugün yüzde 11 bandına düşmüştür; buna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Bir de işi olmayan gençlerimizden KYK burslarını geri ödemelerini istemek de son derece yanlış bir şey. Bununla ilgili bir kanun teklifi hazırladık, bunu da bugün Meclise sunacağız.

Geçen gün AK PARTİ Gençlik Kollarındaki arkadaşlarımız bir "tweet" attılar, gençlere tavsiyeleri oldu; işte, staj yapmak, dil öğrenimi almak, Erasmus programlarına gitmek, seyahat etmek gibi. Güzel ama hangi parayla seyahat edecek bu gençler, bu soruyu da sormadan geçemiyorum.

Spor konusuna gelince, olimpiyatlarda maalesef çuvalladık. Sizin de çok iddialı bir sözünüz oldu olimpiyatlardan sonra, "Sunduğumuz destekleri doğru ve verimli kullanmayan federasyonlar bunun hesabını verecek." dediniz. Şimdi sormak istiyorum: Kaç federasyon hesap verdi ya da kaç federasyonu bu anlamda denetlediniz? Biz göremedik maalesef.

Federasyon demişken futbola değinmeden geçmek istemiyorum. Futbol Federasyonu Başkanı önceki yönetimin mali tablolarındaki usulsüzlüklerinden, Euro 2024'teki misafir ağırlama giderleriyle ilgili usulsüzlüklerden bahsetti. Bunlarla ilgili bir adım atıldı mı? Maalesef

hayır ya da atacak mısınız, onu da sanmıyorum. Biz futbolda Federasyonun artık yolsuzluğunu arsızlığını duymak istemiyoruz. Muhteşem bir jenerasyon yakaladık, altın bir nesil yakaladık, başarı istiyoruz, artık iskalamak istemiyoruz.

Olimpiyatlardaki başarısızlığın sorumlusu kim? Bakanlık mı federasyonlar mı belediyeler mi kulüpler mi? Elbette ki herkese sorumluluk düşüyor. Bir kere, en başta federasyonlardan siyaseti temizleyerek sürece başlamamız gerektiğini düşünüyorum. Bunun yanında, yöneticilerin performansı önemli. On yıldır federasyon başkanı, bir tane altın madalyası yok, hâlâ o koltukta oturuyor. Bunu sorgulamamız gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Belediyeleri de sürecin içerisine katmak önemli. Gelişmiş ülkeler bu konuyu belediyelerin yardımıyla çözmüş, bunu da özellikle paylaşıyorum.

Türk futbolundaki hakem hataları, hakem skandalları temiz futbol sorununu ortaya çıkarıyor. Bu konunun üzerine gidilmelidir. VAR programı geldi, VAR sistemi geldi; maalesef sorunları azalmadı, artmaya başladı. Bazı avukatların hakemlerden vekâlet aldığı ve bundan karşılıklı bir kazanım sağladıkları gündemde; bunun üzerine gidilmelidir. Bahis oyunlarıyla ilgili şaibelerin üzerine gidilmelidir. Türk sporu bu sorunlarla uğraşmamalıdır.

Son olarak, gençlerin önemli sorunları var dedik; işsizlik, geçim sorunu, KYK bursları, mülakat sorunu, uyuşturucu sorunu, sanal kumar sorunu, gelecek karamsarlığı. Bunun yanında, Türk sporundaki başarısızlığı saydık. Dolayısıyla hem gençlik adına hem de Türk sporu adına sizi başarısız bulduğumuzu ve gençlerimiz ve Türk sporu adına size bir kırmızı kart göstermek istediğimizi ifade etmek istiyorum Sayın Bakanım. Bu kartın iptali mümkündür, VAR'a gitmek yok çünkü Halep de ortada arşın da ortada. Bu kartın iptali nasıl mümkündür? Gençlerimizin ve Türk sporunun saydığımız sorunlarını eğer düzeltebilirseniz, eğer bunlarla ilgili gerçekten bizi, gençlerimizi, milletimizi tatmin edici adımlar ortaya koyabilirseniz bu kartı iptal edebiliriz Sayın Bakanım.

Bu duygularla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Mehmet Karaman, buyurun lütfen.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, muhterem bürokrat arkadaşlarım; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Bugün burada Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesini tartışmak üzere toplandık ancak ortada tartışılması gereken tek bir bütçe değil, aynı zamanda gençlerimizin umutları, sporun toplumdaki yeri, bağımlılıkla mücadeledeki zafiyetler ve Bakanlığın mevcut politikalarının yarattığı sorunlar da vardır.

Bakanlığın bütçesine baktığımızda ne yazık ki gençlik programlarının yüzde 5'in altında bir bütçeyle sınırlandırıldığını görüyoruz. Türkiye'de 15-24 yaş arası genç işsizlik oranı yüzde 20'ye yaklaşmışken, gençler eğitimde, iş bulmada ve sosyal hayata katılımında zorluk çekerken bütçenin sadece yüzde 5'lik kısmını gençler için ayırarak gençlerimize "Ancak hayal kurun." demiş olmuyor muyuz? Ancak işsizlikle, düşük ücretlerle, sosyal imkânlardan yoksunlukla hayal kurmaları nasıl mümkün olsun?

Kıymetli arkadaşlar, uyuşturucu bağımlılığıyla mücadele gençlerimizin sağlığı ve geleceği açısından büyük önem taşımaktadır ancak 2025 yılı bütçesinde bu konuya yalnızca binde 2 pay ayrıldığını görüyoruz. Bütçede az pay ayrıldı diye bağımlılık azaldı algısı yapmıyorsunuz inşallah. Uluslararası raporlara göre Türkiye'de metamfetamin gibi tehlikeli maddelerin kullanımında ciddi bir yükseliş varken bu konuya ayrılan sembolik bütçe âdeta bir ciklet parası gibidir. Bu tablo, üzülererek söylüyorum ki gençlerimizi uyuşturucudan koruyacak kampanyaların, rehabilitasyon hizmetlerinin yetersizliğini ve Hükümetin bu konudaki kayıtsızlığını gözler önüne sermektedir.

Bağımlılıkla mücadele için en önemli silahımız spor iken spor sadece futbol veya basketbol gibi popüler branşlarla sınırlı olmamalıdır. Bakanlık, amatör branşları desteklemek için yeterli adımı atmamakta, sporun daha geniş kitlelere ulaşmasına engel olmaktadır. Hükümetin profesyonel branşlara yaptığı yatırım elbette önemlidir ancak olimpiyatlarda ülkemizi başarıyla temsil eden sporcuların çoğunun amatör branşlarda yetiştiğini de unutmayalım. Maalesef, amatör sporcular tesis ve kaynak yetersizliği nedeniyle gereken desteği alamıyorlar, başarıya giden yolda büyük zorluklarla mücadele ediyorlar.

Gerek sporcuların gerek antrenörlerin gerek spor emekçilerinin çağrılarını duymazdan gelinmemelidir. Daha geçen yıl, hatta yine tam tarihini vereyim Sayın Bakanım, 19 Aralık 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığımız konuşmada 950 antrenör alımı için söz vermiştiniz ve o gün, o toplantıda en çok alkışı da siz almıştınız. Nerede bu sözün karşılığı? Sayın Bakan, siz devleti temsil ediyorsunuz, sizi sözünüzü yerine getirmeye davet ediyorum. Önümüzdeki günlerde Genel Kurulda bu konuda yine bir konuşma yapacaksınız, bunların kadrolarının da hazır olduğu söyleniyor, Genel Kurul konuşmanızdan önce bu atamaları yaparsanız orada sizin daha fazla alkışlanacağımızı tahmin ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, Gençlik ve Spor Bakanlığımıza ayrılan bütçede 178 milyar TL cari transferlerin 154 milyarı "hazine yardımları" adı altında belirsiz bir şekilde ayrılmıştır. Bu kadar büyük bir kaynağın nasıl harcanacağı konusunda net bir planın olmaması, bütçenin âdeta çalاکalem yapıldığı izlenimini yaratmaktadır. Bu büyüklükte bir kaynak, detaylı bir planlama ve şeffaf bir harcama programı gerektirirken Bakanlık bu konuda net bir yol haritası sunmamaktadır. Bu durumda, bu yardımların gerçekten ihtiyaç duyulan projelere mi yoksa başka alanlara mı yönlendirileceği meçhuldür.

Bir diğerkanayan yaramız ise barınma sorunu. Üniversite yurtlarının yetersizliği gençlerimizi yüksek kira bedellerine mahkûm etmektedir. 7 milyondan fazla üniversite öğrencisi -buna açık öğretim de dâhil herhâlde- bulunan ülkemizde KYK yurtları yalnızca 900 bin kişilik bir kapasite sunmaktadır. Bu, öğrencilerimizin yüzde 12'sinin ancak devlet yurtlarında kalabileceği anlamına geliyor.

Kıymetli arkadaşlar, haydi gençler bahsettiğimiz dertlerden bir şekilde sıyrıldı ve hayata atıldı, ne yapacak? Gençlerimiz, işsizlik ve istihdam sorunuyla baş başa kalıyorlar. Boşa geçen zamanlar bir kenara, yaşadıkları travma ve dertler yaşamlarının ilkbaharını güze çevirmektedir.

Arkadaşlar, gençlerimizin iş bulamama sorunu artık kronik bir hâl almıştır. Genç işsizlik oranı yüzde 20 seviyesine yaklaşmış durumda ve bu oran, OECD ülkeleri arasında en yüksek seviyelerde yer almaktadır. Gençlerimiz eğitim alarak geleceklelerini inşa etmeye çalışırken bu kadar yüksek işsizlik oranları karşısında hayal kırıklığı yaşamaktadırlar.

Genç Çiftçi Projenizi destekliyoruz Sayın Bakanım ancak buna da sadece eğitim vermek yetmez, teşvik edilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaman, süreniz doldu, toparlayın lütfen.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Bütçede bunun için bir kalem göremedik. Eğitimlerin devamında sürdürülebilir tarım için gençleri hibeyle desteklemeyi düşünüyor musunuz? Bakınız, köyde çiftçilik yapacak insanların yaşı 60'ın üstünde. Eğer gençlere asgari ücret vererek köylerde, tarımda istihdam etmeyi sağlarsanız gençler köylere dönecektir diye umut ediyoruz.

Onlara daha fazla imkân sunmak, sporu herkes için erişilebilir hâle getirmek, bağımlılıkla etkin mücadele etmek ve iş olanakları sağlayarak onlara umut dolu bir gelecek sunmak bizim sorumluluğumuzdur. Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi, sadece bir yılın değil gençlerimizin geleceğinin teminatı olmalıdır. Bu bütçeyle gençlerimize sahip çıkmalı, onların enerjisiyle ülkemizi daha ileriye taşımak için somut adımlar atmalıyız.

Bütçemiz hayırlı olsun inşallah.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan...

MEHMET BAYKAN (Konya) - Efendim, Sayın Bakanım, geçmişte de birlikte çalıştığım mesai arkadaşlarım olan çok kıymetli bürokrat arkadaşlarım, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hemen sözlerimin başında bir istatistiki yanılmayı düzeltmek istiyorum. Bunu ben Genel Müdür olarak görev yaptığım dönemlerde de her Plan ve Bütçe görüşmesinde yaşadım, bugün burada da yaşadık. Geçtiğimiz günlerde de Sayın Genel Başkan Özgür Özel "Türkiye'de öğrenci yurt kapasitesi mevcut öğrencilerin yüzde 13'ünü ancak karşılıyor." dedi. Mehmet Karaman ağabey de şimdi öyle bir rakam kullandı. Efendim, şöyle baktığımızda, Türkiye'de 1 milyona yakın yurt yatağı var, 6,5-7 milyon civarında üniversite öğrencisi var, böldüğünüz zaman böyle bir sonuçla karşılaşırız ancak bu öğrenci kapasitesinin içerisinde açık öğretim öğrencileri var, memleketinde okuyanlar var, özel yurtlarda kalanlar var, evlerde kalanlar var. Doğru olan -Sayın Bakanımızın daha önce de açıkladığı, bugün de söylediği- başvuran her 100 öğrencinin 96'sının, 97'sinin Kredi Yurtlara yerleştiği noktasındadır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, yapma, etme!

MEHMET BAYKAN (Konya) -Halep oradaysa arşın burada sevgili dostum, gider yarın Cebeci Yurdu'nu kontrol ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Konya'yla karıştırma her yer!

MEHMET BAYKAN (Konya) -Türkiye'de 2024 yılında sadece 40 bin yatak ilavesi olmuştur. Sıkıntı olan yerlerde zaman zaman ilavelerle 3 kişilik odaların 4'e, 5'e çıktığı olmuştur ama bunu... Sabah bir konuşmacı 10-12 kişilik odalardan bahsetti, ben de pes dedim; herhâlde kendi öğrencilik günlerini hatırladı, o yüzden "10-12" dedi. Bugünkü rakamlarla 3 kişilik odalar var, 4 kişilik odalar var ama maksimum 3 kişilik odalarda barınma imkânı sağlanıyor. Bu devlet, en son Marmaris'te, Marmaris gibi yerde öğrencilerini barındırmak için otel satın aldı arkadaşlar yani otel satın alıp öğrencilerin hizmetine verdi, otel anlamında hizmet başlatıldı.

Değerli dostlar, tabii, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü öğrencilerine internet temini 2012 yılında başlamıştır. Derslerde kullanılmak için alınan interneti, maalesef öğrencilerimiz dizi izlemekte, sinema izlemekte kullanma noktasına gidince zaman zaman sıkıntılar yaşanmaktadır.

Öğrenci harçları vardı, hatırlar mısınız, nerede onlar şimdi? Yine onlar AK PARTİ iktidarları döneminde öğrencilerimizden kaldırılmış, ikinci öğretim hariç uygulanır hâle gelmiştir.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Harç kalktı, kredi geldi.

MEHMET BAYKAN (Konya) -Yine, kredi faizlerinden devlet vazgeçmiştir, iyileştirmeler yapılmaktadır. Elbette muhalefetin görevi, eksikleri görmektir ama bir taraftan da iktidarı teşvik etme adına -taze bir siyasetçi olarak ifade etmek isterim ki- iyi şeyleri de görmekte, söylemekte fayda var. Bu cümleden olmak üzere, Maraş Milletvekili arkadaşşıma şunu ifade etmek istiyorum: Maraş -ben size neden ve gerekçeleri anlatacağım- bir stat şanssızlığı yaşadı, kesin ama ben depremin ilk günü, o günün Spor Genel Müdürü olarak Bakanlığımın görevlendirilmesiyle Maraş'a gittim. Milletimizin çadırlar kurulmadan ilk sığındığı yerler Gençlik ve Sporun tesisleriydi, Batıpark Spor Salonu'ydu. Üçüncü gün Elbistan'a gittim. Elbistan'da yeni bitmiş spor salonu, tam da depremin üstüne hizmete girmişti ve eski salondan insanlarımız yeni salona geldiler. Bir KYK yurdu hariç bütün yurt binaları dimdik ayakta; önce güvenlik görevlilerimiz ve dışarıdan gelen sağlıkçılar, hâkimler, savcılar buralarda kalırken Maraş halkına da hizmet vermeye başladılar. Yani spor tesisleri, Türkiye'de yüzde 99

oranında Kredi ve Yurtlar tesisleri, ayakta kalarak deprem zamanında, pandemi döneminde, orman yangınlarında milletimize hizmet vermiştir.

Tabii, her dönemin kendine göre şartları, özellikleri vardır. Bizim mücadelede çok iyi olduğumuz dönemlerde, dünyada güreşin kurallarının değiştirilmediği zamanlarda, biz mücadelede 1948'te ve 1960'ta önemli madalyalar elde ettik ama mücadelede grekoromenin başlaması, serbestin kurallarının değiştirilmesiyle birlikte yani bizim genetiğimizin çözülmesiyle birlikte biz sporda bir miktar geriye düştük fakat bir istatistik rakam söyleyeceğim -yüzme havuzunu söylersem Sayın Mehmet Muş Bakanım bana yine bozuk atacak, geçen yıldan var bana bir bozukluğu- 2005 yılı rakamlarıyla bu ülkede futbol oynanan alanların yüzde 46'sı çim arkadaşlar, yüzde 54'ü toprak. Hamit Altıntop, bana "Türkiye neden futbolcu yetiştirmiyor?" sorusunu sorduğunda "Hamit, sen Almanya'da çim sahaya doğdun ama Türkiye'de senin yaşitların toprak sahaya doğdu." demişimdir. Bugün itibarıyla, bu ülke sentetik sahalarla da olsa yüzde 99 oranında çim sahalarla kavuşmuştur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - O zaman Lefter vardı, Metin Oktay vardı.

MEHMET BAYKAN (Konya) -Tesis rakamlarına vesairesine yürüdüğümüz zaman bizim bunları belli noktalara getirmemiz elbette mümkün.

Şimdi, bugün burada olimpiyat sonuçlarına ilişkin eleştiriler olunca ben Tokyo 2020 Olimpiyatları'ndan sonraki, 2021 yılındaki Komisyon tutanaklarına bir göz attım. 2021'de tarihimizin en yüksek madalyasını 2'si altın olmak üzere 13 madalyayla almıştık. Baktım, acaba bugün eleştiren muhalefet o gün tebrik etmiş mi diye; maalesef, çok cılız tebrikler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Başkan, toparlayın.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Elbette tebrik eden, hakkımızı veren arkadaşlar olmuştur ama çok cılız olduğunu gördüm ama Türkiye'de spor sadece olimpiyatlardan ibaret değil; paralimpik oyunlar var, engellilerimizin 26 madalyayla paralimpik 23'üncülüğü gibi elde ettiği çok önemli sonuçlar var. Yanı sıra, kadınlarımızın elde ettiği çok önemli sonuçlar var. Türk sporu olimpiik branşlarda bir sıçramanın eşliğinde arkadaşlar. Bunu, inşallah, 2028'de göreceğiz; bunun için Bakanlığımız çalışıyor, bunun için Sayın Bakanımız çalışıyor.

Bu arada Sayın Bakanımı tebrik ediyorum. Gerçekten muhalefetin de takdirini kazanmış bir Bakan olarak -bizim de ilk günden tespitinde bulunduğumuz gibi- olimpiyat sonuçlarıyla alakalı tek sorumlu olarak görülmemesi gerekir. Ama tekrar ediyorum ki bu ülkenin paralimpik oyunlarda, kadınlarda, engelli haklarını, kadın haklarını her zaman gündeme getiren muhalefet olarak takdir edilmesini beklerdik; Selim Temurci Beyefendi bunu yaptılar.

Son olarak İsa Mesih Şahin kardeşime, tecrübeli yönetici olarak diyorum ki: Kardeşim, kırmızı kartı iptal etmek çok zor ama ben senin hakemliğini dinlenmeye alıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de Sayın Mustafa Adıgüzel...

Sayın Adıgüzel, buyurun lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Bakanım, değerli hazırım; şimdi, 2021 yılıydı, yine bu Komisyonunda Spor Toto Teşkilatını yöneten kadronun belirsizliği Sayıştay raporlarında da konu olmuştu ve "Sayıştay raporunda da bu yönetim şeması neden yok?" diye eleştiri olmuştu, bunu dile getirmiştik. Şimdi, ben, bugün, Spor Toto Teşkilatının internet sayfasına girdim. Spor Toto Teşkilatının internet sayfasında -şöyle- bir ekran görüyorsunuz, bu ekranın üst kısmında "Kurum hakkında" kısmına girip teşkilata bakınca ne teşkilat başkanı ne de yönetim kurulu -şu şekilde- görünmüyor. Bu, 2021 yılında da böyleydi; aradan dört sene geçmiş, hâlâ böyle. Acaba Spor Totonun bütçesi mi bu işi düzeltmeye yetmiyor? Çünkü o günkü eleştiri "Buradaki Yönetim Kurulu Başkanı Spor Bakanı, Teşkilat Başkanı da 2'nci kişi ama diğer 3 kişi belli değil." eleştirisiydi. Bugün hâlâ mı belli değil acaba? Ama benim aldığım bilgiye göre şu anda Küçükesat'taki Spor Toto Teşkilatından hâlâ bir önceki Bakanımız Kasapoğlu'nun ayrılmadığı, sıkça orayı ziyaret ettiği, hatta ofisinin orada devam ettiğiyle ilgili bilgilerim var. Şimdi, bizim bildiğimiz teşkilat yönetmeliğine göre, yayınlanan yönetmeliğe göre Spor Bakanımız oranın Yönetim Kurulu Başkanı. Şimdi, bir önceki Bakanın oradan neden ayrılmadığını ben öğrenmek istiyorum, bu konuyla ilgili bilgiler doğru mudur?

Şimdi, bu Spor Totoyu çok önemsiyorum, şundan dolayı: Çünkü Spor Bakanlığı bütçesinin tam 4 katı bütçesi var arkadaşlar. Biz, bugün Spor Bakanlığını konuşuyoruz. Mesela, ben size yıllara göre bütçelerini söyleyeyim: 2021 yılında Spor Bakanlığı 18 milyar, Spor Toto bütçesi 70 milyar; 2022 yılı 28 milyara, 117 milyar; 2023 yılı 66,5 milyar Spor Bakanlığı, tam 338 milyar gerçekleşmiş Spor Toto bütçesi. Eğer, bu yıl Bakanlığın bütçesi 232 milyar ise Spor Totobütçesinin2025 yılında tam 1 trilyon lirayı geçmesi muhtemel.

Biz çok büyük bir bütçeyi konuşuyoruz fakat bu bütçeyle ilgili hiçbir detay yok. İki yıl öncesine kadar Spor Bakanlığı bütçesinde bu Spor Totodan özellikle vakıf, derneklere ayrılan meblağlar açıklanıyordu ama son iki yıldır, bu yıllla beraber üç yıldır bu detaylar verilmiyor. Neden verilmiyor? Çünkü birtakım "toplum yararına dernek" adı altında vakıf ve cemaatlere buradan yüksek miktarlarda para aktarıldığını biliyoruz. Bırakın Spor Totoyu, Gençlik Spor Bakanlığının 2024 yılının ilk altı ay raporuna göre 699 milyon lira bu bahsedilen vakıflara, derneklere aktarılmış. Bu ne kadar bir para biliyor musunuz? Uyuşturucuyla mücadelede sizin şu anda bütçeye koyduğunuz 48 milyon liranın tam 15 katına yakın bir paradan bahsediyoruz. Geçen yıl uyuşturucuyla mücadelede Spor Bakanlığı bütçesine sadece 7 milyon lira aktarılmış, bu on binde 1'e denk geliyordu; bu yıl artırmışsınız, on binde 2 yapmışsınız, tüm bütçenin 48 milyon lirasına denk geliyor. Şimdi, bu aktarılan paralar nedeniyle ben Spor Toto Teşkilatına Hükümetin örtülü ödeneği dedim, buna itiraz ettiler. Çünkü buradan çok yüksek miktarlarda paralar adı açıklanmayan, denetlenmeyen bazı kurumlara aktarılıyor. Ne kadar paradan bahsediyoruz, tekrar ifade etmek istiyorum: Gençlik Spor Bakanlığının bütçesinin tam 4 katından, 5 katından kastediyoruz arkadaşlar, tek başına Spor Toto üzerinden. Mesela bu aktarılan yerlerden biri de Diyanet. Şimdi, sene başında bizzat Ali Erbaş açıklamış "İlim Yayma Cemiyeti Yurdu bizim için ikinci bir

üniversite oldu.” demiş. Spor Totonun milyarlarca lirası “sivil toplum kuruluşları” adı altında buralara doğrudan ya da dolaylı pompalanıyor ve Ensar Vakfı, TÜRGEV Vakfı gibi vakıflarla ortak etkinlikleri var. Bu vakıflar Spor Toto parasıyla besleniyor ama Diyanet İşleri Başkanlığı bir cuma hutbesinde Toto, Loto gibi şans oyunlarının da bir çeşit kumar olduğunu ve haram, günah olduğunu ifade etmiş, doğrudur. “İyi de Spor Toto parasıyla imam hatip lisesi, İslami bilimler enstitüsü binalarını neden yaptırıyorsun? Spor Totonun milyarlarca lirasını neden bu bahsettiğiniz derneklerle ortaklaşa kullanıyorsun?” diye de insana sormak lazım.

Şimdi, Sayıştay raporu bulgu listesinde 2 tane bulguyu önemsiyorum: Bulgu 4’te il müdürlükleri tasarrufundaki taşınmazların tahsis ve kiralama yoluyla amacı dışında kullanıldığını ve buraların düğün salonu, lokanta, kafe gibi bazı etkinliklerde kullanıldığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Adıgüzel, toparlayın, mikrofonunuzu açıyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Yine bulgu 5’te de Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü yurtlarında 140 işletmenin özel kişilere verilirken hakkaniyet gözetilmediği... Bunlara dikkat etmek gerekiyor.

Son olarak, 2022 yılında bir Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Yasası çıkarttık hep beraber, burada oy birliğiyle çıkarttık, güzel bir çalışmaydı. Ancak bunun ikincil mevzuatı çıkarılmadığı için şu anda spor kulüpleri hâlâ Spor Bakanlığı tarafından denetlenememektedir. 42’nci maddedeki spor federasyonlarının her türlü iş, işlemleri, harcamalarıyla ilgili denetim ve yine bu spor kulüplerinin de benzer bir şekilde denetlenmesiyle ilgili Spor Bakanlığı tarafından ikincil mevzuatları yapılamadığı için, ilgili kurullar kurulamadığı için, maalesef, spor kulüpleri ve spor federasyonları hâlen daha denetlenmemekte, mali açıdan çok kötü durumda olmalarına rağmen gereği yapılmamaktadır.

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Adıgüzel teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Adıgüzel tabii, bu bana düşmez; Bakanlık sizin bu sorularınıza cevap için notunu almıştır ama bu Spor Toto Teşkilatı biliyorsunuz çok büyük bir kısmını tekrar ikramiye olarak geri dağıtıyor. Yüzde 20 KDV ödüyorlar, yüzde 5 bir vergisi var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya düşürdük onu da, onu da düşürdük.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Dolayısıyla orada, ifade ettiğiniz gibi, devasa bir rakamdan çok küçük bir rakam kalıyor.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Muş, sadece şunu söyleyebilir miyim, ben de bir cümle size cevap vereyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bana cevap vermeyin canım, ben...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Yok, siz cevap verdiğiniz için ben size cevap vereyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben cevap vermiyorum size, böyle bir şey söylerler size dedim.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Şöyle söyleyeyim: Sayın Muş, iki yıl önce 100 milyar...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Bir saniye... İki yıl önce 100 milyar liraydı, şimdikini artık hesap edin siz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Soracağız onları değerli arkadaşlar.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Dağıtılan miktardan bahsediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Verirler cevabını.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Eksik bilgi Mustafa Bey, eksik bilgi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hükûmet -bilgileri- notunu almıştır.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Bakan, iki yıl önce 100 milyar liraydı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar şu an...

Sayın Gürer bekliyor, Sayın Adıgüzel. Vallahi, sabah dokuzda geldi.

Sayın Gürer, buyurun lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu yılki sunumunuz biraz zayıf geldi bana geçen yıla göre. Baktım, Sayın Cumhurbaşkanını geçen sefer 8 kez anmıştınız, bu kez 1 kere anmışsınız; bir af durumu mu var hani şu olimpiyatlardan dolayı? Sayın Cumhurbaşkanının adı geçmiyor.

Şimdi, geçen yılki sunumda “Sayın Cumhurbaşkanımızın Kabine toplantısında müjdeledikleri gibi bu yıl burs ve kredi miktarlarımız lisans öğrencileri için 2.000, yüksek lisans öğrencileri için 4.000, doktora öğrencileri için 6.000.” demiştiniz. Bu yıl çok sade geçmişsiniz “2025 yılı için öğrencilerimizin burs, kredi miktarı 2.000 lira.” demişsiniz, burada hiç artış olmayacak mı enflasyon oranında?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Olacak, eksik okumuşsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Altını da okudum “Yüksek lisans 2 kat, doktora 3 kat” diyorsunuz, burada bir sorun var.

Şimdi, geçen yıl yine sunumunuzda “Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Tarım Orman Bakanlığıyla birlikte genç nüfusun tarıma olan ilgisini artırmaya ve sosyal imkânları güçlendirmeye yönelik ‘Genç Tarım’ isimli projemizi başlatıyoruz.” diyorsunuz. “Tarım kampları sayısını artırıp Türk tarımına genç bir solukla destek olacağız.” Kaç kişi yararlandı bu işten? Kaç tane genç tarıma girdi, ne yaptınız? Gene bu da sunumda yer almıyor.

Ayrıca diyorsunuz ki: “91 farklı malzemeyi yerli olarak temin edeceğiz ve bu anlamda ithalattan da 43,5 milyon dolarlık bir azalma potansiyeline sahibiz.” Yirmi iki yıl sonra böyle bir düşünce güzel de gerçekleşti mi?

Bir de şu: Biliyorsunuz, 16 milyon lisanslı sporcunuz var. 1. Lig’de, Süper Lig’de oynayan oyuncuların yüzde 90’ı da yabancı yani 16 milyon sporcudan oralarda oynayacak kadar adam nasıl yetişiyor? Demek ki bir başarısızlık kavramı burada yaşama geçiyor.

Şimdi, 70 bin okulumuz var; kaçında beden eğitimi öğretmeni var, kaçında kapalı spor salonu var, kaçında yüzme salonu var, kaçında acaba okullar kendi aralarında müsabaka yapıyor? Çünkü bizim zamanımızda okul maçlar çok önemliydi, oradan yetişenler de amatör kulüplerde oynarlardı.

Şimdi, ben, engelli spor kulüplerini ziyaret ediyorum, malzeme istiyorlar, malzeme sorunundan bahsediyorlar; geçen sene de söyledik, siz de burada “Malzeme sorunu yok.” diyorsunuz. E, şimdi, onların bize söyledikleriyle, pratikte olan ile sizin anlattığınız örtüşmüyor; engelli sporcularımızın bu konuda talepleri var.

Şimdi, il özel idareleri halı saha yapıyor; bilmiyorum, bu sizin kontrolünüzde mi; halı sahada sağlık görevlisi olmadan, antrenör olmadan kim, nasıl yetişecek de spor yapacak? Gidiyorsunuz köye, içine inek sokmuşlar, koyun sokmuşlar, tavuk sokmuşlar. Yani eğer bir tesis yapılıyorsa, onun altyapısı da oluşturulmalı, o çocuklara sporu yapacakları kıyafetler, onlara öğretici ve sağlık görevlisi verilerek yapılmalı. Özellikle de şu Yaşam Boyu Spor’da kontrolsüz spor yapanların, orada, yaşamlarının sona erme ihtimali de yüksek; keza böyle olaylar da yaşandı biliyorsunuz.

Şimdi, 2021 yılında Niğde Stadı’nı ihale ettiniz. Bugün 2024 bitiyor, 2025’e geliyoruz, ihale 2 kere iptal oldu; Niğde o günden beri statsız kaldı. 2025’te, umarım, bu stat artık açılır çünkü bunu daha önce de söylemiştik. Ama çok ilginç bir şey oldu: Birkaç gün önce Ulaştırma Bakanı gitti, Niğde’de yıkılan kapalı spor salonunun temelini attı. Ben kaygılandım, siz atsaydınız umutlanırdım da Sayın Bakan, yirmi iki yıldır Niğde’ye havaalanının temeli atıldı, daha çivi çakılmadı. Yani temel olarak kalır diye korkuyorum, bir an önce onun da yapılmasını talep ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Korkmayın, korkmayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Şimdi, daha önce -2002 öncesini hep örnek verirsiniz ya, o zaman- bizim kamu fabrikalarında sporcuların gerçekten farklı branşlarda çok başarıları vardı. Bu dönemlerde artık kamuda da özelde de böyle sporla uğraşan ve sadece markasını tanıtmak amacıyla sınırlı sayıda kulüpler kaldı. Bunu da yaygınlaştırmak lazım, bu konuda da bir desteğin şartlığı ihtiyaç.

Bir de bu bağımlılığı herkes konuşuyor. Siyasi iktidar, kendisi sanki bu konuda yokmuş noktadan olaylara bakıyor, sizler bu konuda faaliyetlerin yürütüldüğünü söylüyorsunuz. Bu, böyle karşılıklı polemik konusu olmayacak kadar önemli. Gerçekten Anadolu illerine gidin, bazı ilçelerde belli saatte sokağa çıkamazsınız çünkü o çocuklar, hem de pırl pırl gençler madde bağımlısı durumuna düşürülmüş. Kimse şunu demiyor: “Ben şu kadar çocuğun madde bağımlısı olmasını engelledim, bu konuda yaptığımız çalışmalar var; buraya alıyoruz, çocuğun sağlığını geri kazandırıyoruz, yaşama katıyoruz.” O “var” diyor, o “yok” diyor ama var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bakın, bana bir anne telefon etti, bunu bir kez daha söyleyeyim, dedi ki: “Oğlum ben ihbar ettim; polis geldi götürdü, ifadesini aldı ‘Yapacak bir şey yok.’ dedi. Bu çocuk akşam eve gelecek, beni öldürebilir; beni bir sığınmaevine yerleştirir misin Vekilim.” Bu kadar acı, vahim.

Bir anne gene aradı, dedi ki: “Benim kızım çakmak gazı çekiyor.” Onu da ben bilmiyordum, o da beyni öldürüyor, genç yaşta yok ediyormuş. Yalvarıyor “ağa” diyor. Yani vekil olarak biz bunlara şahitlik ediyoruz. Anadolu illerine gittiğimiz zaman parkları görüyoruz, okul dağılımlarında köprü altlarını görüyoruz ve okullarda öğretmen buna müdahale ettiğinde öğretmeni bıçaklıyor, öğretmen de çekiniyor. Bu bağımlılıktan kaç kişi kurtarıldı, bunlarla ilgili bir veri olsun, görelim. Yani bu işi yalnızca “Karakol alıyor, geri bırakıyor.” noktasında çözemeyeceğimiz gerçek.

Herkesin çocuğu da risk altında. “Benim çocuğumun başına gelmez.” denmesin, bu konu ciddiye alınıp iktidarı muhalefetiyle ne yapılacaksa hep birlikte bu işin üstüne gidelim çünkü buralarda büyük bir rant var, büyük bir ahlaksızlık var. Yurt dışından gelen ürünlerin Türkiye üzerinden geçişi var. Bu konuda ayrıca tüm bakanlıklara görev düşüğünü düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kadim Durmaz, buyurun lütfen.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kıymetli bürokratlarımız, çok değerli basın mensupları, takip eden sivil toplum örgütlerinin kıymetli başkanları; ben de hepimizi saygıyla selamlıyor, 2025 yılı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Churchill demokrasiyi şöyle tarif ediyor: “Sabahın köründe, alaca karanlıkta kapınız çalındığı zaman, bunun sütçü olduğundan emin olmanın adıdır demokrasi.” Kapınızı sabahın köründe kimse çalamaz yani ne kişiler çalar ne devlet çalar. Bu, güvenlik demektir aslında; güvenlik de demokrasinin temel taşıdır. Demokrasi ile güvensizlik eş değer olamaz. “Demokratik hukuk devletin temel unsuru anayasadır.” diyor. Anayasa, üstün iradeyi tarif eden bir kitaptır. Üstün irade, millet iradesidir, bunun üstünde bir irade yoktur yani hiçbir organ ya da kişi anayasada olmayan yetkiyi kullanamaz. Ama anayasanın üstüne çıkma yetkisini kullanmaya kalktıkları zaman -ki bu fiildir- orada anayasa devletinden söz edilemez. Hükümetin son davranışıyla ülkemize irtifa kaybettirdiniz, farkında mısınız? Kayyım atamalarıyla cumhuriyetin en önemli kazanımı olan aziz milletin ve Gazi Meclisin iradesi yok sayılmıştır.

Değerli arkadaşlar, bugün görüştüğümüz Bakanlıkla ilgili Anayasa'nın "Gençlik ve spor" başlığı altında 2 temel maddesi var: "Gençliğin korunması" ile "Sporun geliştirilmesi ve tahkim" diye. Sayın Bakanımızın deneyimi gereği bunları takip edeceğinden ve ettiğinden endişe etmiyorum ama yirmi üç yıllık övünen bir iktidarla ortada gerçekten de gurur duyacağımız bir uluslararası sportif başarı, olimpiyat başarısı yok. Bir olimpiyata ev sahipliği yapamadı isek eski bir öğretmen olarak -kart taşımıyorum ama- AK PARTİ iktidarına vereceğim not geçer not değil arkadaşlar.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kaç olimpiyata ev sahipliği yaptık Kadim Ağabey ya, Sayın Vekilim?

KADİM DURMAZ (Tokat) - Bu yüzden, mutlaka gençlerimizin korunması, geleceğimiz olan bu gençlerin eğitimleri sırasında hak ettiği değeri görüp ülkede onların geleceğini karartan gerek uyuşturucu gerekse diğer alışkanlıklardan arındırılması noktasında, burada konuşan arkadaşların tamamının sözlerinden hiçbir anlam çıkarmadan ajandanıza titizlikle not alınmasını murat ediyorum.

64 tane olimpik yüzme havuzunun olduğunu Değerli Bakanım sunumunuzda söylediniz. Herhâlde Tokat'ta olmayışı -plakamız 60- sıra gelmediğinden mi, bilmiyorum. 4 tane yüzme havuzumuz var, hiçbiri olimpik değil. Hâl böyle olunca, bu ilde uluslararası bir yarışmanın olabilmesi için sizin ağzınızdan Tokatlılar adına bir müjde almak istiyorum Sayın Bakanım.

İkincisi, Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa'nın adını taşıyan doksan yıllık bir stadımız var ama stat hiçbir yenilik, hiçbir revize görmemiş, stadımızın komple yıkılıp yeniden yapılmasını... Bir arena falan isminin verilmesini istemiyoruz, "Gaziosmanpaşa" adı üzerinde yeniden, hiç değilse parçalı yapılarak üç ya da dört yılda revize edilip o güzel Gazi Osman Paşa'nın adını taşıyan stadyumumuzun yapılmasını istiyoruz.

Sayın Bakanım, Türkiye çapında görülen şu: Böyle her ne kadar Anayasa'ya sadakatten yemin edilmiş ise de en ucuz kamu malları farklı amaçlarda kullanılıp tahsis ediliyor. Bu anlamda, cumhuriyetin kurulduğundan bu yana Gençlik Sporun adına olan mülklerinin titizlikle korunması lazım. Bakın, Turhal'da şehir stadı vardı, bu stat da yine seksen yılın üzerinde; stadı Sağlık Bakanlığı aldı, bir tarafını hastane yaptı. Şu anda stat yeri de var ama bunun acilen Turhal gibi bir ilçede yapılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Durmaz, buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Çünkü Turhal, 1934'te Şeker Fabrikası kurulunca kıymetli aktivitelere sahne olmuş ama bugün gelinen noktada fabrikası elden gitmiş, stadı da elden gitmiş. Ve Türkiye'de olimpik yüzme havuzu 1934'te Turhal'da vardı açık Sayın Bakanım, bunu söyleyeyim.

Yine, bu ülkede cumhuriyetin kazanımı olan birçok KİT'i sattımız. Bu KİT'ler neydi? Az önce övündüğümüz, İstiklal Marşı'nı uluslararası arenada ezberleten, birçok şampiyonları yetiştiren kulüplerdi. Lütfen, bu kurumları özelleştirirken bunları alan yapılara belli branşları paylaştırıp mutlaka ama mutlaka spor kulüplerinin yeniden kurulması lazım. Turhal Şekerspor yaklaşık olarak 100'e yakın Türkiye şampiyonası ve dünya şampiyonlarını -Sayın Yerlikaya biliyor- yetiştirmiş bir kulüptür. Sivas Demirspor hakeza öyledir, SEKA öyledir, bir başkası öyledir, Lokomotif Fabrikası öyledir, Nazilli Dokuma öyledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Bu anlamda yeniden bir bakışla bunun adına gerek sosyal sorumluluk diyelim gerekse ülke sporuna katkı diyelim ve ayrıca...

Son kez toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bitti süremiz Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Ben sabah dokuz buçuktan beri buradayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Durmaz, gruplarla çalışıyoruz. Teşekkür ediyoruz, Sayın Dora bekliyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Federasyon başkanlarının yürürken koltuklarının altından tayyare geçiyor ama Osman Bölükbaşı'nın dediği gibi sap çok, dane yok. Bu konuda Bakanlıkla koordineli, üniversitelerle koordineli bir şekilde yeniden "hedef, başarı" deyip Türkiye'deki profesyonel kulüplerle, top koşturdukları alan ve kategorilerine göre uluslararası alanda bu ülkeyi temsil edecek belli branşların zorunlu olmasını bir yasal düzenlemeyle ortaya getirmeliyiz diyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Durmaz, teşekkür ediyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Tekrar, 2025 yılı bütçesinin olumsuzlukların az konuşulduğu, aziz milletin ödemediği vergilerden olan bu bütçenin hesap verebilir bir şekilde bu ülkenin hayrına kullanılmasını murat ediyorum; hayırlı uğurlu olsun diyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, herhâlde bugünün söylemi bu tayyare oldu ama karada tayyare gitmez. Artık, gereken mesajlar Sayın Bakana verilmiş oldu.

Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Zuhul Karakoç Dora.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Ayrıca çok büyük bir bütçeye sahip olduğu söylendi ama...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Durmaz, hatibin mikrofonunu açtım.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, özür diliyorum; Spor Totonun bölgemizde bazı amatör kulüplere katkıları var, bunu da bir teşekkür olarak görüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, Spor Totoya teşekkür.

Buyurun Sayın Dora.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım ve saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında, görüşmekte olduğumuz 2025 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında devletimiz ve milletimiz tek yumruk olmuş, asrın felaketinin yaralarını sarmak üzere harekete geçmiştir. Tüm bakanlıklarımız ve bağlı kurumlarımız tarafından Kahramanmaraş ve diğer illerimizi etkileyen bu felaketin bıraktığı yaraları sarmak üzere büyük bir özveriyle olağanüstü bir gayret sarf edilmiştir. Bu minvalde, ilk günden itibaren sahada bütün imkânlarıyla mevcudiyet gösteren Gençlik ve Spor Bakanlığımıza ve birbirinden değerli bürokratlarına teşekkürü bir borç bilirim. Tüm kurum ve kuruluşlarıyla dimdik ayakta, milletimizin yanında olan devletimiz kıyamete dek var olsun.

Sayın Bakanım, takdir edeceğimiz üzere, depremde hasar gören bölgelerin iyileştirilmesi, imarı, iskânı, yeniden yapılandırılması kadar vatandaşlarımız üzerinden depremin psikolojik etkilerinin silinmesi ve vatandaşlarımız nezdinde hayatın sil baştan filizlenmesi de önem taşımaktadır. İstikbalimizin teminatı olan gençlerimizin yükseköğrenimlerine devam edebilmeleri, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitemizin fakültelerinin sıralarından çıkıp devletimize ve milletimize hizmet edecek birer bilim insanı olabilmeleri için hepimizin bir sorumluluğu bulunmaktadır. İstiklal Üniversitemizin Karacasu kampüsünde yapılması planlanan 2 bin kişilik öğrenci yurdu projesi bir an evvel tamamlanmalı, öğrencilerimizin barınma ihtiyacı ivedilikle giderilmelidir. Şehrimizin başka şehirlerden gelecek öğrenciler için barınma kapasitesi sorunu olmadan ev sahipliği yapabildiği ve tercih edilebilir üniversiteler arasında olduğunu yeniden göreceğimiz günleri sabırsızlıkla bekliyoruz ve bunun yeni eğitim öğretim yılı başlamadan hazır hâle geleceğini temenni ve talep ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı idrak ettiğimiz, ecdadımızın emaneti olan cumhuriyetin 101'inci yılıyla şerefli olduğumuz, bu emaneti gelecek nesillere aktarmak için heyecanla beklediğimiz günümüzde, gelecek nesillerimizin fikren ve ilmen gelişmelerini önceliklendirdiğimiz kadar, bedenlen kuvvetli olmaları da bizim için aynı derecede kıymetlidir. Kuvayimilliyeye'nin ve Kahramanmaraş'ın abide şahsiyeti Sütçü İmam'ın torunları olan gençlerimizin beden ve ruh sağlığı açısından güçlenmeleri gerekmekte olup, bu doğrultuda icra edecekleri spor faaliyetlerinden geri kalmalarını katiben düşünmeyiz.

Kahramanmaraş uluslararası alanda Avrupa, dünya ve olimpiyat yarışlarında şampiyonluklar ve madalyalar alan sporcular yetiştirmiş güzide bir ilimizdir. İlimiz, ülkemizi uluslararası alanda sporda temsil kabiliyetine sahiptir. 2022, 2023 ve 2024 yıllarında güreş branşında Avrupa ve dünya şampiyonalarında cumhuriyet tarihimize adını altın harflerle yazdıran Kahramanmaraşlı sporcularımızın desteklenmesi hepimize düşen bir ödevdir. Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezi ve Güreş Eğitim Merkezi sporcularımız Kahramanmaraş sınırları içinde yeni başarılar için adım atabilmeli, ailelerinden uzak kalmamalı, bu durumun getirdiği ekonomik külfete katlanmak zorunda bırakılmamalıdır. Kahramanmaraş'ımız ivedi olarak geniş kapasiteli ve sporculara çeşitli olanaklar sağlayan kapsamlı bir güreş eğitim merkezine ihtiyaç duymaktadır.

Sayın Bakanım, Kahramanmaraş için artık yardım değil, yatırım zamanı olduğunu önemle vurguladım. Kahramanmaraş'ın yatırımda öncelikli bölge teşkil etmesi ve planlanan yatırımların hızla hayata geçirilmesi, akabinde yeni planların da masaya yatırılarak ilimizin kalkınmasının sağlanması ve bu sayede depremin açtığı yaraların hızla sarılması gerekmektedir. Kahramanmaraşspor ve İstiklal Spor takımlarımız 6 Şubat depremlerine kadar liglerde yükselirken, namağlup oynayıp liderliği göğüslerken maalesef asrın felaketiyle karşı karşıya kalmıştır. Kahramanmaraşlı gençlerimizin spordaki başarılarını desteklemek boynumuzun borcudur. Tarihinde Süper Lig'de oynamış, Türkiye Futbol Federasyonu Birinci Lig'e kadar yükselmiş takımlarımız için maç yapabilecekleri, antrenmanlarını sürdürebilecekleri uygun standartlarda spor tesislerine ve stadyuma ihtiyaç duymaktayız. Yıllardır süren bu ihtiyaç, depremin akabinde artık hayati bir önemdedir. Bugüne dek palyatif çözümlerle, küçük çaplı faaliyetlerin yürütülebileceği bakım ve onarımla zar zor ayakta tutmaya çalışılan üniversite ve belediye statları artık, maalesef, ihtiyaca cevap verebilecek durumda değildir. 30 büyükşehirden biri olup stadi olmayan tek büyükşehir olan Kahramanmaraş'ımızı bu yükten kurtarmanın zamanı çoktan gelmiştir.

Sayın Bakanım, elbette çevre illerdeki statların kapasitesi göz önünde bulundurulmuyor ve kulağa sanki acillik ihtiva etmeyen bir talepmiş gibi gelebilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayalım, buyurun.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) - Fakat bu noktada, kahraman şehrin 1,5 milyonluk nüfusu adına bizim farklı bir il olduğumuzu ve büyükşehir statüsünde bir il olduğumuzu, depremdede gençlerimizin kendi topraklarında filizlenip büyüyecekleri olanaklardan mahrum edilmemesi gerektiğini hatırlatmak isterim. Ülkemizin ev sahipliği yaptığı uluslararası müsabakaların Kahramanmaraş'ta oynandığı, Kahramanmaraş'ımızın takımlarının bu müsabakalarda yer aldığı bir yarın neden mümkün olmasın; içinde farklı aktivitelerin de yapılabileceği, sadece futbol değil farklı spor branşlarındaki müsabakalarında yapılabileceği bir stadyum neden Kahramanmaraş'ımıza yakışmasın? Spora yapılacak yatırım, gençlerimizin beden ve ruh sağlığına yapılacak yatırımdır. Spora yapılacak yatırım, gençlerimizin asrın felaketinden sonra yarına umutla bakabilmeleri, hayatlarına kaldıkları yerden devam edebilmeleri, sağlıklı birer birey olarak yetişmeleri için hayati ölçüde önemli bir adımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Dora, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Az önce Sayın Maraş Vekili ifade etti, "Hayır." demişti; şimdi ortak diyor ki "Sorun var Maraş'ta." Herhâlde gerçek artık ortaya çıkmıştır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun yani burada Sayın Bak mutlaka bunları değerlendirecektir, Sayın Bakan dinliyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - AK PARTİ vekilleri düşünsün.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Dora.

Sayın Aygun, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, salonumuzda bir uğultu var ve uğultuyu kesmek ve hatibin konuşmasının insicamını sağlamak için tokmağı vuruyorum; vallahi bakın, kamu malıdır, ona göre, tokmağa bir şey olmasın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Bize bakıyorsunuz, yanındaki Başkan Yardımcısı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ -

ORHAN ERDEM (Konya) - Burada daha büyüğü var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onu çıkartmadım arkadaşlar yani çok gürültü olunca çıkartıyorum, onu göstermek istemiyorum, şu an bununla idare ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Onunla korkutacaksın bizi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Lütfen, sükûneti tesis edelim ve hatiplerimizi lütfen dinleyelim. Milletvekillerimiz bekliyor.

Değerli arkadaşlar, değerli bürokratlar; uğultunun bir kısmı buradan geliyor ama daha büyük bir kısmı o taraftan geliyor; buradakilerin dokunulmazlığı var, sizin dokunulmazlığınız yok. Yeteri kadar birbirimizi anlamışsınızdır diye düşünüyorum.

Sayın Ahmet Erbaş? Yok.

Sayın Mehmet Taytak? Yok. Sayın Ersin Beyaz, buyurun lütfen.

ERSİN BEYAZ (İstanbul) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar; Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen yıl bütçe görüşmelerinde sorduğum bir soruyu bu görüşmelerde de tekrar Sayın Bakana iletmek istiyorum. 2024 yılı için üniversite öğrencisine 2 bin, yüksek lisans öğrencisine 4 bin, doktora öğrencisi için 6 bin TL aylık öğrenim kredisi ödemesi yapıldı. 2025 için henüz bir rakam belirlenmiş değil. Kredi ödemeleri 2022 yılında üniversite için 850 liraydı. Lisans öğrencilerine verilen ödemenin 2 katını yüksek lisansa, 3 katını ise doktora öğrencilerine veriyorsunuz. 2023 yılında üniversite aylık kredi ödemesi 1.250 TL olarak güncellendi yani yüzde 47 oranında artırılmıştı. Geçen yıl ise 1.250 TL'den 2 bin TL seviyesine getirilen öğrenim kredisinin özellikle artış miktarı ön plana çıkarılmış, 750 TL büyük bir paraymış gibi, öğrencilerimize büyük bir zam yapılmış gibi gösterilmeye çalışılmıştı. Ben, geçen yıl bu soruyu Sayın Bakana sordum ama konuyla ilgili tatmin edici bir cevap alamadım.

Sayın Başkanım, 2020 yılında öğrencilerimiz 550 lira öğrenim kredisi alıyordu; sırasıyla yüzde 18, yüzde 30, yüzde 47 ve en son geçen yıl yüzde 60 artarak 2024 yılı için 2 bin TL öğrenim kredisi verildi. Oysa aynı yıllarda Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi sırasıyla yüzde 28, yüzde 21, yüzde 139, yüzde 157 ve bu yıl yüzde 35 arttı. İktidarın sebep olduğu ekonomik krizin tavan yaptığı dönemlerde, bütçe yüzde 139 ve yüzde 157 gibi büyük artışlar gösterdiğinde öğrencilere ayrılan bütçe maalesef benzer ölçüde olmamıştır. Bakanlık, bütçesini artırırken aynı oranda gençlerimizin öğrenim kredilerini ve burslarını da artırsaydı, bugün ödenmesi gereken aylık öğrenim kredisi ya da burs miktarı asgari 4.580 lira civarında olacaktı. Son bütçe artışını yüzde 35 kabul edersek bu miktar da artışla beraber 6.250 TL seviyelerine gelecekti. Yani öğrencilerimiz 2025 yılında 6.200 TL alabilecekti. Bugün yüzde 100 zam yapsanız kusura bakmayın ama öğrencilerimizin cebinden çaldığımız aylık bursları ve öğrenim kredilerini ödeyemezsiniz. Bugün diyelim ki yüzde 100 zam yaptınız ve yeni dönemde yani 2025 yılında lisans öğrencisine 4 bin lira, yüksek lisansa 6 bin lira, doktora 12 bin lira verdiniz, yine de son beş yılda üniversite öğrencisinin cebinden yaklaşık 35 bin lira çalmış oluyorsunuz. Yüzde 100 zam değil de bin lira zam yaparsanız bu rakam 50 bini geçecektir.

Sözün kısası, son beş yılda öğrencilerimizi desteklemek şöyle dursun, ceplerindeki paraya göz dikmiş durumdasınız. Bir öğrenci 2013 yılında 280 TL olan bursuyla 90 adet ekmeğe arası döner alabiliyorken bugün ortalama 200 TL olan dönerden 2 bin TL bursla yalnızca 10 tane alabiliyor.

Öğrencilerimiz geçinemiyorlar, gençlerimiz gelecek kaygısı içerisinde yaşıyorlar, imkân bulanlar yurt dışına göç ediyorlar. Bugün ülkemizde her 100 gencimizden 76'sı "Yurt dışına çıkma imkânım olsa giderim." diyor. Bu düşüncenin altındaki sebeplere bakacak olursak yüzde 23'ü "daha iyi rahat, daha iyi hayat" standardı diye cevap veriyor. Yüzde 22'si ülkedeki ekonomik sorunları ve güvenlik sorunlarını sebep gösteriyor. Emeğinin karşılığını alamadığını, özgür olmadığını, alım gücünün olmadığını ve bunlara bağlı olarak maddi manevi, ulaşamadıkları gereksinimlerini karşılayamadıkları için yurt dışına gitmek istiyorlar.

Bugün, 2025 yılında yapılacak transferler amacıyla yaklaşık 1,9 milyar lira bütçe teklif edilmiştir. Vakıf ve derneklere TÜRGEV, TÜGVA, İlim Yayma Cemiyeti, Okçuluk Vakfı ve benzeri, iktidara yakın çevrelere transfer yapmaktansa koskoca bütçede sadece 48 milyon 171 bin lira ayırdığınız uyuşturucuyla mücadele konusunda elinizi taşın altına koymalı ve gençlerimizi bu tehlikeden azami ölçüde korumalıyız.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, dinamik nüfusumuzun enerjisini kanalize edecek gençlerimize bu memlekette hizmet etmek ve bu topraklarda mutlu yaşamak için çıkış yolları açacak projeler üretmelidir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Turan Yaldır...

Sayın Yaldır, buyurun lütfen.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada benden önce birçok hatip Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi üzerinde değerlendirmeler yaptı. Ben ise çamura batmış Türk futbolunu konuşacağım. Türk futbolu, yıllardır saha dışındaki kirli ellerin gölgesi altında. Adil ve dürüst mücadele yerini masabaşında alınan kararlara ve art niyetli hakem yönetimlerine bırakmış durumda. Futbol sahada oynanır. Ama bizde ne yazık ki üçüncü sınıf dünya ülkeleri misali maçları yöneten hakemlerin kararları maçın sonucunu belirliyor. Türkiye’de futbol kulüplerinin resmî değeri harcama giderleriyle beraber 1,5 milyar euroya, futbol baronlarının desteklediği, bazı imtiyazlı kulüplerin gayriresmî harcamalarıyla birlikte toplam değer 2 milyar euroya yaklaşmışken, bir sezonda 5 milyonu aşan biletli seyircinin takip ettiği maçlar, 3 milyona yakın yayıncı kuruluş abonesi, bir o kadar kaçak yayıncı maçları takip eden seyirciyle Türkiye’de futbol böylesine büyük bir bütçe ve milyonlarca futbolseverin tutkusu olmuşken Türk futbolunun kaderi senelerdir art niyetli kişilerin iki dudağının arasında. Federasyon yönetimleri değişiyor ama sistem değişmiyor. Bu düzen yalnızca bir takımın değil, tüm futbolseverlerin hakkına ihanet ediyor. Seyirci sahada adil bir mücadele görmek istiyor, masabaşı oyunlarını değil.

Öyle bir çark kurulmuş ki sorsak futbolseverlerinden kulüplerine, futbolcusundan siyasetçisine herkes şikâyetçi ama bu organize kötülüğe “Dur!” diyebilen ve gücü yeten yok. Dışarıdaki kirli düzenin sahaya yansıdığı görmekteyiz. Doksan dakikalık bir müsabakada topun sahada yalnızca kırk dakika civarı kaldığı maçları düşündüğümüzde, bu durum taraftarları daha da hayal kırıklığına uğrattıyor. Türk futbolseverler bu tür bir kalitesizliği asla hak etmiyor. Türk futbolunun temizlenmesi için bazı adımlar ivedilikle atılmalıdır.

Bir Türk milliyetçisi olarak utanarak ifade etmek isterim ki yabancı hakem uygulaması derhâl hayata geçirilmeli ve uluslararası standartlara sahip, bağımsız ve tarafsız hakemlerin maçlarda görev alması sağlanmalıdır. Bu, Türk futbolunda adaletin sağlanması açısından kritik bir adımdır.

Hakemlerin hileye karışmaması için caydırıcı cezalar belirlenmeli, hileli ve art niyetli kararları devamlılık arz eden hakemlere adli soruşturma yolu açılmalı ve verdikleri kötü kararlar adli siciline işlenmelidir, bir daha asla görev alamayacakları şekilde ağır yaptırımlar uygulanmalıdır. Bu hem sahada adaletin sağlanmasını hem de seyircinin güveninin yeniden kazanılmasını sağlayacaktır. Hakem düdüğü astırılmış ya da mevcutta hakemliğe devam edip art niyetli kararlarla sürekliliği arz eden hakemlerin mal varlıkları araştırılmalı, anormal artışlar tespit edilen hakemlerle ilgili hukuki süreçler başlatılmalı ve sonrakilerin aynı kötülüğe bulaşmaması için ibretlik hukuki kararlar verilmelidir. Hakemler üzerinde kulüplerin veya federasyonun etkisini en aza indirecek bağımsız bir hakem kurulu oluşturulmalıdır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri benimsenmelidir. Hakemlerin kararlarını açıkladıkları bir platform oluşturulmalı, bu platformda verilen kararların gerekçeleri tartışılmalı ve kamuoyuna sunulmalıdır. Sporun tüm paydaşlarının yer aldığı bir komite kurulmalı; kulüpler, akademisyenler, antrenörler ve saygın yorumcular bu komitede yer alarak futbolun yönetimi konusunda ortak bir anlayış geliştirmelidir. Bu öneriler Türk futbolunun geleceği için kritik adımlardır. Futbolun adaletle yönetilmesi sadece bir spor dalı için değil, tüm topluma örnek olacak bir değerler bütünü için gereklidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Gökçek? Yok.

Sayın İlhami Özcan Aygun...

Sayın Aygun, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Evet, Sayın Bakanım, biliyorsunuz, sizleri Parlamentodan yakından tanıyoruz ve iyi niyetinize de her zaman güveniyoruz ama maalesef -sizlerle her zaman irtibatlıyız- bürokratlarımızın sizi yanılttığını sizler de biliyorsunuz. Geçtiğimiz 25 Eylül akşamı sizlerle beraber bir maçtaydık, o akşam Tekirdağ’daki spor tesislerinin içler acısı olduğunu ifade etmişim. Siz de o akşam bana aldığınız bilgiye istinaden demiştiniz ki: “Kapandı.” Sabaha da size video göndermişim. Şimdi, ben buradan bu videoyu da paylaşıyorum böyle. Kapalı spor salonu bu, Atatürk Kapalı Spor Salonu; maalesef, çatısı açık arkadaşlar, her tarafı delik deşik, rezillik, kepezellik. Yanında yüzme havuzumuz var, yüzme havuzumuz kapalı ve Tekirdağ’daki çocuklarımız yüzme eğitimini bıraktılar ve şu andaki sıkıntıyı hep beraber yaşıyoruz. Yani bu ayıp bizim, hepimizin. Yıl 2024, Tekirdağ’daki görünen tablo bu. Elinize yüzünüze bulaştırdınız ve Sayın Bakanı da yalancı yaptınız. Sayın Bakan, çok iyi niyetli, samimiyetine inanıyorum ve her zaman güveniyorum, takdir ediyorum ama maalesef, bürokrat arkadaşlarımız Sayın Bakanı da yanıltıyorlar. Bu yanıltmadan vazgeçin diyoruz.

Yine, Nurten Vekilimiz az önce ifade etti, daha diğer şeyler de var, gönderebilirim, Sayın Bakanımızın zaten kendisinde mevcut, o da itiraf etti “Atmışsın, doğru.” dedi. İşte, maalesef, bütün bakanlıklarda sorun bu. Bürokratlarımız halının altına her türlü sorunu süpürüyor ve iktidar yönetimi yapan, yirmi üç yıldan beri iktidar yönetimi yapan maalesef sınıfta kaldı. Az önce Saadet Partisi Grup Başkan Vekilimiz, Sayın Bakana kırmızı kart gösterdi. Aslında o kırmızı kart Sayın Bakana değil, bürokratlarıydı. Sayın Bakan iyi niyetli diyorum.

Yine, bakınız -Nurten Vekilim ifade etti- yurt... Az önce 4 kişilik, 6 kişilik... Ya, Tekirdağ’da yurtlar 8-12 kişilik arkadaşlar; ben konuya girmek istemiyorum, içler acısı. Sağ olsun, 3 bin kişilik bir yurt yapılmaya çalışılıyor. Emek var, emeğe saygılıyız ama maalesef geldiğimiz noktada Tekirdağ Avrupa’da bir şehir sözde; gelin, bir görün.

2014’te dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan söz verdi, Binali Yıldırım ertesi yıl söz verdi, Tekirdağ’a 20 bin kişilik bir stadyum koyamadınız, hep planlama devam ediyor. Yıl 2014, yıl 2024; tam on yıl olmuş arkadaşlar, on yıldan beri Tekirdağ’a bir tane çivi çakamadınız. İşte, İsmet İnönü Spor Salonu, benim çocuklarım orada basketbol oynadı, ben onların maçlarına gidiyordum, stadyum dökülüyor. Atatürk Spor Salonu bakımda, maalesef rezillik. Ondan sonra kalkıyoruz, toz pembe hayaller içerisinde bir proje çiziyoruz, program çiziyoruz. Ya, tabii ki bu şekilde sonuç gelmez. Böyle olunca sonuç alır mısınız? Çocuklarımız eğitim yapamıyorlar ama uyuşturucu aldı başını gitti.

Bakınız, her gün çocuklarımız uyuşturucudan ölüyor. Geçen hafta yine bir Roman kardeşimiz 18 tane hap içerek, yine uyuşturucu içerek hayatını yitirdi. Kimin suçu? İşte sizlerin, bizlerin suçu. Güllüyoruz hâlimize, ağlanacak hâlimize.

Bakınız, gene İddaa. İddaa'yla ilgili birçok tesis yapıldı Tekirdağ'da ama kontrol yok. Az önce bir bilgi notu geldi: Tekirdağ'da 13/9/2022'de iyi niyetle para gönderilmiş. Müfit Güner, Türkiye Atıcılık Federasyonu Tekirdağ İl Temsilcisi diyor ki: "Sinanpaşa Belediyesine 400 milyon para gönderilmiş." Ne yapılacaktı? Trap atış alanı yapılacaktı, poligon. Arkadaşlar, poligon yok, para gitmiş. Para nerede? Hani var ya, inek içti, dağa kaçtı, hikâye bu. Yaptığımız işlerin hepsi bu şekilde, rezil kepezelik. Ya, para gönderiyorsun, paranın akıbetini kontrol edin; yazıktır, günahtır. CİMER'e şikâyet etmişler, işte şikâyet dilekçesi burada, tarihi de 13/9/2022, İl müdürlüğü diyor ki: "Süleymanpaşa Belediyesine parayı aktardık biz." Vallahi ben merak ediyorum, para nerede, kim içti, parayı kim yedi? Aynı bu inek hikâyesine dönmüş.

Yine, bakınız, bu bahis siteleri... Sayın Bakanım, her hafta Tekirdağ'da esnafımız, gençlerimiz bu bahis siteleri yüzünden, borca bulaştığından dolayı hayatlarına son veriyorlar. Dört gün önce yine bir kardeşimiz bahis sitesindeki borçlarından dolayı hayatını yitirdi. Bir bakın, Tekirdağ'da kaç kişi bahis sitelerinden dolayı hayatını yitirmiş. Buna bir an evvel çözüm bulalım. Ama nerede, maalesef hep havanda su dövüyoruz.

Yine, bakınız -yurtlarla ilgili ifade ettim- Tekirdağ'ın ilçelerinde daha yurdumuz yok, dökülüyor, çocuklarımız barınacak yer bulamıyorlar. Ben buradan Süleymanpaşa Belediye Başkanımız Volkan Nallar'a teşekkürlerimi sunuyorum. Kumbağ'daki bir otelin tadilatını kendi yaptı, kız öğrencilerimize yurt olarak açtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bunu açması gereken belediyeler mi, Bakanlık mı acaba? Bunu merak ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bitiriyorum.

Yine, bakınız, az önce dediğim gibi, Sayın Bakanım, bu sözleri havada bırakmayalım, Tekirdağ'ımız öksüz; vergi vermede en öndeyiz ama hizmet alımında maalesef gerilerdeyiz. Bürokratlarınızı lütfen uyarın, bizlerle dalga geçmesinler, bizim onurumuzla oynamasınlar, bizler oradaki halkımızın hakkını burada savunuyoruz ama sizi yanıltıyorlar, bizi de yanıltacaklarını düşünüyorlar ama biz işin takibindeyiz.

Sevgili Kahramanmaraş vekilimiz ifade etti, yine Milliyetçi Hareket Partisi Kahramanmaraş vekilimiz ifade etti, AK PARTİ vekillerimiz ise gülüyorlar hâlimize, diyorlar ki: "Ya, sizin haberiniz yok." Arkadaşlar, sizin hiçbir şeyden haberiniz yok. Ne içtiğinizi ben merak ediyorum, bize de söyleyin biz de ondan içelim, şu ülkeyi tozpembe görelim. Yazıktır, günahtır! Kızlarımızı, voleybol takımımızı Dünya Kupasına gönderemedik... Normal tarifeli uçakla gönderdik. Utanmadınız mı, sıkılmadınız mı? Utanmadık mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İşte, o ayıp bizim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, bir dakika teşekkür edeyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın

Başkanım, son bir dakika...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sözümlü bitireyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Aygun, herkese aynı uygulama.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, son bir dakika daha... Sayın Bakana teşekkür edeyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun, şöyle yapalım mı...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Zaten ben bürokratları soracağım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bizim bu çılgınlıklarımızı, bu bağrıışlarımızı anlamışlardır. Bizim haykırışımız, Tekirdağlı hemşehrilerimin, yine ülkemizdeki diğer hemşehrilerimin ve uyuşturucuya bulaşmış çocuklarımızın haykırışı. Anne ve babalar feryat ediyorlar. Benim etrafımda "met"inden tut, "lyrica"sından tut uyuşturucu içen, değişik uyuşturucu kullanan çocuklarla karşı karşıyayız, aileler perişan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bu ayıp hepimizin diyorum ama burada İçişleri Bakanlığının da Gençlik ve Spor Bakanlığının da Adalet Bakanlığının da topyekûn birlikte hareket etmesi gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bu çocuklar hepimizin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yarın daha heyecanlıyız, merak etme Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yarın İçişleri de gelecek, orada da konuşuruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ali Yerlikaya'yla ayrı bir hesabımız var çünkü Tekirdağ'da valilik yaptı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, onu...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Tekirdağ'a gelip huzur toplantısı yapıyor ama iktidarın vekilleriyle ve iktidar partisiyle yapıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, ben sizin ne söyleyeceğinize karışmam ki gelince söylerseniz. Ben Ali Yerlikaya değilim. Gelecek Ali Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Onu ayrı sürprizler bekliyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, bir şey demiyorum. O da hazırlıklı olsun, İçişleri Bakanı sürprizin haberini alsın, ne yapalım.

Şimdi, Sayın Bakan, tabii, burada, sayın milletvekili bürokratların sizi yanılttığına yönelik çok ciddi bir iddiada bulundu, dolayısıyla siz de mutlaka kendiniz bu gelen bilgilerle alakalı... Bana videoyu da gösterdi, size stadın doğru olduğunu, spor salonunda bir problem olmadığıyla alakalı bir bilgi verildiğini... Sayın Bakan, gereken çalışmayı yapacaktır ama Sayın Bakan sizi tebrik ediyorum. Sayın Aygun kimseye böyle destek çıkmaz, size burada hakkınızı teslim etti.

Evet, Sayın Kaşlı, buyurun lütfen.

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) - Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcılarım, değerli bürokratlarımız ve kıymetli basınımız; öncelikle Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesinin devletimize, milletimize ve Hükümetimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Spor, insanlık tarihinin başlangıcından bu yana toplumsal yaşamın vazgeçilmez bir unsuru olmuş ve toplumlar üzerinde evrensel anlamda birleştirici bir rol üstlenmiştir. Sporun geniş kitlelere yayılması, toplumun içinde karşılıklı anlayış, hoşgörü, milli birlik ve dayanışmayı artırmaktadır. Özellikle günümüzde sporun teşvik edilmesi, gençlerin fiziksel ve zihinsel sağlığını korumanın yanı sıra teknoloji ve madde bağımlılığı gibi küresel tehditlere karşı oldukça önemlidir.

Sayın Bakanım, 450 bin nüfusuyla ve yüksek genç nüfus potansiyeline sahip Aksaray ilimizde ülkemiz genelinde olduğu gibi öne çıkan spor dalı futboldur. Çocukluğumdan bugüne kadar her zaman taraftarı, yöneticisi, seyircisi olduğum siyah beyazlı Aksarayspor'unuz maçlarını Aksaray'ımıza uygun olmayan bir stadyumda oynamaktadır. Milletvekili olduğum bugüne... Bakanlığımızın her bütçesinde dile getirdiğim gibi bu stadyum ne yazık ki şehrimizin bu anlamda beklentisinin çok çok altındadır ve şehir stadı niteliklerini taşımamaktadır. İkinci Lig Kırmızı Grupta mücadele eden ve müsabakalarını fırsat buldukça tribünden takip ettiğim 68 Yeni Aksarayspor'unuz güçlü ve tüm deplasman maçlarını takip eden dinamik bir seyirci potansiyeline sahiptir. Stadyumun kale arkası tribünlerinin mevcut olmaması, şeref tribünü ve diğer tribünlerin ise ihtiyaca uygun olmaması, futbolumuzun ayrılmaz bir parçası olan taraftarın seyir konforunu da ciddi anlamda düşürmektedir. Bilindiği üzere futbol müsabakaları sonbahar, kış ve ilkbahar aylarında oynanmaktadır. Aksaray Stadi'mızdaki şeref tribününde, maç esnasında yağmur veya kar yağdığında oturulamamaktadır. Bu mağduriyeti yaşayan biri olarak ifade ettiğim bu duruma misafir takım yöneticileri, şehrimizin protokolü ve federasyon görevlilerimiz de şahitleridir.

Sayın Bakanım, Hasan Dağı eteklerinde Uluslararası Yamaç Paraşütü Mesafe Türkiye Şampiyonası'na ev sahipliği yapan ve Kadınlar Süper Ligi olan Sultanlar Ligi'nde mücadele eden Kuzeyboru Voleybol Takımı'na sahip Aksaray'ımıza ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek imkân ve kabiliyetlere sahip bir stadyum kazandırılması hâlinde Kapadokya'nın ana giriş kapısı, kültür, doğa ve sağlık turizminin en önemli noktalarından olan şehrimiz, ülkemizi dünya çapında temsil etme gücüne erişecektir. Millî duyguların pekiştirilmesindeki en etkili araçlardan biri olarak değerlendirdiğim spor faaliyetleri etkin ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilecek ve başta atletizm olmak üzere boks, karate, masa tenisi ve benzeri birçok bireysel spor branşının yapılmasına da imkân sağlayacaktır.

Aksaray ilimiz, bugüne kadar Cumhur İttifakı'na koşulsuz destek vermiş ve tüm iradesini tüm seçimlerde destansı bir zaferle taçlandırmıştır. Millî iradenin tecelligâhı Aksaray'ımız da bizimle aynı grupta mücadele eden Giresunspor'un sahip olduğu 20 bin seyirci kapasiteli, Elâzığspor'un sahip olduğu 20 bin seyirci kapasiteli, Karaman Futbol Kulübünün 2023 yılında tamamlanan 15 bin seyirci kapasiteli stadyumlar gibi Aksaray'ımızın da ihtiyaç duyduğu stadyumun bir an önce şehrimize kazandırılmasını Aksaray'ımız ve Aksaraylı hemşehrilerimiz adına sizlerden bir kez daha talep ediyorum.

Türkiye genelinde, Bakanlığımız bünyesinde 40 adet stadyum yapımı gerçekleştirilmiş, 3 adet yapımı devam eden ve 23 adet de tadilat işleri devam eden toplamda 69 stadyum bulunmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında 70'inci stadyum için Aksaray-Konya Yolu üzerinde Yapılcan mevkinde tahsis işlemleri tamamlanmış olan 126 dönümlük arazinin de hazır bulunduğunu belirterek sözlerime son verirken Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Aysu Bankoğlu...

Sayın Bankoğlu, hazır mısınız?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Değilim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bu sürenizden gidiyor ha, ona göre. Hazırlıkları önceden yapacağız

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sıralamayı söylemediniz ki Sayın Başkan.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sıralamayı söyleyin, daha iyi olur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sıralamaya okudum ya: Sayın Aysu Bankoğlu, Sayın Hikmet Yalım Halıcı, Sayın Murat Çan, Sayın İnan Akgün Alp, Sayın Ali Karaoba, Sayın Talih Özcan, Sayın Serkan Sarı, Sayın Şeref Arpacı, Sayın Aşkın Genç.

Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkürler.

Şimdi, Sayın Bakanın konuşmasına bakınca insan gerçekten kendisine acaba aynı ülkede mi yaşıyoruz diye sormadan edemiyor. Türkiye'nin de hayatın da gerçeklerinden tamamen kopmuş, âdeta başka bir evrenden seslendi. "Gençlerin sorunları nedir?" diye sokaktan geçen birine bile sorsanız en başta işsizlik, yoksulluk, torpil diye en az size on madde sayar Sayın Bakan. Sizse konuşmanızda sürekli "Sayın Cumhurbaşkanımız" "Türkiye Yüzyılı" "gençlik merkezleri" diye hep aynı şeyleri tekrarlayıp durdunuz.

Gençlik ve Spor Bakanı ne iş yapar, kanunda yazıyor: "Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak falan filan..." Kanunu size soruyorum: Mesela genç işsizlikle ilgili ne yaptınız, ne yapacaksınız Sayın Bakan? TÜİK açıkladı, 3 milyon 55 bin işsiz var. TÜİK rakamlarında dahi durum çok karanlık. Ne eğitimde ne istihdamda... Gençlerde Türkiye Avrupa 1'incisi. Sayenizde "ev genci" diye bir kavram girdi literatüre. Ev gençleriyle ilgili ne projeniz var? Gençlik merkezinde oturup çay mı içecek bu kadar insan? Peki, genç kadın işsizliğini nasıl çözeriz, tek bir projeniz var mı? O koltuklardan "Sayın Cumhurbaşkanımız" "gençlerimiz" demekle olmuyor. Türkiye Yüzyılı gençlere felaketin yüzyılına yaşıyor, felaketin yüzyılına. Bağımlılık, sanal bahis, kumar korkutucu seviyelere ulaşmış durumda. Bakanlığın derdi, adı sanı bilinmeyen projeler, ne olduğu belirsiz merkezler.

Bakanlığın 2025 bütçe teklifinde, kâr amacı gütmeyen kuruluşlara 2025-2027 için 6,3 milyar lirayı ayırmışsınız. Bu kâr amacı gütmeyen vakıflar kimdir, bunları denetliyor musunuz? Geleceğimizi karartan ne idiği belirsiz cemaat ve tarikatlara bütçeden milyarlar aktarılıyor. Bakın, bu parayla 3 milyon 150 bin tane burs verilebilirdi. Toplamda 7 milyon üniversite öğrencisinin yarısı bu parayla geçinir ama AKP'nin önceliği her zamanki gibi bu oy deposu tarikatlar. İnternete yazın Sayın Bakan, "Gençlik ve Spor Bakanlığı torpil" diye aratın, onlarca sayfa haber çıkıyor. Sözüm ona gençlerin gelişiminden sorumlu bir bakanlık torpil yapıyor, sonra da buraya gelip gençlerin değerlerinden atıp tutuyor. Bu, siyasi bir ikiyüzlülüktür; çok üzgünüm.

Geçtiğimiz yıl bir kanun teklifi verildi, "Aile ve Gençlik Fonu" diye bir şey kuruldu. Güya buraya başvuran ve yeni evlenen gençlere 150 bin lira kredi verecektiniz. Fona başvurmak için sadece 50 tane kriter koydunuz, daha "web" sitesini bile iki gün önce açtınız. Fona da -güya petrol, doğal gaz bulduk ya oradan- "Para aktaracağız." dediniz. Şu an Fonun akıbeti hâlâ belli değil. Diyorsunuz ki: "Hane halkında toplam 2 asgari ücreti aşmayan gelire sahip olanlara 150 bin lira kredi verecektik." Tam bir yılan hikâyesi. "2 asgari ücret ve 150 bin lira krediyile evlenmek." İşte, sizin gençlere vaadiniz bu.

Değerli milletvekilleri, şu an Bakanlığın resmî rakamına göre 862 yurt var. Bu rakam sizi aldatmasın çünkü bunların bir kısmı alalecele kiralanmış, altyapısı bile yeterli olmayan yurtlar. Bartın'da bile iki yıldır su sorunu yaşayan, kanalizasyonu olmayan, suları çamur akan yurt var. Asansör krizlerini, vefat eden öğrencilerimizi anlatmıyorum. Gençler sosyal medya platformlarında odalarını paylaşıyor ve "KYK'de kaldığımız süre askerlikten sayılsın." diyorlar ya, şaka değil. Bu gençler niye üniversitede okuyorlar? Gençlik Bakanlığında olduğu gibi torpili yoksa zaten işsiz kalacaklar.

Verileriniz ortada: 2023 yılında 200.534 öğrenci üniversiteden ayrıldı Sayın Bakan. Son beş yılda büyük şehirlerde üniversitelerden ayrılan öğrenci sayısı neredeyse 1 milyona ulaşmış ya. Yurt sorunu herhâlde böyle çözülecek. Öğrencilere okulu bırakarak yurt sorununu çözeceksiniz. Mesela Bakan yanıt versin: Bu yıl kaç öğrenci okulunu dondurdu? Cevap verin, lütfen, rica ediyorum. Plansızlık yüzünden bir apartman üniversitesinden mezun olmak için hapis hane koğu gibi yatakların istiflendiği, bakım, onarımı yapılmamış bir yurttan kalacaksınız, sonra mezun olunca iş arayacaksınız, şansın yaver gider iş bulursanız asgari ücretle açlığa mahkûm, sıfır hayalle, kara para aklayanların lüks yaşamlarını görüp hayatta kalmaya çalışacaksınız. Bakanlar uygun görürse sana 150 bin lira verip "Hadi evlen." diyecek ve sen o parayla kiralık ev bulup içine iki eşya bile alamayacaksınız; sonra gençlerin gelişiminden sorumlu bir bakan gelecek ve Mecliste bir genç olarak senin ne kadar mutlu olduğunu anlatacak; "İstikbal gençliktedir." mavalları okuyacak. Gençlere reva görülen hayat bu mu? Evet, AKP düzeninde budur.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Bankoğlu, teşekkür ederim.

Sayın Halıcı, buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, basın mensupları ve değerli bürokratlar; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, gençlerimizin bir mesajı var, diyorlar ki: "Bakanlık bütçesi, gençleri ve gençlik örgütlerini dâhil etmeden hazırlanmış ve gençlerin ihtiyaçlarını görmeyen, sorunlarına çözüm üretmeyen bir bütçe olarak karşımıza çıkmıştır." Hem Bakanlığın genel bütçesi hem de Gençlik Programı bütçesi yüzdelik bazda azalmaya maalesef devam ediyor. Şimdi, bu ülkenin genç hekimleri, mühendisleri, yazılımcıları, sanatçıları, yazarları, emekçileri, işçileri yurt dışına gidiyorlar. Sonra diyoruz ki: "Giderlerse gitsinler." Siyasetçilerin böyle mi konuşması lazım? Neden bu ortam oluştu, bu iklim oluştu, neden bu insanlar yurt dışına gidiyorlar? Bakın, TÜİK'in rakamlarına göre, son beş yılda 20-34 yaş aralığında 900 bin genç yurt dışına gitmiş; kalan gençlerin de yüzde 80'ine yakını, fırsatları olursa gitmek istediklerini beyan ediyorlar. Gençler neden gidiyor? Umut ve gelecek görmediklerinden maalesef; iş bulamadıklarından, baskıdan, hukuksuzluktan ve liyakatsiz atamalardan dolayı ülkemizi terk ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; gençler üzerindeki en büyük tehlike -defalarca konuşuldu, ben de bundan bahsetmek istiyorum- maalesef uyuşturucu belası. Biraz önce "Uyuşturucu kullanımı 8-9 yaşına kadar düştü." denildiğinde -yani çocuk yaşa kadar- birtakım itirazlar olduğunu gördük. Ben şöyle söylemek istiyorum: Bakın, Temiz Toplum Derneği Başkanı Bilal Ay, 17 Temmuz 2019'da uyuşturucu kullanma yaşının 8'e düştüğünü belirtiyor. Yine, Uyuşturucu ve Bağımlılıkla Mücadele Platformu Başkanı Yasemin Öney Cankurtaran 2019'da aynı yaşı söylüyor. Peki, 2022 yılı 15 Haziranda ne olmuş? Muğla Valiliği İl Jandarma Komutanlığı uyuşturucu operasyonu yapıyor,

içine sıvı LSD enjekte edilmiş jelibonlar yakalıyor. Dolayısıyla, biz bu meseleyle mücadele edeceksek ilk önce böyle bir sorunun olduğunu kabul etmek durumundayız, kabul edemezsek çözüm üretme yollarını da maalesef tikiyoruz.

Şimdi, 2020'li dönemlere kadar Türkiye'de bir yılda toplamda 1,5 ton kokain mesela ele geçiriliyormuş. Bu miktarın son yıllarda tek bir sevkiyatta yakalandığını görüyoruz ve Türkiye'nin âdeta bir uyuşturucu rotası merkezi hâline getirildiğini görüyoruz. Artık 4 tonlar, 5 tonlar sınırlarımızda yakalanıyor. Yakalanma oranlarının kullanma oranlarını belirlediği düşünüldüğünde uyuşturucu kullanımının da en az 2 kat artmış olduğu gerçeğiyle karşı karşıyayız. 2023'te 16 ton 210 kilogram metamfetamin yakalanmış, 2024'te yüzde 35,5 artıyor bu, 21 ton 912 kilograma yükseliyor. Maalesef, FBI'ın ödül koyduğu uyuşturucu baronlarından mesela biri, Maximilian Rivkin Türkiye'de yakalanıyor. Türk vatandaşı olmuş, Sırp asıllı kendisi ve Sapphire Residence'da, Kağıthane'deki başka konutlarda vatandaşlık almak için bu uyuşturucu baronlarının ev aldığı görüyoruz.

Şimdi, bağımlılıkla mücadeleye ayrılan para Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin yüzde 0,02'si kadar, işte şurada önümde duruyor şu anda. Şimdi, günlerce kamuoyunu meşgul eden sarayın bir günlük harcaması 53 milyon ama bir yıllık bağımlılıkla mücadele bütçesi 48 milyon. Biz samimi miyiz bu konuda, nasıl mücadele edeceğiz? Ben bunu çok merak ediyorum.

Bakın, ben Isparta Milletvekiliyim ve Ispartalıyım. Benim ilim yıllarca Türkiye'nin en yaşanabilen illeri arasındaydı ve "huzur şehri" olarak bilinirdi. Yeşilay, İçişleri Bakanlığı ve ilgili üniversitelerin yaptığı 2021 Yılı Atık Su Analiz Raporu'na göre eroin kullanımında Isparta 1'nci sırada, metamfetamin kullanımında 3'üncü sırada; işte, İçişleri Bakanlığı da dâhil konuya. Bu nasıl olabiliyor? Hâlen daha bu tehlikenin farkında değilsek eğer ben Isparta'dan özellikle çok kısa örnek vermek istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Sayın Başkan, ben devam edeyim.

Otel konforunda yurtlardan bahsettiniz. Sayın Bakan, öğrencilerden bize gelen fotoğraflar ve şikâyet mesajları, maalesef, öyle olmadığını söylüyor. Bakın, daha dün -bir süredir asansör kazaları kontrol altına alınmıştı, biz de çok mutlu olmuştuk- Gazi Süleyman Paşa KYK Yurdunda içinde 4 öğrencinin olduğu asansörün düştüğünü bugün maalesef öğrendik basından.

Şimdi, bunların ardından çok kısa bir şey daha söyleyeceğim, söylenecek çok şey var ama... Yine, ilim Isparta'da 4 tane KYK yurdunun, 4 ilçede; Atabey, Sütçüler, Yalvaç ve Eğirdir'de depreme dayanıklı olmadığı için boşaltıldığını gördük. Yıllardır öğrenciler bu yurtlarda konaklıyorlar ve eğitim görüyorlar. Ben çok merak ediyorum, buna nasıl bir yanıtınız var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Depreme dayanıksız bu yurtlarda bu öğrenciler yıllardır nasıl konaklamışlardır?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Halıcı, teşekkür ederim.

Sayın Murat Çan, buyurun.

Süreniz beş dakika.

MURAT ÇAN (Samsun) - Soyadım da vardı ama neyse.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Değerli Bakan Yardımcıları, çok kıymetli bürokratlar; hepinize hoş geldiniz diyorum. Değerli milletvekili arkadaşlarım ve basın mensubu arkadaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanın sorumluluk ve görev alanı çok geniş. Böyle bir bakanlığı yönetiyor; çünkü, kurucu irademiz, ülkemizin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk geleceğimizi gençlere emanet etti, gençler de Sayın Bakanın Bakanlığının teminatında. Ama sosyal ve ekonomik alanda yaşanan sorun, kriz bu Bakanlık eliyle sunulan hizmetleri ve Bakanlığın bütçe performansını maalesef doğrudan etkiliyor ve başarısız olması için bir sebep hâline geliyor. En somut örnek, yükseköğrenim öğrencilerine sunulan barınma hizmeti aslında. Öğrencilerin, ailelerinin her yıl yaşadıkları kaos bu sene de daha vahim bir hâl aldı. Yurt yatak kapasitesi ne kadar artırılmış olursa olsun yetmediği ortada. Hesaplamaları anlaşılıyor ki TÜİK marifetiyle yaptılar, yüzde 95 civarında bir yerleştirme oranı açıklıyorlar ama bize gelen rakamlar böyle değil. Yurt kapasitesi dediğimiz gibi, ne kadar artırılmış olursa olsun yetmediği ortada. Her bakanlıkta olduğu gibi Gençlik ve Spor Bakanlığında da bir sistem sorunu olduğu açık; öngörüsüzlük had safhada. Tabii, uygulanan ve başarısızlığı ortada olan ekonomi politikaların yarattığı büyük yıkım, hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı, öğrenciler ve aileleri için barınma konusunu yakıcı bir problem hâline getirdi. Öğrencilerimizin üniversite kayıt döneminde, yurt arayışı sürecinde hepimiz bu kaosa şahit olduk. Buradaki milletvekillerinin her birine 200 ile 1.000 arasında başvuru olduğunu ben tahmin ediyorum, en azından bize başvuru 200 civarında, birçoğunu belediyelerimiz marifetiyle karşılayabildik; peki, hiç yurt çıkmayanlar, yedekte kalıp haftalarca bir yurda yerleşemeyenler, ek yerleşme sürecinde okula başlayıp altı yedi hafta kadar sonra yurt bulmaya çalışanlar, okuluna bir buçuk, iki saat mesafede bir yurda yerleştirilenler, kazandığı okulun bulunduğu ilçede Kredi Yurtlar Kurumunun olmadığı ilçelerdeki gençler, inşaatı devam eden yurtlara öğrenci yerleştirilmesi... Ranza sisteminin tekrar faaliyete geçtiğini, kapasitenin bu marifetle 2'ye katlandığını hepimiz biliyoruz. Kazandığı okul bir taşra ilçesinde olup o ilçedeki yurdun kapasitesi dolu olduğundan yan ilçedeki yurt kapasitesi okul kontenjanının çok altında olduğundan yurt bulamayan ve başlamadan okulu bırakmak zorunda kalan öğrenciler... Sayfalar dolusu stratejik planlar yapsanız da nafi çünkü hepsinde başarısızınız. Bu sorun yıllardır yaşanıyor ve her yıl büyüyerek önümüze geliyor. Belediyeler elini taşın altına koymaya çalışıyor, lakin onların da gücü bir yere kadar yetiyor. Barınma sorununun çözümü konusunda Bakanlık ile belediyeler arasında verimli bir koordinasyon olmadığını görüyoruz. Belediyelerin bu konuda çok istekli olduğunu biliyoruz ancak Bakanlık ve Kredi ve Yurtlar Kurumu ne kadar istekli bunu da biliyoruz.

Bakanlığın tek işinin belediyelere kayyum gözüyle, iştahıyla baktığını, kayyuma devredince de tespih iştahının devreye girdiğini, o tespihlerin bugünkü bedelinin 10 bin dolar civarında olduğunu biliyoruz.

Barınma sorunu konusunda cevabını merak ettiğim bir soru daha var, bu önemli. Mevzuat hükümleri uyarınca Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda, Yükseköğretim Kurumları Sınavına girerek ilk defa bir yükseköğretim programına girmeye hak kazanan hazırlık, 1'nci sınıf öğrencileri ile ara sınıf öğrencileri var. Buna ilaveten uluslararası öğrenci statüsünde olan öğrencilere barınma imkânı sunuluyor. Bu öğrenciler de burslu ve bursuz öğrenciler olarak 2 statüye ayrılıyor: Şu anda KYK yurtlarında Türk uyruklu öğrenciler dışında kaç uluslararası öğrenci barınıyor Sayın Bakan? Bunların kaç tanesi burslu statüde, kaç tanesi burs almıyor? Hangi uyruktan kaç öğrenci var yurtlarda? Bunları merak ediyoruz. Örneğin, Afganistan İslam Cumhuriyeti Yükseköğretim Bakanlığı bursuyla Türkiye'de okuyan kaç öğrenci KYK yurtlarında barınıyor? Ya da Türkiye Maarif Vakfı ile Bakanlığınız arasında imzalanan protokol kapsamında kaç yabancı öğrenci KYK yurtlarında kalıyor? Uyrukluları vesaire, bu konuda kapsamlı bir bilgilendirme yapılmasını rica ediyorum.

Barınma sorununun bir başka boyutu da yurt hizmetlerini sunan personelin, özellikle de memur statüsünde görev yapan personelin yaşadığı sıkıntılardır maalesef. Yurt yönetim memurlarının nöbet ücretleri sorunları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Çan, açıyorum mikrofonunuzu toparlayın.

Buyurun.

MURAT ÇAN (Samsun) - Hakkanietli bir çözüm istiyorlar. İşçi statüsündeki kurum personelinin asli görevleri dışındaki işlerde çalıştırılması sorunu var. Sayın Bakan, altı ay önce bir önerge verdim, tenezzül edip cevaplamadınız. Görevde yükselme sınavına tabi olması gerekirken açıktan atama yöntemiyle yurt müdürü, gençlik merkezi müdürü kadrolarına atamalar yapıldığı konusunda ciddi bilgiler var. Bu doğru mu? Bunun cevabını istiyoruz. Doğruysa açıktan atama yoluyla kaç yurt müdürü, kaç gençlik merkezi müdürü atandı? Bunların cevabını istiyorum.

Bir başka konu, yirmi iki yıl önce bir aylık krediyle -bugün Sayın Genel Başkanımız da vurguladı bunu- 1,5 civarında çeyrek altın almıyordu. Bugün çeyrek altın alınıyor önümüzdeki artış planınıza rağmen.

Son saniyelerimi de... İlimiz Samsun'un ilçelerinin, özellikle 19 Mayıs Stadi'nin çimlerinin yenilenmesi ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇAN (Samsun) - Ayrıca, Bafra, Terme, Çarşamba gibi ilçelerimizin de suni çimlerinin...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bu sizin için de önemli Sayın Başkanım, Samsun'la ilgili.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Biliyorum ama herkese aynı uygulama...

MURAT ÇAN (Samsun) - Suni çimlerin yıprandığı, kullanılamaz hâle geldiği görünüyor. Dolayısıyla, bunun mutlaka çözülmesi gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Çan.

Sayın İnan Akgün Alp, buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle bütçenin hayırlı olmasını isteriz tabii ki memleketimiz için. Bürokratlarımızla beraber hoş geldiniz Meclisimize.

Dikkat ediyorum da bürokratlar hiç not almıyor; bu sorulara kim cevap verecek, onu da ben çok merak ediyorum, hepsi telefonla oynuyor.

Sayın Bakanım, geçen sene Sarıkamış'ta kayak turizmini müşahede etme imkânı buldunuz siz, Sarıkamış Şehitlerini Anma Törenleri'nde beraberdik. Siz de o zaman dikkat etmişsinizdir, Sarıkamış'ın çok ciddi bir spor turizmi potansiyeli var. Sizin hedefleriniz arasında spor turizmi de var, Sarıkamış'ı bu alana dâhil etmenizi talep ediyoruz çünkü spor turizmi alanında olağanüstü fırsatlar barındırıyor. Çıldır Gölü'müz de aynı potansiyelindedir, aylarca bu gölün zemini de donduğu için buz pateni alanında orada da çok ciddi fırsatlar var. Kars geri kalmış bir ilimiz, görelî yoksulluk oranının en yüksek olduğu illerden biri. Bu yüzden, Bakanlık yatırımlarınıza Sarıkamış ve Çıldır ilçelerimizi özellikle bu alanda dâhil etmenizi ben Kars adına talep ediyorum ve Sarıkamış'ta çok sayıda kayak hocası var. 900'ün üzerinde antrenör alacaksınız, Sarıkamış kayak hocalarının da Bakanlığınız bünyesinde kadroya alınmasını talep ediyorum çünkü onlar da bu spora altyapı anlamında çok ciddi katkılarda bulunuyorlar.

Sayın Bakanım, ben sizin sunumunuzu dikkatle okudum. "69 tane stadyumumuz var." demişsiniz. "43 tanesini Hükümetimiz döneminde yaptık ve 40 tanesinin yapımı da devam ediyor." demişsiniz. Ciddi ödenekler de ayrılmış; Trabzon Stadyumu'na 250 milyon, Sivas Stadyumu'na 106 milyon, Samsun'a 138 milyon, Konya'ya 160 milyon, Mersin'e 125 milyon, Sakarya'ya 137 milyon, Bursa'ya 195 milyon. Kars nerede efendim? Kars nerede? Kars'ın niye bir spor stadyumu yok? Yirmi iki senede... Var olanı niye yıktınız? Yıktığınızı niye yapmadınız? Geçen sene "Yapacağım." dediniz Sayın Bakanım, bu sene geldik, yine yok. Karsspor'un futbolcuları Kars'ta antrenmana çıkınca "Çimlere basmayın." diyorlar, biliyor musunuz? Stadyuma girince "Çimlere basmayın." diyorlar. Bu ayıp herhâlde Spor Bakanınıdır. Lütfen bu bütçe bitmeden bu kalemler arasında ne yapıyorsanız yapın, Kars'a bir stadyum yapmanızı biz talep ediyoruz.

Sayın Bakanım, ben bunu size sordum 14 Ağustosta, cevap nerede efendim? Yani bütçeye geleceksiniz, Allah'ın emri, siz bu önergelere niye cevap vermiyorsunuz? Bu bütçeye geldiğinizde muhalefet vekilleri bunu soracak.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Olsun canım, veririz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) -Niye vermiyorsunuz? Süresi geçti Bakanım, vereceksiniz.

Mesela siz seçimde söz verdiniz. Kağızman ilçemizin Çayarası köyü var. “Futbol sahası yapacağız.” diye sizin vekiliniz orada söz verdi; seçimden önce, daha oylar kullanılmadan bir dozer geldi, orayı düzledi. Kaç ay geçti? Bir buçuk seneden fazla geçti. Nerede bu saha? Bu Kağızman Çayarası köyünü not almasını istiyorum bürokratların, buraya spor salonunu istiyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Binlerce saha yaptık, onu da yaparız.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) -Onu da yaparsınız, yapın efendim; not alın, yapın. İşte, bu vesileyle ben de memleketime bir spor sahası kazandırmış oluyorum.

Sayın Bakanım, bu soruda cevap vermeniz çok hoşuma gitti. Lütfen şu soruma da cevap verir misiniz: Siz Eyüp Altın diye birini tanıyor musun? Tanımıyorsunuz. Fırat Silver diye bir firması var, bilmiyorsunuz. Peki, bu adam size hediye ettiği 2 tane tespih karşılığında... Dönemin kuruyla bugüne çevirirsek 605 bin 208 lira değerinde size 2 tane tespih hediye etmiş, parasını Mardin kayyumundan almış.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Öyle bir şey yok.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) -Almış efendim, Mardin kayyumunun defterlerinde, hesaplarında var. Toplamında size hediye edilen... Size ve diğer Bakan arkadaşlarınıza; Süleyman Soylu da var, İsmet Yılmaz var. Sizin tespihsel bir ilişkiniz var bu Mardin kayyumuyla. Tespihsel ilişkiniz sebebiyle milyarlarca liralık fatura kesilmiş. Bu tespih faturaları.

Bak, Sayın Bakanım, bu tespih tanesi için değmez. Mardin halkının, fakir Mardin halkının kaynaklarını kayyumlar vasıtasıyla tespih boncuğu gibi cebinize koyuyorsunuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Öyle bir şey yok kardeşim.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Ya, yoksa, o zaman kayyum yalan söylüyorsa, niye kayyuma yeniden kayyum atadınız?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Var ki kayyumun defterlerinde var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Belediyenin defterlerinde var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - İsim vermiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakın, şöyle...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - İsim vermiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, siz bir itham ediyorsunuz Sayın Bakan da “Yok.” diyor.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, Sayın Bakan cevap verir, siz sabahtan beri Bakanın yerine bütün sorulara ve ithamlara cevap veriyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Lütfen, Bakan cevap verecek.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp, bir müsaade eder misiniz?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Mardin Belediyesinin hesaplarında isim belirtilmek suretiyle fatura edilmiş ve fatura ortada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Alp, bana bu şekilde bir cevap vermeyin. Ben kimseye cevap vermiyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, siz milletvekillerine cevap veriyorsunuz sabahtan beri.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Burada nasıl yönettiğimi herkes biliyor.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Bakana yönlendiriyoruz, siz cevap veriyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika, bir dakika ya; ben cevap vermiyorum, size şunu söylüyorum: Bir şeyi suçlayıcı bir ithamda eleştirirsiniz siz, burada...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, bu suçlayıcı veya değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika, ben buna...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Bu tespih alınmış ve bunun değeri bu kadar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakın, şöyle...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Mardin Belediyesi bunu fatura etmiş, Bakan da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, Sayın Alp, siz bunu söylediniz mi?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Evet, söyledim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, şimdi Sayın Bakan da cevap verecek size.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Tamam da cevap verecek, benim niye konuşmamı kesiyorsunuz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ama bir saniye, bir saniye.

Yani, şunu da ben kabul etmiyorum, onu söyleyeyim: “Ben cevap veriyorum.” Ben böyle bir şey yapmıyorum. Burada bütün milletvekilleri...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Veriyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika Sayın Alp.

Burada bütün milletvekillerinin görüşlerini ifade etmesi için imkânlar dâhilinde herkese yardımcı oluyorum ve bunu bütün Komisyon takdir eder.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Bu da benim görüşüm efendim, bu da benim görüşüm.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Dolayısıyla, benim cevap falan verdiğim yok, eklerim sürenizi.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Tamam da bu müdahalenin amacı ne?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İncicamını bozmayın Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, eklerim sürenizi, bana bu verdiğiniz cevabı kabul etmediğimi söylüyorum size.

Buyurun, bir dakika veriyorum, toparlayın sözlerinizi.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Bakan, size de arkadaşlarınıza da... Bu Mardin'e kayyum atayıp ertesi gün buraya geldiniz, sizin için bir şanssızlıktır. Bu Ahmet Türk size hiç 600 bin liralık tespih hediye etti mi? Etmedi, değil mi? Ama kayyumlar ediyor. Süleyman Soylu'ya etmiş, Süleyman'ınki biraz daha ucuz sizinkine göre. Niye bilmiyorum? Kayyumu da o atamıştı. Öbür arkadaşlarınızın da öyle. Bu kayyum siyasetinin AK PARTİ bakanlarıyla olan ilişkisini bu tespih üzerinden ispat ettiğimiz için aslında ben sizin adınıza üzgünüm. Pehlivanınız bakın, bir de eski pehlivanınız, sporcusunuz; değmez, bu tespih için, bu taneler için memleketin bu parasına...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ali Karaoba, buyurun.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan ve değerli bürokratlar; öncelikle Meclisimize hoş geldiniz.

2025 bütçesinin bize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, olumlu bulduğumuz şeyleri takdir edeceğiz, olumlu bulmadığımız konuları da mutlaka eleştireceğiz.

Ben Sayın Bakana önce bir teşekkürle başlamak istiyorum: Gecenin geç saatinde de olsa, parti ayırt etmeden milletvekilleriyle görüştüğü için, Uşak adına da benim taleplerimi dinlediği için ben teşekkür ediyorum. Kendisine Uşak merkezde ve Kızılcasöğüt beldemizde 2 tane halı saha talebimizi iletmıştim. Bürokratları hemen telefon etmiş, umarım devamı da gelecektir, sonlandırılacaktır. Bunun için teşekkür ediyorum.

Az önce vekil arkadaşım da söyledi, bürokratlara soru soruyoruz... Arkadaşlar, 2024'te ben de 8 tane soru önergesi vermişim. Hani diğer bakanlıklar bazen geç cevap veriyor ama Spor Bakanlığı hiç cevap vermiyor, ciddiye almıyorlar. Seçilmişleri ciddiye almazsanız ilerlemeniz, sorunlarınızı tespit etmeniz ya da bizim fikirlerimizi eğer almazsanız daha ileriye gitmeniz mümkün değil. O açıdan, bunu bir uyarı olarak alın ve lütfen sorularımıza cevap verin.

Tabii, sizi bulmuşken, burada birkaç sorumuzu yinelemek isteriz: Uşak merkez ve Uşak'ın ilçeleri olan Banaz, Eşme, Karahallı, Sivashlı ve Ulubey'de il müdürlüklerimizle ilgili bazı sorularımız vardı. Uşak ve ilçelerdeki Gençlik ve Spor il, ilçe müdürlüklerimizin engelli sporcular için geliştirdiği projeler ve ayırdığı bütçe ne kadardır? Sorduk, cevap yok, burada tekrar soralım. Bu müdürlerin yıllık bütçesi ve harcama kalemleri nelerdir? Müdürlüklerimiz hangi sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yapmaktadır? İşçi, geçici görevlendirme ve sözleşmeyle çalışan kaç kişi vardır? Uşak'ta ve ilçelerde sporu geliştirmek için gerçekleştirilen projeler nelerdir? Bunlarla ilgili Uşak halkı adına talepte bulunuyorum.

Bunun yanı sıra, Türkiye Futbol Federasyonu ve Basketbol Federasyonunun amatör kulüplere, engelli spor federasyonlarına, altyapı çalışmalarına ayırdığı bütçe ne kadardır? Federasyonların sporda şiddet, şike, teşvik primi, ırkçılık, doping ve her türlü ayrımcılıkla mücadele etmek için hazırladığı proje ve faaliyetleri nelerdir? Biz bu bilgilere ulaşamazsak, Bakanlığımıza gerekli eleştirilerimizi yapamayacağız.

Sayın Bakan ve bürokratlar, geçmişte Uşak'ta çocuklarımız ve gençlerimize fırsat verildiğinde sporda kendilerini geliştirip ülkesine sahip çıkan kaliteli sporcular çıkmıştır. Ancak Uşak'ta birçok sorunumuz var. Bunların başında çok amaçlı salon ihtiyacı dikkati çekmektedir. Şehrimizin merkezinde, 2013 yılında deprem raporuna göre dayanıklı olmasına rağmen yıkılan Atatürk Spor Salonumuz vardı, yıkıldı, şu an ilçeler acısı bir konumda ve hâlâ yerine bir şey inşa edilmedi. Yıkılan spor salonunun yerine yapılan spor salonumuz şehrin çok dışında, iki üç vasıta ile gidilebilen bir yer; sporcularımız için ciddi bir ekonomik yük getirmekte ve acı olanı da şu: Yıkılan spor salonunun ismi Atatürk Spor Salonuydu yeni yapılan spor salonunun hâlâ bir adı yok. Eğer Atatürk'le bir sorununuz yoksa -ki öyle inanıyorum- lütfen ismini “Atatürk Spor Salonu” olarak bir an önce ilan ederseniz Uşak halkı adına çok sevineceğim.

Uşak Gençlik Spor il müdürlüğüyle ilgili çözülmesi gereken birkaç sorun var. Ben, Uşak için hizmet yapan, halkın vergilerini doğru değerlendiren tüm kurum ve kuruluşlarla, iktidar vekilleriyle birlikte çalışmayı her zaman doğru bulunmuşumdur. Ancak bazı kurumlarımız kamu bütçelerini şov için kullanmaktadırlar. Yakın zamanda, sözü edilen yeni stadyumun tamiratıyla ilgili sadece iktidar milletvekilleri çağırılarak tadilat projesinin temeli atılmaya çalışıldı. Bakın, 2 defa ihalesi iptal edilen, 8 defa yapılmayan, şimdi de sadece tadilatla geçiştirilmeye çalışılan Uşak bunu hak etmiyor. Uşak, bir an önce hak ettiği -diğer illerdeki arkadaşlar da söylediler- stadına kavuşmak zorundadır diyorum.

Bir diğer konu, Uşak'ta gençlik spor müdürlüklerinde görevlendirilen antrenörlerimizin yetersizliğidir. Örneğin, merkezde kadrolu 7 basketbol antrenörümüz var ancak altyapı takımları okullara ve özel kulüplere emanet edilmiş durumda. Bu antrenörlerimiz ne yapıyor?

Sayın Bakan, size ayrıca önemli bir konu aktarmak istiyorum: Uşaklı sporcumuz Süleyman Aydemir -ismini de not ederseniz sevinirim- dünya 3'üncüsü bir millî sporcumuz. Bakın, şampiyonluklarını sayayım: Dünya 3'üncüsü, Avrupa şampiyonu, Avrupa 2'nciliği, Avrupa 3'üncülüğü, Dünya Gençlik Ligi... Uzatsam inanın beş dakika yetmeyecek ama Türkiye'de 2 tane üniversite başarılı Türk sporcularını ya da Millî Takım'a giden çocuklarımızı mülakatla almıyor, bunlardan bir tanesi de Uşak Üniversitesi'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaoba, mikrofonunuzu açayım, tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Tamamlıyorum.

Bu genç çocuklarımızın şehre katkılarının çok büyük olacağını, uyuşturucu kullanımını düşürüp kendilerini idol seçen çocuklar için iyi model olacaklarına inanıyor, bunu belirtiyorum.

Kredilerle ilgili belirtiler, içler acısı, daha önce 1,5 altın alabilirken şu an çeyreğin de yarısını alabiliyorlar.

Son olarak da Uşak için her zaman söylenir "İlkler şehri" diye. Türkiye'de ilk cirir müsabakası Uşak'ta yapılmıştır ancak maalesef, Uşak'taki cirir aşkı başka bir ülkede olsa her zaman el üstünde tutulur. 13 tane cirir takımımız olmasına rağmen müsabakalara giderken maddî desteklerinin olmaması ata sporumuza verdiğiniz önemsizliğin kriteri midir? O açıdan, ciride sahip çıkmanızı... Uşak'ın artık dışlanmayan bir il olduğuna, hakkını alması gerektiğine inanıyor "Uşak hakkını alacak." diyor, bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Talih Özcan, buyurun lütfen.

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımız, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün burada Düzce'nin gençleri ve spor camiasının sesi olarak söz almış bulunuyorum. 12 Kasım 1999 depreminde büyük yıkıma uğrayan Düzce'de spor altyapısı bugüne kadar yeterli desteği görmemiştir. Amatör spor kulüplerimiz gönüllüler sayesinde ayakta durmaya çalışmaktadır.

Değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi ülkemizde uyuşturucu kullanımı giderek artmaktadır. Uyuşturucuya başlama yaşı 10'a kadar düşmüştür. Düzce Emniyeti bu konuda büyük mücadele vermektedir. Ancak gençleri uyuşturucudan korumanın bir yolu da spordur. Mahallelerdeki spor imkânları artırılmalıdır, spor altyapısına yatırımlar yapılmalıdır. Tedavi merkezleri açılmalı ve gençleri spora teşvik edecek politikalar hayata geçirilmelidir. O nedenle, Düzce Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün bütçesi artırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri her şehrin gönül verdiği bir futbol takımı vardır. 1967'de kurulan Düzcespor da bizim şehrimizin kulübüdür ancak Düzcespor uzun yıllardır mali krizlerle mücadele etmektedir. Düzenli gelir kaynakları yoktur, yönetim sorunları hiç bitmemiştir. Düzcespor bu sorunlardan kurtulmak ve başarılı olmak için destek beklemektedir.

Değerli arkadaşlar, Düzce'de kadın futbolu giderek gelişen ve halk tarafından destek gören bir branş hâline gelmiştir. Genç kızlarımızın spora olan ilgisi artmaktadır. Düzce'deki amatör kulüpler ve bazı belediyeler kadın futbolunu desteklemek için çaba göstermektedir, altyapı ve tesis kurmak için kaynak aramaktadır. Ancak bütçe ve mali imkânlar yeterli değildir. Kadınlar, sporun her dalında başarılı olduklarını gösterdiler, bu anlamda destek bekliyorlar.

Ayrıca, Düzce'deki KYK yurtlarının kapasitesi artırılarak öğrencilerimizin yaşadıkları sorunlar giderilmelidir. Genç nüfusu giderek artan ve kalkınmakta olan Düzce'nin, özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden yeterli desteği görmesi gençlerimizin ve Düzce'nin geleceği için son derece önemlidir.

Bakanlık bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Serkan Sarı, buyurun.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanımıza sesleniyorum: Öncelikle, sanırım, buradan baktığım kadarıyla, gözlerinin içine bakarak da konuşmak istiyorum, sözünün eri bir bakan olarak görüyorum kendisini. 31 Mart yerel seçimlerinde Balıkesir'de Bandırma AK PARTİ Belediye Başkan Adayı, bir iftar programında size görüntülü olarak bağlanarak bir talepte bulunmuştu. Bu talebi, Bandırma Stadının yenilenmesi, yeni yerine taşınarak yeni bir stat yapılmasıydı. Hatta XXL stat yapacağız... Siz de canlı yayında görüntülü olarak -şahsınız tarafından- "Bu işi ben yapacağım, hiç merak etmeyin, 31 Mart seçimlerinden sonra sözümü yerine getireceğim." demiştiniz. O günkü sözünüz belediye başkanınız kazandığında mı hayata geçecekti yoksa Bandırma halkının ihtiyacını, talebini karşılamak için hâlâ geçerli mi? Bunu çok merak ediyorum. O günkü kayıtlar hâlâ duruyor. Başkan seçilemedi, Bandırma halkı Cumhuriyet Halk Partili bir Belediye Başkanını, Dursun Mirza'yı seçti ama Bandırma halkı her hafta maça gittiğinde sizin verdiğiniz sözü tutup tutmayacağınızı merak ediyor. AK PARTİ'li milletvekilleriyle, bölge milletvekilleriyle de görüştüğümüzde bu süreç hakkında bir çalışma yapıldığını ama aradan geçen bir yıla rağmen herhangi bir adım atılmadığı söyleniyor. Bugün, Cumhurbaşkanının masasında olduğu iddia edilen projeler eğer hayata geçecekse birazdan bu konuyla ilgili olarak "Temeli ne zaman atıyoruz, açılışı ne zaman yapıyoruz, Bandırma sporseverlere bu müjdeyi ne zaman veriyoruz?"u sizden duymak istiyorum. Eminim ki sözünün eri olan bir Spor Bakanı olarak vermiş olduğunuz sözü hayata geçireceksiniz. Eğer talep ederseniz sözünüzün kayıtları burada da, Genel Kurulda da sizlere izletebilirim. Sözünün eri bir Bakan olarak sizden verdiğiniz sözü tutmanızı talep ediyorum.

Ayrıyeten yine seçim telaşıyla görevlendirmiş olduğunuz bakan yardımcılarında bir arkadaşımız Enes Eminoğlu, -burada mı kendisi bilmiyor- İvrindi'de tesisleri gezerken bir söz de o verdi, sizin bilginiz dâhilinde midir? Yurt sözü verdiği İvrindi'ye, o yurdu da en kısa

zamanda yapacağınızdan şüphem yoktur çünkü bakanların ve bürokratların söz veriyorlarsa hesabını, kitabını, planını ve programını yaparak bu sözleri verdiklerine inancım tam. Bu sebeple de sizlerin sözünüzü tutmanızı bekliyorum.

Onun dışında yurtlarla ilgili sorun, durum ortada. 7 milyon öğrencimiz var, 955 bin yurt kapasitesi var. Sayın arkadaşımız, orada milletvekilimiz sizin adınıza, sizi savunmak adına çıkıp konuşmalar yaptı ama "Yurt ihtiyacı yok, yurda başvuranların yüzde 95'i yerleşti." dedi. Bu yurt ihtiyacı nasıl yok? 2 olan yatak kapasitesini 4; 4 olan yatak kapasitesini 8'e çıkararak cezaevinden daha ağır koşullarda; mutfak, banyosu, tuvalet ihtiyaçlarını karşılama güçlüğü içerisinde, barınma koşullarının ağırlığı içerisinde çocuklarımızı yaşamaya zorunlu kılarak yurt sorununu çözdüğünüzü iddia ediyorsunuz. Buna rağmen bu yurt sorunu çözülmüş değildir. Çocuklar paralarını ödeyemedikleri için özel yurttan kalamıyorlar, 3-5 öğrenci bir ev tutarak bu evlerde yaşamak zorunda kalıyor. Biz çocuklarımızın Avrupa standartlarında altyapısı, kütüphanesi ve yaşam koşulları sağlanmış bir şekilde yurtlarına kavuşmasını istiyoruz.

Balıkesir için konuşursak 17 Eylül Üniversitesinin 18 bin öğrencisi, Balıkesir Üniversitesinin 40 bin öğrencisi olmak üzere toplam 58 bin öğrencimiz var. "Yurt kapasitemiz ne kadar?" dersiniz 13.750 yani bunun neredeyse yüzde 15-20'sine denk gelen bir oranda kapasitemiz var, bu yetersiz. Ayvalık'taki yurdumuz yetersiz, Edremit'te atılmış olduğunuz yurt temeli hâlâ bitmiş değil. Birçok ilçemizde bu açığı belediyelerimiz kapatmaya çalışıyor. Bandırma'da Belediye Başkanımız yurt temeli atmak zorunda kaldı. Çocukların çaresizliğine yüreğimiz dayanmadığı için o dar imkânlarla bütçelerini kestiginiz, bütçelerinde kısıtlama getirdiğiniz belediyelerimiz bu sorunları bu imkânsızlıklar içerisinde çözmeye çalışıyorlar, sizlerden bu anlamda destek bekliyorlar.

Ayrıyeten gençlerimiz madde bağımlılığıyla karşı karşıya. 10 milyona yakın madde bağımlısı var şu anda ülkemizde kayıtlarda, açıklanan rakamlarda. Bu, dünya ortalamasının çok çok üzerinde. Şimdi, geçtiğimiz günlerde açıklama yapıldı. 2021 yılında 5 bin kilogram metamfetamin ele geçirildiği söylendi; bu rakam Avrupa ortalamasının 2 katı. Bu konuda "Madde bağımlılığıyla ilgili mücadelede o kadar çok iyi çalışıyoruz ki bu kadar uyuşturucu satıcısı yakaladık." diyor ilgili Bakan. Peki, bu kadar uyuşturucu satıcısının bu ülkede cirit atarken Bakanlığınız veya ilgili bakanlık ne yaptı soruyorum size? Bugün günde 860 şüpheli yakalanıyor. Bu şüpheliler yukarıdan zembille mi indi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarı, toparlayın lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - On dakika daha hak verin.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Evet, çok teşekkür ediyorum on dakika daha verdiğiniz için çünkü eleştirimiz çok.

Sizin o kapıları açtığınız, denetimsiz bir şekilde uyuşturucu bataklığına çevirdiğiniz ülkemizde yapacağınız mücadele için 232 milyarlık bütçede ayırdığınız pay 48 milyon lira; on binde 2'ye denk geliyor yanlış anımsamıyorsam. Sizin önemseydiğiniz gençlere verdiğiniz madde bağımlılığıyla ilgili bütçe bu. Hamasete, şova harcadığınız para ortada. Gençlerimizin barınma imkânına, beslenme sorunlarına, madde bağımlılığıyla mücadele sorununa bütçe vermeniz ve ilgi dumanız gerekiyor. Bu bütçeyle hangi sorunu çözeceksiniz? 140 bin gence eğitim vereceğinizi iddia ediyorsunuz. Eğitim vereceğiniz genç sayısı nerede, bağımlı sayısı nerede? Çocuklar evlerde, mahallelerde, inşaatlarda can veriyorlar, aileler gözyaşı döküyorlar, çaresizler, sizden, bizden medet umuyorlar ama ne yazık ki bunun karşılığında hiçbir şey göremiyorlar.

Bugün genç işsizlik konusuna dem vurduğumuzda da çocuklarımız ne yazık ki ülkemizi terk etmek zorunda kalıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Sarı.

Sayın Arpacı, buyurun lütfen.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sayın Bakan, sayın bürokratlar, Komisyonumuzun çok kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz. Bakanlığımızın ne yazık ki en büyük problemlerinden bir tanesi iletişim Sayın Bakanım. Buradaki birçok milletvekili gibi benim de soru önergelerim hiçbir zaman cevaplanmadı. Aynı zamanda yine, çocuklarımızın ihtiyacı olan bazı özel sıkıntıları da sizlere direkt ilettiğimiz hâlde hiçbir şekilde ne yol katedebiliyoruz ne de cevap alabiliyoruz.

Yurtlarla ilgili temel sıkıntılardan arkadaşlarım bahsetti fakat bir diğer sıkıntı da KYK yurtlarıyla ilgili; üniversitelere, çocukların okuduğu bölümlere çok uzak olması. Özellikle İstanbul'da bu sorun çok büyük miktarda. Öğrenciler 3-4 vasıtayla, belki iki üç saatte okullarına gidebilecekleri mesafedeki yurtlara yerleştiriliyorlar. Tamam yani çocuklar yurt çıktığı için seviniyor çünkü o da bir altın değerinde fakat ne yazık ki okula ulaşım sağlayamadıkları için de bir anlamı kalmıyor. Çocuklarımıza ve gençlerimize özellikle çok önem vermemiz gerekiyor.

Benim son yıllarda özellikle dikkat ettiğim bir gösterge var: Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerimizin sayısı. Ne eğitimde ne istihdamda... Bu çocuklarımız ne yazık ki uzun yıllar derslerine çalışıp, özel okullara gidip, özel dersler alıp, istedikleri üniversiteyi kazansalar bile barınma problemlerinden dolayı o üniversitede okuyamıyorlar biliyorsunuz. Siz de tahmin edersiniz ki bir aile için herhâlde en büyük acıdır çocuklarını üniversiteye yazdırmaya gittiklerinde yurt çıkmadığı için çocukları okula yazdıramayıp... Maalesef bir sonraki sene aynı şehirde okuyabilecekleri bir üniversite varsa çocuklar oraya hazırlanmak zorunda kalıyor ve tabiri caizse hayalleri yıkılıyor.

Maddi durumdan bahsediyoruz. Biliyorsunuz, oldukça vahim bir durum söz konusu. On yıl önce öğrencilerin sahip olduğu satın alma gücünü bugünkü gençler için sağlamamız için KYK burslarının en az 3.400 TL olması gerekmektedir; bunu da dikkatlerinize sunuyorum. Mecliste bu bütçede eğer çocukların burslarını bu seviyeye getirmeyi taahhüt ederseniz ben bütçenin de bütün arkadaşlarımız tarafından kabul edileceğine de inanıyorum.

Sayın Bakanım, bazı milletvekillerimiz bütçeye bakanlarımız geldiğinde sözlerine teşekkür ederek başlıyorlar çünkü seçim bölgelerinde aldıkları yatırımlar oluyor. Ben Denizli Milletvekili olarak ne yazık ki size teşekkür edecek bir şey bulamıyorum. Bizim çok eski bir stadımız

var, stadyumumuz var, tuvaletlerine bile giremezsiniz. Bir tane kapalı tribünü var, diğer tribünleri zaten açık; yazın yanıyorsunuz, kışın donuyorsunuz. Zaten bu hâlde olduğu için Denizlispor'unuzun düştüğü hâl de ortada. Ne yazık ki taraftarının maçlarına gitmediği, taraftarlarının desteklemediği spor kulüplerinin yaşaması mümkün değil. Denizlispor'un bu hâllere düşmesinde tabii başka etkenler vardır ama sizin de Bakanlığınızın ya da iktidarınızın sürekli söz vererek seçim taahhüdünde bulunmasına rağmen stadı yapmamasının da ne yazık ki etkisi var.

Denizli'nin tek sıkıntısı futbol sahası değil. Ha, futbol sahasına girsek şu anda futbol sahası olmayan ilçeler var; bunlardan bir tanesi de benim memleketim Babadağ. Geçmişte Babadağ Belediyesiyle yaptığımız anlaşmayla bir arsa transferi oldu, spor sahasını sanayi alanı olarak verdi belediye, size de yeni bir stat yeri verdi, o stadı da hasretle bekliyoruz. Bugün, Babadağ ilçesinde de ne yazık ki spor faaliyetlerinde bulunulacak bir stadyum yok birçok ilçede olmasına rağmen.

Tabii Denizli'nin sadece futbol stadyumu değil basket sahası da yok. Vali Recep Yazıcıoğlu Stadyumu var geçmiş dönemde yapılmış fakat deprem bölgesi olması sebebiyle ne yazık ki çürük bir bina olduğu için bu sene yıkılacağını ya da önümüzdeki sene yıkılacağını öğrendik. Şu anda Denizli'de faaliyet gösteren basketbol, hentbol, voleybol spor kulüplerinin, okul kulüplerinin çalışabileceği bir tane stadyum var, stat var, o da büyükşehir belediyesinin yaptığı stat. Üniversitede olan sahayı da şehrin basketbol takımı kullandığı için, zeminin bozulmaması için çok verimli kullanılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arpacı, toparlayın lütfen.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla şehre ivedilikle mikro ölçekli -yani çok büyük bir kapasitede olmasına da gerek yok- basket sahalarının, kapalı spor salonlarının yapılması lazım.

Denizli'de yüzme havuzu da yok Sayın Başkanım. Yani gerçekten Bakanlığınızın spor faaliyetlerini geliştirmek adına yaptığı yatırımlar Denizli'de çok çok az. Bir dönem halı sahalar yapılmıştı fakat o halı sahalar da ciddi şekilde bakımsız ve elektrik kaçaklarının oluşabileceği problemler var ve şu anda spor yapmak ya da futbol oynamak o sahalarda, o mahallelerde mümkün değil. O sahaları da sizlerin belediyelere devretmesi hâlinde aslında daha bakımlı ve amaca daha uygun olacağını da söylemek durumundayım.

Benim sizden ricam, son olarak toparladığımda: Bizim verdiğimiz soru önergelerini cevaplamanız ve yine halkımızın faydasına sizlere attığımız istekleri de değerlendirmeniz olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arpacı, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu soru önergeleriyle alakalı bayağı şikâyet geliyor. Arkadaşların cevapları biraz hızlandırmaları lazım. Biz de şimdi bir yazı yazdık size. Burada eğer cevaplayamayacağınız soru olursa yedi gün içerisinde gelmesini istiyoruz. Yedi günü geçmezsek seviniriz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Geçmez.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Aşkın Genç...

Buyurun Sayın Genç.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bugün burada Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşmek üzere toplandık. Ancak Bakanlığın gençlerimize umut, spor camiamıza güç vermesi gerekirken plansız ve verimsiz bir bütçe yönetimiyle kaynaklarının nasıl heba edildiğine tanık oluyoruz. İktidarın gençlerin ve sporun geleceğine dair attığı her adımda bütçeyi etkisiz ve savurgan bir şekilde kullandığını ne yazık ki görmekteyiz. 2023 yılına baktığımızda, Gençlik ve Spor Bakanlığına ayrılan başlangıç bütçesi 82 milyar 379 milyon TL idi ancak daha yıl bitmeden, temmuz ayında ek ödenek talebiyle bu rakam 92 milyar TL'ye çıkarıldı yani Bakanlığın başlangıçta planladığı bütçeyle yılı tamamlaması mümkün olmadı. Meclisten her yıl geçirdiğiniz bütçe daha yılın ortasında tükeniyor ve yeni ödenek talepleriyle yeniden geliyorsunuz, yeniden kaynak talep ediyorsunuz. 2024 yılı bütçesine baktığımızda bu sefer 171 milyar TL'lik bir bütçe talep edilmiş fakat 2024 yılının henüz ilk dokuz ayında bütçenin 126 milyar TL'si harcanmış durumda. Şimdi, 2025 yılı için karşımıza çıkarılan bütçe talebi ise tam 231 milyar TL. Sadece iki yıl önce 82 milyar TL olan bir bütçenin bu kadar kısa sürede 3 katına çıkarılması akıl alır gibi değil. Bütçeyi sadece iki yılda neredeyse 3 katına çıkardınız ama konu emekliye, asgari ücretliye zam vermeye geldiğinde nedense imkân bulunamıyor iktidar tarafından.

Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesinden vakıf ve derneklere aktarılan tutarlara da değinmek istiyorum. 2023 yılı bütçesinden 522 milyon TL'lik bir kaynak "kâr amacı gütmeyen kuruluşlar" adı altında bazı vakıf ve derneklere aktarılıyor. Evet, bütçenin tamamına oranla bu miktar çok büyük görünmeyebilir ancak buradaki temel sorun şeffaflık ve hesap verebilirliktir. Kimlere, hangi amaçlarla bu paraların aktarıldığını kamuoyu bilmiyor, harcadığımız bu kaynakların gençlerimizin geleceğine ne gibi bir katkısı olduğunu açıklamak durumundasınız. Üniversite öğrencilerinin barınma sorunu her geçen gün büyürken Gençlik ve Spor Bakanlığı yurt kapasitelerini artırmak yerine, kaynaklarını şeffaf olmayan vakıf ve dernek harcamalarına yönlendiriyor. Ülkemizde binlerce öğrenci fahiş kira ve özel yurt fiyatları nedeniyle barınma sorunu yaşıyor ama devlet yurtlarının kapasitesi hâlâ yetersiz. Gençler artık üniversiteyi kazanınca sevinemiyor; kalacak yer masrafı, yeme içme masrafı bile sizin vatandaşa layık gördünüz asgari ücreti katbekat aşılıyor. Bu Bakanlık gençlerin yüzüne bakıp hangi başarı hikâyesini anlatacak?

2025-2027 yılları arasında vakıf ve derneklere aktarılması öngörülen toplam miktar ise 6 milyar 367 milyon TL. Bu bütçenin gençlerin eğitime, spor altyapısına ve yurt kapasitelerinin artırılmasına ayrılması gerekirken kim olduğunu bilmediğimiz vakıflara gidiyor ne yazık ki. Devlet yurtları, gençlerimize ucuz ve güvenilir barınma imkânı sağlamak için var. Bu ülkede gençler barınacak yer bulamıyorken Bakanlığın kaynaklarının nerelere aktarıldığını anlamakta zorlanıyoruz.

Bugün bu Komisyonun karşısına çıkıp bu bütçeyi onaylamamızı bekleyenler, gençlerin umutlarını, emekçilerin alın terini ne yazık ki göz ardı ediyorlar. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler gençlerin yanında olmaya, onların hakkını sonuna kadar savunmaya devam edeceğiz. Gençlerimize gerçek bir gelecek sunacak, hak ettikleri destekleri sağlayacak bir bütçe için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bir diğer konu, Sayıştay raporlarında Bakanlığımıza bağlı spor tesislerinin düğün salonu, restoran gibi alanlara dönüştürüldüğü tespit edilmiş. Gençlerimizin kullanımına ayrılması gereken bu tesislerin ticari çıkarlar uğruna amacı dışında kullanıldığını nasıl açıklıyorsunuz? Konuyla ilgili soruşturma başlatıldı mı, başlatıldıysa ne durumdadır? Bu usulsüzlükleri durdurmak için neden gerekli denetimler yapılmıyor?

Kendi ilim Kayseri'ye gelecek olursak, ilimizin en ücra ilçesi Sarız; ilimizin en doğu tarafında. Burada kamulaştırma yapılması gereken bir alan var, 11.921 metrekaresel bir alan Kıymetli Sayın Bakanım. İlçemizin ekonomik durumu ortada, ne yazık ki bunu karşılaması söz konusu değil. Bu durumda ilçemizin mevcut şartları ve belediyemizin mevcut şartları göz önünde bulundurularak spor alanının kamulaştırma ve proje ödeneğinin birlikte değerlendirilerek ilçemize kazandırılması noktasında bizlere yardımcı olursanız memnun oluruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Levent Uysal...

LEVENT UYSAL (Mersin) - Öncelikle Komisyonumuza hayırlı akşamlar diliyorum.

Sayın Bakanım, geçenlerde de sizinle görüşmüştük, özellikle Mersin'imizde 215 bin lisanslı sporcumuz var, 70 branşta 550 spor kulübümüz var ve 15 bin aktif sporcumuz var efendim. Her şeyden önce Tarsus'a bir spor lisesi yapmakla ilgili çalışmalarımızı başlattık, spor tarafıyla ilgili de Spor Bakanlığımızdan destek istiyoruz çünkü özellikle de gençlerimizin şu anda enerji atmaya ihtiyaçları var, spor yapmaya ihtiyaçları var ama yeterli tesislerimiz yok efendim; eğer uygun görürseniz, gündeminizi de alırsanız çok memnun olurum.

Teşekkür ederim, hayırlı akşamlar dilerim efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Gökçek...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Başkanım, söz hakkı için de özellikle teşekkür ediyorum sizlere.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Estağfurullah, her milletvekilinin söz hakkı var.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkürler.

30 Ekimde, Meclisin millet adına bütçeleri görmek için Plan ve Bütçe çalışmalarına başlayacağı gün millet iradesini hiçe sayan bir uygulamayla güne uyandık. Esenyurt Belediye Başkanımız Ahmet Özer görevden alınarak yerine hukuksuz bir şekilde kayyum atandı, öyle ki kayyumun vali yardımcılığına atama kararı dahi Resmî Gazete'de üç gün sonra yayınlandı. Bugün de Meclis Başkanlığı bütçesinin ardından ilk Bakanlık bütçesini görüşeceğiz ancak yine kayyum hukuku gölgesinde görüşmelere devam ediyoruz çünkü dün 3 belediyeye daha kayyum atandı. Esasen siz tam da bunu yapmak istiyorsunuz, önümüze getirdiğiniz bütçenize o kadar güvenmiyorsunuz ki vatandaş görmesin, duymasın diye yine vatandaş cezalandıran suni gündemler yaratıyorsunuz.

Öncelikle, sormak istiyorum: Bu bütçede bu kadar utandığımız ne var ki gündemden, vatandaştan kaçırıyorsunuz? Bugünkü Bakanlık bütçesine bakarsak, utanacak neyinizin olduğunu, daha doğrusu bu bütçede neyin olmadığını size söyleyeyim: Sayın Bakan, bu bütçede gençler yok. Bu bütçede işsiz gençler yok. Bu bütçede ne okuyan ne çalışan, ikisini de yapamayan, evde oturan gençler yok. Bu bütçede genç kadınlar yok, hiçbiri yer bulamamış durumda. Umutsuz gençlerin derdine bu bütçede hiçbir çare yok; aksine, kayyum hukuku altında yaşamaya zorlanan gençler var. Halkın tercihlerinin yok sayıldığı kayyum düzeni, özellikle gençler arasında sosyal, kültürel ve demokratik algıları derinden etkiliyor; sonra bu gençler bu ülkeden kaçıyor, durmuyor. Siz kayyumlardan medet umdukça gençlerin demokrasiye olan güveni azalıyor, gençlerin toplumla olan bağı zayıflıyor. Siz gençlerin ülkeye dair umutlarını bir bir yok ediyorsunuz. Genç nüfusumuz aslında bizim en kıymetli hazinemizken siz onlara ne yazık ki yakıştığı kadar yaşamıyorsunuz.

Türkiye, AB ülkeleri arasında genç işsizliğin en yüksek olduğu ülkelerden biri, her 100 gencimizin 17'si işsiz. 2024'ün ilk sekiz ayında 370 bin gencimiz işsizlik maaşı için başvurmuş, yalnızca 137 bin başvuruyu kabul etmişsiniz. İşsiz gençlerimize işsizlik maaşını dahi çok görmüşsünüz siz. Her 4 gençten 1'i ne çalışıyor, ne okuyor; kadınlardaysa bu durum her 10 genç kadından 3'ü olmuş durumda. Bu gençler nerede Sayın Bakan? Bu gençler de sizin Bakanlığınızın ilgi alanında, farkındasınız değil mi?

Son üç yılda 878.909 öğrenci çeşitli nedenlerle üniversite eğitimini yarıda bıraktı. Bu gençlerimizin akıbetini hiç araştırdınız mı, merak ediyorum. 2023 yılında 196.547 gencimiz yurt dışına göç etmiş. Gençleri yurttan kalmaya ikna etmek için ne yapmayı planlıyorsunuz, öğrenmek istiyorum. Gençlerin seçtikleri belediye başkanları yerine kayyum atayarak mı bunu yapacaksınız, yoksa seçimden önce söz verdiğiniz mülakat çilesini bitirmeyerek mi bunu yapacaksınız?

Bir de gündeme kurban etmeyeceğim sorularım var Sayın Bakan, cevaplanmasını bekliyorum. Gençlerimizin ne kadarı öğrenim kredisi borçlusuz? Öğrenim kredisi borcunu ödeyemediği için KYK tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilen borçlu gencimizin sayısı kaç? Kaç gencimizin hesabına bloke koydurdunuz? Bunları şeffaf bir şekilde paylaşmanızı bekliyorum. Gençlerimizin ne kadarı genel sağlık sigortası prim borçlusuz? Toplamda 9 milyon gibi bir sayıdan bahsediliyor, bunların ne kadarı genç?

Ve Sayın Bakan, Gençlik Spor Bakanlığı bütçesi görüşülürken yurtlara değinmemek olmaz. Yatak kapasitelerini artırmış gözüküyorsunuz, evet, ama nasıl? Odalardaki yatak sayılarını artırarak mı, yoksa yeni yurtlar inşa ederek mi? Hani, "Otel konforunda" diyorsunuz ya yurtlarımıza, bir il ziyaretinizde 4 kişi kalması gereken odada 8 kişi kalan gençlerle kalmaya var mısınız? Gelin, ben de sizinle beraber 10'uncu olacağım, orada beraber kalalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Açtım.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son söz, gençlerimiz kayyum düzeninizde yaratmak istediğiniz karanlık içinde değil, özgür, demokrasinin, insan haklarının ve hukukun egemen olduğu güneşli günlerde yaşamak istiyor.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugünün son konuşmacısı Milliyetçi Hareket Partisi Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Taytak.

Sonra da soru-cevap kısmına geçeceğiz, on beş dakika soru-cevap yapacağız; on dakika Komisyon üyesi milletvekilleri için, beş dakika da Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için, sonrasında Sayın Bakana soruları cevaplamak için cevap hakkı tanıyacağız.

Sayın Taytak, buyurun.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın kıymetli temsilcileri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzda 2024-2025 eğitim öğretim döneminde Bakanlığınıza başvuran öğrencilerimizin yüzde 97'sini yurtlarımıza yerleştirdiğinizi ifade ettiniz. Barınma, beslenme, güvenlik, hijyen, sosyal, sportif, kültürel alanlarda hizmet alabileceği KYK yurtlarına yerleştirilen öğrencilerimizin ve velilerimizin adına size çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, size Afyonkarahisar Taşoluk Güreş Kulübümüzün şampiyon, yüreği kuvvetli, bileği kuvvetli, Türk'ün bayrağını gittiği her yerde dalgalandıran yiğit kızlarımızdan ve kıymetli ailelerinden selam getirdim. Ülkemiz ve Afyonkarahisar'ımızın gurur kaynağı olan "Yere düştüm ama kalkacağım ve bayrağımızı dalgalandıracam." diyen Fatma Yılmaz kızımıza ve diğer sporcu kızlarımıza çok destek verdiniz, verdiğiniz destekler başka yavrularımıza da ilham kaynağı oldu.

Spor bağımlılıkla mücadelenin panzehridir, spor insan yaşamını iyileştirir; çocuklarımızı erken yaşlarda spora yönlendirmemiz gerekmektedir ve gençlerimizi yetenekleri doğrultusunda ne kadar erken spora yönlendirirsek geleceğe daha umutla bakan bir neslin oluşumuna katkı sağlarız.

Sayın Bakanım, Bakanlığımızın bünyesinde kurduğunuz Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı Sağlıklı Yaşama Yönlendirme ve Bağımlılıkla Mücadele Birimleri çok kıymetli ve çok önemlidir. İfade ettiğiniz gibi, bağımlılıkla mücadelede en güçlü önleyici unsur spordur. Ben de tam bu noktada, şahsınıza, Şuhut ilçemize yapılacak olan kapalı spor salonumuz ve Bolvadin ilçemizde geçtiğimiz hafta Spor Toto Teşkilat Başkanımızla ihale protokolü imzalanan Bolvadin Kapalı Spor Salonumuz için tüm hemşehrilerimiz adına çok teşekkür ediyorum. İnşallah, bu salonlarda geleceğin sporcuları yetişecektir, ay yıldızlı bayrağımız daima dalgalanacaktır.

Ayrıca, Afyonkarahisar Üniversitemiz yerleşkesi karşısında üniversitemizde öğrenim gören gençlerimizin ücretsiz bir şekilde faydalanabileceği, sosyal faaliyetlere katılabileceği, sanattan spora, bilimden teknolojiye pek çok alanda hizmet alabilecekleri Gençlik Merkezi binamıza olan desteğiniz için çok teşekkür ediyorum ve gençlerimiz adına size ayrıca teşekkür ediyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın ve ilgili kurumlarımızın 2025 yılı bütçelerinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi soru-cevap kısmına geçiyoruz.

Burada hızlı bir şekilde soruları sorup olabildiğince fazla milletvekilinin sorularını sormasını lütfen tesis edelim. Bir dakikaya açıyorum mikrofonu ama sonuna kadar kullanmak zorunda değilsiniz. On dakika Komisyon üyeleri için, beş dakika da Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri için, sonrasında kesiyorum. Dolayısıyla geliş sırasına göre söz vereceğim.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, Konya'da bilhassa ilçe gençlik spor müdürlerimizden bir kısmı vekâleten görev yapmakta, birkaç yıldır da böyle devam ediyor. Sanırım, bir kadro meselesi var; bunu bir an önce çözmeniz hâlinde asaleten atanmalarını rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Şimdi, biliyorsunuz Malatya deprem bölgesi, yaşamış olduğumuz çok büyük mağduriyet var, maalesef çok kimse ilgi göstermiyor. Özellikle konteyner kentlerde çocukların sosyalleşebileceği alanlar maalesef yok. Düşünün, 21 metre kare alanda, o konteynerlerde yaklaşık iki yıldan beri çocuklar yaşamlarını sürdürmeye çalışıyor ve acayip bir sorun var burada. Çocukların oynayabilecekleri bir spor alanı yok, kapalıdan vazgeçtik, açık futbol sahaları gibi böyle çok basitçe yapılacak alanlar maalesef yok. Lütfen, sizden bu konuya ilgi göstermenizi bekliyoruz. Bu, Malatya'da tüm konteyner kentlerde yaşadığımız sorun. Ayrıca, internete ulaşım da çok zor, bu nasıl çözülür bilmiyorum ama bu çağda o çocuklar, ders çalışan çocuklar 21 metre karede maalesef internet bulamıyorlar. Hem oyundan uzaklar hem internetten uzaklar, onu söylemek istiyorum.

Bir başka soru, arkadaşlarımız sormuş ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bitti süreniz ama deprem bölgesi diye açtım.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir de bu tespih meselesi var. Mardin Belediyesi kayyumu size tespih almış, bugünkü parayla 764 bin lira. Sizde yoksa tespih nerede? Bunu bir sorgulayın, bence siz de sorgulayın yani tespih gelmediyse... Yani o zaman 83.207 TL, dolar kuruna vurduğumuz zaman 764 bin TL'lik bir tespihin hediye edildiği iddiası var burada. Siz lütfen bunu bir araştırın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, federasyonlar turnuvaları illere dağıtıyorlar biliyorsunuz, işte, tesis olan yerlerde turnuvalar yapılıyor, burada Samsun'a çok ciddi haksızlık yapılıyor. Şimdi, birkaç örnek vereceğim. Samsun'da tesisler boş. 2 Spor Bakanı çıkarmış olmamız nedeniyle Samsun tesis açısından fena değil. Buraya devlet yatırım yapmış, bu yatırımlar niye boş kalıyor? Niye Samsun'a bu haksızlık yapılıyor golf turnuvalarında, buz hokeyinde, okçulukta? Mesela okçuluk, 2023 yılının ilk iki ayında 4 tane organizasyon yapılıyor, sonradan bir nedenle hiçbir organizasyon verilmiyor 2023'te Sayın Bakan, 2024'te de hiçbir organizasyon verilmiyor okçulukta. Hâlbuki, Samsun'un okçuluk açısından tesisi son derece olumlu, hava şartları, her şeyi çok iyi. Basına yansıyan olaylar, işte, Okçuluk Federasyonu Başkanı ile bizim İl Müdürü arasında bir sorun varmış. Siz, böyle illerin kişisel meselelere malzeme olmasına, alet edilmesine seyirci mi kalacaksınız? Bunları bir denetlemeyi düşünmüyor musunuz? Samsun'da bu haksızlığı giderecek misiniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Samsun meselesi olunca, biliyorsunuz ben de Samsun Milletvekiliyim yani biz haksızlığı kabul etmeyiz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz haksızlık etmeyiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Dolayısıyla, böyle bir şey varsa yani okçuluk tesisleri, buz hokeyi, havuz, her şey var. Buz hokeyi de var.

ERHAN USTA (Samsun) - Okçulukta 2023'te ilk iki aydan sonra hiç verilmedi, 2024'te de verilmedi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bekliyoruz Sayın Bakanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, eğer bu konuyu siz yaptırıyorsanız, bütçeyi geçirmeyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Bakana ben söyledim. Bakın, biz boş bulamayız orayı, boşluk olmaz yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bütçeyi geçirmeyelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Genel Kurula kadar müsaade edelim, bakalım ne yapacaklar?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Cumhuriyet Halk Partisi varsa herkes için var, sizin için de var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Sayın Bakanım, benim sorum Suriyeli gençlerle ilgili. En son yayınlanan istatistiklerde -Ekim 2024 verisidir bu-ülkemizde 15-29 yaş arası yaşayan Suriyeli genç sayısı 880 bin. Ülkemizin demografik yapısına önümüzdeki yıllarda nasıl zarar verebileceğini bilmiyoruz çünkü bir büyükşehir nüfusundan fazla bir nüfustan bahsediyoruz. Dolayısıyla, genç oldukları için bunlarla ilgili Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bir takip sistemi var mı? Bunlarla ilgili Avrupa Birliği üyesi ülkelerde bunun onda 1'ine bile uyum programları yapılıyor. Bununla ilgili bir uyum programımız var mı? Çünkü ben bunu önümüzdeki süreçte eğer kontrol edilip takip edilmezse Türkiye'nin başını ağrıtabilecek bir konu olarak görüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Bakanlığımızın yapmış olduğu yatırımlar için Aksaray ilimiz adına teşekkür ediyorum.

Aksaray, bölgemizde her yıl nüfusu artan, büyüyen, gelişen, 450 bin nüfuslu ve aynı zamanda genç bir nüfusa sahip bir ilimiz. Bu nedenle, ilimizde ikinci bir tam olimpiik yüzme havuzu ve en az 15 bin seyirci kapasiteli stadyum ve spor kompleksine acilen ihtiyacımız vardır. Bakanlığımızın bu konuda bir çalışması var mıdır, varsa hangi aşamada? Bu iki talebimiz konusunda desteklerinizi bekliyor, ilginiz için şimdiden teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle, Sayıştay raporunda da belirtilen Bakanlık mülkiyetindeki stadyumlarda düzenlenen futbol müsabakalarının bilet hasılatından Bakanlığa aktarılması gereken paraların aktarılmadığından söz ediliyor, bu paralar aktarılmadıysa nerededir?

Yine, bildiğiniz gibi beslenme ve barınma yardımı olarak öğrencilere 4 bin liradan söz ediliyor. Bakanlık kendi yurtlarındaki gençleri perişan ederken bu 4 bin lira öğrencinin ihtiyacına göre mi, kaldığı yurda göre mi veriliyor? Anladığım kadarıyla bu para vakıf ve cemaatlere mi aktarılıyor? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ediyorum.

İstanbul, İzmir, Ankara'da okuyup Kredi Yurtlar Kurumuna başvurup da yerleşemeyen öğrenci sayısı ne kadardır? Bunun oranı ne kadardır? Geçen sene bütçede seçim öncesinde müjde verilmişti; bilgisayar, internet ve mobil telefon desteği verilecekti, toplam ödenek de 20 milyar liraydı, bütçeye eklenmişti. Kaç tane gencimiz bilgisayar desteği, mobil telefon desteği ve internet desteği almıştır? Bu 20 milyar lira bütçenin ne kadarı kullanılmıştır? Bu desteklemelere 2025 yılında devam edilecek midir ve bununla ilgili 2025 bütçesinde ödenek ayrılmış mıdır?

Geçtiğimiz günlerde televizyonda eski hakem Mustafa Çulcu mevcut hakemlerin kendilerine sosyal medyadan hakaret edenlere tazminat davası açtıklarından ve çok ciddi tazminat geliri elde ettiklerinden bahsetti. Hakareti asla kabul etmiyoruz ancak bunun bir geçim kapısı hâline gelmesi etik midir, ahlaki midir?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, tabii ki Gençlik ve Spor Bakanlığımız AK PARTİ iktidarlarında hem gençlerimizin hem de halkımızın faydalanması için pek çok tesisi hayata geçirdi ve Uşak ilimizde de gerçekten pek çok tesis hayata geçti, bunun için tüm Uşaklı hemşehrilerimiz adına teşekkür ederim.

2022 yılında Uşak Stadyumu'nun yapımıyla ilgili yatırıma alındı, 2 kez ihaleye çıktı ve arkasından da tabii ki yaşadığımız deprem afeti nedeniyle biraz ötelenme oldu. İnşallah, 2025 yılında Uşak Stadyumu'nun yapımı ihalesi yapılacak mı diye ben sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İzmir Karşıyaka Stadı'nın yapımı yılan hikâyesine döndü. Karşıyaka Stadı'nın ilk ihalesi 2014 yılında yapıldı, eski stat yıkıldı ve 2015'te yeni stat için temel atıldı ama o tarihten beri hiçbir ilerleme yok. Yani aslında Bakanlığın önünde herhangi bir hukuki engel olmamasına rağmen bu konuda bir ilerleme kaydedilmedi.

Şimdi, sormak istiyorum: Neden Karşıyaka Stadı'nı yapmıyorsunuz? Ayrıca, bu konu Bakanlığınız ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında da bir sorun alanı, karşılıklı bir polemik oluşturdu. Bu konudaki düşünceniz nedir? İzmir Karşıyaka stadını yapacak mısınız, yapacaksanız ne zaman yapacaksınız?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan, daha önce bu sıralarda birlikte görev yaptığımız ve şu an Adıyaman'ın başarılı belediye başkanı olan Sayın Abdurrahman Tutdere eğer bugün bu sıralarda olsaydı, depremden etkilenmiş olan Adıyaman'ın özellikle gençlerinin sağlıklı bir şekilde spor yapabilmesi, moral ve motivasyonunun yükselebilmesi adına Adıyaman'da ihtiyaç olan spor tesislerinin ne zaman yapılacağını sizlere sorardı. Ben de Sayın Tutdere adına Adıyaman'da ihtiyaç olan spor tesislerinin bir an evvel yapılması ve Adıyaman halkına kazandırılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne soruyorum: Özel ödenekler kaleminde 2023 yılında ödenek yokken 3 milyon harcama yapılmış, alt tertibi kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler. Bu ödeme kime, ne için, hangi proje için ödenmiş? Bununla bağlantılı Kazakistan'da düzenlenen 5. Dünya Göçebe Oyunları'na kaç sporcumuz katıldı? Organizasyona katılmak üzere Kazakistan'a kaç kişi gitti? Bu etkinlik için harcama tutarı nedir?

Yine, yurt dışında gerçekleşen etkinliklere Bakanlığınız adına katılan sporcular da dâhil yurt dışına çıkan ve ülkemize geri dönüş yapmayan kişi veya kişiler var mıdır? Bunların sayısı kaçtır?

Bir de Bakanlığınız tarafından yapılan ihalelerde teminat olarak alınan kefalet senetlerinde sahte kefalet senetleri var mıdır, varsa bu hangi firmalardan alınmıştır? Kamu zararı var mıdır, yerine başka bir teminat alınmış mıdır? Suçlular hakkında veya müsebbipler hakkında yasal takip yapılmış mıdır, suç duyurusunda bulunulmuş mudur?

Bir de son olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Son sorumu sorayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, son olarak, Bakanlığınızın faaliyet raporunda sonuç hesaplarına baktığımızda, 2022'de 36 milyar 617 milyon olan gelir 2023'te 21 milyar 124 milyona düşmüş.

Yine, 2021'de 4 milyar 897 milyon kâr elde etmişken 2023'te eksi 66 milyar 543 milyon zarar açıklamışsınız. Gelir düşüşünün ve zararın sebebi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle, 2025 yılı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

2002 yılında 5 olan gençlik merkezimizi bugün 508'e çıkardık, son bir buçuk yılda da Denizli'de 6 tane gençlik merkezimizi açtık, onun için de ayrıca çok teşekkür etmek istiyorum Sayın Bakanım. Orada gençlerle bir araya geldiğimizde hem kurslara katılabiliyorlar hem de ders çalışabiliyorlar, kütüphaneleri var, inanılmaz güzel, hatta bazılarını Denizli'de kapalı spor salonunda yaptık, bunun için ayrıca teşekkür ediyorum ama Sayın Bakanım, biraz önce Aksaray Vekili söyledi, dedi ki: "Bizim ikinci bir olimpiik sahaya, yüzme havuzuna ihtiyacımız var." Bizim de Denizli'de olimpiik yüzme havuzumuz deprem nedeniyle yıkılmıştı. Dolayısıyla, bizim Denizli'de 1 tane bile yok, Denizli'ye olimpiik yüzme havuzu planlarımızda var mıdır? Ne zamana planlanıyor? Bunu sormak istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim

Sayın Çilez...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle, 2025 yılı bütçemiz inşallah Meclisimizde onaylanır ve hayırlı uğurlu olur.

Ben, burada sizlerden özellikle hentbol branşına bundan sonraki süreçte daha fazla destek vermenizi özellikle talep ediyorum; gençliğimde oynadığım, sevdiğim bu branşın birazcık daha ülkemizde hâkim olmasını diliyorum. Buradan da tüm milletvekili arkadaşlarımızı ve salonda bulunan hazırunu da Türkiye-Almanya millî hentbol maçına -bu hafta sonu, 10 Kasım saat 17.10'da Yaşar Sevim Hentbol Salonu'muzda- millî coşkuya ortak olmaya herkesi davet ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneşhan...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, UEFA, Beşiktaş-Maccabi Tel Aviv maçının tarafsız bir ülkede oynanacağını açıkladı. Daha sonra Beşiktaş Spor Kulübünün UEFA'yla yapmış olduğu hem yazışmalar hem de girişimler sonucu maçın tekrar İstanbul'da oynanması kararı alındı. Daha sonra yapılan açıklamalarla, özellikle devletin güvenlik bürokrasisi tarafından söz konusu müsabakanın tarafsız bir ülkede oynanmasına karar verildiği belirtildi. Dolayısıyla, bu kararı kimler aldı? İsraili bir takımın ülkemize gelmesinde ne gibi bir sakınca var? Zaten ticaretimiz de gayet güzel devam ediyor, bir sıkıntı yok, acaba neden çekiniliyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Bakan, 28 Aralık 2023 tarihli kararnameyle müşterek bahis vergi oranları düşürülüp Demirören Grubu lehine kamu aleyhine 38 milyar TL'lik bir açık oluştu. Daha sonra bunu kredi kartı sahiplerinden telafî etmeye kalktınız. Tekrar bu oranları değiştirmeyi, eski hâline getirmeyi düşünüyor musunuz?

Spor Toto Teşkilat Yönetim Kurulu Başkanı olarak, kamu yararına çalışan vakıf ve derneklere son bir yılda ne kadar Spor Totodan kaynak aktarıldı, bunu açıklamayı düşünüyor musunuz?

Yine, Spor Toto Yönetim Kurulu Başkanı olarak, eski Bakan Mehmet Kasapoğlu'nun burayı tekrar ofis olarak kullanmaya devam ettiğiyle ilgili bazı iddialar var, bu konuda ne düşünüyorsunuz? Acaba, Sayın Kasapoğlu'nun Murat Kurum gibi "Ben de tekrar Spor Bakanı olabilir miyim?" diye bir düşüncesi mi var da o yüzden Spor Toto Teşkilatını bırakmadı? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bankoğlu...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü Ziraat Bankası üzerinden geri ödemeli olarak katkı ve öğrenim kredisi veriyor. Ziraat Bankası elde ettiği kârın bir miktarını "promosyon" adı altında Bakanlığınızla da yapılan anlaşmalar gereği geri ödüyor. Promosyonlar karşılığı bankanın Müdürlüğünüze bedelsiz araçlar verdiği, bu araçların yetkili bürokratlar haricî 3'üncü şahıslara tahsis edildiği gelen bilgiler arasında. Ziraat Bankasıyla yapılan promosyon anlaşmalarının şartları nelerdir? Bu promosyon anlaşmaları karşılığında banka tarafından Bakanlığınıza bedelsiz araç tahsisi yapılmış mıdır? Tahsis edilen araç sayısı nedir? Bu araçlar hangi marka ve modeldedir? Bu araçları kimler, ne amaçla kullanmaktadır? Bu araçların bürokratlarınızın eşleri, çocukları, hatta sekreterleri gibi 3'üncü şahıslara tahsis edildiği bilgisi doğru mudur, doğrusa bunun gerekçesi nedir? Bu promosyon bedelinin öğrencilerin aldığı burs bedellerine yansıtılmamasının nedeni nedir? Banka üzerinden yıllık ne kadar liralık öğrenim kredisi işlemi yapılmaktadır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, süre doldu, süremiz bitti.

Burada, sanırım Sayın Ekmen, Sayın Karatutlu, Sayın Avşar ve Sayın Rızvanoğlu kaldı, süremiz yetmedi. Dolayısıyla...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, bana konuşma da vermediniz, "Soru-cevaba gelin." dediniz, ayrıldım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; şimdi bir müsaade eder misiniz?

Değerli arkadaşlar, bir saniye... Ben dedim ya, bu bir dakikayı doldurmayın da arkadaşlara da kalsın, bundan dolayıldı. Şimdi, gördünüz mü, onlar açıkta kaldılar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz bir şey yapmadık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dahaki sefere.

Sayın Ağbaba, gördünüz yani...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Başkan, yazılı istemiyoruz yalnız cevapları, ben sözlü cevap istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, önce bir Bakana gelelim, daha oraya gelemedik, bir gidince...

Sayın Ekmen bugün geç geldi biraz.

Sayın Ekmen, buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, milletvekili olarak temsil ettiğim Mersin 2 milyon nüfusuyla Türkiye'nin en büyük 11'inci şehri, 16.010 kilometrekareyle de yüz ölçümü olarak 9'uncu büyükşehir; 321 kilometre sahil, 13 adet de ilçesi var. Bu ilde 2024 yılı yatırım programında Bakanlığınızın tek bir yatırımının dahi olmamasını nasıl karşılıyorsunuz? Acaba, Mersin bütün sorunlarını çözmüş, tesis ihtiyacını gidermiş bir il midir, yoksa Bakanlığınızın radarından çıkmış, görüş alanından çıkmış bir il midir? Merkezde olan tesisler hem geçmişteki bir yarışma sebebiyle hem büyükşehir ve ilçe belediyeleriyle önemli ölçüde ihtiyacı karşılıyor ama özellikle Erdemli'den Mut'a dağılık coğrafyada bulunan yörük çocuklarının spor tesislerinden tam olarak faydalanması, yeteneklerini ortaya koyması için 2025 yılında hangi yatırımları yapmayı planlamaktasınız veya bu konuyu gündeme alır mısınız?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ekmen.

Sayın Avşar...

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Bakan, Tekirdağ'daki yurt sorunu malumunuz ulusala da yansıdı. Buradaki bu sorunun bu denli büyümesi, hâlâ daha çocukların sıcak suya ve ısınmaya ulaşımında zorluk yaşaması Bakanlığın planlama kaynaklı sorunu mudur, yoksa müteahhit kaynaklı mıdır? Bu konuda bizi aydınlatmanızı rica ediyorum.

İki, bütçe cetvelinde bağımlılıkla mücadele 2023 ödeneği 7 milyon 866 bin TL fakat harcama 4 milyon 836 bin TL, 2024'te ise 33 milyon 690 bin TL, haziran ayında harcama 19 milyon 207 bin TL. Şu an itibarıyla harcama kalemi ne kadar olmuştur ve bu bütçenin faaliyetteki içeriği nedir?

Son olarak da Türkiye'de 18-24 yaş arasında 2,5 milyon ne işte ne eğitimde olan genç var. Bu gençlerle alakalı bir çalışmanız var mı veya diğer bakanlıklarla müşterek bir programınız var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Rızvanoğlu, buyurun lütfen.

EVRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından düzenlenen vizyon kamplarında gençlerin çevre bilinci geliştirmesi ve iklim değişikliği ile farkındalığın artırılması amacıyla herhangi bir program veya atölye çalışması var mıdır? Eğer varsa gelecekte bu konularla ilgili detaylı neler yapılması düşünülmektedir?

Sunumunuzda, ekolojik ve sürdürülebilir tarım kampının yalnızca Uluçınar Gençlik Kampı'nda düzenlendiğini belirtmişsiniz. Koca bir nüfusa sadece bir kamp yeterli değil malumunuz. Türkiye genelinde gençlerin sürdürülebilirlik bilinci kazanması adına benzer kampların farklı bölgelerde hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?

Son olarak da sunum dosyanızda "Gençlik merkezlerinde çevreye duyarlı gençler yetiştiriliyor." demişsiniz. Bu merkezlerde iklim değişikliği konusunda hangi çalışmaları yapıyorsunuz? Gençlerin iklim krizine yönelik bilinçlendirilmesi ve çözüm önerileri geliştirmesi için özel programlar veya projeler var mıdır? İklim değişikliği, çevre, sürdürülebilirlik konularında faaliyetler için ayrılan bütçe ne kadardır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hemen, çok kısa...

Sayın Bak Bakanım, Rizespor katkı istiyor ama ilçelerindeki spor kulüpleri takımları da "Ya, biz hiçbir şey alamıyoruz, oysa bizim tarlalarımızdan toplanan çayla Rizespor besleniyor." diyorlar. Ben Rize'de kimi gördüysem, siz bilirsiniz onu, şöyle diyor: "Bezduk, bezduk, her şeyden bezduk." Siz bizden bezdunuz mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ocaklı.

Değerli milletvekilleri, milletvekillerinin sorularını karşıladık.

Şimdi, Sayın Bakana gün içerisinde milletvekillerinin dile getirdiği konular ve son bölümümüzde sordukları sorularla ilgili görüş, eleştiri ve cevap hakkını kullanmak üzere kendisine otuz dakika veriyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

Süreniz otuz dakika.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle katkılar için teşekkür ediyoruz, arkadaşlarımızın eleştirileri de önemli tabii bizim için, bu konuda bizim de Bakanlığımızın uygulamalarını gözden geçirmemiz için önem arz ediyor.

Şimdi, öncelikle olimpiyatlardan başlayayım. Şimdi, olimpiyatlara katılan 101 sporcu, hepsi buraya madalya kazanmak için gidiyor; yıllarca hazırlanıyorlar, kamlarda görev yapıyorlar, çalışmalar yapıyorlar, hazırlık maçları yapıyorlar. Olimpiyatlara kadın sporcumuzun sayısı da fazla olarak gittik. Tabii, herkes orada altın madalya kazanmak istiyor, çocuklarımızın, sporcularımızın hepsinin de bu yönde çabası var. Jenerasyon değişimi olan bazı branşlar da dâhil olmak üzere altın madalya alamadık ama özellikle branş sayısının artması, daha önce hiç yer almadığımız, final yüzü görmediğimiz branşlarda final yapmamız... Başta yüzme olmak üzere, 16 yaşındaki sporcumuzun final yüzmesi Türk spor tarihinde, olimpiyat tarihinde bir ilk. Kuzey Tunçelli 16 yaşında ve final yezdü, 5'inci oldu, belki bir tecrübesi olsaydı madalyaya da uzanabilirdi.

Yine, jimnastikte genç sporcularımızın yer alması, daha önce hiç olimpiyat kotası dahi alamadığımız jimnastikte geçen olimpiyatta 1 bronz madalya almıştık, bu olimpiyatta da 2 tane final yaptık. Yani özeti şu: 3 tane gümüş madalya aldılar, final yaptılar, daha önce madalya almadığımız atıcılıkta madalya aldık.

Yine, okçulukta takım madalyası aldık, daha önce olimpiyat şampiyonu olan, madalya alan sporcularımız da tabii, madalya almak için gayret gösterdiler.

Yine, olimpiyatlarda voleybolda yarı final oynadık, bronz madalya için maç yaptı Filenin Sultanları. Bunlar önemli şeyler, bunları göz ardı etmemek lazım. Tabii ki istediğimiz sonuca ulaşamadık ama beklentilerimiz de diğer branşlarda olmak üzere gelecek olimpiyatlar için de artıyor. Yani oraya giden sporcularımız için de başta federasyonlarımız olarak, Bakanlık olarak her türlü desteği, her türlü katkıyı, kamp çalışmalarından diğer hususlara kadar katkı sağladık ve bunların sonuçlarını almak için hepimiz oraya gittik, o amaçla gittik.

Yine, paralimpik sporcuların göz ardı edilmesi de çok doğru değil. Malumunuz, bizim AK PARTİ iktidarlarının engelli vatandaşlarımıza sağladığı etkinlikler, faydalar, onların spora yönlendirilmesi, diğer alanlarda yönlendirilmesi de çok çok önemli. Orada 6 tane altın madalya aldılar, 10 tane gümüş madalya ve 12 tane de bronz madalya aldılar; toplama baktığımız zaman, iki olimpiyat toplamına baktığımız zaman, bu zamana kadar aldığımız madalyaların toplamından fazla ama bunu bir mazeret olarak görmeyin, özellikle de paralimpik sporcularda müthiş bir yaşam azmi ve mücadele azmi var. Onlar evlerinde kalırlarken, aileleri onlara nasıl bakacağız diye düşünürken şimdi onlarla beraber olimpiyatlara gidip o heyecanı, o coşkuyu yaşadık, bütün millet de yaşadı. O sporcuların aldığı altın madalyalar çok çok kıymetli, aldıkları madalyaların hepsi kıymetli, katılmak çok kıymetli.

Ben, burada, tabii, Selim Bey'e teşekkür ediyorum, kendisi bu konuda bir değerlendirme yaptı, diğer arkadaşlarımızdan bazıları da yaptı ama tabii ki gönül altın madalya almak ister, zirveye çıkarmak ister. Biraz evvel de ifade ettiğimiz gibi, yıl içerisinde yapılan Avrupa şampiyonalarında, kupalarda, dünya şampiyonalarında, değişik branşlarda madalya aldı sporcularımız; hiç adını duymadığımız branşlarda final yapıyoruz, madalyalar geliyor; eskrimde olimpiyata gittik, yarı final yaptık, boksta yine bunlarla karşılaşıyorsunuz. Tabii, gönül isterdi ki daha başarılı olalım. İnşallah, bu sporcularımıza yine bu noktada destek vermeye devam edeceğiz.

Federasyonlarla ilgili eleştirilerde, dediğim gibi, federasyon başkanlarıyla, bu konuda her birine verdiğimiz destekler karşılığında neler yapıldı, neler doğru gitmedi, neler yanlış yapıldı, bunları biz denetlemek suretiyle, kendileriyle görüşerek, değerlendirerek bu noktada gerekli sonuçları alacağız.

Yine, tabii, olimpiyat hazırlıkları noktasında altyapısını kurduğumuz Türkiye olimpiyat hazırlık merkezleriyle beraber, ben, yeni branşlarda, değişik alanlarda gençlerimizin, sporcularımızın gelecek olimpiyatlarda madalya alacaklarına inanıyorum. Tabii ki milletimizi sevindirmek hepimizin arzusu ama bu eleştirileri yaparken de -tabii ki eleştireceksiniz- oraya giden o sporcularımızın arzularını, heyecanlarını kırmamamız lazım çünkü onlar da oraya madalya almak için gidiyorlar, çaba gösteriyorlar. Bu noktada katılıyoruz, eleştirilere de katılıyoruz, onları aldık, değerlendireceğiz, arkadaşlarımızla da paylaşacağız ama emeklere de saygı duymak lazım.

Yine, özellikle Spor Toto'yla ilgili değerlendirme yaptı Mustafa Bey. Şimdi, Spor Toto'nun öyle bir geliri yok; o, ciroyla alakalı bir şey. O dağılımı da size ifade edeyim: Sadece burada Spor Toto'ya kalan pay ve Spor Toto yatırımları için kullandığımız pay, bu sürecin... Siz "4 katı, 5 katı bir bütçe elde ediyor oradan." dediniz. Bu hasılat; o hasılatın elde edilen yüzde 20'si KDV olarak kesiliyor, yüzde 5'i şans oyunları vergisi olarak kesiliyor, geriye kalan yüzde 70'i dağıtılıyor ve Spor Toto'ya kalan pay yüzde 4 civarında. Yine burada hizmet gören bayilere belli komisyon oranları veriliyor ve buradan kalan pay Türk sporu için harcıyor. O gördüğünüz, sorduğunuz, arkadaşlarımızın da ifade ettiği yüzlerce tesis, binlerce tesis, spor kulüplerine yapılan yatırımların hepsi buradan kaynaklanıyor yani sizin ifadeniz gibi 1 trilyonluk bir gelir elde etmiyor Spor Toto oradan. Bizim buradaki en önemli konumuz yasa dışı bahisle mücadele. Yasa dışı bahisteki mücadele rakamlarına bakarsanız, Spor Toto'nun hasılatının nereden nereye geldiğini görürsünüz.

Bu noktada yine herkes çok söyledi, özellikle "Sanal kumar, yasa dışı bahisle mücadelede neler yapılıyor?" diye. Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz Başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve biz de başta olmak üzere bu konuda yoğun bir çalışma içerisindeyiz. Yapılan operasyonları takip ediyorsunuz, onlarca, yüzlerce operasyon yapılıyor, yasa dışı bahisle mücadeleyle ilgili, suç örgütleriyle ilgili mücadele yapılıyor. Yine, internet sitelerinin kapatılmasıyla ilgili Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla -BTK'yle- çalışıyoruz; onları kapatıyoruz, yenileri açılıyor, yeniden kapatıyoruz ve bunları yakinen takip ediyoruz, dolayısıyla bu mücadele devam ediyor. Yasa dışı bahisle mücadelelemiz, yasa dışı kumarla olan mücadelelemiz Hükümet olarak da yoğun bir şekilde devam edecek; özellikle de bu bilgiyi paylaşmak istedim.

Tabii, Kredi ve Yurtlar Kurumuyla alakalı söylenen konularda pek çok vekilimizin de ortak soruları oldu, yine bu öğrencilerin kredileriyle ilgili soru oldu. O kredilerle ilgili soruları da şöyle ifade edeyim... Ortak bir şey daha var, Cevdet Bey sordu, pek çok kişi de

ortak sordu, özellikle "Borç verme ödenekleri nelerdir? Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferleri ve hane halkına yapılan transferleri neler oluşturmaktadır?" Burada borç verme ödeneği, yükseköğretim öğrencilerine verilen öğrenim kredilerini kapsamaktadır. 2025 yılında 27 milyar 847 milyon TL ödenek öngörülmüştür. Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transfer harcamaları, gençlik projelerine destekler, spor federasyonlarına yapılan yatırımlar, amatör spor kulüplerine verilen yardımlar, uluslararası spor organizasyonları için verilenler, dopingle mücadele için verilen destekler, yine baktığınız zaman, yükseköğrenim öğrencilerine verilen burs desteği, sporcu ve kulüplerin ödüllendirilmesiyle ilgili giderler, Kıbrıs'taki yurtlara verilen beslenme desteği gibi bu alanlarda kullanılmaktadır.

Yine, bağımlılıkla mücadele konusunu söylediniz. Bakın, hep teknik olarak ifade ettim, başında da söyledim; oraya konulan rakam, 48 milyon rakamı esas bizim önleyici olarak... Spor Bakanlığı olarak biz bu işin önleyici tarafındayız. Bizim her bir amatör spor kulübüne verdiğimiz destek, yaptığımız her bir saha, yaptığımız her bir tesis, sahaya götürdüğümüz, müsabakaya götürdüğümüz her bir çocuğa dokunarak yaptığımız spor aktivitesi bağımlılıkla mücadele konusunda önemli. Yine, ben ifade ettim, geçen bütçede de söylemişim; biz Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurduk, bunu çok önemsiyoruz. Bununla ilgili projelere, spor kulüplerinin projelerine, dezavantajlı bölgelerdeki projelere, bizim "varoş" dediğimiz, sorunlar yaşadığımız yerlere, özellikle oradaki spor kulüplerine destek vererek, malzeme desteği olarak, saha desteği olarak, antrenör desteği olarak, yapılan organizasyonlar desteği olarak bağımlılıkla etkin bir şekilde mücadele etmeye devam ediyoruz. Yine, biz kendi bünyemizde kendi insanlarımızı, kendi personelimizi, kendi uzmanlarımızı eğitiyoruz. Bunlarla beraber, kredi yurtlar kurumlarında öğrencilerimizi eğitiyoruz, bizim formatör eğitimi alan arkadaşlarımız onları eğitiyor ve bu halka büyüyerek devam ediyor. Tabii, topyekûn bir mücadele. Hiçbir zaman şunu unutmayalım: Bağımlılıkla mücadele sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının yapacağı bir şey değil, ailelerin de destek vermesi gerekiyor. Bakın, aileler çok çok önemli. Biz şunu söylüyoruz: Aileler çocuklarını spor tesislerimize getirsinler. Yüzme havuzlarından bahsettik, sayıları şu anda 700'e ulaşmakta, inşaatlar bittiği zaman bu nokta 800'leri geçecek. Birkaç arkadaşımız da söyledi; Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesi'yle -dediğim gibi- yaklaşık 8,5 milyon öğrenciye biz öğretmişiz. Bunun dışında, tabii, belediyelerle ortak yaptığımız pek çok havuz var, o havuzlarda da eğitim gören, yüzme öğrenen çocuklarımız var; çok çok kıymetli, onlara sporu ulaştırmak için çalışıyoruz.

Yine, okullardaki beden eğitimi sürelerinin, spora ayrılan sürenin az olduğu söylendi. Bunu Millî Eğitim Bakanımızla da görüşüyoruz; biz bu sürenin artırılmasını, okul spor kulüplerinin aktif hâle getirilmesini... Sadece İstanbul'da 3 bin tane okul spor kulübü kurduk; işte, değişik illerde bu konuda ciddi bir şekilde valiliklerle, millî eğitim müdürlükleriyle, bizim il müdürlüklerimizle beraber, okul sporlarının, okullar arasındaki -ilkokullar arası, ortaokullar arası, liseler arası- sporun aktif bir şekilde yapılması için çaba harcıyoruz ve bunu artıracamız çünkü bunun en önemli konusu da -dediğim gibi- önleyici tarafı. O çocuğun enerjisini almak, o çocuğa dokunmak spor vasıtasıyla o çocuğa yapabileceğimiz en önemli husus bu. Onları bu şekilde bağımlılıkla mücadele konusunda bilinçlendirerek, onları spora yönlendirerek, onlara eğitim veren beden eğitimi öğretmenlerini eğiterek hep beraber, topyekûn bu konuda hassasiyet göstermemiz gerekiyor.

Yine, bazı rakamlar var. Şunu söyleyeyim kredilerle ilgili söylenen şeyde; şimdi, bazı arkadaşlarımızın, yeni olan milletvekillerinin döneminde belki olmamıştır: Yine, sosyal devlet anlayışıyla, öğrenci ve ailesi arasında borç yükünün hafifletilmesi için, kanun değişiklikleriyle -daha önceki dönemde görev yapanlar bilir- kredi borcunun geri ödenmesindeki endeks ve gecikme faizi uygulaması 3 Kasım 2022 tarihi itibarıyla kaldırıldı; Erhan Bey bilir.

CAVİT ARI (Antalya) - CHP sayesinde oldu Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hepimizin, bütün Meclisin yani bu konu hepimizin değeri; bu, Hükümetin kararı.

CAVİT ARI (Antalya) - Yoksa icraya vermiştiniz hatırlarsanız. İcraya vermiştiniz o tarihte bütün gençleri, 1 milyon genç icra takibine maruz kaldı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 30 milyar 478 milyon TL öğrenci borcu silinmiş. Yine, arkadaşlarımız söylüyor; bir öğrencinin ödemeleri mezun olduktan iki yıl sonra başlıyor. Bir de faiz kaldırıldı artık yani öğrenci eğer çalışmıyorsa da bildiriyor, diyor ki: "Ben çalışmıyorum." O borcun bir yıl daha ödeme süreci erteleniyor. Dolayısıyla biz her türlü geri ödemelerle ilgili öğrencilerimizin lehinde adımlar atıyoruz.

Yine, ifade edildi, söylendi; 2004 yılında 54.724 öğrenciye burs verilirken 2024 yılı itibarıyla 629.185 öğrenciye burs verilmekte, her başvuran öğrenciye kredi veriyoruz; dolayısıyla bunu da paylaşmak istedik.

Yine, yerleştirmelerle ilgili ifade ettim, tekrar ifade ediyorum: Bize başvuran öğrencilerin yüzde 97 oranında yerleştirmesinin yapıldığını ifade ettim. Yeni yurtların katılmasıyla bu sayı yüzde 97'lerde. İzmir ve Ankara'da yurtlarımıza başvuran öğrencilerin tamamını yerleştirdik. Yine, İstanbul'da başvuran erkeklerin tamamı, toplamda da kız öğrencilerin yüzde 94'ü yerleştirildi ve önümüzdeki haftadan itibaren yeni kiraladığımız yurtlar da devreye girecek, İstanbul'da hiç yedek kalmayacak. Tabii ki yeni yatırımlar, yeni projeler var, yapılıyor. İfade edeyim: Şu anda 2024 yılında 23 adet yurt kiralamaıyla, kamulaştırmayla beraber katılmış, 2025'te ihale aşamasında olan yurt sayısı 40-42 adet, bunlardan 54.450 yatak planlıyoruz. Yine, proje aşamasında olan yurtlarımız var, onlar da 45 adet, onlardan da 44 bin yatak... Tabii, yatırımlarımıza devam ediyoruz. Öğrenci sayısını da düzeltelim -herkes ifade ediyor- 4 milyon 135 bin öğrenci örgün öğretimde, diğerleri açık öğretimde ve diğer alanlarda. Bakıyorsunuz, YÖK'ten aldığımız rakamlara göre öğrencilerimizin yüzde 60'ından fazlası kendi ilinde kalıyor ve onların yurt talebi yok, olmuyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Göndermiyor ki babası, fakirleştirdiğiniz için olmuyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Zaten sistem bunun dışında başvuran öğrencileri yerleştiriyor. O yüzden, ifade ettiğimiz gibi, 4 milyon öğrenci için 2 milyon yurt ihtiyacı söz konusu değil ama biz tabii, planlamalarımızı gelişmelere göre, talep edilen ilçelere göre, yine diğer yurtları yenileyerek... Bir de şu var, bir arkadaşımız Isparta'da sordu, özellikle şunu da ifade edeyim, genelde şuna bakıyoruz: Biliyorsunuz, Deprem Yönetmeliği'ne göre -2018 yönetmeliği var, 2007 yönetmeliği var- biz mümkün olduğu kadar yurdumuzu yenilemeye çalışıyoruz ve plan içerisine alıyoruz ki yeni yurtlar olsun, daha güvenli olsun. Yine, o yurtları da kullanabiliriz ama biz

planlamamız içerisinde onları yenilemek istiyoruz, mevcutlarımızı daha güvenli hâle getirmek istiyoruz. Yapıldığı tarihe göre bir sorun yok ama biz onu tekrar gözden geçiriyoruz. O yüzden, bazı yerlerde yurtları boşaltılıp onları yeniden yapıyoruz. Bunları da en kısa zamanda tamamlayacağız. Diğer ilçelerimizde, illerimizde de var. Biz öğrencilerimizin çok daha rahat ortamlarda kalmasını arzu ederiz.

Şimdi, teknolojik destekle ilgili sorulmuş. Bize başvuran teknolojik cihaz ve internet desteğinde 37.345 öğrenciye 48 milyon 300 bin 590 lira bilgisayar desteği; 109.749 öğrenciye 430 milyon 884 bin 75 TL telefon desteği verilmiş; toplamda 480 milyon TL'lik bir teknolojik cihaz desteği verilmiş öğrencilerimize.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ödeneğe göre çok az rakamlar değil mi Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Başvuru öyle, başvurulara göre alıyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Zaten biz o zamanda başvuru olmayacağını söylemiştik.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz başvurulara göre...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sınırlar çok düşüktü, bu fiyatlara telefon, bu fiyatlara bilgisayar alınamayacağı o zamandan belliydi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi "Gençlikle ilgili bir politikanız yok." denilmiş, Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi'ni hazırlama çalışmalarımız hızla sürüyor. Bu da özellikle bizim önceliklendirdiğimiz konulardan bir tanesi.

Yine, Samsun milletvekillerimiz "Federasyonlar bize daha fazla organizasyon versin." dedi. Bu konuyu federasyonlarla konuşacağız. Geçtiğimiz yıl çok organizasyon verildi, yine sorun çıkmış olan, sizin de ifade ettiğiniz konuyu kontrol edeceğim ama Samsunspor tesisleri yer açısından önemli, pek çok organizasyon yapılıyor. Yeni federasyonlara da yeni seçilen federasyonlara da bu tesislerin durumuna göre, ilgili illere, kapasiteleri olan illere organizasyon verilmesi noktasında yardımcı olacağız.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu konuda gerçekten Samsun'a çok büyük haksızlık yapıldı Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakanlığımız ve UNICEF iş birliğinde Sosyal Uyum ve Gençlik Katılımı Projesi var. Yine burada biz Sosyal Uyum ve Gençlik Projesi çerçevesinde UNICEF'le beraber uyum...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Çıkartın, ben bir göreyim ya.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Nasıl?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O bilgi notunu bir gösteriyorsunuz da... Kaç tane organizasyon var yani?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yazılı olarak veririz, şey yapalım...

ERHAN USTA (Samsun) - Okçulukta mesela 2023'ün kendi ortalamaları, 2024'te...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Size vereceğiz, merak etmeyin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Özellikle şimdi söyleyelim. Pek çok organizasyonu...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Okçuluk bize farklı Sayın Bakanım, oku başka tarafa atsın yani.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Okçulukla ilgili sorun varsa konuyu çözeriz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Beyin göçü araştırmanız var mı Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Nasıl?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Beyin göçüyle ilgili Bakanlığın rakamlarını öğrenebilir miyim?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tekirdağ'la ilgili... "Gençlik kamplarına engelli öğrencilerin katılmalarına yönelik neler yapıyorsunuz?" diye Tekirdağ Milletvekilimiz sormuş. Engellilerle ilgili -dediğim gibi- Mersin Mezitli'de çok güzel bir gençlik kampı yaptık, oraya bekliyoruz. Diğerleri de engelliler için uygun ama burası sadece engelli bireyler için çok büyük kapasiteli bir gençlik kampı.

Yine, özellikle, birkaç vekilimiz sordu, bu vizyon kampımızda gençlerle ilgili yaptığımız toplantılarda, ilk 5 bine girmiş öğrencilerle -ilkini Gaziantep'te yapmıştık- hem iklimle ilgili hem yapay zekâyla ilgili hem diğer hususlarla ilgili ciddi değerlendirmeler, eğitimler paylaşıldı, onların görüşleri paylaşıldı. İfade ettiğim gibi, özellikle de gönüllülük kapsamında aktiviteler yapıyoruz. Gönüllülük kapsamında gençlerimizle, gönüllerimizle beraber geçtiğimiz haftalarda bir orman temizliği yaptık, ormanlardaki o atılan çöpleri, cam gibi diğer şeyleri... Yaklaşık 81 ilde bunu yaptık ve bunu yapmaya devam edeceğiz. Çünkü hem "yeşil vatan" dediğimiz ormanların korumasını, orman bilincinin artırılmasını hem de orman yangınlarıyla mücadelede, yangına sebep olan o çöplerin, diğer cam gibi şeylerin temizlenmesini hep beraber yapıyoruz. Gençlik kamplarımıza gelen çocuklarımızı da yine bu bilinçle eğitiyoruz.

Yine, tarımla ilgili söylendi. Şimdi, hakikaten Genç Çiftçi Projesi'ni biz önemsiyoruz, Tarım Bakanlığıyla bunu çok yoğun bir şekilde, derin bir şekilde paylaşıyoruz. Şimdilik teorik eğitimler yapıyoruz ama esasında bizim hedefimiz -arkadaşlarımızın da söylediği gibi- yaşlanan tarım nüfusunu gençleştirmek ve bunu özellikle tabii, Tarım Bakanlığıyla beraber ortak proje olarak da sunacağız Aile ve Gençlik Fonu'na. Tarım yapmak isteyen gençlerimize, genç çiftçi adaylarına hem eğitimle beraber hem de yatırım için, diğer hususlar için destek vermeye çalışacağız. Bunu gerçekten biz de önemsiyoruz, tarım çok stratejik bir sektör, tarımda bu işi bilen, teknolojiyi iyi kullanan, serasında verim oranını arttıran, nemini iyi ölçen, hakikaten teknolojiyi çok ciddi kullanan firmalar var -örnekler de var- o firmalarla da görüşüyoruz. Yine, bu işe girmek isteyen gençlerimizi biz destekliyoruz ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber -daha önce birlikte yaptığımız genç istihdamıyla ilgili- özellikle üreten, çalışan gençler kapsamında yaklaşık 25 bin istihdamı sağlayan bir proje gerçekleştirildi, biz buna devam edeceğiz. Yine, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla bunu görüşüyoruz istihdama gençleri sokmak için.

Yine, özellikle spor kulüplerine yardım konusunda talep... Dediğim gibi, ifade ettiğim gibi, bu yıl sonuna kadar 500 milyona yakın bir yardım sağlanmış olacak, bütçedeki kalan miktarlarıyla beraber onları da artırabiliriz. Yine, çeşitli milletvekili arkadaşlarımızdan talepler geldi, onları da değerlendireceğiz kendilerine dönüş yapıp. Malatya'dan geldi, özellikle deprem bölgesindeki yerlerle ilgili.

Yine, Maraş'la ilgili... İfade ettim, Maraş'ta şu anda 2 tane yurdumuzun inşaatı devam ediyor, 2 bin kişilik bir yurt daha yapılacak. Yani önümüzdeki yıl sonunda Maraş'a 5 bin ek yurt kapasitesi ilave etmiş olacağız. Maraş'ta özellikle hem Çevre ve Şehircilik Bakanımızla beraber hem de Maraş milletvekillerimizle ve diğer belediye başkanımızla beraber -geçen hafta da bizdeydiler- güzel bir proje hazırladık, yaşayan bir stadı Maraş'a kazandıracamız. Yine, stat talebi olan illerimiz var, birkaç defa ihaleye çıkmış olanlar var. Malumunuz, inşaat sektöründe yaşanan sorunlar nedeniyle, ihaleye çıkmamıza rağmen ihaleye katılan olmuyor veya müteahhit bundan vazgeçiyor. Bu tip sorunlarımız olan yatırımları da tekrar güncelleyip ihaleye çıkacağız.

Yine, özellikle ifade etmek istediğimiz konulardan bir tanesi de spor kulüplerinin denetiminin yapıp yapılmadığı konusu. Tabii, spor kulüplerinin denetimiyle ilgili biz özellikle yönetmeliğini yayınladık, 7405 sayılı Yasa çıktı, yasadan sonra bu yönetmelik yayımlandı. Biz federasyonları ve kulüpleri 100 müfettişimizle beraber denetlemeye başladık. Hatta hatırlarsınız, Beşiktaş Kulübü Divan Kurulu toplantısında Başkan bizim müfettişlerimize teşekkür etti, orada iki buçuk ay çalıştılar, çünkü toplantıda da... Yani bize gelen, özellikle de denetimle ilgili konuları yerine getirmeye çalışıyoruz, denetim yönetmeliğimizi de yayınladık.

Yine, Tekirdağ'da Süleymanpaşa Olimpik Kapalı Yüzme Havuzu'nun bakım ve onarım işlemi tamamlandı. Şu anda havuz 1.25 metre doldurulmuş, on gün içerisinde de bunu açmak için, hizmete almak için testler yapıyoruz; dolayısıyla orada Tekirdağlı arkadaşlarımız da çocuklarımız da yer almış olacak.

Yine, Tekirdağ'daki yurdun bir tanesinde deprensellik nedeniyle bir sorun çıktı ama biz yeni inşaatımızı devreye aldık, orada ufak tefek aksaklıklar var, onları da yakından takip ediyoruz. Yani öğrencilerimizi oraya aldık ama ufak tefek, küçük sorunlar çıkabiliyor. Yani bir eve de taşınsanız, taşınma esnasında da sorunlar çıkabiliyor. O yüzden onları da süratle giderip yerine getirmeye çalışıyoruz.

Yine, İsa Mesih Şahin söylemişti, dediğim gibi, 100 müfettişimizi görevlendirdik olimpik bütün federasyonların denetimleri için. Yine, spor kulüplerinin denetlenmesi konusundaki yönetmeliğimizi 12 Ekimde yayımlandı.

Evet, Niğde Stadyumu... Şu anda 7.500 kişilik Niğde Stadyumu'nun atletizm pisti ve futbol sahası tamamlandı, tribünlerinin çatı membranları ve otopark düzenlemesi için çalışma devam ediyor; yaklaşık iki ay içerisinde burayı tamamlayıp yeni sezonun ikinci kısmında hizmete alacağız; resmi de burada, zaten ileticeğiz Ömer Bey'e.

Yine, Uşak'ta cirit kulüpleriyle ilgili söylendi, çok güzel bir cirit sahası yaptık oraya biliyorsunuz. O kulüpleri de... Stadyumla ilgili İsmail Bey de söyledi, o konuyu da takip edeceğiz, en kısa zamanda yeniden güncelleyeceğiz.

Yine, Rahmi Bey söyledi, ondan da bahsettim, Genç Çiftçi Projesi'nden; onu da takip edeceğiz yani daha detaylı bilgiler size ulaştırırız.

Yine, Samsun Milletvekilimiz Murat Çan Bey sormuş "Yurtlarda kaç tane uluslararası öğrenci barınıyor, bunların ne kadarı burslu, ne kadarı bursuz?" diye. Bakanlığımıza bağlı yurtlarda 184 ülkeden gelen 3.652 Türkiye burslusu, 101 YÖK burslusu, 204 Maarif Vakfı öğrencisi, 93 KKTC uyruklu öğrenci ve kendi imkânlarıyla gelen 524 uluslararası öğrenci olmak üzere toplam 4.574 kayıtlı uluslararası öğrenci bulunmaktadır.

Yine, Serkan Sarı söylemişti -kendisi yok burada herhâlde- Bandırma Stadı bizim de gündemimizde. Yine, Bandırma Birinci Lig'de yer alan bir takım, seyircisi de potansiyeli de var. Biz Balıkesir Milletvekilleriyle beraber de konuyu görüştük, en kısa zamanda oranın projesini de gündeme alıp Bandırma'ya yeni bir stat kazandırmak için arkadaşlarımızla beraber çalışacağız. Bu noktada sözümüzü yerine getirmek için gerekeni yapacağız.

Yine, İrfan Bey söylemişti, Maraş'ta şu anda 3.333 yatak kapasiteli 2 adet öğrenci yurdu, 6 adet gençlik spor tesisinin yapımı ve 3 tane spor tesisinin onarımı devam ediyor.

Özellikle birkaç şeyden bahsedeyim ben. Tabii, 2025 yılında gündeme aldığımız, özellikle Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlarının ve spor tesislerinin ne kadar kritik olduğunu yaşadığımız depremde, 6 Şubat depreminde ve ondan sonra yaşadığımız orman yangınlarında ve diğer konularda gerçekten tecrübe ettik. Deprem esnasında 1,4 milyon vatandaşımızı yurtlarımızda misafir ettik ve orada konakladılar; sıcak yemekleri ve ısınmaları sağlandı. Çok stratejik, kritik... Yurt yatırımlarımıza, biraz evvel de ifade ettiğim gibi, biz de devam ediyoruz; kamulaştırmalarla, kiralamalarla ve yeni yurt inşaatlarıyla.

Özellikle şikâyet edilen konuların bir tanesi de malumunuz, yurtların mesafeleriyle alakalı. Onları da öğrencilerimizin nakil taleplerini alarak düzenlemeye çalışıyoruz ama esas amacımız, bazı üniversitelerde, özellikle kampüslerde yurt yapmak için temaslarımız var. İstanbul Teknik Üniversitesinde yeni bir yurt başlıyoruz, yine Marmara Üniversitesine yapıyoruz, Hacettepeye yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Sözlerinizi lütfen toparlayın.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan, ne Elmalı'dan ses var ne Kırkpınar'dan!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir dakika anlatayım, onunla ilgili söyleyeyim.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Bakan, Ziraat Bankası araç tahsis etti mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onunla ilgili yazılı olarak size cevap veririz, merak etmeyin.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yok ama ben burada duymak istiyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, Elmalı güreşlerine Geleneksel Güreşler Federasyonu vasıtasıyla, yine Kırkpınar'a Geleneksel Güreşler Federasyonu vasıtasıyla Bakanlığımız katkı sağlamıştır.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Zaten sordum, yazılı soruya cevap vermediniz, o yüzden burada soruyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Söyleyeceğim şimdi, burada var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Soru önergesiyle sordum, cevap vermediniz. Bence herkes töhmet altında kalıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bankoğlu...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ziraat Bankası promosyon anlaşması karşılığında Bakanlığımıza araç tahsis ediyor mu, etmiyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, hayır; bakın, burada.

Türkiye, oraya gelen hakemlerin, sporcuların yollukları başta olmak üzere pek çok şeyi... Türkiye Geleneksel Güreşler Federasyonu 2004 yılı... Bakın, biz federasyonlara veriyoruz parayı, o onunla muhatap oluyor. 2004 yılı içerisinde 36 milyon bütçe vermişiz onlara. Burada Elmalı yağlı güreş müsabakaları için 1 milyon 653 bin TL, Kırkpınar yağlı güreş müsabakaları için 2 milyon 411 bin TL olmak üzere, toplamda 4 milyon 54 bin TL harcama yapılmış Geleneksel Güreş Federasyonu tarafından.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan, o desteği belediyeye yapacaksınız, belediye ağır yükün altına giriyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, şimdi, bakın, bu işlerin düzenlenmesi federasyonlar tarafından yapılıyor; organizasyonu, ligi belirleyen federasyon. Bu işleri yapan federasyondur, ben de federasyon başkanlığı yaptım, yine federasyon vasıtasıyla yapılır. Dolayısıyla, ifade ettiğiniz gibi, Elmalı'yla ilgili tesislerin de yeniden kazandırılması için projeler var, onları da değerlendireceğiz.

Ben teşekkür ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Karşıyaka stadı ne oldu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Karşıyaka Stadı'yla ilgili, onu da yazılı olarak vereceğiz size, merak etmeyin.

Bir de şunu ifade edeyim en son: Çok doğru bir şey değil, özellikle bu konuda şahısları tanımam, isminin geçtiği yerde böyle bir şeyi de ben şey yapmadım, o yüzden arkadaşımızın iddiaları çok doğru değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tespihi mi diyorsunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Belgesi var da...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Belgeleri ayrı, onu yazabilir, benim şeyim yok. Dolayısıyla, bu noktada, dediğim gibi, çok doğru değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, hakkında suç duyurusunda bulunun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz gerekeni yaparız, merak etmeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, arkadaşların burada sorduğu sorularla alakalı yazılı cevap vereceğinizi ifade ettiniz, yedi gün içerisinde bu cevapları bekliyoruz. Sayın Bakanım, burada milletvekillerinin, Sayın Bankoğlu'nun dile getirdiği -araç mevzusu, işte diğer iddialarla alakalı, diğer sorularla alakalı- soruların cevaplarını arkadaşlar hazırlasınlar, yedi gün içerisinde bekliyoruz.

ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aksu, oylamaya geçeceğim, hayırdır?

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, spor altyapısıyla ilgili Samsun'da yapılan çalışmalara ve eksikliklere ilişkin açıklaması

ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, 2025 bütçemizin Bakanlığımız açısından hayırlar getirmesini diliyorum öncelikle.

Bir hususu paylaşacağım, biraz önce Sayın Komisyon Başkanımız ve aynı zamanda Erhan Usta Bey de bahsetti; ben beş yıla yakın Samsun'da İl Başkanlığı da yapmış bir kişi olarak şunu ifade edeyim: Geçmiş bakanlarımıza ve aynı zamanda sizlere çok teşekkür ediyoruz, gerçekten Samsun'un spor alt yapısı olarak müthiş bir alt yapısı var. Özellikle Kredi ve Yurtlar Kurumunun bu deprem sürecindeki kullanım formatı da gerçekten ne kadar yararlı bir iş yaptığımızı ortaya koyması açısından son derece değerli oldu. Gençlerimizin yaz döneminde yine istifade edebilmelerini sağlama yönündeki projeniz de son derece kıymetli bence.

Değerli Bakanım, yalnız bu tesislerimizin gençlerimiz tarafından yeterli derecede kullanılabildiğine dair kaygılarım var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkanım, özür diliyorum, çok kısa bir şey paylaşmak istiyorum.

Bir de özellikle Türkiye Okçuluk Federasyonu başta olmak üzere diğer federasyonlarla ilgili olarak da Samsun'da geçmişte çok daha yoğun çalışmalar ve aktiviteler yapabiliyor iken bu dönemde bu konuda eksikliklerimizin olduğunu görüyor ve bu konudaki talebimizi tekrardan ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A.- Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, böylece gündemimizdeki kurum bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi oylamalara geçiyoruz.

Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Başkanlığımıza ulaştıran 9 adet önerge vardır, önergeleri okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Bağımlılıkla Mücadele (28)	22.35	01	03.05	30.000.000

Rahmi Aşkın Türelî

İzmir

Cevdet Akay

Karabük

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Manisa

Mustafa Erdem

Antalya

Cavit Arı

Antalya

Tahsin Ocaklı

Rize

Veli Ağbaba

Malatya

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Tahsin Ocaklı konuşacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı, buyurun lütfen.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, şöyle: Tabii, bu bütçede 30 milyon lira olarak düzenlenen tutar gerçekten yetersiz mücadele için. Neden yetersiz? Küçük bir notla hemen izah edeceğim: Avrupa'da "Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Komitesi" diye bir komite var ya, bu komitenin Türkiye için yaptığı izleme raporunda çok ilginç bir tespiti var. Yani, mesela, Türkiye'de kenevir, kokain, sentetik gibi bir sürü, bir sürü maddenin -daha saymayalım, bunlar kötü adlar ama- 41 adet uyuşturucu maddenin kullanımına devam edildiği belirtildi ama işin ilginç tarafı şu: Avrupa Birliği bölgesinde 2021 yılında 9 ton uyuşturucu kullanılırken Türkiye'de bu rakam 22 tona çıkmış. Evet, bu rakam 22 tona çıkmış yani uyuşturucu kullanımının sürekli arttığı ve bir mücadele gerektirdiği için biz de sizden bu bütçenin biraz daha uygun bir hâle getirilmesini istiyoruz, teklifimiz bunun üzerindedir. 30 milyon lira artırılmasını talep eden önergemiz var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
28	22.67	01	05.02	2.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biz bu önergemizde bağımlılıkla mücadele için rakamın çok yetersiz olduğunu söylemiştik, sadece 48 milyon lira Gençlik ve Spor Bakanlığında. Bununla İncek'te bahçe içerisinde bir daire veya bir ev alabilirsiniz. Bunun 42 katına yükseltilmesini istiyoruz. Gelin, buraya 2 milyar lira ilave yapalım yani bu para önemli. Tabii, sadece sizin Bakanlığımızın işi olmadığını söyledik bunun, topluca yapılması gereken bir şey ama Gençlik Bakanlığınca ve bu iş bu kadar vahim bir durumdaysa...

Bakın, şimdi Orhan Bey bizden -kendisi burada yok herhâlde- resmî istatistikler istedi. Şimdi Emniyet Genel Müdürlüğü raporlarından size bazı şeyler okuyacağım, diyor ki: Madde kullanımını öyküsü ve sorunu olan 12-18 yaş grubu çocuklara yönelik bir uygulama yapılmış, bu uygulamanın adı da "SAMBA." Burada, bakın, sadece bu uygulama kapsamında 8.489 çocuğa eğitim veriliyor, onlara bilgilendirme yapılıyor. 12-18 yaşta, bakın, 12-18 yaşında ve bunlar ceza infaz kurumlarında. "9 yaş" deyince bu, arkadaşların tuhafına gitmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, hemen bir iki istatistik daha... Şimdi, tabii, bütün yaş grupları verilmiyor, biraz da kasıtlı olarak verilmiyor belki bunlar. 18 yaş altında madde kullanımından şüphe duyulmasına ilişkin bilgilendirme yapılmış, "1.411 kişi" diye veriliyor. Ha, şeyi söyleyeyim: 31.406 kişi üzerinde yapılan bir anket çalışması, Emniyet Genel Müdürlüğünün yaptığı bir çalışma bu. Mesela, başlama yaşı ortalama 21,99-22. Arkadaşlar, bir şeyin ortalaması yani bunun 22'den çok aşağı olanı da var, tabii ki çok yukarıda olanı da var. Şimdi, ortancası -bakın, burası önemli- ve en sık tekrarlanan yaş ise 20. Ortancadan kasıt ne? 31.406 kişi dizilmiş böyle yani 15.703'üncü kişinin yaşı 20. Şimdi, buradan diğer yaş dilimleri ve kırılımları verilse net bir şekilde göreceğiz, verilmediği için görmüyoruz ama burada sadece bu ankette 15.703 kişi var ki 20 yaşın altında. O yüzden biz diyoruz ki: Bakın, az önce STK'lerden arkadaşların beyanatlarını söyledi Cumhuriyet Halk Partisinden bir arkadaşımız. Yani, bu çok alt yaşlara indi. Dolayısıyla, burada topyekün bir mücadele edilmesi gerekir.

Biz sizin yanınızdayız Sayın Bakan. Bakanlığımızın bütçesine burada 2 milyar lira ilave edelim diyoruz. Ben buna destek vermesinin önemli olduğunu düşünüyorum. İnşallah, bu desteği verirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
34	22.34	01	05.03	1.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyle alakalı?

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, diğer öneremiz çok haklı bir önergeydi ve kabul edileceği varsayımıyla 2 milyar liranın 1 milyar lirasını buradan çıkaralım diye düşünüştük ama onu kabul etmediniz; olsun, bunu kabul etmenizle bir sakınca yok değerli arkadaşlar.

Bu da şimdi, vakıflara, derneklere birtakım paralar aktarılıyor. Bakın, bu bütün konuşmacılar tarafından soruldu, Sayın Bakan onu pas geçti. Kim bunlar ya, bilelim ve burada şeffaf olmak lazım. Yani adı çok sık anılan, bugünkü Sayın Cumhurbaşkanının çocuklarıyla anılan bir kısım vakıflardan, derneklerden bahsediliyor. Onlar da töhmet altında kalmasin, bunları bilelim. Eğer bunları açıklayamıyorsanız burada şeffaf olmayan bir durum var demektir. Bunun ödeneğini de 1 milyar lira azaltalım. Yazıktır, günahtır; buradan tasarruf edelim. Vakıflar, dernekler birtakım bağışlarla ayakta durabilirler. Devletin parasından milletin haberi olmadan bir yere para aktarmanın ben doğru bir şey olmadığını düşünüyorum. Bu, kul hakkına girer. Dolayısıyla, bu miktarı kabaca yarı yarıya azaltalım şeklinde bir öneremiz var. Umarım, bu öneremiz kabul edilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Objektif olursa, şeffaf olursa anlayacağım ben. "Şu, şu, şu faaliyetlerinden dolayı biz şu derneğe, şu vakfa para veriyoruz." Bu olabilir, buna bir şey diyemez ama hiçbir şey yok ortada, isminin dahi zikredilmesinden kaçınılıyor. O zaman niye veriyoruz? Bunlar beytülmalden veriliyor.

Dolayısıyla, bu önerimizin kabulünü rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.36	01	06.05	5.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş

Erhan Usta

Adana

Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, okulların spor altyapılarının oluşturulması için oraya destek ve 5 milyar lira ödenek artırımını için bu önergeyi verdik. Bakın, ben eli çok sıkı olan birisiyim, yıllarca devlet bütçesi yapmış birisiyim yani ama ben bu rakamların hakikaten ihtiyaç olduğunu... Merak etmeyin, biz bunları kesecek yerleri biliyoruz, yandaşlara çok para veriliyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi geldiği zaman köylerden, şuralardan, buralardan keseriz; bunlar çok küçük rakamlar 14 trilyon liralık, 15 trilyonluk bütçe içerisinde. Buraya bir 5 milyar lira ilave istiyoruz.

Size bir örnek vereceğim Sayın Bakan: Şaziye Demir, bilek güreşinde, 14 yaşında bir kız çocuğumuz; Havzalı, bizim hemşehrimiz, ben köyde de ziyaret ettim kendilerini. Bu çocuk sol bilekte dünya 1'incisi, sağ bilekte de dünya 3'üncüsü oldu; Allah vergisi bir kabiliyeti var. Şimdi, bu çocuk bu yaşta dünya şampiyonu olabilir ama yaşı biraz daha ilerlediği zaman bunun geliştirilmesi lazım. Burada hiçbir tesis yok, hiçbir şey yok, bir teşvik de yok. Bakın, çocuk dünya şampiyonu olmuş, Havza gibi küçük bir ilçeye gelmiş; Kaymakam ve Belediye Başkanı karşılamaya katılmadı ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Dünya şampiyonu yani milyarlarca lira harcasan çıkaramayacağın bir şey. Şimdi, çocuk bir yatılıda okuyor. Bu arada, bir şey daha söyleyeyim. Babasından da izin aldım Sayın Bakan. Köye ziyarete gittim, babası dedi ki: "Yarın gurbete gidiyorum, Çorlu'ya gidiyorum. Geçinemiyoruz biz burada." Çocuklarını alıp gidiyor. Şaziye Havza'da, şimdi yatılı okuyor o. Babası geçen gün de aradı beni "Çorlu'ya geldim, iki üç ay geçti, hâlâ iş bulamadım." dedi. Ben de Sayın Bakana söyleyeceğim kameraların önünde dedim. Bizim sözümüzü dinlemiyorlar ama sana Çorlu'da özel sektörde, bir yerde bekliliktir, güvenlidir... Bu Şaziye Demir'in babasına iş bulalım yani teşvik edelim bu çocukları. Bakın, dünya şampiyonu çıkarmışız, hiçbir emeğimiz yok bizim şey olarak, yani Spor Bakanlığı olarak sizin de yok ama bu topraklarda büyümüş ama bu çocuğun bu hâlinin geliştirilmesi lazım. Bunu bir örnek üzerinden gittim, başka bir sürü

yeteneklerimiz var. Dolayısıyla okullarımızın spor altyapısını geliştirsek böyle çok daha büyük dünya şampiyonları çıkarabiliriz diye değerlendiriyorum. Bu anlamda da öngemize AK PARTİ ve MHP milletvekillerinden destek istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Yüksek Öğretim (62)	22.33	01	08.01	27.847.000.000

Rahmi Aşkın Türel
İzmir
Cevdet Akay
Karabük

Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa
Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya
Veli Ağbaba
Malatya
Tahsin Ocaklı
Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Öğrencilerin kredi ve burslarıyla ilgili miktarların düşük kaldığıyla ilgili açıklama yapmıştık. Burada yıllar itibarıyla da alınan burs ücretlerinin dolar karşısında da nasıl eridiğinin tablosunu göstermiştik, en son 2 bin TL'nin 58,38 dolara kadar düştüğü... Açlık sınırının 20 bini aştığı, yoksulluk sınırının 66 bini aştığı bir ortamda bu tutarlar yetersiz kalıyor. Dolayısıyla, Gençlik ve Spor Bakanlığının yükseköğretim programının alt tertibine konulan tutarı bir kat daha artırmayı teklif ediyoruz, 27 milyar 847 milyon artırılmasını talep ediyoruz. Öngemizin kabulünü bekleyeceğiz çünkü mevcut enflasyon oranı da zaten yüzde 48,58. Barınma, içme, yeme konusunda öğrenciler çok sıkıntı yaşıyor, en azından bir kat daha destek olmuş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	52.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada da bu önergemizle öğrencilere verilecek bursların hem miktar hem de sayı olarak artırılmasını talep ediyoruz. Şimdi, kabaca sizin bütçenize baktığımızda Sayın Bakan, 1,5 milyon kişiye kredi, artı burs veriliyor. Bu da 2 milyon liranın gelecek yıl 2 milyon 600 bine çıkarılmasına, ona tekabül ediyor, rakamın çok az artması durumunda, 1,5 milyonun. Şimdi yüzde 30 artış... Yüzde 50 enflasyonla kapatacağız kabaca bu yılı -zaten rakamlar çok düşük, birazdan uluslararası endekslerden söyleyeceğim- dolayısıyla gelin, bu rakamı bir miktar artıralım.

Biz burada iki şeyi yapmaya çalışıyoruz: 900 bin kredi var -şu anda kabaca söylüyorum- 600 bin burs var; 1,5 milyon. Bu 900 bin krediyi biraz azaltalım ama bursu artıralım. Mesela, burs verilen öğrenci sayısının 1 milyona çıkarılması artı yani toplam 1,5-1,6 gibi kalabilir ama böyle bir kompozisyonda bir değişiklik yapılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz. Bir de 2 bin liranın, sizin dediğiniz gibi, 2.600 liraya çıkarılması falan değil -2.600 lira hiçbir şeyi çözmez- 5 bin liraya çıkarılması...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Çalışıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Bütçeniz var. "Daha çalışıyoruz malıyorsunuz." diye bir şey yok devlette. O zaman Parlatmentonun bir kıymeti yok Sayın Bakanım. Bu rakamın üzerinde nasıl para harcayacaksınız? Normal şartlarda harcamayamam lazım demokratik bir ülkede ama bizim ülkemizde her şey oluyor. Tamam, biz de üzerinizdeki baskıyı azaltmaya çalışıyoruz. Yarın artırmak istersen para bulamayacaksınız, sonra diyecekler ki: "Para olmadığı için..." Biliyorsunuz, Genel Kurulda harcamaları artıramıyoruz, ancak burada artırılabiliriz harcamaları. Şimdi, dolayısıyla bunun 2 binden 5 bin liraya çıkarılmasını istiyoruz lisansta, yüksek lisansta 4 binden 10 bine, doktorada da 6 binden 15 bine çıkarılması... Bakın sadece bir gösterge vereceğim "Big Mac" endeksi diye. Buna "Bilinmeyen dil." demesinler, "Big Mac" artık Türkçe'de de kullanılıyor. Böyle bir uluslararası endeks var -istatistikleri Temmuz 2024 raporundan söylüyorum- şimdi, burada diyor ki: Alman üniversiteli genç öğrenci bursuyla 54 tane "Big Mac" alıyor, aylık bursuyla 1 Alman öğrencisi, Türk öğrencisi 13 tane alıyor Sayın Bakan, 13 tane.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Hemen bitireceğim Sayın Başkan, bu konu önemli.

KYK bursunu mesela... Bakın sizin kendi döneminizden örnek vereyim: 2013 yılında verdiğiniz burs veya krediyle 33 tane "Big Mac" alınmış, 2019'da bu 27'ye düşmüş, bugün 13'e düşmüş. Ya, bu çocuk üç günde 1 tane hamburger ancak yiyecek yani bütün parasını buraya harcamış olsa üç günde 1 tane hamburgerle bu çocuk ayakta kalsın istiyorsunuz. Aynı şeyi tavuk döner için de yapabiliriz, yerlisi de yapılmış bunun. Orada da 2013 yılında verdiğimiz parayla çocuklarımız 93 tane tavuk döner alabiliyor; bu, 2019 yılında 69'a düşmüş, bugün bu da 13'e düşmüş Sayın Bakan. Bunlar olmaz. Dolayısıyla, bu 2 bini 2.600'e çıkarmakla bu iş çözülmez. 5 bin yeter mi? 5 bin de yetmez ama biraz da devletin imkânları, hazinenin imkânları, dolayısıyla, burada 52 milyar liralık artırım yapılması durumunda sorun bir miktar hafifletilebilir. Bunu şunun için söylüyorum özellikle: Yani bu 52 milyarlar size büyük rakamlar gelmesin. Dediğim gibi, 15 trilyon liralık bir bütçeyi konuşuyoruz. Dolayısıyla, biz bunu başka yerlerden keseriz. Hem onları kesmek için, daha helal olmayan yerlere giden paraları kesmek için bize de bir gerekçe oluşturur. Dolayısıyla, arkadaşlardan bu önergemize destek istiyoruz. Herhâlde etki analizi de yeterli sizin için.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR
Yüksek Öğretim (62)	22.33	01	03.08	150.000.000

Rahmi Aşkın Türel
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cavit Arı
Antalya

Cevdet Akay
Karabük

Mustafa Erdem
Antalya

Tahsin Ocaklı
Rize

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Erdem.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Benim önergem, aslında herkesin kabul edebileceği bir önerge. Hep de "Hayır." demeyin arkadaşlar. Yurt başına 100 lira falan düşüyor benim önergemın sonucu. Bakanlığın bünyesinde bulunan, bildiğiniz gibi, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtlarının bakım ve onarımıyla ilgili bütçenin yükseköğretim programının alt tertibine 150 milyon ödenek aktarılmasını öneriyorum. Aslında, dediğim gibi, 1 yurda 100 bin lira düşüyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sadece sizin önerinizse destekleyebiliriz.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Ben okuduğuma göre...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hadi bakalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, tamamladınız mı?

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Arkadaşlar, bu, öğrencilerin daha rahat ortamda yaşaması için gerekli bir öneridir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRA M	KURUMSA L	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.36	01	06.05	37.500.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş

Erhan Usta

Adana

Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani gayret ediyoruz belki bu sefer ikna ederiz AK PARTİ'li ve MHP'li arkadaşları diye.

Şimdi, burada yapmaya çalıştığımız şey de şu: Yurt yapımı için yatırım ödeneklerinin, sermaye giderlerinin 37 buçuk milyar lira artırılması meselesi. Sayın Bakan şunu ifade etti: "Müracaat edenlerin önemli bir kısmına yerleştirme yapıyoruz." Bu, kendisinin de sonra verdiği bir rakamda ortaya çıktı. Önemli bir şekilde, arkadaşlar, şu anda yaklaşık 5,5 öğrenciye 1 yurt düşüyor yani globalden baktığımızda yanlış hatırlamıyorsam. Fakat birçok aile geçim darlığı, yaşam sıkıntıları nedeniyle, çocuğunu şehrinin dışında bir yere gitmesi durumunda okula göndermiyor. Sizin verdiğiniz rakam da yine 4.245; 2023-24 öğretim yılında örgün öğretimdeki öğrenci sayısı. Siz 435 verdiniz. O, muhtemelen güncel rakam. Dolayısıyla, 4 milyon 135, 4 milyon 245'miş. 110 bin düşmüş, bak, geçen yıla göre, şu anda sizin baktığınızdan, örgün öğretimdeki öğrenci sayısı.

Şimdi, burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İkinci öğretim kapatıldı.

ERHAN USTA (Samsun) - Kapatıldı, tamam. Sayın Bakan, bir tane mesela, o örneği vereceğim. Sağ olsun, kendisine yemekte ilettim ve çözeceğini söyledi ama bana ulaşan bir kişinin durumunu çözdük de ulaşamayanları ne yapacağız? Arkadaşlar, bakın, bir örnek: Yurt, Tuzla'da, Piri Reis Kredi ve Yurtlar Kurumu, okul Beykoz'da Medipol Üniversitesi, tam burslu bir çocuk. Bizim, Havzalı bir kızımız bu. Şimdi, bu kız çocuğu sabahleyin saat 5.15'te çıkıyor yurttan arkadaşlar, 5.15'te; sekiz dersine gitmek için. "Önce yirmi dakika yürüyorum, sonra Marmaray'a biniyorum." diyor, sonra da 2 tane vasıtaya biniyor. Dönüşü de aynı şekilde. 5.15'te... Hava yedi buçukta işte biraz aydınlanıyor. Yani o saatte bu kız çocuğu iki saat kırk beş dakikada ancak okula ulaşıyor. Ha, bunda bize ulaşıldı, sağ olsun, Sayın Bakan da çözeceğini ifade etti ama ulaşamayanlar var. Yani bir kısım yurtları çözüyoruz da böyle çözüyoruz anlaşılın. Dolayısıyla, yerine yakın bir şekilde yurt yapılması... Ha, ben -zaten nüfusumuz düşecek- çok öğrenci yurdu yapılmasından yana değilim normal şartlarda. Kiralama daha...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Ancak daha o eşikte değiliz, bir miktar daha yapılmasının ben şey olabileceğini düşünüyorum. Hele hele biraz daha ekonomide diyelim ki -Mehmet Şimşek'ten çok umutlu değiliz ama umarım ki düzeltir- biraz işler düzelse zaten şehrin dışına da okumaları için aileleri göndermeye başlayacağı için yine -bakın sizi kandırmasın bu- yurt ihtiyacınız bugünkünden daha fazla artacak. Yani

öyle yüzde 97 falan olmaz. Pandemiye mesela bunu yaşamıştık, o zaman fazla vardı, hep fazla olacak zannedildi, öyle olmadı. Dolayısıyla bir de geçmişle mukayese ettiğimizde Sayın Bakanım, ev kiralari çok arttı. Geçmişte çocuğa yurt çıkmaya da makul bir şekilde evde kalabiliyordu, özel yurtlarda kalabiliyordu, şimdi o imkânlar hakikaten kalktı. Yani dolayısıyla çocuklarımızı kimsenin eline düşmeden... Ha, kendi iradesiyle bir cemaate, bir derneğe, vakfa bilmem neye gidecekse gitsin, ona bir şey demem ama sadece sırf yurdunda kalmak için gidip... Biz bunları çünkü gördük, bizim zamanımızda bu nedenle FETÖ'cü olan çocukları; böyle bir şey olmasın, kimsenin de kucağına düşürmeyelim çocuklarımızı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Hakikaten doğru bir ödenek aktarımı olacağını düşünüyorum. Arkadaşlarımız destek verirse de sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2025

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
98	22.24	01	03.05	214.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş

Erhan Usta

Adana

Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Son önergemiz. Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlar, kusura bakmayın, yani hakikaten önemli olduğunu düşünüyorum. Şimdi, Sayıştay raporlarıyla ilgili mesela burada bir ödenek azaltılması verdik. Yani niye azaltma verdim? Sayın Bakan, benim anladığım kadarıyla Bakanlığınız malına sahip çıkmıyor, Sayıştay öyle diyor. Çünkü sözleşme yapmışsınız, adamlar sözleşmeye uymuyor, bunlar birkaç yıldır yazılıyor ama buna bir şey yapılmamış. Ne diyor mesela: "İl müdürlüklerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların tahsis ve kiralama ile kullandıran amacı dışında kullanılmış." diyor. Yani eğer malınıza sahip çıkmayacaksınız...

Onun dışında, yine, il müdürlükleri ile spor kulüpleri arasında yapılan stadyum tahsis protokollerinde uygulamalar farklıymış. Burada, mesela, yine çim bedeli. Şimdi, mesela, kiraya vermişsiniz stadı, çim bakım hizmetleri ödemesi il müdürlüğü bütçesinden yapılmış, sonradan bu tutarın kulüplerden tahsil edilmesi gerekiyormuş, tahsil edilemiyor, Sayıştayın söylediğini söylüyorum. Yani o zaman paranız fazlaysa da buradan bir miktarını keselim. Tabii, özellikle dikkate getirmek istediğim şey, şunu söylemeye çalışıyorum: Bu Sayıştay zaten zar zor öneri yazıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Yani Sayıştay'ı eleştiriyoruz ama sizin Bakanlığınızı biraz gariban bulmuş, size bir kaç tane öneri yazmış, hiç olmazsa bunu vesile ederek buradaki aksaklıkları düzeltmek lazım. Yani Bakanlık, devlet malına sahip çıksın. Onu söylemeye çalışıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, önergeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığının...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan, çok kısa bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, oylamadan sonra söz vereyim, oylamadayım şu an.

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2025 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2023 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, verdikleri önergelere ilişkin açıklaması

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce Sayın Ocaklı dedi ki: "Başkanım, yarın bir önerge hazırlayalım, bütçede herhangi bir ödeneği 1 lira artıralım. Herhâlde ona da 'hayır' demezler." dedi. Ben de dedim ki yarın deneyelim bakalım, bir önerge verelim, önergede de 1 lira artıralım. Yani gerçekten, bakın, hiçbir şeyin üzerine hiç dokunmuyoruz bile.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niye böyle bir gayret içindesiniz?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Efendim? "Niye gayret içindesiniz." ne demek? Biz muhalefetiz, burası sadece sizin, iktidarın yaptığı bütçe değil ki, memleket bütçesi burası. Sayın Yegin, biz niye bunları konuşuyoruz o zaman?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Yani bu kadar gayriciddi, hiçbir şeye dokunmadığımız bir yapı gerçekten çok verimsiz yani farkında değil miyiz arkadaşlar?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani o önerge gayriciddi olmaz mı?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bakalım ne yapacaksınız diye, bakmak istiyoruz, görmek istiyoruz yani bunu, eğer "Tamam." derseniz, gelin beraber artıralım. Sayın Bakanın belki bir sürü sorunu var çözmek istediği, daha hızlı çözmek istediği işler olacak. Arkadaşlar böyle yani bu iş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A.- Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, böylece gündemimizde yer alan bütçe ve kesin hesaplar kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakanım, organizasyonları biraz daha fazla bekliyoruz, tesisler orada.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki kamu kurumlarının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporlarını görüşmek üzere 6 Kasım Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum

Kapanma Saati: 21.34